

ELŐTERJESZTÉS

**Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2016. május 30-i rendkívüli ülésére**

Tárgy: 2015. évi ellenőrzési jelentés

Az előterjesztést készítette:

dr. Csikai Zsolt
belső ellenőr

dr. Balogh László
jegyző

Tárgyalásra és véleményezésre megkapta:

-

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

-

dr. Balogh László sk.
jegyző

ELŐTERJESZTÉS

Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2016. május 30. napján tartandó rendkívüli ülésére

Tárgy: 2015. évi ellenőrzési jelentés

Üsz.: LMKOH/3251/1/2016.

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzat köteles gondoskodni a gazdálkodásának belső ellenőrzéséről jogszabályban előírt képesítésű ellenőr útján. Az önkormányzat jogszabályi kötelezettségének eleget téve folyamatosan biztosította is e tevékenység ellátását. 2013. szeptemberétől a belső ellenőrzési tevékenységet egy fő – megbízási szerződés keretében – végzi.

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Bkr.) 49. § (1) bekezdése alapján az éves ellenőrzési jelentés elkészítéséért a belső ellenőrzési vezető a felelős, melyet jóváhagyásra megküld a költségvetési szerv vezetőjének. Az éves jelentés részletes tartalmi követelményeit a Bkr. 48. §-a szabályozza.

A polgármester az éves ellenőrzési jelentést – a tárgyévet követően, a zárszámadási rendelettervezettel egyidejűleg – a képviselő-testület elé terjeszti. Az előbbieknél megfelelő jelentés elkészült, amely jelen előterjesztés mellékletét képezi.

Fentiek alapján az alábbi határozat-tervezetet terjesztem a Tisztelt Képviselő-testület elé:

Határozat-tervezet

...../2016. (...). ÖH.
2015. évi ellenőrzési jelentés

Határozat

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2015. évi ellenőrzési jelentést megtárgyalta és elfogadta.

Felelős: Képviselő-testület

Határidő: 2016. május 30.

Lajosmizse, 2016. május 26.

Basky András s.k.
polgármester

**LAJOSMIZSE VÁROS ÉS FELSŐLAJOS KÖZSÉG
ÖNKORMÁNYZATAINAK ÉVES ELLENŐRZÉSI JELENTÉSE
A 2015. ÉVRŐL**

I. Vezetői összefoglaló

A belső ellenőrzési tevékenység általános bemutatása

A belső ellenőrzés a vonatkozó jogszabályi rendelkezések (Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény, a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet, a hivatali SzMSZ, a nemzetközi és a magyarországi államháztartási belső ellenőrzési tapasztalatok, illetve a jegyző utasításai alapján **ellátja**:

- Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal,
- az Önkormányzat által fenntartott költségvetési szervek,
- a Roma Nemzetiségi Önkormányzat

belső ellenőrzését.

Ennek keretében a belső ellenőrzés elkészíti és karbantartja a Belső Ellenőrzési Kézikönyvet és a további szabályozó dokumentumokat. Elkészíti a következő évre vonatkozó éves ellenőrzési tervet.

A belső ellenőrzés az év során lefolytatja az éves ellenőrzési tervben foglalt vizsgálatokat, az ellenőrzések megállapításait írásba foglalja, az ellenőrzötteket tájékoztatja a vizsgálat tapasztalatairól, tanácsot ad a feltárt hiányosságok megelőzése és kiküszöbölése érdekében, súlyos hiányosság esetén javaslatot tesz a felelősség megállapítására, véleményezi az ellenőrzött szerv által készített intézkedési tervet, figyelemmel kíséri és egyes esetekben utóvizsgálattal kontrollálja az elvégzett intézkedéseket.

A belső ellenőrzés az év során elvégzett vizsgálatokról meghatározott adattartalmú nyilvántartást vezet az ellenőrzések dokumentumait pedig 10 évig megőrzi. Az év során végzett ellenőrzési tevékenységről éves összefoglaló jelentés készül, amely tartalmazza: az ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelését; az ellenőrzések fontosabb megállapításait és javaslatait; az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó események számát és rövid összefoglalását; a belső ellenőrzés által tett megállapítások és javaslatok hasznosulását; az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatokat.

Az éves ellenőrzési jelentés célja – az önkormányzatok esetében – az átláthatóság biztosítása és a közpénzek hatékony felhasználásának elősegítése a nyilvánosság megteremtésével annak érdekében, hogy a választópolgárokat képviselő testület saját szervezte irányításával és feladatellátásának gyakorlatával is példát mutasson. A beszámolók elkészítése, majd megtárgyalása lehetőséget ad a helyi önkormányzat és a hozzá tartozó költségvetési szervek ellenőrzési megállapításainak összegzésére, értékelésére.

II. A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása

1.) Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az önkormányzat 2015. évi belső ellenőrzési tervét (1. melléklet) a 108/2014. (XII. 12.) ÖH. számú határozatával fogadta el. A belső ellenőrzési terv elkészítése kockázatelemzés alapján, a vezetőségtől és a Pénzügyi Ellenőrző Bizottságtól előzetesen megkért javaslatok, igények figyelembevételével, valamint a belső ellenőrzés rendelkezésére álló kapacitáson alapult.

Az ellenőrzési terv – a Bkr. 31. §-ában foglaltak alapján – meghatározta a tervezett ellenőrzések tárgyát, célját, az ellenőrizendő időszakot, a szükséges ellenőrzési kapacitást; az ellenőrzés típusát és ütemezését.

Az elfogadott belső ellenőrzési terv **kilenc ellenőrzést** tartalmazott 79 ellenőrzési nappal és 4 nap tartalékidővel.

A tervezett ellenőrzések maradéktalanul végrehajtást nyertek, az ellenőrzésekről készült ellenőrzési jelentéseket a belső ellenőr – az ellenőrzési tervben meghatározott ütemezés szerint – Lajosmizse Város Jegyzőjének átadta.

A belső ellenőrzés soron kívüli (terven felüli) ellenőrzést a 2015. évben nem végzett.

Az ellenőrzések büntető-, szabálysértési, kártérítési eljárás megindítására okot adó cselekményt, mulasztást nem tártak fel.

Az ellenőrzések azonban számos hiányosságot és szabálytalanságot tártak fel, melyekre a belső ellenőrzés az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetőjének figyelmét felhívta – az ellenőrzési jelentés megküldésével egyidejűleg. Az ellenőrzések megállapításai alapján a feltárt hibák és hiányosságok megszüntetése és ismétlődésének elkerülése érdekében **a 2015. évi kilenc ellenőrzési jelentésben az ellenőrzés 34 javaslatot fogalmazott meg.** (2. sz. melléklet)

2.) A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása.

A belső ellenőr ellenőrzéseit a jogszabályban előírt megbízólevél birtokában végezte. Valamennyi ellenőrzés végrehajtásához ellenőrzési program készült. Az ellenőrzés megkezdéséről az ellenőrzött szervezet vezetőjét a helyszíni ellenőrzés megkezdése előtt legalább 3 nappal a belső ellenőr szóban értesítette. A jelentésekben leírtak követték az ellenőrzési programban rögzített szempontrendszert. A megállapítások jogszabályi hivatkozással és rendelkezésekkel, bizonyítékokkal (másolatokkal) voltak alátámasztva.

A belső ellenőr az ellenőrzések során betartotta a belső ellenőrökre vonatkozó szakmai, etikai kódexben foglalt alapelveket.

A jegyző a bizonyosságot adó ellenőrzési és a belső ellenőrzési standardokkal összhangban lévő tanácsadói tevékenységen kívül más tevékenység végrehajtásába a belső ellenőrt nem vonta be, biztosította funkcionális függetlenségét. Az ellenőrzések lefolytatásához szükséges tárgyi feltételek biztosítva voltak.

A belső ellenőrzést **akadályozó tényező**, hogy az **ellenőrzöttek nem, vagy nem kellő mértékben ismerik**, a kontrollrendszert, illetve az ezzel kapcsolatos fogalmakat, valamint a belső szabályzatokat és a **tevékenységük végzésével kapcsolatos jogszabályi előírásokat.** Az ellenőrzések során **feltárt hibák és hiányosságok** egy – nem jelentéktelen – részét a **belső szabályozás aktualizálásának hiánya, illetve – esetenként – maga a szabályozás hiánya idézte elő.**

3.) A tanácsadói tevékenység

Az Áht. 70. (2) bekezdése, valamint a Bkr. 2. § b) pontja alapján a belső ellenőrzés független, tárgyilagos bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, melynek célja, hogy az adott szervezet működését fejlessze és eredményességét növelje.

A Bkr. 2. § r) pontja értelmében a tanácsadó tevékenység a költségvetési szerv vezetője részére nyújtott olyan hozzáadott értéket eredményező szolgáltatás, amelynek jellegét és hatókörét a belső ellenőrzési vezető és a költségvetési szerv vezetője a megbízáskor közösen írásban vagy szóban határoz meg anélkül, hogy a felelősséget magára vállalná a belső ellenőr.

Ilyen tanácsadó tevékenység lehet például a konzultáció, javaslatok tétele, szakmai segítségnyújtás.

A 2015. évi ellenőrzési munkaterv időkeretében nem szerepel a tanácsadói tevékenységre fordítható idő. Tárgyévben a tanácsadás a konzultáció és javaslatok tételén és a jegyzővel történő konzultációkon keresztül valósult meg. A megfogalmazott javaslatok beépítésre kerültek az ellenőrzési jelentésekbe.

Az ellenőrzöttek részéről konzultációs lehetőség kérése többnyire telefonon keresztül történt. Ezek válaszára vagy azonnal, vagy egy-egy jogszabályi hivatkozás pontosítása érdekében végzett kutatómunkát követően került sor telefonon, vagy élőszóban.

A tanácsadó tevékenység során a belső ellenőrzés törekedett az objektivitás biztosítására.

Írásbeli felkérés alapján elvégzett tanácsadói tevékenységre nem került sor a 2015. évben. A tanácsadói tevékenységre külön ellenőrzési munkanap elszámolására nem került sor.

III. A belső kontrollrendszer működésének értékelése

1.) A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelésére tett javaslatok.

Az ellenőrzés eredményes működéséhez szükség van a megfelelően működő (és működtetett) információs, kontroll, értékelési és beszámolási rendszerek kialakítására. A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XIII. 31.) Korm. rendelet (Bkr) 6. § (2) bekezdése szerint „(2). A költségvetési szerv vezetője köteles olyan szabályzatokat kiadni, folyamatokat **kialakítani és működtetni** a szervezeten belül, amelyek biztosítják a rendelkezésre álló források szabályszerű szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.”

A Bkr azt is előírja, hogy a költségvetési szerv vezetője köteles kockázatkezelési rendszert működtetni, valamint a szervezeten belül kontrolltevékenységet kialakítani, amelyek biztosítják a kockázatok kezelését és hozzájárulnak a szervezet céljainak eléréséhez.

Az Önkormányzat vezetése és a belső ellenőrzés a jövőben is biztosítani szándékozik a belső kontrollok megfelelő működését, a költségvetési gazdálkodás szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes megvalósítását.

Ennek megfelelően a 2015. év során is kiemelt feladatként kezeltük a bekövetkezett jogszabályváltozások átvezetését. A szabályzatok felülvizsgálatát és aktualizálását a 2011. évi CLXXXIX. tv. (Mötv.), a 2011. évi CXCV. tv. (Áht.) és végrehajtási rendeletei, valamint a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (Bkr) rendelkezései szerint részben elvégeztük.

A költségvetési gazdálkodás gyakorlatát ugyancsak ezen jogszabályok előírásai szerint alakítjuk.

A belső kontrollrendszerek fejlesztésének illeszkednie kell az Önkormányzat egyes stratégiához, koncepcióhoz, közép- és hosszútávú terveihez.

Ezen dokumentumok kidolgozása a korábbi évek tapasztalatait felhasználva megtörtént.

A belső ellenőrzésnek továbbra is stratégiai célja az önkormányzati és intézményi gazdálkodás szervezettségének, szabályozottságának, a számviteli, gazdálkodási rend, valamint az informatikai

rendszer megbízhatóságának maradéktalan biztosítása. A stratégiai célok megvalósítása, az ellenőrzési feladatok mind magasabb színvonalú ellátása, valamint az ellenőrzési tapasztalatok hasznosulása érdekében pedig szükséges az ellenőrzési tevékenység folyamatos szakmai, módszertani fejlesztése.

A belső ellenőr iskolai végzettsége és szakmai tapasztalata megfelelő, a kötelező szakmai továbbképzések tekintetében pedig a szükséges intézkedéseket megtettük.

A belső ellenőrzés rendszeresen figyelemmel követi a munkaterületét érintő jogszabályváltozásokat és az ellenőrzési standardok és módszertanok változásait.

A belső ellenőrzés az ellenőrzési jelentésbe foglalt megállapításait a központi és helyi szabályozásra – belső szabályzat, önkormányzati rendelet – hivatkozással, konkrét rendelkezésekre alapozta.

Az ellenőrzési tapasztalatok azt mutatták, hogy **a megváltozott jogszabályi környezetnek való megfelelés az ellenőrzött területeken néhol még kialakításra vár.**

Bizonyos területek vonatkozásában a megállapítások arra utalnak, hogy a belső ellenőrzési pontok vagy folyamatok rendszerét nem minden esetben követik nyomon megfelelően.

Az egyes vizsgálatokhoz tartozó megállapítások és javaslatok bemutatását a **2. melléklet** tartalmazza.

2.) A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése

A belső kontroll egy összetett folyamat, amelyet a szervezet vezetése és dolgozói valósítanak meg, valamint folyamatosan alkalmazkodik a szervezetet érintő változásokhoz. A kontrollok lényege, hogy nem egyszeri ellenőrzési tevékenységet jelent, hanem folyamatokat, „kontrollpontok” alkalmazását előzetes, folyamatba épített és utólagos jelleggel.

A belső kontrollrendszer tartalmazza mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályzatokat, melyek alapján a költségvetési szerv érvényesíti a feladatai ellátására szolgáló előirányzatokkal, létszámmal és a vagyonnal való szabályszerű gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás követelményeit.

A belső kontrollrendszer keretében – a szervezet minden szintjén érvényesülő – a megfelelő **kontrollkörnyezet, kockázatkezelési rendszer, kontrolltevékenységek, információs és kommunikációs rendszer, és nyomon követési rendszer** (monitoring) kialakításáról, működtetéséről, fejlesztéséről kell gondoskodni.

Kontrollkörnyezet

A hivatal és az intézmények (költségvetési szervek) céljait alapvetően a képviselő-testület határozza meg az alapító okiratokban, illetve a szervezeti és működési szabályzatokban. A létrehozott költségvetési szervek stratégiai céljai írásban nem kerültek meghatározásra. A feladatok tervezése jellemzően operatív jellegűek, illetve az adott évre vonatkoznak (pl. költségvetések). A változó jogszabályi környezet, a megváltozott feladat és intézményi struktúra is bőven ró feladatot a vezetőkre. Elmondható, hogy a legtöbb feladat- és szervezeti változás a hivatalt érintette.

Elengedhetetlen minden olyan folyamat, tevékenység, feladat részletes szabályainak meghatározása, amely különféle kötelezettségeket, illetve jogokat állapít meg az egyes munkatársak számára, illetve amely a költségvetési szerv tevékenységére hatással van. **A komplex szabályzatrendszer kialakítása folyamatos feladatot jelent még jelenleg is a költségvetési szervek vezetői számára. A meglévő belső szabályzatok folyamatos módosításra, kiegészítésre, aktualizálásra szorulnak.**

A folyamatok meghatározása és dokumentálása terén ellenőrzési nyomvonalak átdolgozása segíthet e területen. A belső ellenőrzés e téren is folyamatosan megteszi javaslatait (természetesen a hiányzó

szabályzatok elkészítésére is), illetve munkájának jelentős részét teszi ki e tárgykörben végzett bizonyosságot nyújtó, valamint tanácsadási tevékenysége. Az idei év várhatóan alkalmas lesz arra, hogy a külső és belső, valamint jogszabályi és egyéb, helyi döntésekből eredő változásokat a szervezetekre vonatkozóan konkrétan adaptálhassuk, meghatározva a jogszabályi előírások helyi végrehajtási szabályait.

Kockázatkezelési rendszer

A költségvetési szervek működésére, ezen keresztül céljaik elérésre számos külső és belső kockázati tényező gyakorol különböző mértékű hatást, amelyekre a költségvetési szerv vezetőinek valamilyen formában reagálniuk kell. **Alapvető követelmény, hogy a költségvetési szerv vezetése** lehetőség szerint a szervezetet érintő **valamennyi kockázatot** – beleértve a támogató, funkcionális folyamatok (informatika, humán erőforrás, jogi szolgáltatások stb.) kockázatait is – **ismerje meg, mérje fel, gyűjtse össze és csoportosítsa** olyan módon, **hogy azok alkalmasak legyenek** az elemzés és értékelés elvégzéséhez, a **kockázatok rangsoroláshoz**.

A költségvetési szerv vezetőjének gondoskodni kell a kockázatkezelési rendszer működéséről, amit a kockázatkezelési szabályzatban kell rögzíteni. A kockázatkezelési rendszer működésében még vannak hiányosságok. A rendszer működtetését dokumentáló iratok vagy részben hiányosak, vagy teljes egészében hiányoznak.

Kontrolltevékenységek

A kontrolltevékenység részeként minden tevékenységre vonatkozóan biztosítani kell a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzést (FEUVE), különösen az alábbiak vonatkozásában:

- a pénzügyi döntések dokumentumainak elkészítését (ideértve a költségvetési tervezés, a kötelezettségvállalások, a szerződések, a kifizetések, a támogatásokkal való elszámolás, a szabálytalanság miatti visszafizetések dokumentumait is),
- a pénzügyi kihatású döntések célszerűségi, gazdaságossági, hatékonysági és eredményességi szempontú megalapozottságát,
- a költségvetési gazdálkodás során az előzetes és utólagos pénzügyi ellenőrzést, a pénzügyi döntések szabályszerűségi szempontból történő jóváhagyását, illetve ellenjegyzését,
- a gazdasági események elszámolása (a hatályos jogszabályoknak megfelelő könyvvezetés és beszámolás) kontrollját.

A vizsgált szervezeteknél a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzés rendszerét; a pénzgazdálkodással kapcsolatos kötelezettségvállalás, a teljesítés igazolása és pénzügyi teljesítés elrendelésének hatásköri rendjét; az adatvédelmi szabályokat; az iratkezelés szabályait; a költségvetés és zárszámadás elkészítésének rendjét **szabályozták**.

Az ellenőrzések során azonban megállapítást nyert, hogy **a belső szabályzatokat a munkatársak nem, vagy csak részben ismerik**, a szabályzatokban előírtak betartására és betartatására a FEUVE nem, vagy nem kellő hatékonysággal terjed ki. Ennek kiküszöbölésére vonatkozik az ellenőrzési jelentések javaslatainak többsége. A már bekövetkezett, nem kívánatos események kijavítására minden esetben helyrehozó (korrekciós) kontrollok szükségesek. A belső ellenőrzés a hibák, a hiányosságok jellegétől függően, a gyors helyreállítás érdekében gyakran nem kötelezte a szervezeteket intézkedési terv készítésére, amennyiben az azonnali helyreállítás biztosítható és elvégezhető volt.

Információs és kommunikációs rendszer

Az információ és kommunikáció nélkülözhetetlen a költségvetési szervek minden szintjén az eredményes kontroll és a költségvetési szervek céljainak elérése érdekében. Az információs és kommunikációs rendszer átszövi a belső kontrollrendszer minden elemét.

Az ellenőrzések tapasztalatai szerint **nem minden esetben biztosították, hogy az alkalmazottak** a munkájuk végzéséhez szükséges **információkhoz maradéktalanul és időben hozzáférjenek**, ezért törekedni kell arra, hogy a közölt információ pontos, megbízható, teljes releváns és közérthető legyen. A szervezeti egységek közötti kommunikáció sok esetben szintén nem megfelelő, ezért e terület egységes szabályozását és egységes gyakorlat kialakítását meg kell valósítani.

Nyomon követési rendszer (monitoring)

A jogszabályi előírás alapján, az ellenőrzési nyomvonalhoz kapcsolódóan, minden költségvetési szervnek ki kell alakítania egy olyan monitoring rendszert (hierarchikusan felépített vezetői információs rendszert), amelynek alapján a szervezet valamennyi tevékenységének minden szakasza értékelhető, és megfelelő jelzést ad a szükséges intézkedések meghozatalára. A kontroll nyilatkozatot akkor lehet korrekt, megalapozott módon megtenni, ha a Jegyző a kontrollrendszer és a belső ellenőrzés tapasztalatai felett „felügyeletet gyakorolva”, működteti és hasznosítja a monitoring rendszert is.

A Jegyző elvárja a vezetőitől, hogy kövessék nyomon a külső-, belső szabályozást és a szükséges korrekciókat tegyék meg.

A vezetés által kitűzött célok elérését szolgáló feladatok teljesítésének mérésére kidolgozott indikátorok (mutatószámok), a tevékenység során különböző irányban és mértékben változnak. **A vezetésnek folyamatosan látnia kell, hogy a teljesítmények a szándékaiknak megfelelően vagy attól eltérő módon alakulnak, ezért folyamatosan kontrollálniuk kell, hogy a kitűzött célok teljesítése hol tart, a teljesítés mérését biztosító indikátorok megfelelőek-e a teljesítménykövetelmények meghatározására, mérésére, értékelésre.**

Fejleszteni kell a belső jelentéstételi rendszer működtetését a szükséges feltételek megteremtésével, a különböző területeken alkalmazandó, ugyanakkor egymással szinkronban lévő **indikátorok** kidolgozásával.

Az indikátor rendszernek tartalmazni kell a gazdaságosság, a hatékonyság és az eredményesség értékelésére szolgáló mutatókat.

A javaslatok, intézkedési tervek megvalósítása

Az ellenőrzési jelentések azonosították, feltárták a nem megfelelő működések okait, a hiányosságok kiküszöbölésére vonatkozó – jogszabályi hivatkozással alátámasztott – javaslatok pedig végrehajtható és ellenőrizhető célkitűzéseket fogalmaztak meg.

Az ellenőrzés megállapításai a záró megbeszélésen kerültek ismertetésre és kiértékelésre. **Az** elvégzett vizsgálatok alapján készített **ellenőrzési jelentések megállapításait az érintett vezetők** érdemben – egy eset kivételével – nem vitatták. A vizsgálatot érintett területek, szervezeti egységek vezetői az ellenőrzési jelentésekben megfogalmazott javaslatokat akceptálták, az előírt intézkedési terveket elkészítették, a felelősök és határidők megjelölése minden esetben egyértelmű volt.

Általánosságban elmondható, hogy a felelősök a megfelelő intézkedéseket rendre meghozták. Egyes vizsgálatok esetében az intézkedések végrehajtása még folyamatban van.

Összességében megállapítható, hogy a belső ellenőrzések során tett megállapítások és javaslatok megfelelően hasznosultak.

Készült: Lajosmizse, 2016. április 18.

Készítette: dr. Csikai Zsolt s.k.
belső ellenőr

Jóváhagyás időpontja: Lajosmizse, 2016. május 17.

Jóváhagyta: dr. Balogh László s.k.
jegyző

2015. évi belső ellenőrzési terve

A Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet 31. §-a szerint az alábbi éves ellenőrzési tervet fogalmazza meg:

Sor-szám	Ellenőrzendő szerv megnevezése	Ellenőrzés tárgya, célja	Ellenőrzendő időszak	Ellenőrzési kapacitás	Ellenőrzés típusa	Ellenőrzés ütemezése
1.	Hivatal, támogatott szervezetek	Sport-, társadalmi és egyéb szervezetek részére az önkormányzat költségvetéséből céljelleggel nyújtott támogatások rendeltetés szerinti felhasználása (Lajosmizse és Felsőlajos)	2014. év	6 nap	pénzügyi ellenőrzés	I. n. év
2.	Roma Nemzetiségi Önkormányzat	Roma Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásának ellenőrzése	2014. év	4 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	I. n. év
3.	Hivatal, EGYSZI	2014. évi szociális normatív hozzájárulások igénybevételenek, felhasználásának és elszámolásának szabályszerűsége	2014. év	6 nap	szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés	I. n. év
4.	Hivatal	Helyi adók megállapításának és beszedésének ellenőrzése	2014. év	8 nap	rendszerellenőrzés	I-II. n. év
5.	Hivatal	Szociális ellátások vizsgálata, különös tekintettel az önkormányzati segélyre	2014. év	10 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	II. n. év
6.	Hivatal,	Az önkormányzati vagyongazdálkodás szabályszerűségének az ellenőrzése, (utóellenőrzés)	2014. év	8 nap	rendszerellenőrzés	II. n. év
7.	Hivatal Felsőlajos IGSZ	Az operatív gazdálkodási jogkörök alakulása, kontroll ellenőrzés, (kötelezettségvállalás, ellenjegyzés, teljesítésigazolások és érvényesítés) szabályok betartásának ellenőrzése	2014. év	15 nap	szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés	III. n. év.
8.	IGSZ	Készletgazdálkodás vizsgálata a gyermekékeztetésben, különös tekintettel az alapanyagbeszerzés szabályszerűségére, valamint az étkezési normák betartására	2015. év	10 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	IV. n. év
9.	Hivatal, intézmények	Európai uniós forrással támogatott fejlesztések és egyéb beszerzések ellenőrzése	2014. év	12 nap	rendszerellenőrzés	IV. n. év
10.		Tartalékidő		4 nap		

A 2015. évi ellenőrzések főbb megállapításai, javaslatok

2. melléklet

Az ellenőrzés tárgya	Megállapítások	Javaslatok	Intézkedések
<p>2014. évi céljellégű támogatások felhasználásának ellenőrzése</p>	<p>A Lajosmizsei Sakk Kör tíz számlában 61.575.- Ft-ot kétszeresen számolt el (az önkormányzat és a Lajosmizsért Közalapítvány felé) és a Közalapítvány felé egy számlát hamisított (35.000.- Ft)</p> <p>Felsőlajos Község Önkormányzata Lajosmizse Városi Labdarúgó Clubbal kötött „Együttműködési megállapodás”-a sem tartalmazza a támogatás célját.</p> <p>Az Iskoláért, Gyermekekért Alapítvány 200 ezer Ft támogatásban részesült a 2014. évi úszótábor költségeinek finanszírozására, az Alapítvány 50.000.- Ft-ot nem az úszótábor költségeire fordított.</p>	<p>A Polgármester és a Jegyző szólítsa fel a Sakk Kör elnökét, hogy 61.575.- Ft-ot fizessen vissza az önkormányzatának és 35 ezer Ft-ot a Lajosmizsért Közalapítványnak.</p> <p>Fizetési felszólításban értesítsék az Iskoláért, Gyermekekért Alapítványt, hogy 50.000.- Ft-ot fizessen vissza Felsőlajos Község Önkormányzatának.</p> <p>A támogatói okirat mellékletét képezze az egységes elszámoló lap.</p>	<p>A sakk-kör további számlák benyújtásával elszámolt.</p> <p>Az Iskoláért, Gyermekekért Alapítvány az 50.000.- Ft-ot 2015. február 2-án Felsőlajos Önkormányzatának visszafizette.</p> <p>A 2015. évi támogatói okiratokhoz az egységes elszámoló lapokat csatolták.</p>

<p>A Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2014. évi gazdálkodásának ellenőrzése</p>	<p>A Polgármesteri Hivatal SzMSZ-e nem tartalmazta az SzMSZ-ben nevesített munkakörökhöz tartozó az RNÖ gazdálkodásának végrehajtásával kapcsolatos előírásokat.</p> <p>Az RNÖ költségvetéséhez nem mutatták be az RNÖ költségvetési mérlegét közgazdasági tagolásban, valamint az előirányzat felhasználási tervét – szöveges indoklással együtt.</p> <p>Az RNÖ elnöke két esetben megsértette az összeférhetlenségi szabályokat, mert összesen 630.755.- Ft-ot saját maga számára utalványozott.</p>	<p>Kezdeményezze a Jegyző a Polgármesteri Hivatal SzMSZ-ének módosítását, hogy az tartalmazza az RNÖ gazdálkodásának végrehajtásával kapcsolatos, az Ávr. 13. § (1) bekezdés g) pontjában előírt feladatokat.</p> <p>Az RNÖ elnöke kezdeményezze a Települési Önkormányzattal kötött együttműködési megállapodás kiegészítését és módosítását, hogy az feleljen meg a Nek. tv. 80. § (3) bekezdés b) pontja előírásának.</p> <p>Az RNÖ elnöke gondoskodjon az Ávr. 60. § (2) bekezdésében előírt összeférhetlenségi szabály betartásáról.</p>	<p>A Hivatali SzMSZ IV. sor 24/5. pontja és az 1. sz. függelék (Pénzügyi Iroda Ügyrendje) már tartalmazza.</p> <p>Az RNÖ 2016. évi költségvetése már tartalmazza az RNÖ költségvetési mérlegét és előirányzat felhasználási tervét.</p> <p>2015-ben az RNÖ az összeférhetlenségi szabályt betartotta.</p>
<p>A 2014. évi szociális normatív hozzájárulások igénybevételének felhasználásának és elszámolásának szabályszerűsége</p>	<p>A támogatások elszámolása a naponta összesített ellátások száma alapján történt. A költségvetési támogatások igénybevételét és elszámolását megalapozó nyilvántartásokat a jogszabályi előírásoknak megfelelően folyamatosan vezették.</p> <p>Az ellenőrzés megállapította az egyes támogatási címeken elszámolható 2014. évi támogatási összegeket.</p>	<p>A jegyző intézkedjen, hogy az ellenőrzés megállapításait a Pénzügyi Iroda a támogatások elszámolásakor vegye figyelembe.</p>	<p>A Pénzügyi Iroda a támogatások elszámolásakor az ellenőrzési jelentés megállapításait figyelembe vette.</p>

<p>A helyi adók megállapításának, és beszédésének ellenőrzése</p>	<p>Az Önkormányzat gazdasági programjában az adópolitikával kapcsolatban konkrét követelményeket, célkitűzéseket nem fogalmazott meg. Az Adócsoport a bevételek utólagos vizsgálata alapján átfogó ellenőrzést, helyszíni vizsgálatot nem végzett.</p>	<p>A jegyző kezdeményezze, hogy a Képviselő-testület a 2015-2020. évekre vonatkozó gazdasági programban konkrétan határozza meg az adópolitikával kapcsolatos célkitűzéseit. Az Adócsoport minden ötezer forint feletti tartozást végrehajtásra adjon át a bírósági végrehajtónak. A jegyző tegyen a hátralékok csökkentését szolgáló intézkedéseket. Az Adócsoport a bevételek utólagos vizsgálata alapján végezzen átfogó vagy helyszíni ellenőrzést az iparüzési adó tekintetében.</p>	<p>A gazdasági program a 11. oldalán rendelkezik az önkormányzat adópolitikájáról. A hátralékok csökkentésére intézkedés történt, ennek is köszönhetően az adóbevételeink folyamatosan nőnek. A hátralékok jelentős része a végrehajtó által behajthatatlannak minősített, melyet ennek ellenére jellemzően az adó esedékességét követő 5. év december 31-ig nyilván kell tartani könyveinkben. Átfogó és helyszíni ellenőrzés nem volt az idegenforgalmi adónál, az iparüzési adónál helyszíni ellenőrzés nem volt, de 58 esetben került sor a bevételek utólagos ellenőrzésére.</p>
---	--	---	---

<p>Szociális ellátások vizsgálata</p>	<p>Az Igazgatási Csoport számítógépes nyilvántartásából a támogatásban kifizetett összegek megbízható módon nem állapították meg. A Polgármesteri Hivatal a 2014. évben számlarenddel nem rendelkezett. A segélyek megállapítása során 30 napon belül benyújtott ismételt kérelemre is állapították meg segélyt, a segélykérelem nyomtatvány kitöltése a</p>	<p>A polgármester kísérelje figyelemmel az önkormányzat gazdálkodásának szabályszerűségét. A jegyző intézkedjen a feltárt hibák és hiányosságok kijavítására.</p>	<p>A jegyző intézkedése nyomán a számlarend elkészült, a segélykérelmek kitöltésének teljességére az illetékes kolléga utasítást kapott..</p>
---------------------------------------	--	---	---

	kérelmek ötöde esetében hiányos.		
Az Önkormányzat vagyongazdálkodásának ellenőrzése (utóellenőrzés)	A Pénzügyi Iroda vezetője elkészítette a számviteli szabályzatot. Az önkormányzat zárszámadásához csatolt vagyongazdálkodásának ellenőrzése (utóellenőrzés) nem felelt meg a Számviteli tv-ben rögzített teljesség és valódiság elvének, nem a valós állapotot mutatta, a mérleg nem tartalmazta a BÁCSVÍZ Zrt-nek vagyongazdálkodásba adott víziközmű vagyont. A 2014. évi beruházások aktiválása 25 esetben nem volt szabályszerű. A 2014. évi értékcsökkenési elszámolás hibás és hiányos volt.	A jegyző intézkedjen, hogy: a zárszámadáshoz csatolt vagyongazdálkodás az Áhsz. 30 §-ában előírtakat tartalmazza; a mérlegben kimutatott eszközöket megfelelő leltárral támasszák alá; a beruházások aktiválása és az értékcsökkenés elszámolása a jogszabályi előírások szerint történjen; a Pénzügyi Iroda vezetője a hibák és hiányosságok kiküszöbölése érdekében készítsen intézkedési tervet.	A jegyző intézkedett, a zárszámadás és a mérleg összeállítását független könyvvizsgáló ellenőrzi, a Pénzügyi Iroda vezetője intézkedési tervet készített, végrehajtása megtörtént, illetve folyamatban van.

Az operatív gazdálkodási jogkörök alkalmazása szabályszerűségének ellenőrzése	A belső szabályzatok nem tartalmazzák az előzetes írásbeli kötelezettségvállalást nem igénylő kifizetése rendjét és dokumentációs részlet szabályait. A DOKK program alkalmatlan a szabad fedezet rendelkezésre állásának vizsgálatára. A Pénzügyi Iroda Felsőljajosi Kirendeltségénél az ellenjegyzés és érvényesítés belső kontrollok működése nem megfelelő	A jegyző intézkedjen a kulcskontrollok működésében feltárt hiányosságok és szabálytalanságok kijavítására, és kezdeményezze a DOKK program lecserélését.	A DOKK program lecserélésére intézkedés történt, a Titán keretrendszer (Casper könyvelőprogram) bevezetésére szerződés előkészítésre került és 2015 decemberében a kollégák képzésen is részt vettek. A Pénzügyi Irodán történt személyi változások, illetve az ASP közeljövőben történő kötelező bevezetése miatt a szerződéskötés felfüggesztésre került.
---	--	--	---

<p>Készletgazdálkodás vizsgálata a gyermekétkeztetésben</p>	<p>Az Óvoda Konyha a 2014. évben a nyersanyagnormát 718 ezer Ft-tal túllépte. A nyersanyagnormák betartása havi szinten rendkívüli változó, mely a vezetői ellenőrzés hiányára utal.</p> <p>Az Óvoda Konyha az óvodások részére az előírt napi 3 dl tejet nem biztosította.</p> <p>Az Iskola Konyha 2014. január 1-2015. szeptember 30-ig 2665 ezer Ft-tal kevesebb nyersanyagot használt fel az engedélyezettnél.</p>	<p>Az IGSZ vezetője tegyen eleget vezetői ellenőrzési kötelezettségének. A jegyző gondoskodjon arról, hogy az Iskola és az óvoda konyha csak az irányító szerv által megállapított szabad előirányzat terhére vállaljon kötelezettséget.</p> <p>Az IGSZ vezetője tartassa be a közzétételési rendelet tej – tejtermékekre vonatkozó előírásait.</p>	<p>Az érintett vezetők utasítása megtörtént a jogszabályokban foglaltak maradéktalan betartására..</p>
---	--	---	--

<p>Európai uniós forrással támogatott és egyéb beszerzések ellenőrzése</p>	<p>A 2015. évben a tervezett 5 közbeszerzési eljárásból három közbeszerzést folytattak le. A megbízottak a közbeszerzési eljárásokat a Kbt. elveinek és előírásainak megfelelően folytatták le. Az Önkormányzat a közbeszerzési eljárások nyilvánosságát csak részben biztosította, közzétételi kötelezettségének csak részben tett eleget. Az IGSZ a havi és negyedéves könyvviteli zárlat keretében nem végezte el a könyvvezetés helyességének ellenőrzését.</p>	<p>A Polgármester intézkedjen, hogy az önkormányzat az Info tv-ben előírt közzétételi kötelezettségének tegyen eleget, a Jegyző intézkedjen, hogy az IGSZ vezetője a könyvviteli zárlatok során az Áhsz-ben előírtak szerint végezze el feladatait.</p>	<p>Az érintett vezető utasítása megtörtént a jogszabályokban foglaltak maradéktalan betartására..</p>
--	---	---	---

ELŐTERJESZTÉS

**Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2016. május 30-i rendkívüli ülésére**

Tárgy: 2015. évi ellenőrzési jelentés

Az előterjesztést készítette:

dr. Csikai Zsolt
belső ellenőr

dr. Balogh László
jegyző

Tárgyalásra és véleményezésre megkapta:

-

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

-

dr. Balogh László sk.
jegyző

ELŐTERJESZTÉS

Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2016. május 30. napján tartandó rendkívüli ülésére

Tárgy: 2015. évi ellenőrzési jelentés

Üsz.: LMKOH/3251/1/2016.

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzat köteles gondoskodni a gazdálkodásának belső ellenőrzéséről jogszabályban előírt képesítésű ellenőr útján. Az önkormányzat jogszabályi kötelezettségének eleget téve folyamatosan biztosította is e tevékenység ellátását. 2013. szeptemberétől a belső ellenőrzési tevékenységet egy fő – megbízási szerződés keretében – végzi.

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Bkr.) 49. § (1) bekezdése alapján az éves ellenőrzési jelentés elkészítéséért a belső ellenőrzési vezető a felelős, melyet jóváhagyásra megküld a költségvetési szerv vezetőjének. Az éves jelentés részletes tartalmi követelményeit a Bkr. 48. §-a szabályozza.

A polgármester az éves ellenőrzési jelentést – a tárgyévet követően, a zárszámadási rendelettervezettel egyidejűleg – a képviselő-testület elé terjeszti. Az előbbieknél megfelelő jelentés elkészült, amely jelen előterjesztés mellékletét képezi.

Fentiek alapján az alábbi határozat-tervezetet terjesztem a Tisztelt Képviselő-testület elé:

Határozat-tervezet

...../2016. (...). ÖH.
2015. évi ellenőrzési jelentés

Határozat

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2015. évi ellenőrzési jelentést megtárgyalta és elfogadta.

Felelős: Képviselő-testület

Határidő: 2016. május 30.

Lajosmizse, 2016. május 26.

Basky András s.k.
polgármester

**LAJOSMIZSE VÁROS ÉS FELSŐLAJOS KÖZSÉG
ÖNKORMÁNYZATAINAK ÉVES ELLENŐRZÉSI JELENTÉSE
A 2015. ÉVRŐL**

I. Vezetői összefoglaló

A belső ellenőrzési tevékenység általános bemutatása

A belső ellenőrzés a vonatkozó jogszabályi rendelkezések (Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény, a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet, a hivatali SzMSZ, a nemzetközi és a magyarországi államháztartási belső ellenőrzési tapasztalatok, illetve a jegyző utasításai alapján **ellátja**:

- Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal,
- az Önkormányzat által fenntartott költségvetési szervek,
- a Roma Nemzetiségi Önkormányzat

belső ellenőrzését.

Ennek keretében a belső ellenőrzés elkészíti és karbantartja a Belső Ellenőrzési Kézikönyvet és a további szabályozó dokumentumokat. Elkészíti a következő évre vonatkozó éves ellenőrzési tervet.

A belső ellenőrzés az év során lefolytatja az éves ellenőrzési tervben foglalt vizsgálatokat, az ellenőrzések megállapításait írásba foglalja, az ellenőrzötteket tájékoztatja a vizsgálat tapasztalatairól, tanácsot ad a feltárt hiányosságok megelőzése és kiküszöbölése érdekében, súlyos hiányosság esetén javaslatot tesz a felelősség megállapítására, véleményezi az ellenőrzött szerv által készített intézkedési tervet, figyelemmel kíséri és egyes esetekben utóvizsgálattal kontrollálja az elvégzett intézkedéseket.

A belső ellenőrzés az év során elvégzett vizsgálatokról meghatározott adattartalmú nyilvántartást vezet az ellenőrzések dokumentumait pedig 10 évig megőrzi. Az év során végzett ellenőrzési tevékenységről éves összefoglaló jelentés készül, amely tartalmazza: az ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelését; az ellenőrzések fontosabb megállapításait és javaslatait; az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó események számát és rövid összefoglalását; a belső ellenőrzés által tett megállapítások és javaslatok hasznosulását; az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatokat.

Az éves ellenőrzési jelentés célja – az önkormányzatok esetében – az átláthatóság biztosítása és a közpénzek hatékony felhasználásának elősegítése a nyilvánosság megteremtésével annak érdekében, hogy a választópolgárokat képviselő testület saját szervezte irányításával és feladatellátásának gyakorlatával is példát mutasson. A beszámoló elkészítése, majd megtárgyalása lehetőséget ad a helyi önkormányzat és a hozzá tartozó költségvetési szervek ellenőrzési megállapításainak összegzésére, értékelésére.

II. A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása

1.) Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az önkormányzat 2015. évi belső ellenőrzési tervét (1. melléklet) a 108/2014. (XII. 12.) ÖH. számú határozatával fogadta el. A belső ellenőrzési terv elkészítése kockázatelemzés alapján, a vezetőségtől és a Pénzügyi Ellenőrző Bizottságtól előzetesen megkért javaslatok, igények figyelembevételével, valamint a belső ellenőrzés rendelkezésére álló kapacitáson alapult.

Az ellenőrzési terv – a Bkr. 31. §-ában foglaltak alapján – meghatározta a tervezett ellenőrzések tárgyát, célját, az ellenőrizendő időszakot, a szükséges ellenőrzési kapacitást; az ellenőrzés típusát és ütemezését.

Az elfogadott belső ellenőrzési terv **kilenc ellenőrzést** tartalmazott 79 ellenőrzési nappal és 4 nap tartalékidővel.

A tervezett ellenőrzések maradéktalanul végrehajtást nyertek, az ellenőrzésekről készült ellenőrzési jelentéseket a belső ellenőr – az ellenőrzési tervben meghatározott ütemezés szerint – Lajosmizse Város Jegyzőjének átadta.

A belső ellenőrzés soron kívüli (terven felüli) ellenőrzést a 2015. évben nem végzett.

Az ellenőrzések büntető-, szabálysértési, kártérítési eljárás megindítására okot adó cselekményt, mulasztást nem tártak fel.

Az ellenőrzések azonban számos hiányosságot és szabálytalanságot tártak fel, melyekre a belső ellenőrzés az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetőjének figyelmét felhívta – az ellenőrzési jelentés megküldésével egyidejűleg. Az ellenőrzések megállapításai alapján a feltárt hibák és hiányosságok megszüntetése és ismétlődésének elkerülése érdekében **a 2015. évi kilenc ellenőrzési jelentésben az ellenőrzés 34 javaslatot fogalmazott meg.** (2. sz. melléklet)

2.) A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása.

A belső ellenőr ellenőrzéseit a jogszabályban előírt megbízólevél birtokában végezte. Valamennyi ellenőrzés végrehajtásához ellenőrzési program készült. Az ellenőrzés megkezdéséről az ellenőrzött szervezet vezetőjét a helyszíni ellenőrzés megkezdése előtt legalább 3 nappal a belső ellenőr szóban értesítette. A jelentésekben leírtak követték az ellenőrzési programban rögzített szempontrendszert. A megállapítások jogszabályi hivatkozással és rendelkezésekkel, bizonyítékokkal (másolatokkal) voltak alátámasztva.

A belső ellenőr az ellenőrzések során betartotta a belső ellenőrökre vonatkozó szakmai, etikai kódexben foglalt alapelveket.

A jegyző a bizonyosságot adó ellenőrzési és a belső ellenőrzési standardokkal összhangban lévő tanácsadói tevékenységen kívül más tevékenység végrehajtásába a belső ellenőrt nem vonta be, biztosította funkcionális függetlenségét. Az ellenőrzések lefolytatásához szükséges tárgyi feltételek biztosítva voltak.

A belső ellenőrzést **akadályozó tényező**, hogy az **ellenőrzöttek nem, vagy nem kellő mértékben ismerik**, a kontrollrendszert, illetve az ezzel kapcsolatos fogalmakat, valamint a belső szabályzatokat és a **tevékenységük végzésével kapcsolatos jogszabályi előírásokat.** Az ellenőrzések során **feltárt hibák és hiányosságok** egy – nem jelentéktelen – részét a **belső szabályozás aktualizálásának hiánya, illetve – esetenként – maga a szabályozás hiánya idézte elő.**

3.) A tanácsadói tevékenység

Az Áht. 70. (2) bekezdése, valamint a Bkr. 2. § b) pontja alapján a belső ellenőrzés független, tárgyilagos bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, melynek célja, hogy az adott szervezet működését fejlessze és eredményességét növelje.

A Bkr. 2. § r) pontja értelmében a tanácsadó tevékenység a költségvetési szerv vezetője részére nyújtott olyan hozzáadott értéket eredményező szolgáltatás, amelynek jellegét és hatókörét a belső ellenőrzési vezető és a költségvetési szerv vezetője a megbízáskor közösen írásban vagy szóban határoz meg anélkül, hogy a felelősséget magára vállalná a belső ellenőr.

Ilyen tanácsadó tevékenység lehet például a konzultáció, javaslatok tétele, szakmai segítségnyújtás.

A 2015. évi ellenőrzési munkaterv időkeretében nem szerepel a tanácsadói tevékenységre fordítható idő. Tárgyévben a tanácsadás a konzultáció és javaslatok tételén és a jegyzővel történő konzultációkon keresztül valósult meg. A megfogalmazott javaslatok beépítésre kerültek az ellenőrzési jelentésekbe.

Az ellenőrzöttek részéről konzultációs lehetőség kérése többnyire telefonon keresztül történt. Ezek válaszára vagy azonnal, vagy egy-egy jogszabályi hivatkozás pontosítása érdekében végzett kutatómunkát követően került sor telefonon, vagy élőszóban.

A tanácsadó tevékenység során a belső ellenőrzés törekedett az objektivitás biztosítására.

Írásbeli felkérés alapján elvégzett tanácsadói tevékenységre nem került sor a 2015. évben. A tanácsadói tevékenységre külön ellenőrzési munkanap elszámolására nem került sor.

III. A belső kontrollrendszer működésének értékelése

1.) A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelésére tett javaslatok.

Az ellenőrzés eredményes működéséhez szükség van a megfelelően működő (és működtetett) információs, kontroll, értékelési és beszámolási rendszerek kialakítására. A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XIII. 31.) Korm. rendelet (Bkr) 6. § (2) bekezdése szerint „(2). A költségvetési szerv vezetője köteles olyan szabályzatokat kiadni, folyamatokat **kialakítani és működtetni** a szervezeten belül, amelyek biztosítják a rendelkezésre álló források szabályszerű szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.”

A Bkr azt is előírja, hogy a költségvetési szerv vezetője köteles kockázatkezelési rendszert működtetni, valamint a szervezeten belül kontrolltevékenységet kialakítani, amelyek biztosítják a kockázatok kezelését és hozzájárulnak a szervezet céljainak eléréséhez.

Az Önkormányzat vezetése és a belső ellenőrzés a jövőben is biztosítani szándékozik a belső kontrollok megfelelő működését, a költségvetési gazdálkodás szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes megvalósítását.

Ennek megfelelően a 2015. év során is kiemelt feladatként kezeltük a bekövetkezett jogszabályváltozások átvezetését. A szabályzatok felülvizsgálatát és aktualizálását a 2011. évi CLXXXIX. tv. (Mötv.), a 2011. évi CXCV. tv. (Áht.) és végrehajtási rendeletei, valamint a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (Bkr) rendelkezései szerint részben elvégeztük.

A költségvetési gazdálkodás gyakorlatát ugyancsak ezen jogszabályok előírásai szerint alakítjuk.

A belső kontrollrendszerek fejlesztésének illeszkednie kell az Önkormányzat egyes stratégiához, koncepcióhoz, közép- és hosszútávú terveihez.

Ezen dokumentumok kidolgozása a korábbi évek tapasztalatait felhasználva megtörtént.

A belső ellenőrzésnek továbbra is stratégiai célja az önkormányzati és intézményi gazdálkodás szervezettségének, szabályozottságának, a számviteli, gazdálkodási rend, valamint az informatikai

rendszer megbízhatóságának maradéktalan biztosítása. A stratégiai célok megvalósítása, az ellenőrzési feladatok mind magasabb színvonalú ellátása, valamint az ellenőrzési tapasztalatok hasznosulása érdekében pedig szükséges az ellenőrzési tevékenység folyamatos szakmai, módszertani fejlesztése.

A belső ellenőr iskolai végzettsége és szakmai tapasztalata megfelelő, a kötelező szakmai továbbképzések tekintetében pedig a szükséges intézkedéseket megtettük.

A belső ellenőrzés rendszeresen figyelemmel követi a munkaterületét érintő jogszabályváltozásokat és az ellenőrzési standardok és módszertanok változásait.

A belső ellenőrzés az ellenőrzési jelentésbe foglalt megállapításait a központi és helyi szabályozásra – belső szabályzat, önkormányzati rendelet – hivatkozással, konkrét rendelkezésekre alapozta.

Az ellenőrzési tapasztalatok azt mutatták, hogy **a megváltozott jogszabályi környezetnek való megfelelés az ellenőrzött területeken néhol még kialakításra vár.**

Bizonyos területek vonatkozásában a megállapítások arra utalnak, hogy a belső ellenőrzési pontok vagy folyamatok rendszerét nem minden esetben követik nyomon megfelelően.

Az egyes vizsgálatokhoz tartozó megállapítások és javaslatok bemutatását a **2. melléklet** tartalmazza.

2.) A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése

A belső kontroll egy összetett folyamat, amelyet a szervezet vezetése és dolgozói valósítanak meg, valamint folyamatosan alkalmazkodik a szervezetet érintő változásokhoz. A kontrollok lényege, hogy nem egyszeri ellenőrzési tevékenységet jelent, hanem folyamatokat, „kontrollpontok” alkalmazását előzetes, folyamatba épített és utólagos jelleggel.

A belső kontrollrendszer tartalmazza mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályzatokat, melyek alapján a költségvetési szerv érvényesíti a feladatai ellátására szolgáló előirányzatokkal, létszámmal és a vagyonnal való szabályszerű gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás követelményeit.

A belső kontrollrendszer keretében – a szervezet minden szintjén érvényesülő – a megfelelő **kontrollkörnyezet, kockázatkezelési rendszer, kontrolltevékenységek, információs és kommunikációs rendszer, és nyomon követési rendszer (monitoring) kialakításáról, működtetéséről, fejlesztéséről** kell gondoskodni.

Kontrollkörnyezet

A hivatal és az intézmények (költségvetési szervek) céljait alapvetően a képviselő-testület határozza meg az alapító okiratokban, illetve a szervezeti és működési szabályzatokban. A létrehozott költségvetési szervek stratégiai céljai írásban nem kerültek meghatározásra. A feladatok tervezése jellemzően operatív jellegűek, illetve az adott évre vonatkoznak (pl. költségvetések). A változó jogszabályi környezet, a megváltozott feladat és intézményi struktúra is bőven ró feladatot a vezetőkre. Elmondható, hogy a legtöbb feladat- és szervezeti változás a hivatalt érintette.

Elengedhetetlen minden olyan folyamat, tevékenység, feladat részletes szabályainak meghatározása, amely különféle kötelezettségeket, illetve jogokat állapít meg az egyes munkatársak számára, illetve amely a költségvetési szerv tevékenységére hatással van. **A komplex szabályzatrendszer kialakítása folyamatos feladatot jelent még jelenleg is a költségvetési szervek vezetői számára. A meglévő belső szabályzatok folyamatos módosításra, kiegészítésre, aktualizálásra szorulnak.**

A folyamatok meghatározása és dokumentálása terén ellenőrzési nyomvonalak átdolgozása segíthet e területen. A belső ellenőrzés e téren is folyamatosan megteszi javaslatait (természetesen a hiányzó

szabályzatok elkészítésére is), illetve munkájának jelentős részét teszi ki e tárgykörben végzett bizonyosságot nyújtó, valamint tanácsadási tevékenysége. Az idei év várhatóan alkalmas lesz arra, hogy a külső és belső, valamint jogszabályi és egyéb, helyi döntésekből eredő változásokat a szervezetekre vonatkozóan konkrétan adaptálhassuk, meghatározva a jogszabályi előírások helyi végrehajtási szabályait.

Kockázatkezelési rendszer

A költségvetési szervek működésére, ezen keresztül céljaik elérésre számos külső és belső kockázati tényező gyakorol különböző mértékű hatást, amelyekre a költségvetési szerv vezetőinek valamilyen formában reagálniuk kell. **Alapvető követelmény, hogy a költségvetési szerv vezetése** lehetőség szerint a szervezetet érintő **valamennyi kockázatot** – beleértve a támogató, funkcionális folyamatok (informatika, humán erőforrás, jogi szolgáltatások stb.) kockázatait is – **ismerje meg, mérje fel, gyűjtse össze és csoportosítsa** olyan módon, **hogy azok alkalmasak legyenek** az elemzés és értékelés elvégzéséhez, a **kockázatok rangsoroláshoz**.

A költségvetési szerv vezetőjének gondoskodni kell a kockázatkezelési rendszer működéséről, amit a kockázatkezelési szabályzatban kell rögzíteni. A kockázatkezelési rendszer működésében még vannak hiányosságok. A rendszer működtetését dokumentáló iratok vagy részben hiányosak, vagy teljes egészében hiányoznak.

Kontrolltevékenységek

A kontrolltevékenység részeként minden tevékenységre vonatkozóan biztosítani kell a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzést (FEUVE), különösen az alábbiak vonatkozásában:

- a pénzügyi döntések dokumentumainak elkészítését (ideértve a költségvetési tervezés, a kötelezettségvállalások, a szerződések, a kifizetések, a támogatásokkal való elszámolás, a szabálytalanság miatti visszafizettetések dokumentumait is),
- a pénzügyi kihatású döntések célszerűségi, gazdaságossági, hatékonysági és eredményességi szempontú megalapozottságát,
- a költségvetési gazdálkodás során az előzetes és utólagos pénzügyi ellenőrzést, a pénzügyi döntések szabályszerűségi szempontból történő jóváhagyását, illetve ellenjegyzését,
- a gazdasági események elszámolása (a hatályos jogszabályoknak megfelelő könyvvezetés és beszámolás) kontrollját.

A vizsgált szervezeteknél a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzés rendszerét; a pénzgazdálkodással kapcsolatos kötelezettségvállalás, a teljesítés igazolása és pénzügyi teljesítés elrendelésének hatásköri rendjét; az adatvédelmi szabályokat; az iratkezelés szabályait; a költségvetés és zárszámadás elkészítésének rendjét **szabályozták**.

Az ellenőrzések során azonban megállapítást nyert, hogy **a belső szabályzatokat a munkatársak nem, vagy csak részben ismerik**, a szabályzatokban előírtak betartására és betartatására a FEUVE nem, vagy nem kellő hatékonysággal terjed ki. Ennek kiküszöbölésére vonatkozik az ellenőrzési jelentések javaslatainak többsége. A már bekövetkezett, nem kívánatos események kijavítására minden esetben helyrehozó (korrekciós) kontrollok szükségesek. A belső ellenőrzés a hibák, a hiányosságok jellegétől függően, a gyors helyreállítás érdekében gyakran nem kötelezte a szervezeteket intézkedési terv készítésére, amennyiben az azonnali helyreállítás biztosítható és elvégezhető volt.

Információs és kommunikációs rendszer

Az információ és kommunikáció nélkülözhetetlen a költségvetési szervek minden szintjén az eredményes kontroll és a költségvetési szervek céljainak elérése érdekében. Az információs és kommunikációs rendszer átszövi a belső kontrollrendszer minden elemét.

Az ellenőrzések tapasztalatai szerint **nem minden esetben biztosították, hogy az alkalmazottak a munkájuk végzéséhez szükséges információkhoz maradéktalanul és időben hozzáférjenek**, ezért törekedni kell arra, hogy a közölt információ pontos, megbízható, teljes releváns és közérthető legyen. A szervezeti egységek közötti kommunikáció sok esetben szintén nem megfelelő, ezért e terület egységes szabályozását és egységes gyakorlat kialakítását meg kell valósítani.

Nyomon követési rendszer (monitoring)

A jogszabályi előírás alapján, az ellenőrzési nyomvonalhoz kapcsolódóan, minden költségvetési szervnek ki kell alakítania egy olyan monitoring rendszert (hierarchikusan felépített vezetői információs rendszert), amelynek alapján a szervezet valamennyi tevékenységének minden szakasza értékelhető, és megfelelő jelzést ad a szükséges intézkedések meghozatalára. A kontroll nyilatkozatot akkor lehet korrekt, megalapozott módon megtenni, ha a Jegyző a kontrollrendszer és a belső ellenőrzés tapasztalatai felett „felügyeletet gyakorolva”, működteti és hasznosítja a monitoring rendszert is.

A Jegyző elvárja a vezetőitől, hogy kövessék nyomon a külső-, belső szabályozást és a szükséges korrekciókat tegyék meg.

A vezetés által kitűzött célok elérését szolgáló feladatok teljesítésének mérésére kidolgozott indikátorok (mutatószámok), a tevékenység során különböző irányban és mértékben változnak. **A vezetésnek folyamatosan látnia kell, hogy a teljesítmények a szándékaiknak megfelelően vagy attól eltérő módon alakulnak, ezért folyamatosan kontrollálniuk kell, hogy a kitűzött célok teljesítése hol tart, a teljesítés mérését biztosító indikátorok megfelelőek-e a teljesítménykövetelmények meghatározására, mérésére, értékelésére.**

Fejleszteni kell a belső jelentéstételi rendszer működtetését a szükséges feltételek megteremtésével, a különböző területeken alkalmazandó, ugyanakkor egymással szinkronban lévő **indikátorok** kidolgozásával.

Az indikátor rendszernek tartalmazni kell a gazdaságosság, a hatékonyság és az eredményesség értékelésére szolgáló mutatókat.

A javaslatok, intézkedési tervek megvalósítása

Az ellenőrzési jelentések azonosították, feltárták a nem megfelelő működések okait, a hiányosságok kiküszöbölésére vonatkozó – jogszabályi hivatkozással alátámasztott – javaslatok pedig végrehajtható és ellenőrizhető célkitűzéseket fogalmaztak meg.

Az ellenőrzés megállapításai a záró megbeszélésen kerültek ismertetésre és kiértékelésre. **Az** elvégzett vizsgálatok alapján készített **ellenőrzési jelentések megállapításait az érintett vezetők** érdemben – egy eset kivételével – nem vitatták. A vizsgálatot érintett területek, szervezeti egységek vezetői az ellenőrzési jelentésekben megfogalmazott javaslatokat akceptálták, az előírt intézkedési terveket elkészítették, a felelősök és határidők megjelölése minden esetben egyértelmű volt.

Általánosságban elmondható, hogy a felelősök a megfelelő intézkedéseket rendre meghozták. Egyes vizsgálatok esetében az intézkedések végrehajtása még folyamatban van.

Összességében megállapítható, hogy a belső ellenőrzések során tett megállapítások és javaslatok megfelelően hasznosultak.

Készült: Lajosmizse, 2016. április 18.

Készítette: dr. Csikai Zsolt s.k.
belső ellenőr

Jóváhagyás időpontja: Lajosmizse, 2016. május 17.

Jóváhagyta: dr. Balogh László s.k.
jegyző

2015. évi belső ellenőrzési terve

A Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet 31. §-a szerint az alábbi éves ellenőrzési tervet fogalmazza meg:

Sor-szám	Ellenőrzendő szerv megnevezése	Ellenőrzés tárgya, célja	Ellenőrzendő időszak	Ellenőrzési kapacitás	Ellenőrzés típusa	Ellenőrzés ütemezése
1.	Hivatal, támogatott szervezetek	Sport-, társadalmi és egyéb szervezetek részére az önkormányzat költségvetéséből céljelleggel nyújtott támogatások rendeltetés szerinti felhasználása (Lajosmizse és Felsőlajos)	2014. év	6 nap	pénzügyi ellenőrzés	I. n. év
2.	Roma Nemzetiségi Önkormányzat	Roma Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásának ellenőrzése	2014. év	4 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	I. n. év
3.	Hivatal, EGYSZI	2014. évi szociális normatív hozzájárulások igénybevételenek, felhasználásának és elszámolásának szabályszerűsége	2014. év	6 nap	szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés	I. n. év
4.	Hivatal	Helyi adók megállapításának és beszedésének ellenőrzése	2014. év	8 nap	rendszerellenőrzés	I-II. n. év
5.	Hivatal	Szociális ellátások vizsgálata, különös tekintettel az önkormányzati segélyre	2014. év	10 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	II. n. év
6.	Hivatal,	Az önkormányzati vagyongazdálkodás szabályszerűségének az ellenőrzése, (utóellenőrzés)	2014. év	8 nap	rendszerellenőrzés	II. n. év
7.	Hivatal Felsőlajos IGSZ	Az operatív gazdálkodási jogkörök alakulása, kontroll ellenőrzés, (kötelezettségvállalás, ellenjegyzés, teljesítésigazolások és érvényesítés) szabályok betartásának ellenőrzése	2014. év	15 nap	szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés	III. n. év.
8.	IGSZ	Készletgazdálkodás vizsgálata a gyermekétkeztetésben, különös tekintettel az alapanyagbeszerzés szabályszerűségére, valamint az étkezési normák betartására	2015. év	10 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	IV. n. év
9.	Hivatal, intézmények	Európai uniós forrással támogatott fejlesztések és egyéb beszerzések ellenőrzése	2014. év	12 nap	rendszerellenőrzés	IV. n. év
10.		Tartalékidő		4 nap		

A 2015. évi ellenőrzések főbb megállapításai, javaslatok

2. melléklet

Az ellenőrzés tárgya	Megállapítások	Javaslatok	Intézkedések
<p>2014. évi céljellégű támogatások felhasználásának ellenőrzése</p>	<p>A Lajosmizsei Sakk Kör tíz számlában 61.575.- Ft-ot kétszeresen számolt el (az önkormányzat és a Lajosmizsért Közalapítvány felé) és a Közalapítvány felé egy számlát hamisított (35.000.- Ft)</p> <p>Felsőlajos Község Önkormányzata Lajosmizse Városi Labdarúgó Clubbal kötött „Együttműködési megállapodás”-a sem tartalmazza a támogatás célját.</p> <p>Az Iskoláért, Gyermekekért Alapítvány 200 ezer Ft támogatásban részesült a 2014. évi úszótábor költségeinek finanszírozására, az Alapítvány 50.000.- Ft-ot nem az úszótábor költségeire fordított.</p>	<p>A Polgármester és a Jegyző szólítsa fel a Sakk Kör elnökét, hogy 61.575.- Ft-ot fizessen vissza az önkormányzatának és 35 ezer Ft-ot a Lajosmizsért Közalapítványnak.</p> <p>Fizetési felszólításban értesítsék az Iskoláért, Gyermekekért Alapítványt, hogy 50.000.- Ft-ot fizessen vissza Felsőlajos Község Önkormányzatának.</p> <p>A támogatói okirat mellékletét képezze az egységes elszámoló lap.</p>	<p>A sakk-kör további számlák benyújtásával elszámolt.</p> <p>Az Iskoláért, Gyermekekért Alapítvány az 50.000.- Ft-ot 2015. február 2-án Felsőlajos Önkormányzatának visszafizette.</p> <p>A 2015. évi támogatói okiratokhoz az egységes elszámoló lapokat csatolták.</p>

<p>A Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2014. évi gazdálkodásának ellenőrzése</p>	<p>A Polgármesteri Hivatal SzMSZ-e nem tartalmazta az SzMSZ-ben nevesített munkakörökhöz tartozó az RNÖ gazdálkodásának végrehajtásával kapcsolatos előírásokat.</p> <p>Az RNÖ költségvetéséhez nem mutatták be az RNÖ költségvetési mérlegét közgazdasági tagolásban, valamint az előirányzat felhasználási tervét – szöveges indoklással együtt.</p> <p>Az RNÖ elnöke két esetben megsértette az összeférhetlenségi szabályokat, mert összesen 630.755.- Ft-ot saját maga számára utalványozott.</p>	<p>Kezdeményezze a Jegyző a Polgármesteri Hivatal SzMSZ-ének módosítását, hogy az tartalmazza az RNÖ gazdálkodásának végrehajtásával kapcsolatos, az Ávr. 13. § (1) bekezdés g) pontjában előírt feladatokat.</p> <p>Az RNÖ elnöke kezdeményezze a Települési Önkormányzattal kötött együttműködési megállapodás kiegészítését és módosítását, hogy az feleljen meg a Nek. tv. 80. § (3) bekezdés b) pontja előírásának.</p> <p>Az RNÖ elnöke gondoskodjon az Ávr. 60. § (2) bekezdésében előírt összeférhetlenségi szabály betartásáról.</p>	<p>A Hivatali SzMSZ IV. sor 24/5. pontja és az 1. sz. függelék (Pénzügyi Iroda Ügyrendje) már tartalmazza.</p> <p>Az RNÖ 2016. évi költségvetése már tartalmazza az RNÖ költségvetési mérlegét és előirányzat felhasználási tervét.</p> <p>2015-ben az RNÖ az összeférhetlenségi szabályt betartotta.</p>
<p>A 2014. évi szociális normatív hozzájárulások igénybevételének felhasználásának és elszámolásának szabályszerűsége</p>	<p>A támogatások elszámolása a naponta összesített ellátások száma alapján történt. A költségvetési támogatások igénybevételét és elszámolását megalapozó nyilvántartásokat a jogszabályi előírásoknak megfelelően folyamatosan vezették.</p> <p>Az ellenőrzés megállapította az egyes támogatási címeken elszámolható 2014. évi támogatási összegeket.</p>	<p>A jegyző intézkedjen, hogy az ellenőrzés megállapításait a Pénzügyi Iroda a támogatások elszámolásakor vegye figyelembe.</p>	<p>A Pénzügyi Iroda a támogatások elszámolásakor az ellenőrzési jelentés megállapításait figyelembe vette.</p>

<p>A helyi adók megállapításának, és beszédésének ellenőrzése</p>	<p>Az Önkormányzat gazdasági programjában az adópolitikával kapcsolatban konkrét követelményeket, célkitűzéseket nem fogalmazott meg. Az Adócsoport a bevételek utólagos vizsgálata alapján átfogó ellenőrzést, helyszíni vizsgálatot nem végzett.</p>	<p>A jegyző kezdeményezze, hogy a Képviselő-testület a 2015-2020. évekre vonatkozó gazdasági programban konkrétan határozza meg az adópolitikával kapcsolatos célkitűzéseit. Az Adócsoport minden ötezer forint feletti tartozást végrehajtásra adjon át a bírósági végrehajtónak. A jegyző tegyen a hátralékok csökkentését szolgáló intézkedéseket. Az Adócsoport a bevételek utólagos vizsgálata alapján végezzen átfogó vagy helyszíni ellenőrzést az iparüzési adó tekintetében.</p>	<p>A gazdasági program a 11. oldalán rendelkezik az önkormányzat adópolitikájáról. A hátralékok csökkentésére intézkedés történt, ennek is köszönhetően az adóbevételeink folyamatosan nőnek. A hátralékok jelentős része a végrehajtó által behajthatatlannak minősített, melyet ennek ellenére jellemzően az adó esedékességét követő 5. év december 31-ig nyilván kell tartani könyveinkben. Átfogó és helyszíni ellenőrzés nem volt az idegenforgalmi adónál, az iparüzési adónál helyszíni ellenőrzés nem volt, de 58 esetben került sor a bevételek utólagos ellenőrzésére.</p>
---	--	---	---

<p>Szociális ellátások vizsgálata</p>	<p>Az Igazgatási Csoport számítógépes nyilvántartásából a támogatásban kifizetett összegek megbízható módon nem állapították meg. A Polgármesteri Hivatal a 2014. évben számlarenddel nem rendelkezett. A segélyek megállapítása során 30 napon belül benyújtott ismételt kérelemre is állapították meg segélyt, a segélykérelem nyomtatvány kitöltése a</p>	<p>A polgármester kísérelje figyelemmel az önkormányzat gazdálkodásának szabályszerűségét. A jegyző intézkedjen a feltárt hibák és hiányosságok kijavítására.</p>	<p>A jegyző intézkedése nyomán a számlarend elkészült, a segélykérelmek kitöltésének teljességére az illetékes kolléga utasítást kapott..</p>
---------------------------------------	--	---	---

	kérelmek ötöde esetében hiányos.		
Az Önkormányzat vagyongazdálkodásának ellenőrzése (utóellenőrzés)	A Pénzügyi Iroda vezetője elkészítette a számviteli szabályzatot. Az önkormányzat zárszámadásához csatolt vagyonskimutatása nem felelt meg a Számviteli tv-ben rögzített teljesség és valódiság elvének, nem a valós állapotot mutatta, a mérleg nem tartalmazta a BÁCSVÍZ Zrt-nek vagyongazdálkodásba adott víziközmű vagyont. A 2014. évi beruházások aktiválása 25 esetben nem volt szabályszerű. A 2014. évi értékcsökkenési elszámolás hibás és hiányos volt.	A jegyző intézkedjen, hogy: a zárszámadáshoz csatolt vagyonskimutatás az Áhsz. 30 §-ában előírtakat tartalmazza; a mérlegben kimutatott eszközöket megfelelő leltárral támasszák alá; a beruházások aktiválása és az értékcsökkenés elszámolása a jogszabályi előírások szerint történjen; a Pénzügyi Iroda vezetője a hibák és hiányosságok kiküszöbölése érdekében készítsen intézkedési tervet.	A jegyző intézkedett, a zárszámadás és a mérleg összeállítását független könyvvizsgáló ellenőrzi, a Pénzügyi Iroda vezetője intézkedési tervet készített, végrehajtása megtörtént, illetve folyamatban van.

Az operatív gazdálkodási jogkörök alkalmazása szabályszerűségének ellenőrzése	A belső szabályzatok nem tartalmazzák az előzetes írásbeli kötelezettségvállalást nem igénylő kifizetése rendjét és dokumentációs részlet szabályait. A DOKK program alkalmatlan a szabad fedezet rendelkezésre állásának vizsgálatára. A Pénzügyi Iroda Felsőljajosi Kirendeltségénél az ellenjegyzés és érvényesítés belső kontrollok működése nem megfelelő	A jegyző intézkedjen a kulcskontrollok működésében feltárt hiányosságok és szabálytalanságok kijavítására, és kezdeményezze a DOKK program lecserélését.	A DOKK program lecserélésére intézkedés történt, a Titán keretrendszer (Casper könyvelőprogram) bevezetésére szerződés előkészítésre került és 2015 decemberében a kollégák képzésen is részt vettek. A Pénzügyi Irodán történt személyi változások, illetve az ASP közeljövőben történő kötelező bevezetése miatt a szerződéskötés felfüggesztésre került.
---	--	--	---

<p>Készletgazdálkodás vizsgálata a gyermekétkeztetésben</p>	<p>Az Óvoda Konyha a 2014. évben a nyersanyagnormát 718 ezer Ft-tal túllépte. A nyersanyagnormák betartása havi szinten rendkívüli változó, mely a vezetői ellenőrzés hiányára utal.</p> <p>Az Óvoda Konyha az óvodások részére az előírt napi 3 dl tejet nem biztosította.</p> <p>Az Iskola Konyha 2014. január 1-2015. szeptember 30-ig 2665 ezer Ft-tal kevesebb nyersanyagot használt fel az engedélyezettnél.</p>	<p>Az IGSZ vezetője tegyen eleget vezetői ellenőrzési kötelezettségének. A jegyző gondoskodjon arról, hogy az Iskola és az óvoda konyha csak az irányító szerv által megállapított szabad előirányzat terhére vállaljon kötelezettséget.</p> <p>Az IGSZ vezetője tartassa be a közétkeztetési rendelet tej – tejtermékekre vonatkozó előírásait.</p>	<p>Az érintett vezetők utasítása megtörtént a jogszabályokban foglaltak maradéktalan betartására..</p>
---	--	--	--

<p>Európai uniós forrással támogatott és egyéb beszerzések ellenőrzése</p>	<p>A 2015. évben a tervezett 5 közbeszerzési eljárásból három közbeszerzést folytattak le. A megbízottak a közbeszerzési eljárásokat a Kbt. elveinek és előírásainak megfelelően folytatták le. Az Önkormányzat a közbeszerzési eljárások nyilvánosságát csak részben biztosította, közzétételi kötelezettségének csak részben tett eleget. Az IGSZ a havi és negyedéves könyvviteli zárlat keretében nem végezte el a könyvvezetés helyességének ellenőrzését.</p>	<p>A Polgármester intézkedjen, hogy az önkormányzat az Info tv-ben előírt közzétételi kötelezettségének tegyen eleget, a Jegyző intézkedjen, hogy az IGSZ vezetője a könyvviteli zárlatok során az Áhsz-ben előírtak szerint végezze el feladatait.</p>	<p>Az érintett vezető utasítása megtörtént a jogszabályokban foglaltak maradéktalan betartására..</p>
--	---	---	---

ELŐTERJESZTÉS

**Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2016. május 30-i rendkívüli ülésére**

Tárgy: 2015. évi ellenőrzési jelentés

Az előterjesztést készítette:

dr. Csikai Zsolt
belső ellenőr

dr. Balogh László
jegyző

Tárgyalásra és véleményezésre megkapta:

-

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

-

dr. Balogh László sk.
jegyző

ELŐTERJESZTÉS

Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2016. május 30. napján tartandó rendkívüli ülésére

Tárgy: 2015. évi ellenőrzési jelentés

Üsz.: LMKOH/3251/1/2016.

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzat köteles gondoskodni a gazdálkodásának belső ellenőrzéséről jogszabályban előírt képesítésű ellenőr útján. Az önkormányzat jogszabályi kötelezettségének eleget téve folyamatosan biztosította is e tevékenység ellátását. 2013. szeptemberétől a belső ellenőrzési tevékenységet egy fő – megbízási szerződés keretében – végzi.

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Bkr.) 49. § (1) bekezdése alapján az éves ellenőrzési jelentés elkészítéséért a belső ellenőrzési vezető a felelős, melyet jóváhagyásra megküld a költségvetési szerv vezetőjének. Az éves jelentés részletes tartalmi követelményeit a Bkr. 48. §-a szabályozza.

A polgármester az éves ellenőrzési jelentést – a tárgyévet követően, a zárszámadási rendelettervezettel egyidejűleg – a képviselő-testület elé terjeszti. Az előbbieknél megfelelő jelentés elkészült, amely jelen előterjesztés mellékletét képezi.

Fentiek alapján az alábbi határozat-tervezetet terjesztem a Tisztelt Képviselő-testület elé:

Határozat-tervezet

...../2016. (...). ÖH.
2015. évi ellenőrzési jelentés

Határozat

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2015. évi ellenőrzési jelentést megtárgyalta és elfogadta.

Felelős: Képviselő-testület

Határidő: 2016. május 30.

Lajosmizse, 2016. május 26.

Basky András s.k.
polgármester

**LAJOSMIZSE VÁROS ÉS FELSŐLAJOS KÖZSÉG
ÖNKORMÁNYZATAINAK ÉVES ELLENŐRZÉSI JELENTÉSE
A 2015. ÉVRŐL**

I. Vezetői összefoglaló

A belső ellenőrzési tevékenység általános bemutatása

A belső ellenőrzés a vonatkozó jogszabályi rendelkezések (Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény, a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet, a hivatali SzMSZ, a nemzetközi és a magyarországi államháztartási belső ellenőrzési tapasztalatok, illetve a jegyző utasításai alapján **ellátja**:

- Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal,
- az Önkormányzat által fenntartott költségvetési szervek,
- a Roma Nemzetiségi Önkormányzat

belső ellenőrzését.

Ennek keretében a belső ellenőrzés elkészíti és karbantartja a Belső Ellenőrzési Kézikönyvet és a további szabályozó dokumentumokat. Elkészíti a következő évre vonatkozó éves ellenőrzési tervet.

A belső ellenőrzés az év során lefolytatja az éves ellenőrzési tervben foglalt vizsgálatokat, az ellenőrzések megállapításait írásba foglalja, az ellenőrzötteket tájékoztatja a vizsgálat tapasztalatairól, tanácsot ad a feltárt hiányosságok megelőzése és kiküszöbölése érdekében, súlyos hiányosság esetén javaslatot tesz a felelősség megállapítására, véleményezi az ellenőrzött szerv által készített intézkedési tervet, figyelemmel kíséri és egyes esetekben utóvizsgálattal kontrollálja az elvégzett intézkedéseket.

A belső ellenőrzés az év során elvégzett vizsgálatokról meghatározott adattartalmú nyilvántartást vezet az ellenőrzések dokumentumait pedig 10 évig megőrzi. Az év során végzett ellenőrzési tevékenységről éves összefoglaló jelentés készül, amely tartalmazza: az ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelését; az ellenőrzések fontosabb megállapításait és javaslatait; az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó események számát és rövid összefoglalását; a belső ellenőrzés által tett megállapítások és javaslatok hasznosulását; az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatokat.

Az éves ellenőrzési jelentés célja – az önkormányzatok esetében – az átláthatóság biztosítása és a közpénzek hatékony felhasználásának elősegítése a nyilvánosság megteremtésével annak érdekében, hogy a választópolgárokat képviselő testület saját szervezte irányításával és feladatellátásának gyakorlatával is példát mutasson. A beszámoló elkészítése, majd megtárgyalása lehetőséget ad a helyi önkormányzat és a hozzá tartozó költségvetési szervek ellenőrzési megállapításainak összegzésére, értékelésére.

II. A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása

1.) Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az önkormányzat 2015. évi belső ellenőrzési tervét (1. melléklet) a 108/2014. (XII. 12.) ÖH. számú határozatával fogadta el. A belső ellenőrzési terv elkészítése kockázatelemzés alapján, a vezetőségtől és a Pénzügyi Ellenőrző Bizottságtól előzetesen megkért javaslatok, igények figyelembevételével, valamint a belső ellenőrzés rendelkezésére álló kapacitáson alapult.

Az ellenőrzési terv – a Bkr. 31. §-ában foglaltak alapján – meghatározta a tervezett ellenőrzések tárgyát, célját, az ellenőrizendő időszakot, a szükséges ellenőrzési kapacitást; az ellenőrzés típusát és ütemezését.

Az elfogadott belső ellenőrzési terv **kilenc ellenőrzést** tartalmazott 79 ellenőrzési nappal és 4 nap tartalékidővel.

A tervezett ellenőrzések maradéktalanul végrehajtást nyertek, az ellenőrzésekről készült ellenőrzési jelentéseket a belső ellenőr – az ellenőrzési tervben meghatározott ütemezés szerint – Lajosmizse Város Jegyzőjének átadta.

A belső ellenőrzés soron kívüli (terven felüli) ellenőrzést a 2015. évben nem végzett.

Az ellenőrzések büntető-, szabálysértési, kártérítési eljárás megindítására okot adó cselekményt, mulasztást nem tártak fel.

Az ellenőrzések azonban számos hiányosságot és szabálytalanságot tártak fel, melyekre a belső ellenőrzés az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetőjének figyelmét felhívta – az ellenőrzési jelentés megküldésével egyidejűleg. Az ellenőrzések megállapításai alapján a feltárt hibák és hiányosságok megszüntetése és ismétlődésének elkerülése érdekében **a 2015. évi kilenc ellenőrzési jelentésben az ellenőrzés 34 javaslatot fogalmazott meg.** (2. sz. melléklet)

2.) A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása.

A belső ellenőr ellenőrzéseit a jogszabályban előírt megbízólevél birtokában végezte. Valamennyi ellenőrzés végrehajtásához ellenőrzési program készült. Az ellenőrzés megkezdéséről az ellenőrzött szervezet vezetőjét a helyszíni ellenőrzés megkezdése előtt legalább 3 nappal a belső ellenőr szóban értesítette. A jelentésekben leírtak követték az ellenőrzési programban rögzített szempontrendszert. A megállapítások jogszabályi hivatkozással és rendelkezésekkel, bizonyítékokkal (másolatokkal) voltak alátámasztva.

A belső ellenőr az ellenőrzések során betartotta a belső ellenőrökre vonatkozó szakmai, etikai kódexben foglalt alapelveket.

A jegyző a bizonyosságot adó ellenőrzési és a belső ellenőrzési standardokkal összhangban lévő tanácsadói tevékenységen kívül más tevékenység végrehajtásába a belső ellenőrt nem vonta be, biztosította funkcionális függetlenségét. Az ellenőrzések lefolytatásához szükséges tárgyi feltételek biztosítva voltak.

A belső ellenőrzést **akadályozó tényező**, hogy az **ellenőrzöttek nem, vagy nem kellő mértékben ismerik**, a kontrollrendszert, illetve az ezzel kapcsolatos fogalmakat, valamint a belső szabályzatokat és a **tevékenységük végzésével kapcsolatos jogszabályi előírásokat.** **Az ellenőrzések során feltárt hibák és hiányosságok egy – nem jelentéktelen – részét a belső szabályozás aktualizálásának hiánya, illetve – esetenként – maga a szabályozás hiánya idézte elő.**

3.) A tanácsadói tevékenység

Az Áht. 70. (2) bekezdése, valamint a Bkr. 2. § b) pontja alapján a belső ellenőrzés független, tárgyilagos bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, melynek célja, hogy az adott szervezet működését fejlessze és eredményességét növelje.

A Bkr. 2. § r) pontja értelmében a tanácsadó tevékenység a költségvetési szerv vezetője részére nyújtott olyan hozzáadott értéket eredményező szolgáltatás, amelynek jellegét és hatókörét a belső ellenőrzési vezető és a költségvetési szerv vezetője a megbízáskor közösen írásban vagy szóban határoz meg anélkül, hogy a felelősséget magára vállalná a belső ellenőr.

Ilyen tanácsadó tevékenység lehet például a konzultáció, javaslatok tétele, szakmai segítségnyújtás.

A 2015. évi ellenőrzési munkaterv időkeretében nem szerepel a tanácsadói tevékenységre fordítható idő. Tárgyévben a tanácsadás a konzultáció és javaslatok tételén és a jegyzővel történő konzultációkon keresztül valósult meg. A megfogalmazott javaslatok beépítésre kerültek az ellenőrzési jelentésekbe.

Az ellenőrzöttek részéről konzultációs lehetőség kérése többnyire telefonon keresztül történt. Ezek válaszára vagy azonnal, vagy egy-egy jogszabályi hivatkozás pontosítása érdekében végzett kutatómunkát követően került sor telefonon, vagy élőszóban.

A tanácsadó tevékenység során a belső ellenőrzés törekedett az objektivitás biztosítására.

Írásbeli felkérés alapján elvégzett tanácsadói tevékenységre nem került sor a 2015. évben. A tanácsadói tevékenységre külön ellenőrzési munkanap elszámolására nem került sor.

III. A belső kontrollrendszer működésének értékelése

1.) A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelésére tett javaslatok.

Az ellenőrzés eredményes működéséhez szükség van a megfelelően működő (és működtetett) információs, kontroll, értékelési és beszámolási rendszerek kialakítására. A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XIII. 31.) Korm. rendelet (Bkr) 6. § (2) bekezdése szerint „(2). A költségvetési szerv vezetője köteles olyan szabályzatokat kiadni, folyamatokat **kialakítani és működtetni** a szervezeten belül, amelyek biztosítják a rendelkezésre álló források szabályszerű szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.”

A Bkr azt is előírja, hogy a költségvetési szerv vezetője köteles kockázatkezelési rendszert működtetni, valamint a szervezeten belül kontrolltevékenységet kialakítani, amelyek biztosítják a kockázatok kezelését és hozzájárulnak a szervezet céljainak eléréséhez.

Az Önkormányzat vezetése és a belső ellenőrzés a jövőben is biztosítani szándékozik a belső kontrollok megfelelő működését, a költségvetési gazdálkodás szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes megvalósítását.

Ennek megfelelően a 2015. év során is kiemelt feladatként kezeltük a bekövetkezett jogszabályváltozások átvezetését. A szabályzatok felülvizsgálatát és aktualizálását a 2011. évi CLXXXIX. tv. (Mötv.), a 2011. évi CXCV. tv. (Áht.) és végrehajtási rendeletei, valamint a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (Bkr) rendelkezései szerint részben elvégeztük.

A költségvetési gazdálkodás gyakorlatát ugyancsak ezen jogszabályok előírásai szerint alakítjuk.

A belső kontrollrendszerek fejlesztésének illeszkednie kell az Önkormányzat egyes stratégiához, koncepcióhoz, közép- és hosszútávú terveihez.

Ezen dokumentumok kidolgozása a korábbi évek tapasztalatait felhasználva megtörtént.

A belső ellenőrzésnek továbbra is stratégiai célja az önkormányzati és intézményi gazdálkodás szervezettségének, szabályozottságának, a számviteli, gazdálkodási rend, valamint az informatikai

rendszer megbízhatóságának maradéktalan biztosítása. A stratégiai célok megvalósítása, az ellenőrzési feladatok mind magasabb színvonalú ellátása, valamint az ellenőrzési tapasztalatok hasznosulása érdekében pedig szükséges az ellenőrzési tevékenység folyamatos szakmai, módszertani fejlesztése.

A belső ellenőr iskolai végzettsége és szakmai tapasztalata megfelelő, a kötelező szakmai továbbképzések tekintetében pedig a szükséges intézkedéseket megtettük.

A belső ellenőrzés rendszeresen figyelemmel követi a munkaterületét érintő jogszabályváltozásokat és az ellenőrzési standardok és módszertanok változásait.

A belső ellenőrzés az ellenőrzési jelentésbe foglalt megállapításait a központi és helyi szabályozásra – belső szabályzat, önkormányzati rendelet – hivatkozással, konkrét rendelkezésekre alapozta.

Az ellenőrzési tapasztalatok azt mutatták, hogy **a megváltozott jogszabályi környezetnek való megfelelés az ellenőrzött területeken néhol még kialakításra vár.**

Bizonyos területek vonatkozásában a megállapítások arra utalnak, hogy a belső ellenőrzési pontok vagy folyamatok rendszerét nem minden esetben követik nyomon megfelelően.

Az egyes vizsgálatokhoz tartozó megállapítások és javaslatok bemutatását a **2. melléklet** tartalmazza.

2.) A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése

A belső kontroll egy összetett folyamat, amelyet a szervezet vezetése és dolgozói valósítanak meg, valamint folyamatosan alkalmazkodik a szervezetet érintő változásokhoz. A kontrollok lényege, hogy nem egyszeri ellenőrzési tevékenységet jelent, hanem folyamatokat, „kontrollpontok” alkalmazását előzetes, folyamatba épített és utólagos jelleggel.

A belső kontrollrendszer tartalmazza mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályzatokat, melyek alapján a költségvetési szerv érvényesíti a feladatai ellátására szolgáló előirányzatokkal, létszámmal és a vagyonnal való szabályszerű gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás követelményeit.

A belső kontrollrendszer keretében – a szervezet minden szintjén érvényesülő – a megfelelő **kontrollkörnyezet, kockázatkezelési rendszer, kontrolltevékenységek, információs és kommunikációs rendszer, és nyomon követési rendszer** (monitoring) kialakításáról, működtetéséről, fejlesztéséről kell gondoskodni.

Kontrollkörnyezet

A hivatal és az intézmények (költségvetési szervek) céljait alapvetően a képviselő-testület határozza meg az alapító okiratokban, illetve a szervezeti és működési szabályzatokban. A létrehozott költségvetési szervek stratégiai céljai írásban nem kerültek meghatározásra. A feladatok tervezése jellemzően operatív jellegűek, illetve az adott évre vonatkoznak (pl. költségvetések). A változó jogszabályi környezet, a megváltozott feladat és intézményi struktúra is bőven ró feladatot a vezetőkre. Elmondható, hogy a legtöbb feladat- és szervezeti változás a hivatalt érintette.

Elengedhetetlen minden olyan folyamat, tevékenység, feladat részletes szabályainak meghatározása, amely különféle kötelezettségeket, illetve jogokat állapít meg az egyes munkatársak számára, illetve amely a költségvetési szerv tevékenységére hatással van. **A komplex szabályzatrendszer kialakítása folyamatos feladatot jelent még jelenleg is a költségvetési szervek vezetői számára. A meglévő belső szabályzatok folyamatos módosításra, kiegészítésre, aktualizálásra szorulnak.**

A folyamatok meghatározása és dokumentálása terén ellenőrzési nyomvonalak átdolgozása segíthet e területen. A belső ellenőrzés e téren is folyamatosan megteszi javaslatait (természetesen a hiányzó

szabályzatok elkészítésére is), illetve munkájának jelentős részét teszi ki e tárgykörben végzett bizonyosságot nyújtó, valamint tanácsadási tevékenysége. Az idei év várhatóan alkalmas lesz arra, hogy a külső és belső, valamint jogszabályi és egyéb, helyi döntésekből eredő változásokat a szervezetekre vonatkozóan konkrétan adaptálhassuk, meghatározva a jogszabályi előírások helyi végrehajtási szabályait.

Kockázatkezelési rendszer

A költségvetési szervek működésére, ezen keresztül céljaik elérésre számos külső és belső kockázati tényező gyakorol különböző mértékű hatást, amelyekre a költségvetési szerv vezetőinek valamilyen formában reagálniuk kell. **Alapvető követelmény, hogy a költségvetési szerv vezetése** lehetőség szerint a szervezetet érintő **valamennyi kockázatot** – beleértve a támogató, funkcionális folyamatok (informatika, humán erőforrás, jogi szolgáltatások stb.) kockázatait is – **ismerje meg, mérje fel, gyűjtse össze és csoportosítsa** olyan módon, **hogy azok alkalmasak legyenek** az elemzés és értékelés elvégzéséhez, a **kockázatok rangsoroláshoz**.

A költségvetési szerv vezetőjének gondoskodni kell a kockázatkezelési rendszer működéséről, amit a kockázatkezelési szabályzatban kell rögzíteni. A kockázatkezelési rendszer működésében még vannak hiányosságok. A rendszer működtetését dokumentáló iratok vagy részben hiányosak, vagy teljes egészében hiányoznak.

Kontrolltevékenységek

A kontrolltevékenység részeként minden tevékenységre vonatkozóan biztosítani kell a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzést (FEUVE), különösen az alábbiak vonatkozásában:

- a pénzügyi döntések dokumentumainak elkészítését (ideértve a költségvetési tervezés, a kötelezettségvállalások, a szerződések, a kifizetések, a támogatásokkal való elszámolás, a szabálytalanság miatti visszafizettetések dokumentumait is),
- a pénzügyi kihatású döntések célszerűségi, gazdaságossági, hatékonysági és eredményességi szempontú megalapozottságát,
- a költségvetési gazdálkodás során az előzetes és utólagos pénzügyi ellenőrzést, a pénzügyi döntések szabályszerűségi szempontból történő jóváhagyását, illetve ellenjegyzését,
- a gazdasági események elszámolása (a hatályos jogszabályoknak megfelelő könyvvezetés és beszámolás) kontrollját.

A vizsgált szervezeteknél a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzés rendszerét; a pénzgazdálkodással kapcsolatos kötelezettségvállalás, a teljesítés igazolása és pénzügyi teljesítés elrendelésének hatásköri rendjét; az adatvédelmi szabályokat; az iratkezelés szabályait; a költségvetés és zárszámadás elkészítésének rendjét **szabályozták**.

Az ellenőrzések során azonban megállapítást nyert, hogy **a belső szabályzatokat a munkatársak nem, vagy csak részben ismerik**, a szabályzatokban előírtak betartására és betartatására a FEUVE nem, vagy nem kellő hatékonysággal terjed ki. Ennek kiküszöbölésére vonatkozik az ellenőrzési jelentések javaslatainak többsége. A már bekövetkezett, nem kívánatos események kijavítására minden esetben helyrehozó (korrekciós) kontrollok szükségesek. A belső ellenőrzés a hibák, a hiányosságok jellegétől függően, a gyors helyreállítás érdekében gyakran nem kötelezte a szervezeteket intézkedési terv készítésére, amennyiben az azonnali helyreállítás biztosítható és elvégezhető volt.

Információs és kommunikációs rendszer

Az információ és kommunikáció nélkülözhetetlen a költségvetési szervek minden szintjén az eredményes kontroll és a költségvetési szervek céljainak elérése érdekében. Az információs és kommunikációs rendszer átszövi a belső kontrollrendszer minden elemét.

Az ellenőrzések tapasztalatai szerint **nem minden esetben biztosították, hogy az alkalmazottak a munkájuk végzéséhez szükséges információkhoz maradéktalanul és időben hozzáférjenek**, ezért törekedni kell arra, hogy a közölt információ pontos, megbízható, teljes releváns és közérthető legyen. A szervezeti egységek közötti kommunikáció sok esetben szintén nem megfelelő, ezért e terület egységes szabályozását és egységes gyakorlat kialakítását meg kell valósítani.

Nyomon követési rendszer (monitoring)

A jogszabályi előírás alapján, az ellenőrzési nyomvonalhoz kapcsolódóan, minden költségvetési szervnek ki kell alakítania egy olyan monitoring rendszert (hierarchikusan felépített vezetői információs rendszert), amelynek alapján a szervezet valamennyi tevékenységének minden szakasza értékelhető, és megfelelő jelzést ad a szükséges intézkedések meghozatalára. A kontroll nyilatkozatot akkor lehet korrekt, megalapozott módon megtenni, ha a Jegyző a kontrollrendszer és a belső ellenőrzés tapasztalatai felett „felügyeletet gyakorolva”, működteti és hasznosítja a monitoring rendszert is.

A Jegyző elvárja a vezetőitől, hogy kövessék nyomon a külső-, belső szabályozást és a szükséges korrekciókat tegyék meg.

A vezetés által kitűzött célok elérését szolgáló feladatok teljesítésének mérésére kidolgozott indikátorok (mutatószámok), a tevékenység során különböző irányban és mértékben változnak. **A vezetésnek folyamatosan látnia kell, hogy a teljesítmények a szándékaiknak megfelelően vagy attól eltérő módon alakulnak, ezért folyamatosan kontrollálniuk kell, hogy a kitűzött célok teljesítése hol tart, a teljesítés mérését biztosító indikátorok megfelelőek-e a teljesítménykövetelmények meghatározására, mérésére, értékelésére.**

Fejleszteni kell a belső jelentéstételi rendszer működtetését a szükséges feltételek megteremtésével, a különböző területeken alkalmazandó, ugyanakkor egymással szinkronban lévő **indikátorok** kidolgozásával.

Az indikátor rendszernek tartalmazni kell a gazdaságosság, a hatékonyság és az eredményesség értékelésére szolgáló mutatókat.

A javaslatok, intézkedési tervek megvalósítása

Az ellenőrzési jelentések azonosították, feltárták a nem megfelelő működések okait, a hiányosságok kiküszöbölésére vonatkozó – jogszabályi hivatkozással alátámasztott – javaslatok pedig végrehajtható és ellenőrizhető célkitűzéseket fogalmaztak meg.

Az ellenőrzés megállapításai a záró megbeszélésen kerültek ismertetésre és kiértékelésre. **Az** elvégzett vizsgálatok alapján készített **ellenőrzési jelentések megállapításait az érintett vezetők** érdemben – egy eset kivételével – nem vitatták. A vizsgálatot érintett területek, szervezeti egységek vezetői az ellenőrzési jelentésekben megfogalmazott javaslatokat akceptálták, az előírt intézkedési terveket elkészítették, a felelősök és határidők megjelölése minden esetben egyértelmű volt.

Általánosságban elmondható, hogy a felelősök a megfelelő intézkedéseket rendre meghozták. Egyes vizsgálatok esetében az intézkedések végrehajtása még folyamatban van.

Összességében megállapítható, hogy a belső ellenőrzések során tett megállapítások és javaslatok megfelelően hasznosultak.

Készült: Lajosmizse, 2016. április 18.

Készítette: dr. Csikai Zsolt s.k.
belső ellenőr

Jóváhagyás időpontja: Lajosmizse, 2016. május 17.

Jóváhagyta: dr. Balogh László s.k.
jegyző

2015. évi belső ellenőrzési terve

A Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet 31. §-a szerint az alábbi éves ellenőrzési tervet fogalmazza meg:

Sor-szám	Ellenőrzendő szerv megnevezése	Ellenőrzés tárgya, célja	Ellenőrzendő időszak	Ellenőrzési kapacitás	Ellenőrzés típusa	Ellenőrzés ütemezése
1.	Hivatal, támogatott szervezetek	Sport-, társadalmi és egyéb szervezetek részére az önkormányzat költségvetéséből céljelleggel nyújtott támogatások rendeltetés szerinti felhasználása (Lajosmizse és Felsőlajos)	2014. év	6 nap	pénzügyi ellenőrzés	I. n. év
2.	Roma Nemzetiségi Önkormányzat	Roma Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásának ellenőrzése	2014. év	4 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	I. n. év
3.	Hivatal, EGYSZI	2014. évi szociális normatív hozzájárulások igénybevételenek, felhasználásának és elszámolásának szabályszerűsége	2014. év	6 nap	szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés	I. n. év
4.	Hivatal	Helyi adók megállapításának és beszedésének ellenőrzése	2014. év	8 nap	rendszerellenőrzés	I-II. n. év
5.	Hivatal	Szociális ellátások vizsgálata, különös tekintettel az önkormányzati segélyre	2014. év	10 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	II. n. év
6.	Hivatal,	Az önkormányzati vagyongazdálkodás szabályszerűségének az ellenőrzése, (utóellenőrzés)	2014. év	8 nap	rendszerellenőrzés	II. n. év
7.	Hivatal Felsőlajos IGSZ	Az operatív gazdálkodási jogkörök alakulása, kontroll ellenőrzés, (kötelezettségvállalás, ellenjegyzés, teljesítésigazolások és érvényesítés) szabályok betartásának ellenőrzése	2014. év	15 nap	szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés	III. n. év.
8.	IGSZ	Készletgazdálkodás vizsgálata a gyermekétkeztetésben, különös tekintettel az alapanyagbeszerzés szabályszerűségére, valamint az étkezési normák betartására	2015. év	10 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	IV. n. év
9.	Hivatal, intézmények	Európai uniós forrással támogatott fejlesztések és egyéb beszerzések ellenőrzése	2014. év	12 nap	rendszerellenőrzés	IV. n. év
10.		Tartalékidő		4 nap		

A 2015. évi ellenőrzések főbb megállapításai, javaslatok

2. melléklet

Az ellenőrzés tárgya	Megállapítások	Javaslatok	Intézkedések
<p>2014. évi céljellégű támogatások felhasználásának ellenőrzése</p>	<p>A Lajosmizsei Sakk Kör tíz számlában 61.575.- Ft-ot kétszeresen számolt el (az önkormányzat és a Lajosmizsért Közalapítvány felé) és a Közalapítvány felé egy számlát hamisított (35.000.- Ft)</p> <p>Felsőlajos Község Önkormányzata Lajosmizse Városi Labdarúgó Clubbal kötött „Együttműködési megállapodás”-a sem tartalmazza a támogatás célját.</p> <p>Az Iskoláért, Gyermekekért Alapítvány 200 ezer Ft támogatásban részesült a 2014. évi úszótábor költségeinek finanszírozására, az Alapítvány 50.000.- Ft-ot nem az úszótábor költségeire fordított.</p>	<p>A Polgármester és a Jegyző szólítsa fel a Sakk Kör elnökét, hogy 61.575.- Ft-ot fizessen vissza az önkormányzatának és 35 ezer Ft-ot a Lajosmizsért Közalapítványnak.</p> <p>Fizetési felszólításban értesítsék az Iskoláért, Gyermekekért Alapítványt, hogy 50.000.- Ft-ot fizessen vissza Felsőlajos Község Önkormányzatának.</p> <p>A támogatói okirat mellékletét képezze az egységes elszámoló lap.</p>	<p>A sakk-kör további számlák benyújtásával elszámolt.</p> <p>Az Iskoláért, Gyermekekért Alapítvány az 50.000.- Ft-ot 2015. február 2-án Felsőlajos Önkormányzatának visszafizette.</p> <p>A 2015. évi támogatói okiratokhoz az egységes elszámoló lapokat csatolták.</p>

<p>A Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2014. évi gazdálkodásának ellenőrzése</p>	<p>A Polgármesteri Hivatal SzMSZ-e nem tartalmazta az SzMSZ-ben nevesített munkakörökhöz tartozó az RNÖ gazdálkodásának végrehajtásával kapcsolatos előírásokat.</p> <p>Az RNÖ költségvetéséhez nem mutatták be az RNÖ költségvetési mérlegét közgazdasági tagolásban, valamint az előirányzat felhasználási tervét – szöveges indoklással együtt.</p> <p>Az RNÖ elnöke két esetben megsértette az összeférhetlenségi szabályokat, mert összesen 630.755.- Ft-ot saját maga számára utalványozott.</p>	<p>Kezdeményezze a Jegyző a Polgármesteri Hivatal SzMSZ-ének módosítását, hogy az tartalmazza az RNÖ gazdálkodásának végrehajtásával kapcsolatos, az Ávr. 13. § (1) bekezdés g) pontjában előírt feladatokat.</p> <p>Az RNÖ elnöke kezdeményezze a Települési Önkormányzattal kötött együttműködési megállapodás kiegészítését és módosítását, hogy az feleljen meg a Nek. tv. 80. § (3) bekezdés b) pontja előírásának.</p> <p>Az RNÖ elnöke gondoskodjon az Ávr. 60. § (2) bekezdésében előírt összeférhetlenségi szabály betartásáról.</p>	<p>A Hivatali SzMSZ IV. sor 24/5. pontja és az 1. sz. függelék (Pénzügyi Iroda Ügyrendje) már tartalmazza.</p> <p>Az RNÖ 2016. évi költségvetése már tartalmazza az RNÖ költségvetési mérlegét és előirányzat felhasználási tervét.</p> <p>2015-ben az RNÖ az összeférhetlenségi szabályt betartotta.</p>
<p>A 2014. évi szociális normatív hozzájárulások igénybevételének felhasználásának és elszámolásának szabályszerűsége</p>	<p>A támogatások elszámolása a naponta összesített ellátások száma alapján történt. A költségvetési támogatások igénybevételét és elszámolását megalapozó nyilvántartásokat a jogszabályi előírásoknak megfelelően folyamatosan vezették.</p> <p>Az ellenőrzés megállapította az egyes támogatási címeken elszámolható 2014. évi támogatási összegeket.</p>	<p>A jegyző intézkedjen, hogy az ellenőrzés megállapításait a Pénzügyi Iroda a támogatások elszámolásakor vegye figyelembe.</p>	<p>A Pénzügyi Iroda a támogatások elszámolásakor az ellenőrzési jelentés megállapításait figyelembe vette.</p>

<p>A helyi adók megállapításának, és beszédésének ellenőrzése</p>	<p>Az Önkormányzat gazdasági programjában az adópolitikával kapcsolatban konkrét követelményeket, célkitűzéseket nem fogalmazott meg. Az Adócsoport a bevételek utólagos vizsgálata alapján átfogó ellenőrzést, helyszíni vizsgálatot nem végzett.</p>	<p>A jegyző kezdeményezze, hogy a Képviselő-testület a 2015-2020. évekre vonatkozó gazdasági programban konkrétan határozza meg az adópolitikával kapcsolatos célkitűzéseit. Az Adócsoport minden ötezer forint feletti tartozást végrehajtásra adjon át a bírósági végrehajtónak. A jegyző tegyen a hátralékok csökkentését szolgáló intézkedéseket. Az Adócsoport a bevételek utólagos vizsgálata alapján végezzen átfogó vagy helyszíni ellenőrzést az iparüzési adó tekintetében.</p>	<p>A gazdasági program a 11. oldalán rendelkezik az önkormányzat adópolitikájáról. A hátralékok csökkentésére intézkedés történt, ennek is köszönhetően az adóbevételeink folyamatosan nőnek. A hátralékok jelentős része a végrehajtó által behajthatatlannak minősített, melyet ennek ellenére jellemzően az adó esedékességét követő 5. év december 31-ig nyilván kell tartani könyveinkben. Átfogó és helyszíni ellenőrzés nem volt az idegenforgalmi adónál, az iparüzési adónál helyszíni ellenőrzés nem volt, de 58 esetben került sor a bevételek utólagos ellenőrzésére.</p>
---	--	---	---

<p>Szociális ellátások vizsgálata</p>	<p>Az Igazgatási Csoport számítógépes nyilvántartásából a támogatásban kifizetett összegek megbízható módon nem állapították meg. A Polgármesteri Hivatal a 2014. évben számlarenddel nem rendelkezett. A segélyek megállapítása során 30 napon belül benyújtott ismételt kérelemre is állapítottak meg segélyt, a segélykérelem nyomtatvány kitöltése a</p>	<p>A polgármester kísérelje figyelemmel az önkormányzat gazdálkodásának szabályszerűségét. A jegyző intézkedjen a feltárt hibák és hiányosságok kijavítására.</p>	<p>A jegyző intézkedése nyomán a számlarend elkészült, a segélykérelmek kitöltésének teljességére az illetékes kolléga utasítást kapott..</p>
---------------------------------------	--	---	---

	kérelmek ötöde esetében hiányos.		
Az Önkormányzat vagyongazdálkodásának ellenőrzése (utóellenőrzés)	A Pénzügyi Iroda vezetője elkészítette a számviteli szabályzatot. Az önkormányzat zárszámadásához csatolt vagyongazdálkodásának ellenőrzése (utóellenőrzés) nem felelt meg a Számviteli tv-ben rögzített teljesség és valódiság elvének, nem a valós állapotot mutatta, a mérleg nem tartalmazta a BÁCSVÍZ Zrt-nek vagyongazdálkodásba adott víziközmű vagyont. A 2014. évi beruházások aktiválása 25 esetben nem volt szabályszerű. A 2014. évi értékcsökkenési elszámolás hibás és hiányos volt.	A jegyző intézkedjen, hogy: a zárszámadáshoz csatolt vagyongazdálkodás az Áhsz. 30 §-ában előírtakat tartalmazza; a mérlegben kimutatott eszközöket megfelelő leltárral támasszák alá; a beruházások aktiválása és az értékcsökkenés elszámolása a jogszabályi előírások szerint történjen; a Pénzügyi Iroda vezetője a hibák és hiányosságok kiküszöbölése érdekében készítsen intézkedési tervet.	A jegyző intézkedett, a zárszámadás és a mérleg összeállítását független könyvvizsgáló ellenőrzi, a Pénzügyi Iroda vezetője intézkedési tervet készített, végrehajtása megtörtént, illetve folyamatban van.

Az operatív gazdálkodási jogkörök alkalmazása szabályszerűségének ellenőrzése	A belső szabályzatok nem tartalmazzák az előzetes írásbeli kötelezettségvállalást nem igénylő kifizetése rendjét és dokumentációs részlet szabályait. A DOKK program alkalmatlan a szabad fedezet rendelkezésre állásának vizsgálatára. A Pénzügyi Iroda Felsőrajosi Kirendeltségénél az ellenjegyzés és érvényesítés belső kontrollok működése nem megfelelő	A jegyző intézkedjen a kulcskontrollok működésében feltárt hiányosságok és szabálytalanságok kijavítására, és kezdeményezze a DOKK program lecserélését.	A DOKK program lecserélésére intézkedés történt, a Titán keretrendszer (Casper könyvelőprogram) bevezetésére szerződés előkészítésre került és 2015 decemberében a kollégák képzésen is részt vettek. A Pénzügyi Irodán történt személyi változások, illetve az ASP közeljövőben történő kötelező bevezetése miatt a szerződéskötés felfüggesztésre került.
---	---	--	---

<p>Készletgazdálkodás vizsgálata a gyermekétkeztetésben</p>	<p>Az Óvoda Konyha a 2014. évben a nyersanyagnormát 718 ezer Ft-tal túllépte. A nyersanyagnormák betartása havi szinten rendkívüli változó, mely a vezetői ellenőrzés hiányára utal.</p> <p>Az Óvoda Konyha az óvodások részére az előírt napi 3 dl tejet nem biztosította.</p> <p>Az Iskola Konyha 2014. január 1-2015. szeptember 30-ig 2665 ezer Ft-tal kevesebb nyersanyagot használt fel az engedélyezettnél.</p>	<p>Az IGSZ vezetője tegyen eleget vezetői ellenőrzési kötelezettségének. A jegyző gondoskodjon arról, hogy az Iskola és az óvoda konyha csak az irányító szerv által megállapított szabad előirányzat terhére vállaljon kötelezettséget.</p> <p>Az IGSZ vezetője tartassa be a közzétételési rendelet tej – tejtermékekre vonatkozó előírásait.</p>	<p>Az érintett vezetők utasítása megtörtént a jogszabályokban foglaltak maradéktalan betartására..</p>
---	--	---	--

<p>Európai uniós forrással támogatott és egyéb beszerzések ellenőrzése</p>	<p>A 2015. évben a tervezett 5 közbeszerzési eljárásból három közbeszerzést folytattak le. A megbízottak a közbeszerzési eljárásokat a Kbt. elveinek és előírásainak megfelelően folytatták le. Az Önkormányzat a közbeszerzési eljárások nyilvánosságát csak részben biztosította, közzétételi kötelezettségének csak részben tett eleget. Az IGSZ a havi és negyedéves könyvviteli zárlat keretében nem végezte el a könyvvezetés helyességének ellenőrzését.</p>	<p>A Polgármester intézkedjen, hogy az önkormányzat az Info tv-ben előírt közzétételi kötelezettségének tegyen eleget, a Jegyző intézkedjen, hogy az IGSZ vezetője a könyvviteli zárlatok során az Áhsz-ben előírtak szerint végezze el feladatait.</p>	<p>Az érintett vezető utasítása megtörtént a jogszabályokban foglaltak maradéktalan betartására..</p>
--	---	---	---

ELŐTERJESZTÉS

**Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2016. május 30-i rendkívüli ülésére**

Tárgy: 2015. évi ellenőrzési jelentés

Az előterjesztést készítette:

dr. Csikai Zsolt
belső ellenőr

dr. Balogh László
jegyző

Tárgyalásra és véleményezésre megkapta:

-

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

-

dr. Balogh László sk.
jegyző

ELŐTERJESZTÉS

Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2016. május 30. napján tartandó rendkívüli ülésére

Tárgy: 2015. évi ellenőrzési jelentés

Üsz.: LMKOH/3251/1/2016.

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzat köteles gondoskodni a gazdálkodásának belső ellenőrzéséről jogszabályban előírt képesítésű ellenőr útján. Az önkormányzat jogszabályi kötelezettségének eleget téve folyamatosan biztosította is e tevékenység ellátását. 2013. szeptemberétől a belső ellenőrzési tevékenységet egy fő – megbízási szerződés keretében – végzi.

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Bkr.) 49. § (1) bekezdése alapján az éves ellenőrzési jelentés elkészítéséért a belső ellenőrzési vezető a felelős, melyet jóváhagyásra megküld a költségvetési szerv vezetőjének. Az éves jelentés részletes tartalmi követelményeit a Bkr. 48. §-a szabályozza.

A polgármester az éves ellenőrzési jelentést – a tárgyévet követően, a zárszámadási rendelettervezettel egyidejűleg – a képviselő-testület elé terjeszti. Az előbbieknél megfelelő jelentés elkészült, amely jelen előterjesztés mellékletét képezi.

Fentiek alapján az alábbi határozat-tervezetet terjesztem a Tisztelt Képviselő-testület elé:

Határozat-tervezet

...../2016. (...). ÖH.
2015. évi ellenőrzési jelentés

Határozat

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2015. évi ellenőrzési jelentést megtárgyalta és elfogadta.

Felelős: Képviselő-testület

Határidő: 2016. május 30.

Lajosmizse, 2016. május 26.

Basky András s.k.
polgármester

**LAJOSMIZSE VÁROS ÉS FELSŐLAJOS KÖZSÉG
ÖNKORMÁNYZATAINAK ÉVES ELLENŐRZÉSI JELENTÉSE
A 2015. ÉVRŐL**

I. Vezetői összefoglaló

A belső ellenőrzési tevékenység általános bemutatása

A belső ellenőrzés a vonatkozó jogszabályi rendelkezések (Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény, a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet, a hivatali SzMSZ, a nemzetközi és a magyarországi államháztartási belső ellenőrzési tapasztalatok, illetve a jegyző utasításai alapján **ellátja**:

- Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal,
- az Önkormányzat által fenntartott költségvetési szervek,
- a Roma Nemzetiségi Önkormányzat

belső ellenőrzését.

Ennek keretében a belső ellenőrzés elkészíti és karbantartja a Belső Ellenőrzési Kézikönyvet és a további szabályozó dokumentumokat. Elkészíti a következő évre vonatkozó éves ellenőrzési tervet.

A belső ellenőrzés az év során lefolytatja az éves ellenőrzési tervben foglalt vizsgálatokat, az ellenőrzések megállapításait írásba foglalja, az ellenőrzötteket tájékoztatja a vizsgálat tapasztalatairól, tanácsot ad a feltárt hiányosságok megelőzése és kiküszöbölése érdekében, súlyos hiányosság esetén javaslatot tesz a felelősség megállapítására, véleményezi az ellenőrzött szerv által készített intézkedési tervet, figyelemmel kíséri és egyes esetekben utóvizsgálattal kontrollálja az elvégzett intézkedéseket.

A belső ellenőrzés az év során elvégzett vizsgálatokról meghatározott adattartalmú nyilvántartást vezet az ellenőrzések dokumentumait pedig 10 évig megőrzi. Az év során végzett ellenőrzési tevékenységről éves összefoglaló jelentés készül, amely tartalmazza: az ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelését; az ellenőrzések fontosabb megállapításait és javaslatait; az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó események számát és rövid összefoglalását; a belső ellenőrzés által tett megállapítások és javaslatok hasznosulását; az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatokat.

Az éves ellenőrzési jelentés célja – az önkormányzatok esetében – az átláthatóság biztosítása és a közpénzek hatékony felhasználásának elősegítése a nyilvánosság megteremtésével annak érdekében, hogy a választópolgárokat képviselő testület saját szervezte irányításával és feladatellátásának gyakorlatával is példát mutasson. A beszámoló elkészítése, majd megtárgyalása lehetőséget ad a helyi önkormányzat és a hozzá tartozó költségvetési szervek ellenőrzési megállapításainak összegzésére, értékelésére.

II. A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása

1.) Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az önkormányzat 2015. évi belső ellenőrzési tervét (1. melléklet) a 108/2014. (XII. 12.) ÖH. számú határozatával fogadta el. A belső ellenőrzési terv elkészítése kockázatelemzés alapján, a vezetőségtől és a Pénzügyi Ellenőrző Bizottságtól előzetesen megkért javaslatok, igények figyelembevételével, valamint a belső ellenőrzés rendelkezésére álló kapacitáson alapult.

Az ellenőrzési terv – a Bkr. 31. §-ában foglaltak alapján – meghatározta a tervezett ellenőrzések tárgyát, célját, az ellenőrizendő időszakot, a szükséges ellenőrzési kapacitást; az ellenőrzés típusát és ütemezését.

Az elfogadott belső ellenőrzési terv **kilenc ellenőrzést** tartalmazott 79 ellenőrzési nappal és 4 nap tartalékidővel.

A tervezett ellenőrzések maradéktalanul végrehajtást nyertek, az ellenőrzésekről készült ellenőrzési jelentéseket a belső ellenőr – az ellenőrzési tervben meghatározott ütemezés szerint – Lajosmizse Város Jegyzőjének átadta.

A belső ellenőrzés soron kívüli (terven felüli) ellenőrzést a 2015. évben nem végzett.

Az ellenőrzések büntető-, szabálysértési, kártérítési eljárás megindítására okot adó cselekményt, mulasztást nem tártak fel.

Az ellenőrzések azonban számos hiányosságot és szabálytalanságot tártak fel, melyekre a belső ellenőrzés az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetőjének figyelmét felhívta – az ellenőrzési jelentés megküldésével egyidejűleg. Az ellenőrzések megállapításai alapján a feltárt hibák és hiányosságok megszüntetése és ismétlődésének elkerülése érdekében **a 2015. évi kilenc ellenőrzési jelentésben az ellenőrzés 34 javaslatot fogalmazott meg.** (2. sz. melléklet)

2.) A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása.

A belső ellenőr ellenőrzéseit a jogszabályban előírt megbízólevél birtokában végezte. Valamennyi ellenőrzés végrehajtásához ellenőrzési program készült. Az ellenőrzés megkezdéséről az ellenőrzött szervezet vezetőjét a helyszíni ellenőrzés megkezdése előtt legalább 3 nappal a belső ellenőr szóban értesítette. A jelentésekben leírtak követték az ellenőrzési programban rögzített szempontrendszert. A megállapítások jogszabályi hivatkozással és rendelkezésekkel, bizonyítékokkal (másolatokkal) voltak alátámasztva.

A belső ellenőr az ellenőrzések során betartotta a belső ellenőrökre vonatkozó szakmai, etikai kódexben foglalt alapelveket.

A jegyző a bizonyosságot adó ellenőrzési és a belső ellenőrzési standardokkal összhangban lévő tanácsadói tevékenységen kívül más tevékenység végrehajtásába a belső ellenőrt nem vonta be, biztosította funkcionális függetlenségét. Az ellenőrzések lefolytatásához szükséges tárgyi feltételek biztosítva voltak.

A belső ellenőrzést **akadályozó tényező**, hogy az **ellenőrzöttek nem, vagy nem kellő mértékben ismerik**, a kontrollrendszert, illetve az ezzel kapcsolatos fogalmakat, valamint a belső szabályzatokat és a **tevékenységük végzésével kapcsolatos jogszabályi előírásokat.** Az ellenőrzések során feltárt hibák és hiányosságok egy – nem jelentéktelen – részét a **belső szabályozás aktualizálásának hiánya, illetve – esetenként – maga a szabályozás hiánya idézte elő.**

3.) A tanácsadói tevékenység

Az Áht. 70. (2) bekezdése, valamint a Bkr. 2. § b) pontja alapján a belső ellenőrzés független, tárgyilagos bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, melynek célja, hogy az adott szervezet működését fejlessze és eredményességét növelje.

A Bkr. 2. § r) pontja értelmében a tanácsadó tevékenység a költségvetési szerv vezetője részére nyújtott olyan hozzáadott értéket eredményező szolgáltatás, amelynek jellegét és hatókörét a belső ellenőrzési vezető és a költségvetési szerv vezetője a megbízáskor közösen írásban vagy szóban határoz meg anélkül, hogy a felelősséget magára vállalná a belső ellenőr.

Ilyen tanácsadó tevékenység lehet például a konzultáció, javaslatok tétele, szakmai segítségnyújtás.

A 2015. évi ellenőrzési munkaterv időkeretében nem szerepel a tanácsadói tevékenységre fordítható idő. Tárgyévben a tanácsadás a konzultáció és javaslatok tételén és a jegyzővel történő konzultációkon keresztül valósult meg. A megfogalmazott javaslatok beépítésre kerültek az ellenőrzési jelentésekbe.

Az ellenőrzöttek részéről konzultációs lehetőség kérése többnyire telefonon keresztül történt. Ezek válaszára vagy azonnal, vagy egy-egy jogszabályi hivatkozás pontosítása érdekében végzett kutatómunkát követően került sor telefonon, vagy élőszóban.

A tanácsadó tevékenység során a belső ellenőrzés törekedett az objektivitás biztosítására.

Írásbeli felkérés alapján elvégzett tanácsadói tevékenységre nem került sor a 2015. évben. A tanácsadói tevékenységre külön ellenőrzési munkanap elszámolására nem került sor.

III. A belső kontrollrendszer működésének értékelése

1.) A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelésére tett javaslatok.

Az ellenőrzés eredményes működéséhez szükség van a megfelelően működő (és működtetett) információs, kontroll, értékelési és beszámolási rendszerek kialakítására. A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XIII. 31.) Korm. rendelet (Bkr) 6. § (2) bekezdése szerint „(2). A költségvetési szerv vezetője köteles olyan szabályzatokat kiadni, folyamatokat **kialakítani és működtetni** a szervezeten belül, amelyek biztosítják a rendelkezésre álló források szabályszerű szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.”

A Bkr azt is előírja, hogy a költségvetési szerv vezetője köteles kockázatkezelési rendszert működtetni, valamint a szervezeten belül kontrolltevékenységet kialakítani, amelyek biztosítják a kockázatok kezelését és hozzájárulnak a szervezet céljainak eléréséhez.

Az Önkormányzat vezetése és a belső ellenőrzés a jövőben is biztosítani szándékozik a belső kontrollok megfelelő működését, a költségvetési gazdálkodás szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes megvalósítását.

Ennek megfelelően a 2015. év során is kiemelt feladatként kezeltük a bekövetkezett jogszabályváltozások átvezetését. A szabályzatok felülvizsgálatát és aktualizálását a 2011. évi CLXXXIX. tv. (Mötv.), a 2011. évi CXCV. tv. (Áht.) és végrehajtási rendeletei, valamint a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (Bkr) rendelkezései szerint részben elvégeztük.

A költségvetési gazdálkodás gyakorlatát ugyancsak ezen jogszabályok előírásai szerint alakítjuk.

A belső kontrollrendszerek fejlesztésének illeszkednie kell az Önkormányzat egyes stratégiához, koncepcióhoz, közép- és hosszútávú terveihez.

Ezen dokumentumok kidolgozása a korábbi évek tapasztalatait felhasználva megtörtént.

A belső ellenőrzésnek továbbra is stratégiai célja az önkormányzati és intézményi gazdálkodás szervezettségének, szabályozottságának, a számviteli, gazdálkodási rend, valamint az informatikai

rendszer megbízhatóságának maradéktalan biztosítása. A stratégiai célok megvalósítása, az ellenőrzési feladatok mind magasabb színvonalú ellátása, valamint az ellenőrzési tapasztalatok hasznosulása érdekében pedig szükséges az ellenőrzési tevékenység folyamatos szakmai, módszertani fejlesztése.

A belső ellenőr iskolai végzettsége és szakmai tapasztalata megfelelő, a kötelező szakmai továbbképzések tekintetében pedig a szükséges intézkedéseket megtettük.

A belső ellenőrzés rendszeresen figyelemmel követi a munkaterületét érintő jogszabályváltozásokat és az ellenőrzési standardok és módszertanok változásait.

A belső ellenőrzés az ellenőrzési jelentésbe foglalt megállapításait a központi és helyi szabályozásra – belső szabályzat, önkormányzati rendelet – hivatkozással, konkrét rendelkezésekre alapozta.

Az ellenőrzési tapasztalatok azt mutatták, hogy **a megváltozott jogszabályi környezetnek való megfelelés az ellenőrzött területeken néhol még kialakításra vár.**

Bizonyos területek vonatkozásában a megállapítások arra utalnak, hogy a belső ellenőrzési pontok vagy folyamatok rendszerét nem minden esetben követik nyomon megfelelően.

Az egyes vizsgálatokhoz tartozó megállapítások és javaslatok bemutatását a **2. melléklet** tartalmazza.

2.) A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése

A belső kontroll egy összetett folyamat, amelyet a szervezet vezetése és dolgozói valósítanak meg, valamint folyamatosan alkalmazkodik a szervezetet érintő változásokhoz. A kontrollok lényege, hogy nem egyszeri ellenőrzési tevékenységet jelent, hanem folyamatokat, „kontrollpontok” alkalmazását előzetes, folyamatba épített és utólagos jelleggel.

A belső kontrollrendszer tartalmazza mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályzatokat, melyek alapján a költségvetési szerv érvényesíti a feladatai ellátására szolgáló előirányzatokkal, létszámmal és a vagyonnal való szabályszerű gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás követelményeit.

A belső kontrollrendszer keretében – a szervezet minden szintjén érvényesülő – a megfelelő **kontrollkörnyezet, kockázatkezelési rendszer, kontrolltevékenységek, információs és kommunikációs rendszer, és nyomon követési rendszer** (monitoring) kialakításáról, működtetéséről, fejlesztéséről kell gondoskodni.

Kontrollkörnyezet

A hivatal és az intézmények (költségvetési szervek) céljait alapvetően a képviselő-testület határozza meg az alapító okiratokban, illetve a szervezeti és működési szabályzatokban. A létrehozott költségvetési szervek stratégiai céljai írásban nem kerültek meghatározásra. A feladatok tervezése jellemzően operatív jellegűek, illetve az adott évre vonatkoznak (pl. költségvetések). A változó jogszabályi környezet, a megváltozott feladat és intézményi struktúra is bőven ró feladatot a vezetőkre. Elmondható, hogy a legtöbb feladat- és szervezeti változás a hivatalt érintette.

Elengedhetetlen minden olyan folyamat, tevékenység, feladat részletes szabályainak meghatározása, amely különféle kötelezettségeket, illetve jogokat állapít meg az egyes munkatársak számára, illetve amely a költségvetési szerv tevékenységére hatással van. **A komplex szabályzatrendszer kialakítása folyamatos feladatot jelent még jelenleg is a költségvetési szervek vezetői számára. A meglévő belső szabályzatok folyamatos módosításra, kiegészítésre, aktualizálásra szorulnak.**

A folyamatok meghatározása és dokumentálása terén ellenőrzési nyomvonalak átdolgozása segíthet e területen. A belső ellenőrzés e téren is folyamatosan megteszi javaslatait (természetesen a hiányzó

szabályzatok elkészítésére is), illetve munkájának jelentős részét teszi ki e tárgykörben végzett bizonyosságot nyújtó, valamint tanácsadási tevékenysége. Az idei év várhatóan alkalmas lesz arra, hogy a külső és belső, valamint jogszabályi és egyéb, helyi döntésekből eredő változásokat a szervezetekre vonatkozóan konkrétan adaptálhassuk, meghatározva a jogszabályi előírások helyi végrehajtási szabályait.

Kockázatkezelési rendszer

A költségvetési szervek működésére, ezen keresztül céljaik elérésre számos külső és belső kockázati tényező gyakorol különböző mértékű hatást, amelyekre a költségvetési szerv vezetőinek valamilyen formában reagálniuk kell. **Alapvető követelmény, hogy a költségvetési szerv vezetése** lehetőség szerint a szervezetet érintő **valamennyi kockázatot** – beleértve a támogató, funkcionális folyamatok (informatika, humán erőforrás, jogi szolgáltatások stb.) kockázatait is – **ismerje meg, mérje fel, gyűjtse össze és csoportosítsa** olyan módon, **hogy azok alkalmasak legyenek** az elemzés és értékelés elvégzéséhez, a **kockázatok rangsoroláshoz**.

A költségvetési szerv vezetőjének gondoskodni kell a kockázatkezelési rendszer működéséről, amit a kockázatkezelési szabályzatban kell rögzíteni. A kockázatkezelési rendszer működésében még vannak hiányosságok. A rendszer működtetését dokumentáló iratok vagy részben hiányosak, vagy teljes egészében hiányoznak.

Kontrolltevékenységek

A kontrolltevékenység részeként minden tevékenységre vonatkozóan biztosítani kell a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzést (FEUVE), különösen az alábbiak vonatkozásában:

- a pénzügyi döntések dokumentumainak elkészítését (ideértve a költségvetési tervezés, a kötelezettségvállalások, a szerződések, a kifizetések, a támogatásokkal való elszámolás, a szabálytalanság miatti visszafizettetések dokumentumait is),
- a pénzügyi kihatású döntések célszerűségi, gazdaságossági, hatékonysági és eredményességi szempontú megalapozottságát,
- a költségvetési gazdálkodás során az előzetes és utólagos pénzügyi ellenőrzést, a pénzügyi döntések szabályszerűségi szempontból történő jóváhagyását, illetve ellenjegyzését,
- a gazdasági események elszámolása (a hatályos jogszabályoknak megfelelő könyvvezetés és beszámolás) kontrollját.

A vizsgált szervezeteknél a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzés rendszerét; a pénzgazdálkodással kapcsolatos kötelezettségvállalás, a teljesítés igazolása és pénzügyi teljesítés elrendelésének hatásköri rendjét; az adatvédelmi szabályokat; az iratkezelés szabályait; a költségvetés és zárszámadás elkészítésének rendjét **szabályozták**.

Az ellenőrzések során azonban megállapítást nyert, hogy **a belső szabályzatokat a munkatársak nem, vagy csak részben ismerik**, a szabályzatokban előírtak betartására és betartatására a FEUVE nem, vagy nem kellő hatékonysággal terjed ki. Ennek kiküszöbölésére vonatkozik az ellenőrzési jelentések javaslatainak többsége. A már bekövetkezett, nem kívánatos események kijavítására minden esetben helyrehozó (korrekciós) kontrollok szükségesek. A belső ellenőrzés a hibák, a hiányosságok jellegétől függően, a gyors helyreállítás érdekében gyakran nem kötelezte a szervezeteket intézkedési terv készítésére, amennyiben az azonnali helyreállítás biztosítható és elvégezhető volt.

Információs és kommunikációs rendszer

Az információ és kommunikáció nélkülözhetetlen a költségvetési szervek minden szintjén az eredményes kontroll és a költségvetési szervek céljainak elérése érdekében. Az információs és kommunikációs rendszer átszövi a belső kontrollrendszer minden elemét.

Az ellenőrzések tapasztalatai szerint **nem minden esetben biztosították, hogy az alkalmazottak a munkájuk végzéséhez szükséges információkhoz maradéktalanul és időben hozzáférjenek**, ezért törekedni kell arra, hogy a közölt információ pontos, megbízható, teljes releváns és közérthető legyen. A szervezeti egységek közötti kommunikáció sok esetben szintén nem megfelelő, ezért e terület egységes szabályozását és egységes gyakorlat kialakítását meg kell valósítani.

Nyomon követési rendszer (monitoring)

A jogszabályi előírás alapján, az ellenőrzési nyomvonalhoz kapcsolódóan, minden költségvetési szervnek ki kell alakítania egy olyan monitoring rendszert (hierarchikusan felépített vezetői információs rendszert), amelynek alapján a szervezet valamennyi tevékenységének minden szakasza értékelhető, és megfelelő jelzést ad a szükséges intézkedések meghozatalára. A kontroll nyilatkozatot akkor lehet korrekt, megalapozott módon megtenni, ha a Jegyző a kontrollrendszer és a belső ellenőrzés tapasztalatai felett „felügyeletet gyakorolva”, működteti és hasznosítja a monitoring rendszert is.

A Jegyző elvárja a vezetőitől, hogy kövessék nyomon a külső-, belső szabályozást és a szükséges korrekciókat tegyék meg.

A vezetés által kitűzött célok elérését szolgáló feladatok teljesítésének mérésére kidolgozott indikátorok (mutatószámok), a tevékenység során különböző irányban és mértékben változnak. **A vezetésnek folyamatosan látnia kell, hogy a teljesítmények a szándékaiknak megfelelően vagy attól eltérő módon alakulnak, ezért folyamatosan kontrollálniuk kell, hogy a kitűzött célok teljesítése hol tart, a teljesítés mérését biztosító indikátorok megfelelőek-e a teljesítménykövetelmények meghatározására, mérésére, értékelésére.**

Fejleszteni kell a belső jelentéstételi rendszer működtetését a szükséges feltételek megteremtésével, a különböző területeken alkalmazandó, ugyanakkor egymással szinkronban lévő **indikátorok** kidolgozásával.

Az indikátor rendszernek tartalmazni kell a gazdaságosság, a hatékonyság és az eredményesség értékelésére szolgáló mutatókat.

A javaslatok, intézkedési tervek megvalósítása

Az ellenőrzési jelentések azonosították, feltárták a nem megfelelő működések okait, a hiányosságok kiküszöbölésére vonatkozó – jogszabályi hivatkozással alátámasztott – javaslatok pedig végrehajtható és ellenőrizhető célkitűzéseket fogalmaztak meg.

Az ellenőrzés megállapításai a záró megbeszélésen kerültek ismertetésre és kiértékelésre. **Az** elvégzett vizsgálatok alapján készített **ellenőrzési jelentések megállapításait az érintett vezetők** érdemben – egy eset kivételével – nem vitatták. A vizsgálatot érintett területek, szervezeti egységek vezetői az ellenőrzési jelentésekben megfogalmazott javaslatokat akceptálták, az előírt intézkedési terveket elkészítették, a felelősök és határidők megjelölése minden esetben egyértelmű volt.

Általánosságban elmondható, hogy a felelősök a megfelelő intézkedéseket rendre meghozták. Egyes vizsgálatok esetében az intézkedések végrehajtása még folyamatban van.

Összességében megállapítható, hogy a belső ellenőrzések során tett megállapítások és javaslatok megfelelően hasznosultak.

Készült: Lajosmizse, 2016. április 18.

Készítette: dr. Csikai Zsolt s.k.
belső ellenőr

Jóváhagyás időpontja: Lajosmizse, 2016. május 17.

Jóváhagyta: dr. Balogh László s.k.
jegyző

2015. évi belső ellenőrzési terve

A Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet 31. §-a szerint az alábbi éves ellenőrzési tervet fogalmazza meg:

Sor-szám	Ellenőrzendő szerv megnevezése	Ellenőrzés tárgya, célja	Ellenőrzendő időszak	Ellenőrzési kapacitás	Ellenőrzés típusa	Ellenőrzés ütemezése
1.	Hivatal, támogatott szervezetek	Sport-, társadalmi és egyéb szervezetek részére az önkormányzat költségvetéséből céljelleggel nyújtott támogatások rendeltetés szerinti felhasználása (Lajosmizse és Felsőlajos)	2014. év	6 nap	pénzügyi ellenőrzés	I. n. év
2.	Roma Nemzetiségi Önkormányzat	Roma Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásának ellenőrzése	2014. év	4 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	I. n. év
3.	Hivatal, EGYSZI	2014. évi szociális normatív hozzájárulások igénybevételenek, felhasználásának és elszámolásának szabályszerűsége	2014. év	6 nap	szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés	I. n. év
4.	Hivatal	Helyi adók megállapításának és beszedésének ellenőrzése	2014. év	8 nap	rendszerellenőrzés	I-II. n. év
5.	Hivatal	Szociális ellátások vizsgálata, különös tekintettel az önkormányzati segélyre	2014. év	10 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	II. n. év
6.	Hivatal,	Az önkormányzati vagyongazdálkodás szabályszerűségének az ellenőrzése, (utóellenőrzés)	2014. év	8 nap	rendszerellenőrzés	II. n. év
7.	Hivatal Felsőlajos IGSZ	Az operatív gazdálkodási jogkörök alakulása, kontroll ellenőrzés, (kötelezettségvállalás, ellenjegyzés, teljesítésigazolások és érvényesítés) szabályok betartásának ellenőrzése	2014. év	15 nap	szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés	III. n. év.
8.	IGSZ	Készletgazdálkodás vizsgálata a gyermekétkeztetésben, különös tekintettel az alapanyagbeszerzés szabályszerűségére, valamint az étkezési normák betartására	2015. év	10 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	IV. n. év
9.	Hivatal, intézmények	Európai uniós forrással támogatott fejlesztések és egyéb beszerzések ellenőrzése	2014. év	12 nap	rendszerellenőrzés	IV. n. év
10.		Tartalékidő		4 nap		

A 2015. évi ellenőrzések főbb megállapításai, javaslatok

2. melléklet

Az ellenőrzés tárgya	Megállapítások	Javaslatok	Intézkedések
<p>2014. évi céljellégű támogatások felhasználásának ellenőrzése</p>	<p>A Lajosmizsei Sakk Kör tíz számlában 61.575.- Ft-ot kétszeresen számolt el (az önkormányzat és a Lajosmizsért Közalapítvány felé) és a Közalapítvány felé egy számlát hamisított (35.000.- Ft)</p> <p>Felsőlajos Község Önkormányzata Lajosmizse Városi Labdarúgó Clubbal kötött „Együttműködési megállapodás”-a sem tartalmazza a támogatás célját.</p> <p>Az Iskoláért, Gyermekekért Alapítvány 200 ezer Ft támogatásban részesült a 2014. évi úszótábor költségeinek finanszírozására, az Alapítvány 50.000.- Ft-ot nem az úszótábor költségeire fordított.</p>	<p>A Polgármester és a Jegyző szólítsa fel a Sakk Kör elnökét, hogy 61.575.- Ft-ot fizessen vissza az önkormányzatának és 35 ezer Ft-ot a Lajosmizsért Közalapítványnak.</p> <p>Fizetési felszólításban értesítsék az Iskoláért, Gyermekekért Alapítványt, hogy 50.000.- Ft-ot fizessen vissza Felsőlajos Község Önkormányzatának.</p> <p>A támogatói okirat mellékletét képezze az egységes elszámoló lap.</p>	<p>A sakk-kör további számlák benyújtásával elszámolt.</p> <p>Az Iskoláért, Gyermekekért Alapítvány az 50.000.- Ft-ot 2015. február 2-án Felsőlajos Önkormányzatának visszafizette.</p> <p>A 2015. évi támogatói okiratokhoz az egységes elszámoló lapokat csatolták.</p>

<p>A Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2014. évi gazdálkodásának ellenőrzése</p>	<p>A Polgármesteri Hivatal SzMSZ-e nem tartalmazta az SzMSZ-ben nevesített munkakörökhöz tartozó az RNÖ gazdálkodásának végrehajtásával kapcsolatos előírásokat.</p> <p>Az RNÖ költségvetéséhez nem mutatták be az RNÖ költségvetési mérlegét közgazdasági tagolásban, valamint az előirányzat felhasználási tervét – szöveges indoklással együtt.</p> <p>Az RNÖ elnöke két esetben megsértette az összeférhetlenségi szabályokat, mert összesen 630.755.- Ft-ot saját maga számára utalványozott.</p>	<p>Kezdeményezze a Jegyző a Polgármesteri Hivatal SzMSZ-ének módosítását, hogy az tartalmazza az RNÖ gazdálkodásának végrehajtásával kapcsolatos, az Ávr. 13. § (1) bekezdés g) pontjában előírt feladatokat.</p> <p>Az RNÖ elnöke kezdeményezze a Települési Önkormányzattal kötött együttműködési megállapodás kiegészítését és módosítását, hogy az feleljen meg a Nek. tv. 80. § (3) bekezdés b) pontja előírásának.</p> <p>Az RNÖ elnöke gondoskodjon az Ávr. 60. § (2) bekezdésében előírt összeférhetlenségi szabály betartásáról.</p>	<p>A Hivatali SzMSZ IV. sor 24/5. pontja és az 1. sz. függelék (Pénzügyi Iroda Ügyrendje) már tartalmazza.</p> <p>Az RNÖ 2016. évi költségvetése már tartalmazza az RNÖ költségvetési mérlegét és előirányzat felhasználási tervét.</p> <p>2015-ben az RNÖ az összeférhetlenségi szabályt betartotta.</p>
<p>A 2014. évi szociális normatív hozzájárulások igénybevételének felhasználásának és elszámolásának szabályszerűsége</p>	<p>A támogatások elszámolása a naponta összesített ellátások száma alapján történt. A költségvetési támogatások igénybevételét és elszámolását megalapozó nyilvántartásokat a jogszabályi előírásoknak megfelelően folyamatosan vezették.</p> <p>Az ellenőrzés megállapította az egyes támogatási címeken elszámolható 2014. évi támogatási összegeket.</p>	<p>A jegyző intézkedjen, hogy az ellenőrzés megállapításait a Pénzügyi Iroda a támogatások elszámolásakor vegye figyelembe.</p>	<p>A Pénzügyi Iroda a támogatások elszámolásakor az ellenőrzési jelentés megállapításait figyelembe vette.</p>

<p>A helyi adók megállapításának, és beszédésének ellenőrzése</p>	<p>Az Önkormányzat gazdasági programjában az adópolitikával kapcsolatban konkrét követelményeket, célkitűzéseket nem fogalmazott meg. Az Adócsoport a bevételek utólagos vizsgálata alapján átfogó ellenőrzést, helyszíni vizsgálatot nem végzett.</p>	<p>A jegyző kezdeményezze, hogy a Képviselő-testület a 2015-2020. évekre vonatkozó gazdasági programban konkrétan határozza meg az adópolitikával kapcsolatos célkitűzéseit. Az Adócsoport minden ötezer forint feletti tartozást végrehajtásra adjon át a bírósági végrehajtónak. A jegyző tegyen a hátralékok csökkentését szolgáló intézkedéseket. Az Adócsoport a bevételek utólagos vizsgálata alapján végezzen átfogó vagy helyszíni ellenőrzést az iparüzési adó tekintetében.</p>	<p>A gazdasági program a 11. oldalán rendelkezik az önkormányzat adópolitikájáról. A hátralékok csökkentésére intézkedés történt, ennek is köszönhetően az adóbevételeink folyamatosan nőnek. A hátralékok jelentős része a végrehajtó által behajthatatlannak minősített, melyet ennek ellenére jellemzően az adó esedékességét követő 5. év december 31-ig nyilván kell tartani könyveinkben. Átfogó és helyszíni ellenőrzés nem volt az idegenforgalmi adónál, az iparüzési adónál helyszíni ellenőrzés nem volt, de 58 esetben került sor a bevételek utólagos ellenőrzésére.</p>
---	--	---	---

<p>Szociális ellátások vizsgálata</p>	<p>Az Igazgatási Csoport számítógépes nyilvántartásából a támogatásban kifizetett összegek megbízható módon nem állapították meg. A Polgármesteri Hivatal a 2014. évben számlarenddel nem rendelkezett. A segélyek megállapítása során 30 napon belül benyújtott ismételt kérelemre is állapították meg segélyt, a segélykérelem nyomtatvány kitöltése a</p>	<p>A polgármester kísérelje figyelemmel az önkormányzat gazdálkodásának szabályszerűségét. A jegyző intézkedjen a feltárt hibák és hiányosságok kijavítására.</p>	<p>A jegyző intézkedése nyomán a számlarend elkészült, a segélykérelmek kitöltésének teljességére az illetékes kolléga utasítást kapott..</p>
---------------------------------------	--	---	---

	kérelmek ötöde esetében hiányos.		
Az Önkormányzat vagyongazdálkodásának ellenőrzése (utóellenőrzés)	A Pénzügyi Iroda vezetője elkészítette a számviteli szabályzatot. Az önkormányzat zárszámadásához csatolt vagyongazdálkodásának ellenőrzése (utóellenőrzés) nem felelt meg a Számviteli tv-ben rögzített teljesség és valódiság elvének, nem a valós állapotot mutatta, a mérleg nem tartalmazta a BÁCSVÍZ Zrt-nek vagyongazdálkodásba adott víziközmű vagyont. A 2014. évi beruházások aktiválása 25 esetben nem volt szabályszerű. A 2014. évi értékcsökkenési elszámolás hibás és hiányos volt.	A jegyző intézkedjen, hogy: a zárszámadáshoz csatolt vagyongazdálkodás az Áhsz. 30 §-ában előírtakat tartalmazza; a mérlegben kimutatott eszközöket megfelelő leltárral támasszák alá; a beruházások aktiválása és az értékcsökkenés elszámolása a jogszabályi előírások szerint történjen; a Pénzügyi Iroda vezetője a hibák és hiányosságok kiküszöbölése érdekében készítsen intézkedési tervet.	A jegyző intézkedett, a zárszámadás és a mérleg összeállítását független könyvvizsgáló ellenőrzi, a Pénzügyi Iroda vezetője intézkedési tervet készített, végrehajtása megtörtént, illetve folyamatban van.

Az operatív gazdálkodási jogkörök alkalmazása szabályszerűségének ellenőrzése	A belső szabályzatok nem tartalmazzák az előzetes írásbeli kötelezettségvállalást nem igénylő kifizetése rendjét és dokumentációs részlet szabályait. A DOKK program alkalmatlan a szabad fedezet rendelkezésre állásának vizsgálatára. A Pénzügyi Iroda Felsőljajosi Kirendeltségénél az ellenjegyzés és érvényesítés belső kontrollok működése nem megfelelő	A jegyző intézkedjen a kulcskontrollok működésében feltárt hiányosságok és szabálytalanságok kijavítására, és kezdeményezze a DOKK program lecserélését.	A DOKK program lecserélésére intézkedés történt, a Titán keretrendszer (Casper könyvelőprogram) bevezetésére szerződés előkészítésre került és 2015 decemberében a kollégák képzésen is részt vettek. A Pénzügyi Irodán történt személyi változások, illetve az ASP közeljövőben történő kötelező bevezetése miatt a szerződéskötés felfüggesztésre került.
---	--	--	---

<p>Készletgazdálkodás vizsgálata a gyermekétkeztetésben</p>	<p>Az Óvoda Konyha a 2014. évben a nyersanyagnormát 718 ezer Ft-tal túllépte. A nyersanyagnormák betartása havi szinten rendkívüli változó, mely a vezetői ellenőrzés hiányára utal.</p> <p>Az Óvoda Konyha az óvodások részére az előírt napi 3 dl tejet nem biztosította.</p> <p>Az Iskola Konyha 2014. január 1-2015. szeptember 30-ig 2665 ezer Ft-tal kevesebb nyersanyagot használt fel az engedélyezettnél.</p>	<p>Az IGSZ vezetője tegyen eleget vezetői ellenőrzési kötelezettségének. A jegyző gondoskodjon arról, hogy az Iskola és az óvoda konyha csak az irányító szerv által megállapított szabad előirányzat terhére vállaljon kötelezettséget.</p> <p>Az IGSZ vezetője tartassa be a közétkeztetési rendelet tej – tejtermékekre vonatkozó előírásait.</p>	<p>Az érintett vezetők utasítása megtörtént a jogszabályokban foglaltak maradéktalan betartására..</p>
---	--	--	--

<p>Európai uniós forrással támogatott és egyéb beszerzések ellenőrzése</p>	<p>A 2015. évben a tervezett 5 közbeszerzési eljárásból három közbeszerzést folytattak le. A megbízottak a közbeszerzési eljárásokat a Kbt. elveinek és előírásainak megfelelően folytatták le. Az Önkormányzat a közbeszerzési eljárások nyilvánosságát csak részben biztosította, közzétételi kötelezettségének csak részben tett eleget. Az IGSZ a havi és negyedéves könyvviteli zárlat keretében nem végezte el a könyvvezetés helyességének ellenőrzését.</p>	<p>A Polgármester intézkedjen, hogy az önkormányzat az Info tv-ben előírt közzétételi kötelezettségének tegyen eleget, a Jegyző intézkedjen, hogy az IGSZ vezetője a könyvviteli zárlatok során az Áhsz-ben előírtak szerint végezze el feladatait.</p>	<p>Az érintett vezető utasítása megtörtént a jogszabályokban foglaltak maradéktalan betartására..</p>
--	---	---	---

ELŐTERJESZTÉS

**Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2016. május 30-i rendkívüli ülésére**

Tárgy: 2015. évi ellenőrzési jelentés

Az előterjesztést készítette:

dr. Csikai Zsolt
belső ellenőr

dr. Balogh László
jegyző

Tárgyalásra és véleményezésre megkapta:

-

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

-

dr. Balogh László sk.
jegyző

ELŐTERJESZTÉS

Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2016. május 30. napján tartandó rendkívüli ülésére

Tárgy: 2015. évi ellenőrzési jelentés

Üsz.: LMKOH/3251/1/2016.

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzat köteles gondoskodni a gazdálkodásának belső ellenőrzéséről jogszabályban előírt képesítésű ellenőr útján. Az önkormányzat jogszabályi kötelezettségének eleget téve folyamatosan biztosította is e tevékenység ellátását. 2013. szeptemberétől a belső ellenőrzési tevékenységet egy fő – megbízási szerződés keretében – végzi.

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Bkr.) 49. § (1) bekezdése alapján az éves ellenőrzési jelentés elkészítéséért a belső ellenőrzési vezető a felelős, melyet jóváhagyásra megküld a költségvetési szerv vezetőjének. Az éves jelentés részletes tartalmi követelményeit a Bkr. 48. §-a szabályozza.

A polgármester az éves ellenőrzési jelentést – a tárgyévet követően, a zárszámadási rendelettervezettel egyidejűleg – a képviselő-testület elé terjeszti. Az előbbieknél megfelelő jelentés elkészült, amely jelen előterjesztés mellékletét képezi.

Fentiek alapján az alábbi határozat-tervezetet terjesztem a Tisztelt Képviselő-testület elé:

Határozat-tervezet

...../2016. (...). ÖH.
2015. évi ellenőrzési jelentés

Határozat

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2015. évi ellenőrzési jelentést megtárgyalta és elfogadta.

Felelős: Képviselő-testület

Határidő: 2016. május 30.

Lajosmizse, 2016. május 26.

Basky András s.k.
polgármester

**LAJOSMIZSE VÁROS ÉS FELSŐLAJOS KÖZSÉG
ÖNKORMÁNYZATAINAK ÉVES ELLENŐRZÉSI JELENTÉSE
A 2015. ÉVRŐL**

I. Vezetői összefoglaló

A belső ellenőrzési tevékenység általános bemutatása

A belső ellenőrzés a vonatkozó jogszabályi rendelkezések (Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény, a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet, a hivatali SzMSZ, a nemzetközi és a magyarországi államháztartási belső ellenőrzési tapasztalatok, illetve a jegyző utasításai alapján **ellátja**:

- Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal,
- az Önkormányzat által fenntartott költségvetési szervek,
- a Roma Nemzetiségi Önkormányzat

belső ellenőrzését.

Ennek keretében a belső ellenőrzés elkészíti és karbantartja a Belső Ellenőrzési Kézikönyvet és a további szabályozó dokumentumokat. Elkészíti a következő évre vonatkozó éves ellenőrzési tervet.

A belső ellenőrzés az év során lefolytatja az éves ellenőrzési tervben foglalt vizsgálatokat, az ellenőrzések megállapításait írásba foglalja, az ellenőrzötteket tájékoztatja a vizsgálat tapasztalatairól, tanácsot ad a feltárt hiányosságok megelőzése és kiküszöbölése érdekében, súlyos hiányosság esetén javaslatot tesz a felelősség megállapítására, véleményezi az ellenőrzött szerv által készített intézkedési tervet, figyelemmel kíséri és egyes esetekben utóvizsgálattal kontrollálja az elvégzett intézkedéseket.

A belső ellenőrzés az év során elvégzett vizsgálatokról meghatározott adattartalmú nyilvántartást vezet az ellenőrzések dokumentumait pedig 10 évig megőrzi. Az év során végzett ellenőrzési tevékenységről éves összefoglaló jelentés készül, amely tartalmazza: az ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelését; az ellenőrzések fontosabb megállapításait és javaslatait; az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó események számát és rövid összefoglalását; a belső ellenőrzés által tett megállapítások és javaslatok hasznosulását; az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatokat.

Az éves ellenőrzési jelentés célja – az önkormányzatok esetében – az átláthatóság biztosítása és a közpénzek hatékony felhasználásának elősegítése a nyilvánosság megteremtésével annak érdekében, hogy a választópolgárokat képviselő testület saját szervezte irányításával és feladatellátásának gyakorlatával is példát mutasson. A beszámoló elkészítése, majd megtárgyalása lehetőséget ad a helyi önkormányzat és a hozzá tartozó költségvetési szervek ellenőrzési megállapításainak összegzésére, értékelésére.

II. A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása

1.) Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az önkormányzat 2015. évi belső ellenőrzési tervét (1. melléklet) a 108/2014. (XII. 12.) ÖH. számú határozatával fogadta el. A belső ellenőrzési terv elkészítése kockázatelemzés alapján, a vezetőségtől és a Pénzügyi Ellenőrző Bizottságtól előzetesen megkért javaslatok, igények figyelembevételével, valamint a belső ellenőrzés rendelkezésére álló kapacitáson alapult.

Az ellenőrzési terv – a Bkr. 31. §-ában foglaltak alapján – meghatározta a tervezett ellenőrzések tárgyát, célját, az ellenőrizendő időszakot, a szükséges ellenőrzési kapacitást; az ellenőrzés típusát és ütemezését.

Az elfogadott belső ellenőrzési terv **kilenc ellenőrzést** tartalmazott 79 ellenőrzési nappal és 4 nap tartalékidővel.

A tervezett ellenőrzések maradéktalanul végrehajtást nyertek, az ellenőrzésekről készült ellenőrzési jelentéseket a belső ellenőr – az ellenőrzési tervben meghatározott ütemezés szerint – Lajosmizse Város Jegyzőjének átadta.

A belső ellenőrzés soron kívüli (terven felüli) ellenőrzést a 2015. évben nem végzett.

Az ellenőrzések büntető-, szabálysértési, kártérítési eljárás megindítására okot adó cselekményt, mulasztást nem tártak fel.

Az ellenőrzések azonban számos hiányosságot és szabálytalanságot tártak fel, melyekre a belső ellenőrzés az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetőjének figyelmét felhívta – az ellenőrzési jelentés megküldésével egyidejűleg. Az ellenőrzések megállapításai alapján a feltárt hibák és hiányosságok megszüntetése és ismétlődésének elkerülése érdekében **a 2015. évi kilenc ellenőrzési jelentésben az ellenőrzés 34 javaslatot fogalmazott meg.** (2. sz. melléklet)

2.) A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása.

A belső ellenőr ellenőrzéseit a jogszabályban előírt megbízólevél birtokában végezte. Valamennyi ellenőrzés végrehajtásához ellenőrzési program készült. Az ellenőrzés megkezdéséről az ellenőrzött szervezet vezetőjét a helyszíni ellenőrzés megkezdése előtt legalább 3 nappal a belső ellenőr szóban értesítette. A jelentésekben leírtak követték az ellenőrzési programban rögzített szempontrendszert. A megállapítások jogszabályi hivatkozással és rendelkezésekkel, bizonyítékokkal (másolatokkal) voltak alátámasztva.

A belső ellenőr az ellenőrzések során betartotta a belső ellenőrökre vonatkozó szakmai, etikai kódexben foglalt alapelveket.

A jegyző a bizonyosságot adó ellenőrzési és a belső ellenőrzési standardokkal összhangban lévő tanácsadói tevékenységen kívül más tevékenység végrehajtásába a belső ellenőrt nem vonta be, biztosította funkcionális függetlenségét. Az ellenőrzések lefolytatásához szükséges tárgyi feltételek biztosítva voltak.

A belső ellenőrzést **akadályozó tényező**, hogy az **ellenőrzöttek nem, vagy nem kellő mértékben ismerik**, a kontrollrendszert, illetve az ezzel kapcsolatos fogalmakat, valamint a belső szabályzatokat és a **tevékenységük végzésével kapcsolatos jogszabályi előírásokat.** Az ellenőrzések során **feltárt hibák és hiányosságok** egy – nem jelentéktelen – részét a **belső szabályozás aktualizálásának hiánya, illetve – esetenként – maga a szabályozás hiánya idézte elő.**

3.) A tanácsadói tevékenység

Az Áht. 70. (2) bekezdése, valamint a Bkr. 2. § b) pontja alapján a belső ellenőrzés független, tárgyilagos bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, melynek célja, hogy az adott szervezet működését fejlessze és eredményességét növelje.

A Bkr. 2. § r) pontja értelmében a tanácsadó tevékenység a költségvetési szerv vezetője részére nyújtott olyan hozzáadott értéket eredményező szolgáltatás, amelynek jellegét és hatókörét a belső ellenőrzési vezető és a költségvetési szerv vezetője a megbízáskor közösen írásban vagy szóban határoz meg anélkül, hogy a felelősséget magára vállalná a belső ellenőr.

Ilyen tanácsadó tevékenység lehet például a konzultáció, javaslatok tétele, szakmai segítségnyújtás.

A 2015. évi ellenőrzési munkaterv időkeretében nem szerepel a tanácsadói tevékenységre fordítható idő. Tárgyévben a tanácsadás a konzultáció és javaslatok tételén és a jegyzővel történő konzultációkon keresztül valósult meg. A megfogalmazott javaslatok beépítésre kerültek az ellenőrzési jelentésekbe.

Az ellenőrzöttek részéről konzultációs lehetőség kérése többnyire telefonon keresztül történt. Ezek válaszára vagy azonnal, vagy egy-egy jogszabályi hivatkozás pontosítása érdekében végzett kutatómunkát követően került sor telefonon, vagy élőszóban.

A tanácsadó tevékenység során a belső ellenőrzés törekedett az objektivitás biztosítására.

Írásbeli felkérés alapján elvégzett tanácsadói tevékenységre nem került sor a 2015. évben. A tanácsadói tevékenységre külön ellenőrzési munkanap elszámolására nem került sor.

III. A belső kontrollrendszer működésének értékelése

1.) A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelésére tett javaslatok.

Az ellenőrzés eredményes működéséhez szükség van a megfelelően működő (és működtetett) információs, kontroll, értékelési és beszámolási rendszerek kialakítására. A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XIII. 31.) Korm. rendelet (Bkr) 6. § (2) bekezdése szerint „(2). A költségvetési szerv vezetője köteles olyan szabályzatokat kiadni, folyamatokat **kialakítani és működtetni** a szervezeten belül, amelyek biztosítják a rendelkezésre álló források szabályszerű szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.”

A Bkr azt is előírja, hogy a költségvetési szerv vezetője köteles kockázatkezelési rendszert működtetni, valamint a szervezeten belül kontrolltevékenységet kialakítani, amelyek biztosítják a kockázatok kezelését és hozzájárulnak a szervezet céljainak eléréséhez.

Az Önkormányzat vezetése és a belső ellenőrzés a jövőben is biztosítani szándékozik a belső kontrollok megfelelő működését, a költségvetési gazdálkodás szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes megvalósítását.

Ennek megfelelően a 2015. év során is kiemelt feladatként kezeltük a bekövetkezett jogszabályváltozások átvezetését. A szabályzatok felülvizsgálatát és aktualizálását a 2011. évi CLXXXIX. tv. (Mötv.), a 2011. évi CXCV. tv. (Áht.) és végrehajtási rendeletei, valamint a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (Bkr) rendelkezései szerint részben elvégeztük.

A költségvetési gazdálkodás gyakorlatát ugyancsak ezen jogszabályok előírásai szerint alakítjuk.

A belső kontrollrendszerek fejlesztésének illeszkednie kell az Önkormányzat egyes stratégiához, koncepcióhoz, közép- és hosszútávú terveihez.

Ezen dokumentumok kidolgozása a korábbi évek tapasztalatait felhasználva megtörtént.

A belső ellenőrzésnek továbbra is stratégiai célja az önkormányzati és intézményi gazdálkodás szervezettségének, szabályozottságának, a számviteli, gazdálkodási rend, valamint az informatikai

rendszer megbízhatóságának maradéktalan biztosítása. A stratégiai célok megvalósítása, az ellenőrzési feladatok mind magasabb színvonalú ellátása, valamint az ellenőrzési tapasztalatok hasznosulása érdekében pedig szükséges az ellenőrzési tevékenység folyamatos szakmai, módszertani fejlesztése.

A belső ellenőr iskolai végzettsége és szakmai tapasztalata megfelelő, a kötelező szakmai továbbképzések tekintetében pedig a szükséges intézkedéseket megtettük.

A belső ellenőrzés rendszeresen figyelemmel követi a munkaterületét érintő jogszabályváltozásokat és az ellenőrzési standardok és módszertanok változásait.

A belső ellenőrzés az ellenőrzési jelentésbe foglalt megállapításait a központi és helyi szabályozásra – belső szabályzat, önkormányzati rendelet – hivatkozással, konkrét rendelkezésekre alapozta.

Az ellenőrzési tapasztalatok azt mutatták, hogy **a megváltozott jogszabályi környezetnek való megfelelés az ellenőrzött területeken néhol még kialakításra vár.**

Bizonyos területek vonatkozásában a megállapítások arra utalnak, hogy a belső ellenőrzési pontok vagy folyamatok rendszerét nem minden esetben követik nyomon megfelelően.

Az egyes vizsgálatokhoz tartozó megállapítások és javaslatok bemutatását a **2. melléklet** tartalmazza.

2.) A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése

A belső kontroll egy összetett folyamat, amelyet a szervezet vezetése és dolgozói valósítanak meg, valamint folyamatosan alkalmazkodik a szervezetet érintő változásokhoz. A kontrollok lényege, hogy nem egyszeri ellenőrzési tevékenységet jelent, hanem folyamatokat, „kontrollpontok” alkalmazását előzetes, folyamatba épített és utólagos jelleggel.

A belső kontrollrendszer tartalmazza mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályzatokat, melyek alapján a költségvetési szerv érvényesíti a feladatai ellátására szolgáló előirányzatokkal, létszámmal és a vagyonnal való szabályszerű gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás követelményeit.

A belső kontrollrendszer keretében – a szervezet minden szintjén érvényesülő – a megfelelő **kontrollkörnyezet, kockázatkezelési rendszer, kontrolltevékenységek, információs és kommunikációs rendszer, és nyomon követési rendszer (monitoring)** kialakításáról, működtetéséről, fejlesztéséről kell gondoskodni.

Kontrollkörnyezet

A hivatal és az intézmények (költségvetési szervek) céljait alapvetően a képviselő-testület határozza meg az alapító okiratokban, illetve a szervezeti és működési szabályzatokban. A létrehozott költségvetési szervek stratégiai céljai írásban nem kerültek meghatározásra. A feladatok tervezése jellemzően operatív jellegűek, illetve az adott évre vonatkoznak (pl. költségvetések). A változó jogszabályi környezet, a megváltozott feladat és intézményi struktúra is bőven ró feladatot a vezetőkre. Elmondható, hogy a legtöbb feladat- és szervezeti változás a hivatalt érintette.

Elengedhetetlen minden olyan folyamat, tevékenység, feladat részletes szabályainak meghatározása, amely különféle kötelezettségeket, illetve jogokat állapít meg az egyes munkatársak számára, illetve amely a költségvetési szerv tevékenységére hatással van. **A komplex szabályzatrendszer kialakítása folyamatos feladatot jelent még jelenleg is a költségvetési szervek vezetői számára. A meglévő belső szabályzatok folyamatos módosításra, kiegészítésre, aktualizálásra szorulnak.**

A folyamatok meghatározása és dokumentálása terén ellenőrzési nyomvonalak átdolgozása segíthet e területen. A belső ellenőrzés e téren is folyamatosan megteszi javaslatait (természetesen a hiányzó

szabályzatok elkészítésére is), illetve munkájának jelentős részét teszi ki e tárgykörben végzett bizonyosságot nyújtó, valamint tanácsadási tevékenysége. Az idei év várhatóan alkalmas lesz arra, hogy a külső és belső, valamint jogszabályi és egyéb, helyi döntésekből eredő változásokat a szervezetekre vonatkozóan konkrétan adaptálhassuk, meghatározva a jogszabályi előírások helyi végrehajtási szabályait.

Kockázatkezelési rendszer

A költségvetési szervek működésére, ezen keresztül céljaik elérésre számos külső és belső kockázati tényező gyakorol különböző mértékű hatást, amelyekre a költségvetési szerv vezetőinek valamilyen formában reagálniuk kell. **Alapvető követelmény, hogy a költségvetési szerv vezetése** lehetőség szerint a szervezetet érintő **valamennyi kockázatot** – beleértve a támogató, funkcionális folyamatok (informatika, humán erőforrás, jogi szolgáltatások stb.) kockázatait is – **ismerje meg, mérje fel, gyűjtse össze és csoportosítsa** olyan módon, **hogy azok alkalmasak legyenek** az elemzés és értékelés elvégzéséhez, a **kockázatok rangsoroláshoz**.

A költségvetési szerv vezetőjének gondoskodni kell a kockázatkezelési rendszer működéséről, amit a kockázatkezelési szabályzatban kell rögzíteni. A kockázatkezelési rendszer működésében még vannak hiányosságok. A rendszer működtetését dokumentáló iratok vagy részben hiányosak, vagy teljes egészében hiányoznak.

Kontrolltevékenységek

A kontrolltevékenység részeként minden tevékenységre vonatkozóan biztosítani kell a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzést (FEUVE), különösen az alábbiak vonatkozásában:

- a pénzügyi döntések dokumentumainak elkészítését (ideértve a költségvetési tervezés, a kötelezettségvállalások, a szerződések, a kifizetések, a támogatásokkal való elszámolás, a szabálytalanság miatti visszafizettetések dokumentumait is),
- a pénzügyi kihatású döntések célszerűségi, gazdaságossági, hatékonysági és eredményességi szempontú megalapozottságát,
- a költségvetési gazdálkodás során az előzetes és utólagos pénzügyi ellenőrzést, a pénzügyi döntések szabályszerűségi szempontból történő jóváhagyását, illetve ellenjegyzését,
- a gazdasági események elszámolása (a hatályos jogszabályoknak megfelelő könyvvezetés és beszámolás) kontrollját.

A vizsgált szervezeteknél a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzés rendszerét; a pénzgazdálkodással kapcsolatos kötelezettségvállalás, a teljesítés igazolása és pénzügyi teljesítés elrendelésének hatásköri rendjét; az adatvédelmi szabályokat; az iratkezelés szabályait; a költségvetés és zárszámadás elkészítésének rendjét **szabályozták**.

Az ellenőrzések során azonban megállapítást nyert, hogy **a belső szabályzatokat a munkatársak nem, vagy csak részben ismerik**, a szabályzatokban előírtak betartására és betartatására a FEUVE nem, vagy nem kellő hatékonysággal terjed ki. Ennek kiküszöbölésére vonatkozik az ellenőrzési jelentések javaslatainak többsége. A már bekövetkezett, nem kívánatos események kijavítására minden esetben helyrehozó (korrekciós) kontrollok szükségesek. A belső ellenőrzés a hibák, a hiányosságok jellegétől függően, a gyors helyreállítás érdekében gyakran nem kötelezte a szervezeteket intézkedési terv készítésére, amennyiben az azonnali helyreállítás biztosítható és elvégezhető volt.

Információs és kommunikációs rendszer

Az információ és kommunikáció nélkülözhetetlen a költségvetési szervek minden szintjén az eredményes kontroll és a költségvetési szervek céljainak elérése érdekében. Az információs és kommunikációs rendszer átszövi a belső kontrollrendszer minden elemét.

Az ellenőrzések tapasztalatai szerint **nem minden esetben biztosították, hogy az alkalmazottak a munkájuk végzéséhez szükséges információkhoz maradéktalanul és időben hozzáférjenek**, ezért törekedni kell arra, hogy a közölt információ pontos, megbízható, teljes releváns és közérthető legyen. A szervezeti egységek közötti kommunikáció sok esetben szintén nem megfelelő, ezért e terület egységes szabályozását és egységes gyakorlat kialakítását meg kell valósítani.

Nyomon követési rendszer (monitoring)

A jogszabályi előírás alapján, az ellenőrzési nyomvonalhoz kapcsolódóan, minden költségvetési szervnek ki kell alakítania egy olyan monitoring rendszert (hierarchikusan felépített vezetői információs rendszert), amelynek alapján a szervezet valamennyi tevékenységének minden szakasza értékelhető, és megfelelő jelzést ad a szükséges intézkedések meghozatalára. A kontroll nyilatkozatot akkor lehet korrekt, megalapozott módon megtenni, ha a Jegyző a kontrollrendszer és a belső ellenőrzés tapasztalatai felett „felügyeletet gyakorolva”, működteti és hasznosítja a monitoring rendszert is.

A Jegyző elvárja a vezetőitől, hogy kövessék nyomon a külső-, belső szabályozást és a szükséges korrekciókat tegyék meg.

A vezetés által kitűzött célok elérését szolgáló feladatok teljesítésének mérésére kidolgozott indikátorok (mutatószámok), a tevékenység során különböző irányban és mértékben változnak. **A vezetésnek folyamatosan látnia kell, hogy a teljesítmények a szándékaiknak megfelelően vagy attól eltérő módon alakulnak, ezért folyamatosan kontrollálniuk kell, hogy a kitűzött célok teljesítése hol tart, a teljesítés mérését biztosító indikátorok megfelelőek-e a teljesítménykövetelmények meghatározására, mérésére, értékelésére.**

Fejleszteni kell a belső jelentéstételi rendszer működtetését a szükséges feltételek megteremtésével, a különböző területeken alkalmazandó, ugyanakkor egymással szinkronban lévő **indikátorok** kidolgozásával.

Az indikátor rendszernek tartalmazni kell a gazdaságosság, a hatékonyság és az eredményesség értékelésére szolgáló mutatókat.

A javaslatok, intézkedési tervek megvalósítása

Az ellenőrzési jelentések azonosították, feltárták a nem megfelelő működések okait, a hiányosságok kiküszöbölésére vonatkozó – jogszabályi hivatkozással alátámasztott – javaslatok pedig végrehajtható és ellenőrizhető célkitűzéseket fogalmaztak meg.

Az ellenőrzés megállapításai a záró megbeszélésen kerültek ismertetésre és kiértékelésre. **Az** elvégzett vizsgálatok alapján készített **ellenőrzési jelentések megállapításait az érintett vezetők** érdemben – egy eset kivételével – nem vitatták. A vizsgálatot érintett területek, szervezeti egységek vezetői az ellenőrzési jelentésekben megfogalmazott javaslatokat akceptálták, az előírt intézkedési terveket elkészítették, a felelősök és határidők megjelölése minden esetben egyértelmű volt.

Általánosságban elmondható, hogy a felelősök a megfelelő intézkedéseket rendre meghozták. Egyes vizsgálatok esetében az intézkedések végrehajtása még folyamatban van.

Összességében megállapítható, hogy a belső ellenőrzések során tett megállapítások és javaslatok megfelelően hasznosultak.

Készült: Lajosmizse, 2016. április 18.

Készítette: dr. Csikai Zsolt s.k.
belső ellenőr

Jóváhagyás időpontja: Lajosmizse, 2016. május 17.

Jóváhagyta: dr. Balogh László s.k.
jegyző

2015. évi belső ellenőrzési terve

A Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet 31. §-a szerint az alábbi éves ellenőrzési tervet fogalmazza meg:

Sor-szám	Ellenőrzendő szerv megnevezése	Ellenőrzés tárgya, célja	Ellenőrzendő időszak	Ellenőrzési kapacitás	Ellenőrzés típusa	Ellenőrzés ütemezése
1.	Hivatal, támogatott szervezetek	Sport-, társadalmi és egyéb szervezetek részére az önkormányzat költségvetéséből céljelleggel nyújtott támogatások rendeltetés szerinti felhasználása (Lajosmizse és Felsőlajos)	2014. év	6 nap	pénzügyi ellenőrzés	I. n. év
2.	Roma Nemzetiségi Önkormányzat	Roma Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásának ellenőrzése	2014. év	4 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	I. n. év
3.	Hivatal, EGYSZI	2014. évi szociális normatív hozzájárulások igénybevételének, felhasználásának és elszámolásának szabályszerűsége	2014. év	6 nap	szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés	I. n. év
4.	Hivatal	Helyi adók megállapításának és beszedésének ellenőrzése	2014. év	8 nap	rendszerellenőrzés	I-II. n. év
5.	Hivatal	Szociális ellátások vizsgálata, különös tekintettel az önkormányzati segélyre	2014. év	10 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	II. n. év
6.	Hivatal,	Az önkormányzati vagyongazdálkodás szabályszerűségének az ellenőrzése, (utóellenőrzés)	2014. év	8 nap	rendszerellenőrzés	II. n. év
7.	Hivatal Felsőlajos IGSZ	Az operatív gazdálkodási jogkörök alakulása, kontroll ellenőrzés, (kötelezettségvállalás, ellenjegyzés, teljesítésigazolások és érvényesítés) szabályok betartásának ellenőrzése	2014. év	15 nap	szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés	III. n. év.
8.	IGSZ	Készletgazdálkodás vizsgálata a gyermekétkeztetésben, különös tekintettel az alapanyagbeszerzés szabályszerűségére, valamint az étkezési normák betartására	2015. év	10 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	IV. n. év
9.	Hivatal, intézmények	Európai uniós forrással támogatott fejlesztések és egyéb beszerzések ellenőrzése	2014. év	12 nap	rendszerellenőrzés	IV. n. év
10.		Tartalékidő		4 nap		

A 2015. évi ellenőrzések főbb megállapításai, javaslatok

2. melléklet

Az ellenőrzés tárgya	Megállapítások	Javaslatok	Intézkedések
<p>2014. évi céljellégű támogatások felhasználásának ellenőrzése</p>	<p>A Lajosmizsei Sakk Kör tíz számlában 61.575.- Ft-ot kétszeresen számolt el (az önkormányzat és a Lajosmizsért Közalapítvány felé) és a Közalapítvány felé egy számlát hamisított (35.000.- Ft)</p> <p>Felsőlajos Község Önkormányzata Lajosmizse Városi Labdarúgó Clubbal kötött „Együttműködési megállapodás”-a sem tartalmazza a támogatás célját.</p> <p>Az Iskoláért, Gyermekekért Alapítvány 200 ezer Ft támogatásban részesült a 2014. évi úszótábor költségeinek finanszírozására, az Alapítvány 50.000.- Ft-ot nem az úszótábor költségeire fordított.</p>	<p>A Polgármester és a Jegyző szólítsa fel a Sakk Kör elnökét, hogy 61.575.- Ft-ot fizessen vissza az önkormányzatának és 35 ezer Ft-ot a Lajosmizsért Közalapítványnak.</p> <p>Fizetési felszólításban értesítsék az Iskoláért, Gyermekekért Alapítványt, hogy 50.000.- Ft-ot fizessen vissza Felsőlajos Község Önkormányzatának.</p> <p>A támogatói okirat mellékletét képezze az egységes elszámoló lap.</p>	<p>A sakk-kör további számlák benyújtásával elszámolt.</p> <p>Az Iskoláért, Gyermekekért Alapítvány az 50.000.- Ft-ot 2015. február 2-án Felsőlajos Önkormányzatának visszafizette.</p> <p>A 2015. évi támogatói okiratokhoz az egységes elszámoló lapokat csatolták.</p>

<p>A Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2014. évi gazdálkodásának ellenőrzése</p>	<p>A Polgármesteri Hivatal SzMSZ-e nem tartalmazta az SzMSZ-ben nevesített munkakörökhöz tartozó az RNÖ gazdálkodásának végrehajtásával kapcsolatos előírásokat.</p> <p>Az RNÖ költségvetéséhez nem mutatták be az RNÖ költségvetési mérlegét közgazdasági tagolásban, valamint az előirányzat felhasználási tervét – szöveges indoklással együtt.</p> <p>Az RNÖ elnöke két esetben megsértette az összeférhetlenségi szabályokat, mert összesen 630.755.- Ft-ot saját maga számára utalványozott.</p>	<p>Kezdeményezze a Jegyző a Polgármesteri Hivatal SzMSZ-ének módosítását, hogy az tartalmazza az RNÖ gazdálkodásának végrehajtásával kapcsolatos, az Ávr. 13. § (1) bekezdés g) pontjában előírt feladatokat.</p> <p>Az RNÖ elnöke kezdeményezze a Települési Önkormányzattal kötött együttműködési megállapodás kiegészítését és módosítását, hogy az feleljen meg a Nek. tv. 80. § (3) bekezdés b) pontja előírásának.</p> <p>Az RNÖ elnöke gondoskodjon az Ávr. 60. § (2) bekezdésében előírt összeférhetlenségi szabály betartásáról.</p>	<p>A Hivatali SzMSZ IV. sor 24/5. pontja és az 1. sz. függelék (Pénzügyi Iroda Ügyrendje) már tartalmazza.</p> <p>Az RNÖ 2016. évi költségvetése már tartalmazza az RNÖ költségvetési mérlegét és előirányzat felhasználási tervét.</p> <p>2015-ben az RNÖ az összeférhetlenségi szabályt betartotta.</p>
<p>A 2014. évi szociális normatív hozzájárulások igénybevételének felhasználásának és elszámolásának szabályszerűsége</p>	<p>A támogatások elszámolása a naponta összesített ellátások száma alapján történt. A költségvetési támogatások igénybevételét és elszámolását megalapozó nyilvántartásokat a jogszabályi előírásoknak megfelelően folyamatosan vezették.</p> <p>Az ellenőrzés megállapította az egyes támogatási címeken elszámolható 2014. évi támogatási összegeket.</p>	<p>A jegyző intézkedjen, hogy az ellenőrzés megállapításait a Pénzügyi Iroda a támogatások elszámolásakor vegye figyelembe.</p>	<p>A Pénzügyi Iroda a támogatások elszámolásakor az ellenőrzési jelentés megállapításait figyelembe vette.</p>

<p>A helyi adók megállapításának, és beszédésének ellenőrzése</p>	<p>Az Önkormányzat gazdasági programjában az adópolitikával kapcsolatban konkrét követelményeket, célkitűzéseket nem fogalmazott meg. Az Adócsoport a bevételek utólagos vizsgálata alapján átfogó ellenőrzést, helyszíni vizsgálatot nem végzett.</p>	<p>A jegyző kezdeményezze, hogy a Képviselő-testület a 2015-2020. évekre vonatkozó gazdasági programban konkrétan határozza meg az adópolitikával kapcsolatos célkitűzéseit. Az Adócsoport minden ötezer forint feletti tartozást végrehajtásra adjon át a bírósági végrehajtónak. A jegyző tegyen a hátralékok csökkentését szolgáló intézkedéseket. Az Adócsoport a bevételek utólagos vizsgálata alapján végezzen átfogó vagy helyszíni ellenőrzést az iparüzési adó tekintetében.</p>	<p>A gazdasági program a 11. oldalán rendelkezik az önkormányzat adópolitikájáról. A hátralékok csökkentésére intézkedés történt, ennek is köszönhetően az adóbevételeink folyamatosan nőnek. A hátralékok jelentős része a végrehajtó által behajthatatlannak minősített, melyet ennek ellenére jellemzően az adó esedékességét követő 5. év december 31-ig nyilván kell tartani könyveinkben. Átfogó és helyszíni ellenőrzés nem volt az idegenforgalmi adónál, az iparüzési adónál helyszíni ellenőrzés nem volt, de 58 esetben került sor a bevételek utólagos ellenőrzésére.</p>
---	--	---	---

<p>Szociális ellátások vizsgálata</p>	<p>Az Igazgatási Csoport számítógépes nyilvántartásából a támogatásban kifizetett összegek megbízható módon nem állapították meg. A Polgármesteri Hivatal a 2014. évben számlarenddel nem rendelkezett. A segélyek megállapítása során 30 napon belül benyújtott ismételt kérelemre is állapították meg segélyt, a segélykérelem nyomtatvány kitöltése a</p>	<p>A polgármester kísérelje figyelemmel az önkormányzat gazdálkodásának szabályszerűségét. A jegyző intézkedjen a feltárt hibák és hiányosságok kijavítására.</p>	<p>A jegyző intézkedése nyomán a számlarend elkészült, a segélykérelmek kitöltésének teljességére az illetékes kolléga utasítást kapott..</p>
---------------------------------------	--	---	---

	kérelmek ötöde esetében hiányos.		
Az Önkormányzat vagyongazdálkodásának ellenőrzése (utóellenőrzés)	A Pénzügyi Iroda vezetője elkészítette a számviteli szabályzatot. Az önkormányzat zárszámadásához csatolt vagyongazdálkodásának ellenőrzése (utóellenőrzés) nem felelt meg a Számviteli tv-ben rögzített teljesség és valódiság elvének, nem a valós állapotot mutatta, a mérleg nem tartalmazta a BÁCSVÍZ Zrt-nek vagyongazdálkodásába adott víziközmű vagyont. A 2014. évi beruházások aktiválása 25 esetben nem volt szabályszerű. A 2014. évi értékcsökkenési elszámolás hibás és hiányos volt.	A jegyző intézkedjen, hogy: a zárszámadáshoz csatolt vagyongazdálkodásának ellenőrzése (utóellenőrzés) az Áhsz. 30 §-ában előírtakat tartalmazza; a mérlegben kimutatott eszközöket megfelelő leltárral támasszák alá; a beruházások aktiválása és az értékcsökkenés elszámolása a jogszabályi előírások szerint történjen; a Pénzügyi Iroda vezetője a hibák és hiányosságok kiküszöbölése érdekében készítsen intézkedési tervet.	A jegyző intézkedett, a zárszámadás és a mérleg összeállítását független könyvvizsgáló ellenőrzi, a Pénzügyi Iroda vezetője intézkedési tervet készített, végrehajtása megtörtént, illetve folyamatban van.

Az operatív gazdálkodási jogkörök alkalmazása szabályszerűségének ellenőrzése	A belső szabályzatok nem tartalmazzák az előzetes írásbeli kötelezettségvállalást nem igénylő kifizetése rendjét és dokumentációs részlet szabályait. A DOKK program alkalmatlan a szabad fedezet rendelkezésre állásának vizsgálatára. A Pénzügyi Iroda Felsőljajosi Kirendeltségénél az ellenjegyzés és érvényesítés belső kontrollok működése nem megfelelő	A jegyző intézkedjen a kulcskontrollok működésében feltárt hiányosságok és szabálytalanságok kijavítására, és kezdeményezze a DOKK program lecserélését.	A DOKK program lecserélésére intézkedés történt, a Titán keretrendszer (Casper könyvelőprogram) bevezetésére szerződés előkészítésre került és 2015 decemberében a kollégák képzésen is részt vettek. A Pénzügyi Irodán történt személyi változások, illetve az ASP közeljövőben történő kötelező bevezetése miatt a szerződéskötés felfüggesztésre került.
---	--	--	---

<p>Készletgazdálkodás vizsgálata a gyermekétkeztetésben</p>	<p>Az Óvoda Konyha a 2014. évben a nyersanyagnormát 718 ezer Ft-tal túllépte. A nyersanyagnormák betartása havi szinten rendkívüli változó, mely a vezetői ellenőrzés hiányára utal.</p> <p>Az Óvoda Konyha az óvodások részére az előírt napi 3 dl tejet nem biztosította.</p> <p>Az Iskola Konyha 2014. január 1-2015. szeptember 30-ig 2665 ezer Ft-tal kevesebb nyersanyagot használt fel az engedélyezettnél.</p>	<p>Az IGSZ vezetője tegyen eleget vezetői ellenőrzési kötelezettségének. A jegyző gondoskodjon arról, hogy az Iskola és az óvoda konyha csak az irányító szerv által megállapított szabad előirányzat terhére vállaljon kötelezettséget.</p> <p>Az IGSZ vezetője tartassa be a közétkeztetési rendelet tej – tejtermékekre vonatkozó előírásait.</p>	<p>Az érintett vezetők utasítása megtörtént a jogszabályokban foglaltak maradéktalan betartására..</p>
---	--	--	--

<p>Európai uniós forrással támogatott és egyéb beszerzések ellenőrzése</p>	<p>A 2015. évben a tervezett 5 közbeszerzési eljárásból három közbeszerzést folytattak le. A megbízottak a közbeszerzési eljárásokat a Kbt. elveinek és előírásainak megfelelően folytatták le. Az Önkormányzat a közbeszerzési eljárások nyilvánosságát csak részben biztosította, közzétételi kötelezettségének csak részben tett eleget. Az IGSZ a havi és negyedéves könyvviteli zárlat keretében nem végezte el a könyvvezetés helyességének ellenőrzését.</p>	<p>A Polgármester intézkedjen, hogy az önkormányzat az Info tv-ben előírt közzétételi kötelezettségének tegyen eleget, a Jegyző intézkedjen, hogy az IGSZ vezetője a könyvviteli zárlatok során az Áhsz-ben előírtak szerint végezze el feladatait.</p>	<p>Az érintett vezető utasítása megtörtént a jogszabályokban foglaltak maradéktalan betartására..</p>
--	---	---	---

ELŐTERJESZTÉS

**Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2016. május 30-i rendkívüli ülésére**

Tárgy: 2015. évi ellenőrzési jelentés

Az előterjesztést készítette:

dr. Csikai Zsolt
belső ellenőr

dr. Balogh László
jegyző

Tárgyalásra és véleményezésre megkapta:

-

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

-

dr. Balogh László sk.
jegyző

ELŐTERJESZTÉS

Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2016. május 30. napján tartandó rendkívüli ülésére

Tárgy: 2015. évi ellenőrzési jelentés

Üsz.: LMKOH/3251/1/2016.

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzat köteles gondoskodni a gazdálkodásának belső ellenőrzéséről jogszabályban előírt képesítésű ellenőr útján. Az önkormányzat jogszabályi kötelezettségének eleget téve folyamatosan biztosította is e tevékenység ellátását. 2013. szeptemberétől a belső ellenőrzési tevékenységet egy fő – megbízási szerződés keretében – végzi.

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Bkr.) 49. § (1) bekezdése alapján az éves ellenőrzési jelentés elkészítéséért a belső ellenőrzési vezető a felelős, melyet jóváhagyásra megküld a költségvetési szerv vezetőjének. Az éves jelentés részletes tartalmi követelményeit a Bkr. 48. §-a szabályozza.

A polgármester az éves ellenőrzési jelentést – a tárgyévet követően, a zárszámadási rendelettervezettel egyidejűleg – a képviselő-testület elé terjeszti. Az előbbieknél megfelelő jelentés elkészült, amely jelen előterjesztés mellékletét képezi.

Fentiek alapján az alábbi határozat-tervezetet terjesztem a Tisztelt Képviselő-testület elé:

Határozat-tervezet

...../2016. (...). ÖH.
2015. évi ellenőrzési jelentés

Határozat

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2015. évi ellenőrzési jelentést megtárgyalta és elfogadta.

Felelős: Képviselő-testület

Határidő: 2016. május 30.

Lajosmizse, 2016. május 26.

Basky András s.k.
polgármester

**LAJOSMIZSE VÁROS ÉS FELSŐLAJOS KÖZSÉG
ÖNKORMÁNYZATAINAK ÉVES ELLENŐRZÉSI JELENTÉSE
A 2015. ÉVRŐL**

I. Vezetői összefoglaló

A belső ellenőrzési tevékenység általános bemutatása

A belső ellenőrzés a vonatkozó jogszabályi rendelkezések (Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény, a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet, a hivatali SzMSZ, a nemzetközi és a magyarországi államháztartási belső ellenőrzési tapasztalatok, illetve a jegyző utasításai alapján **ellátja**:

- Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal,
- az Önkormányzat által fenntartott költségvetési szervek,
- a Roma Nemzetiségi Önkormányzat

belső ellenőrzését.

Ennek keretében a belső ellenőrzés elkészíti és karbantartja a Belső Ellenőrzési Kézikönyvet és a további szabályozó dokumentumokat. Elkészíti a következő évre vonatkozó éves ellenőrzési tervet.

A belső ellenőrzés az év során lefolytatja az éves ellenőrzési tervben foglalt vizsgálatokat, az ellenőrzések megállapításait írásba foglalja, az ellenőrzötteket tájékoztatja a vizsgálat tapasztalatairól, tanácsot ad a feltárt hiányosságok megelőzése és kiküszöbölése érdekében, súlyos hiányosság esetén javaslatot tesz a felelősség megállapítására, véleményezi az ellenőrzött szerv által készített intézkedési tervet, figyelemmel kíséri és egyes esetekben utóvizsgálattal kontrollálja az elvégzett intézkedéseket.

A belső ellenőrzés az év során elvégzett vizsgálatokról meghatározott adattartalmú nyilvántartást vezet az ellenőrzések dokumentumait pedig 10 évig megőrzi. Az év során végzett ellenőrzési tevékenységről éves összefoglaló jelentés készül, amely tartalmazza: az ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelését; az ellenőrzések fontosabb megállapításait és javaslatait; az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó események számát és rövid összefoglalását; a belső ellenőrzés által tett megállapítások és javaslatok hasznosulását; az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatokat.

Az éves ellenőrzési jelentés célja – az önkormányzatok esetében – az átláthatóság biztosítása és a közpénzek hatékony felhasználásának elősegítése a nyilvánosság megteremtésével annak érdekében, hogy a választópolgárokat képviselő testület saját szervezte irányításával és feladatellátásának gyakorlatával is példát mutasson. A beszámoló elkészítése, majd megtárgyalása lehetőséget ad a helyi önkormányzat és a hozzá tartozó költségvetési szervek ellenőrzési megállapításainak összegzésére, értékelésére.

II. A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása

1.) Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az önkormányzat 2015. évi belső ellenőrzési tervét (1. melléklet) a 108/2014. (XII. 12.) ÖH. számú határozatával fogadta el. A belső ellenőrzési terv elkészítése kockázatelemzés alapján, a vezetőségtől és a Pénzügyi Ellenőrző Bizottságtól előzetesen megkért javaslatok, igények figyelembevételével, valamint a belső ellenőrzés rendelkezésére álló kapacitáson alapult.

Az ellenőrzési terv – a Bkr. 31. §-ában foglaltak alapján – meghatározta a tervezett ellenőrzések tárgyát, célját, az ellenőrizendő időszakot, a szükséges ellenőrzési kapacitást; az ellenőrzés típusát és ütemezését.

Az elfogadott belső ellenőrzési terv **kilenc ellenőrzést** tartalmazott 79 ellenőrzési nappal és 4 nap tartalékidővel.

A tervezett ellenőrzések maradéktalanul végrehajtást nyertek, az ellenőrzésekről készült ellenőrzési jelentéseket a belső ellenőr – az ellenőrzési tervben meghatározott ütemezés szerint – Lajosmizse Város Jegyzőjének átadta.

A belső ellenőrzés soron kívüli (terven felüli) ellenőrzést a 2015. évben nem végzett.

Az ellenőrzések büntető-, szabálysértési, kártérítési eljárás megindítására okot adó cselekményt, mulasztást nem tártak fel.

Az ellenőrzések azonban számos hiányosságot és szabálytalanságot tártak fel, melyekre a belső ellenőrzés az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetőjének figyelmét felhívta – az ellenőrzési jelentés megküldésével egyidejűleg. Az ellenőrzések megállapításai alapján a feltárt hibák és hiányosságok megszüntetése és ismétlődésének elkerülése érdekében **a 2015. évi kilenc ellenőrzési jelentésben az ellenőrzés 34 javaslatot fogalmazott meg.** (2. sz. melléklet)

2.) A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása.

A belső ellenőr ellenőrzéseit a jogszabályban előírt megbízólevél birtokában végezte. Valamennyi ellenőrzés végrehajtásához ellenőrzési program készült. Az ellenőrzés megkezdéséről az ellenőrzött szervezet vezetőjét a helyszíni ellenőrzés megkezdése előtt legalább 3 nappal a belső ellenőr szóban értesítette. A jelentésekben leírtak követték az ellenőrzési programban rögzített szempontrendszert. A megállapítások jogszabályi hivatkozással és rendelkezésekkel, bizonyítékokkal (másolatokkal) voltak alátámasztva.

A belső ellenőr az ellenőrzések során betartotta a belső ellenőrökre vonatkozó szakmai, etikai kódexben foglalt alapelveket.

A jegyző a bizonyosságot adó ellenőrzési és a belső ellenőrzési standardokkal összhangban lévő tanácsadói tevékenységen kívül más tevékenység végrehajtásába a belső ellenőrt nem vonta be, biztosította funkcionális függetlenségét. Az ellenőrzések lefolytatásához szükséges tárgyi feltételek biztosítva voltak.

A belső ellenőrzést **akadályozó tényező**, hogy az **ellenőrzöttek nem, vagy nem kellő mértékben ismerik**, a kontrollrendszert, illetve az ezzel kapcsolatos fogalmakat, valamint a belső szabályzatokat és a **tevékenységük végzésével kapcsolatos jogszabályi előírásokat.** Az ellenőrzések során **feltárt hibák és hiányosságok** egy – nem jelentéktelen – részét a **belső szabályozás aktualizálásának hiánya, illetve – esetenként – maga a szabályozás hiánya idézte elő.**

3.) A tanácsadói tevékenység

Az Áht. 70. (2) bekezdése, valamint a Bkr. 2. § b) pontja alapján a belső ellenőrzés független, tárgyilagos bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, melynek célja, hogy az adott szervezet működését fejlessze és eredményességét növelje.

A Bkr. 2. § r) pontja értelmében a tanácsadó tevékenység a költségvetési szerv vezetője részére nyújtott olyan hozzáadott értéket eredményező szolgáltatás, amelynek jellegét és hatókörét a belső ellenőrzési vezető és a költségvetési szerv vezetője a megbízáskor közösen írásban vagy szóban határoz meg anélkül, hogy a felelősséget magára vállalná a belső ellenőr.

Ilyen tanácsadó tevékenység lehet például a konzultáció, javaslatok tétele, szakmai segítségnyújtás.

A 2015. évi ellenőrzési munkaterv időkeretében nem szerepel a tanácsadói tevékenységre fordítható idő. Tárgyévben a tanácsadás a konzultáció és javaslatok tételén és a jegyzővel történő konzultációkon keresztül valósult meg. A megfogalmazott javaslatok beépítésre kerültek az ellenőrzési jelentésekbe.

Az ellenőrzöttek részéről konzultációs lehetőség kérése többnyire telefonon keresztül történt. Ezek válaszára vagy azonnal, vagy egy-egy jogszabályi hivatkozás pontosítása érdekében végzett kutatómunkát követően került sor telefonon, vagy élőszóban.

A tanácsadó tevékenység során a belső ellenőrzés törekedett az objektivitás biztosítására.

Írásbeli felkérés alapján elvégzett tanácsadói tevékenységre nem került sor a 2015. évben. A tanácsadói tevékenységre külön ellenőrzési munkanap elszámolására nem került sor.

III. A belső kontrollrendszer működésének értékelése

1.) A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelésére tett javaslatok.

Az ellenőrzés eredményes működéséhez szükség van a megfelelően működő (és működtetett) információs, kontroll, értékelési és beszámolási rendszerek kialakítására. A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XIII. 31.) Korm. rendelet (Bkr) 6. § (2) bekezdése szerint „(2). A költségvetési szerv vezetője köteles olyan szabályzatokat kiadni, folyamatokat **kialakítani és működtetni** a szervezeten belül, amelyek biztosítják a rendelkezésre álló források szabályszerű szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.”

A Bkr azt is előírja, hogy a költségvetési szerv vezetője köteles kockázatkezelési rendszert működtetni, valamint a szervezeten belül kontrolltevékenységet kialakítani, amelyek biztosítják a kockázatok kezelését és hozzájárulnak a szervezet céljainak eléréséhez.

Az Önkormányzat vezetése és a belső ellenőrzés a jövőben is biztosítani szándékozik a belső kontrollok megfelelő működését, a költségvetési gazdálkodás szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes megvalósítását.

Ennek megfelelően a 2015. év során is kiemelt feladatként kezeltük a bekövetkezett jogszabályváltozások átvezetését. A szabályzatok felülvizsgálatát és aktualizálását a 2011. évi CLXXXIX. tv. (Mötv.), a 2011. évi CXCV. tv. (Áht.) és végrehajtási rendeletei, valamint a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (Bkr) rendelkezései szerint részben elvégeztük.

A költségvetési gazdálkodás gyakorlatát ugyancsak ezen jogszabályok előírásai szerint alakítjuk.

A belső kontrollrendszerek fejlesztésének illeszkednie kell az Önkormányzat egyes stratégiához, koncepcióhoz, közép- és hosszútávú terveihez.

Ezen dokumentumok kidolgozása a korábbi évek tapasztalatait felhasználva megtörtént.

A belső ellenőrzésnek továbbra is stratégiai célja az önkormányzati és intézményi gazdálkodás szervezettségének, szabályozottságának, a számviteli, gazdálkodási rend, valamint az informatikai

rendszer megbízhatóságának maradéktalan biztosítása. A stratégiai célok megvalósítása, az ellenőrzési feladatok mind magasabb színvonalú ellátása, valamint az ellenőrzési tapasztalatok hasznosulása érdekében pedig szükséges az ellenőrzési tevékenység folyamatos szakmai, módszertani fejlesztése.

A belső ellenőr iskolai végzettsége és szakmai tapasztalata megfelelő, a kötelező szakmai továbbképzések tekintetében pedig a szükséges intézkedéseket megtettük.

A belső ellenőrzés rendszeresen figyelemmel követi a munkaterületét érintő jogszabályváltozásokat és az ellenőrzési standardok és módszertanok változásait.

A belső ellenőrzés az ellenőrzési jelentésbe foglalt megállapításait a központi és helyi szabályozásra – belső szabályzat, önkormányzati rendelet – hivatkozással, konkrét rendelkezésekre alapozta.

Az ellenőrzési tapasztalatok azt mutatták, hogy **a megváltozott jogszabályi környezetnek való megfelelés az ellenőrzött területeken néhol még kialakításra vár.**

Bizonyos területek vonatkozásában a megállapítások arra utalnak, hogy a belső ellenőrzési pontok vagy folyamatok rendszerét nem minden esetben követik nyomon megfelelően.

Az egyes vizsgálatokhoz tartozó megállapítások és javaslatok bemutatását a **2. melléklet** tartalmazza.

2.) A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése

A belső kontroll egy összetett folyamat, amelyet a szervezet vezetése és dolgozói valósítanak meg, valamint folyamatosan alkalmazkodik a szervezetet érintő változásokhoz. A kontrollok lényege, hogy nem egyszeri ellenőrzési tevékenységet jelent, hanem folyamatokat, „kontrollpontok” alkalmazását előzetes, folyamatba épített és utólagos jelleggel.

A belső kontrollrendszer tartalmazza mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályzatokat, melyek alapján a költségvetési szerv érvényesíti a feladatai ellátására szolgáló előirányzatokkal, létszámmal és a vagyonnal való szabályszerű gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás követelményeit.

A belső kontrollrendszer keretében – a szervezet minden szintjén érvényesülő – a megfelelő **kontrollkörnyezet, kockázatkezelési rendszer, kontrolltevékenységek, információs és kommunikációs rendszer, és nyomon követési rendszer** (monitoring) kialakításáról, működtetéséről, fejlesztéséről kell gondoskodni.

Kontrollkörnyezet

A hivatal és az intézmények (költségvetési szervek) céljait alapvetően a képviselő-testület határozza meg az alapító okiratokban, illetve a szervezeti és működési szabályzatokban. A létrehozott költségvetési szervek stratégiai céljai írásban nem kerültek meghatározásra. A feladatok tervezése jellemzően operatív jellegűek, illetve az adott évre vonatkoznak (pl. költségvetések). A változó jogszabályi környezet, a megváltozott feladat és intézményi struktúra is bőven ró feladatot a vezetőkre. Elmondható, hogy a legtöbb feladat- és szervezeti változás a hivatalt érintette.

Elengedhetetlen minden olyan folyamat, tevékenység, feladat részletes szabályainak meghatározása, amely különféle kötelezettségeket, illetve jogokat állapít meg az egyes munkatársak számára, illetve amely a költségvetési szerv tevékenységére hatással van. **A komplex szabályzatrendszer kialakítása folyamatos feladatot jelent még jelenleg is a költségvetési szervek vezetői számára. A meglévő belső szabályzatok folyamatos módosításra, kiegészítésre, aktualizálásra szorulnak.**

A folyamatok meghatározása és dokumentálása terén ellenőrzési nyomvonalak átdolgozása segíthet e területen. A belső ellenőrzés e téren is folyamatosan megteszi javaslatait (természetesen a hiányzó

szabályzatok elkészítésére is), illetve munkájának jelentős részét teszi ki e tárgykörben végzett bizonyosságot nyújtó, valamint tanácsadási tevékenysége. Az idei év várhatóan alkalmas lesz arra, hogy a külső és belső, valamint jogszabályi és egyéb, helyi döntésekből eredő változásokat a szervezetekre vonatkozóan konkrétan adaptálhassuk, meghatározva a jogszabályi előírások helyi végrehajtási szabályait.

Kockázatkezelési rendszer

A költségvetési szervek működésére, ezen keresztül céljaik elérésre számos külső és belső kockázati tényező gyakorol különböző mértékű hatást, amelyekre a költségvetési szerv vezetőinek valamilyen formában reagálniuk kell. **Alapvető követelmény, hogy a költségvetési szerv vezetése** lehetőség szerint a szervezetet érintő **valamennyi kockázatot** – beleértve a támogató, funkcionális folyamatok (informatika, humán erőforrás, jogi szolgáltatások stb.) kockázatait is – **ismerje meg, mérje fel, gyűjtse össze és csoportosítsa** olyan módon, **hogy azok alkalmasak legyenek** az elemzés és értékelés elvégzéséhez, a **kockázatok rangsoroláshoz**.

A költségvetési szerv vezetőjének gondoskodni kell a kockázatkezelési rendszer működéséről, amit a kockázatkezelési szabályzatban kell rögzíteni. A kockázatkezelési rendszer működésében még vannak hiányosságok. A rendszer működtetését dokumentáló iratok vagy részben hiányosak, vagy teljes egészében hiányoznak.

Kontrolltevékenységek

A kontrolltevékenység részeként minden tevékenységre vonatkozóan biztosítani kell a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzést (FEUVE), különösen az alábbiak vonatkozásában:

- a pénzügyi döntések dokumentumainak elkészítését (ideértve a költségvetési tervezés, a kötelezettségvállalások, a szerződések, a kifizetések, a támogatásokkal való elszámolás, a szabálytalanság miatti visszafizettetések dokumentumait is),
- a pénzügyi kihatású döntések célszerűségi, gazdaságossági, hatékonysági és eredményességi szempontú megalapozottságát,
- a költségvetési gazdálkodás során az előzetes és utólagos pénzügyi ellenőrzést, a pénzügyi döntések szabályszerűségi szempontból történő jóváhagyását, illetve ellenjegyzését,
- a gazdasági események elszámolása (a hatályos jogszabályoknak megfelelő könyvvezetés és beszámolás) kontrollját.

A vizsgált szervezeteknél a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzés rendszerét; a pénzgazdálkodással kapcsolatos kötelezettségvállalás, a teljesítés igazolása és pénzügyi teljesítés elrendelésének hatásköri rendjét; az adatvédelmi szabályokat; az iratkezelés szabályait; a költségvetés és zárszámadás elkészítésének rendjét **szabályozták**.

Az ellenőrzések során azonban megállapítást nyert, hogy **a belső szabályzatokat a munkatársak nem, vagy csak részben ismerik**, a szabályzatokban előírtak betartására és betartatására a FEUVE nem, vagy nem kellő hatékonysággal terjed ki. Ennek kiküszöbölésére vonatkozik az ellenőrzési jelentések javaslatainak többsége. A már bekövetkezett, nem kívánatos események kijavítására minden esetben helyrehozó (korrekciós) kontrollok szükségesek. A belső ellenőrzés a hibák, a hiányosságok jellegétől függően, a gyors helyreállítás érdekében gyakran nem kötelezte a szervezeteket intézkedési terv készítésére, amennyiben az azonnali helyreállítás biztosítható és elvégezhető volt.

Információs és kommunikációs rendszer

Az információ és kommunikáció nélkülözhetetlen a költségvetési szervek minden szintjén az eredményes kontroll és a költségvetési szervek céljainak elérése érdekében. Az információs és kommunikációs rendszer átszövi a belső kontrollrendszer minden elemét.

Az ellenőrzések tapasztalatai szerint **nem minden esetben biztosították, hogy az alkalmazottak a munkájuk végzéséhez szükséges információkhoz maradéktalanul és időben hozzáférjenek**, ezért törekedni kell arra, hogy a közölt információ pontos, megbízható, teljes releváns és közérthető legyen. A szervezeti egységek közötti kommunikáció sok esetben szintén nem megfelelő, ezért e terület egységes szabályozását és egységes gyakorlat kialakítását meg kell valósítani.

Nyomon követési rendszer (monitoring)

A jogszabályi előírás alapján, az ellenőrzési nyomvonalhoz kapcsolódóan, minden költségvetési szervnek ki kell alakítania egy olyan monitoring rendszert (hierarchikusan felépített vezetői információs rendszert), amelynek alapján a szervezet valamennyi tevékenységének minden szakasza értékelhető, és megfelelő jelzést ad a szükséges intézkedések meghozatalára. A kontroll nyilatkozatot akkor lehet korrekt, megalapozott módon megtenni, ha a Jegyző a kontrollrendszer és a belső ellenőrzés tapasztalatai felett „felügyeletet gyakorolva”, működteti és hasznosítja a monitoring rendszert is.

A Jegyző elvárja a vezetőitől, hogy kövessék nyomon a külső-, belső szabályozást és a szükséges korrekciókat tegyék meg.

A vezetés által kitűzött célok elérését szolgáló feladatok teljesítésének mérésére kidolgozott indikátorok (mutatószámok), a tevékenység során különböző irányban és mértékben változnak. **A vezetésnek folyamatosan látnia kell, hogy a teljesítmények a szándékaiknak megfelelően vagy attól eltérő módon alakulnak, ezért folyamatosan kontrollálniuk kell, hogy a kitűzött célok teljesítése hol tart, a teljesítés mérését biztosító indikátorok megfelelőek-e a teljesítménykövetelmények meghatározására, mérésére, értékelésére.**

Fejleszteni kell a belső jelentéstételi rendszer működtetését a szükséges feltételek megteremtésével, a különböző területeken alkalmazandó, ugyanakkor egymással szinkronban lévő **indikátorok** kidolgozásával.

Az indikátor rendszernek tartalmazni kell a gazdaságosság, a hatékonyság és az eredményesség értékelésére szolgáló mutatókat.

A javaslatok, intézkedési tervek megvalósítása

Az ellenőrzési jelentések azonosították, feltárták a nem megfelelő működések okait, a hiányosságok kiküszöbölésére vonatkozó – jogszabályi hivatkozással alátámasztott – javaslatok pedig végrehajtható és ellenőrizhető célkitűzéseket fogalmaztak meg.

Az ellenőrzés megállapításai a záró megbeszélésen kerültek ismertetésre és kiértékelésre. **Az** elvégzett vizsgálatok alapján készített **ellenőrzési jelentések megállapításait az érintett vezetők** érdemben – egy eset kivételével – nem vitatták. A vizsgálatot érintett területek, szervezeti egységek vezetői az ellenőrzési jelentésekben megfogalmazott javaslatokat akceptálták, az előírt intézkedési terveket elkészítették, a felelősök és határidők megjelölése minden esetben egyértelmű volt.

Általánosságban elmondható, hogy a felelősök a megfelelő intézkedéseket rendre meghozták. Egyes vizsgálatok esetében az intézkedések végrehajtása még folyamatban van.

Összességében megállapítható, hogy a belső ellenőrzések során tett megállapítások és javaslatok megfelelően hasznosultak.

Készült: Lajosmizse, 2016. április 18.

Készítette: dr. Csikai Zsolt s.k.
belső ellenőr

Jóváhagyás időpontja: Lajosmizse, 2016. május 17.

Jóváhagyta: dr. Balogh László s.k.
jegyző

2015. évi belső ellenőrzési terve

A Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet 31. §-a szerint az alábbi éves ellenőrzési tervet fogalmazza meg:

Sor-szám	Ellenőrzendő szerv megnevezése	Ellenőrzés tárgya, célja	Ellenőrzendő időszak	Ellenőrzési kapacitás	Ellenőrzés típusa	Ellenőrzés ütemezése
1.	Hivatal, támogatott szervezetek	Sport-, társadalmi és egyéb szervezetek részére az önkormányzat költségvetéséből céljelleggel nyújtott támogatások rendeltetés szerinti felhasználása (Lajosmizse és Felsőlajos)	2014. év	6 nap	pénzügyi ellenőrzés	I. n. év
2.	Roma Nemzetiségi Önkormányzat	Roma Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásának ellenőrzése	2014. év	4 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	I. n. év
3.	Hivatal, EGYSZI	2014. évi szociális normatív hozzájárulások igénybevételenek, felhasználásának és elszámolásának szabályszerűsége	2014. év	6 nap	szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés	I. n. év
4.	Hivatal	Helyi adók megállapításának és beszedésének ellenőrzése	2014. év	8 nap	rendszerellenőrzés	I-II. n. év
5.	Hivatal	Szociális ellátások vizsgálata, különös tekintettel az önkormányzati segélyre	2014. év	10 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	II. n. év
6.	Hivatal,	Az önkormányzati vagyongazdálkodás szabályszerűségének az ellenőrzése, (utóellenőrzés)	2014. év	8 nap	rendszerellenőrzés	II. n. év
7.	Hivatal Felsőlajos IGSZ	Az operatív gazdálkodási jogkörök alakulása, kontroll ellenőrzés, (kötelezettségvállalás, ellenjegyzés, teljesítésigazolások és érvényesítés) szabályok betartásának ellenőrzése	2014. év	15 nap	szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés	III. n. év.
8.	IGSZ	Készletgazdálkodás vizsgálata a gyermekékeztetésben, különös tekintettel az alapanyagbeszerzés szabályszerűségére, valamint az étkezési normák betartására	2015. év	10 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	IV. n. év
9.	Hivatal, intézmények	Európai uniós forrással támogatott fejlesztések és egyéb beszerzések ellenőrzése	2014. év	12 nap	rendszerellenőrzés	IV. n. év
10.		Tartalékidő		4 nap		

A 2015. évi ellenőrzések főbb megállapításai, javaslatok

2. melléklet

Az ellenőrzés tárgya	Megállapítások	Javaslatok	Intézkedések
<p>2014. évi céljellégű támogatások felhasználásának ellenőrzése</p>	<p>A Lajosmizsei Sakk Kör tíz számlában 61.575.- Ft-ot kétszeresen számolt el (az önkormányzat és a Lajosmizsért Közalapítvány felé) és a Közalapítvány felé egy számlát hamisított (35.000.- Ft)</p> <p>Felsőlajos Község Önkormányzata Lajosmizse Városi Labdarúgó Clubbal kötött „Együttműködési megállapodás”-a sem tartalmazza a támogatás célját.</p> <p>Az Iskoláért, Gyermekekért Alapítvány 200 ezer Ft támogatásban részesült a 2014. évi úszótábor költségeinek finanszírozására, az Alapítvány 50.000.- Ft-ot nem az úszótábor költségeire fordított.</p>	<p>A Polgármester és a Jegyző szólítsa fel a Sakk Kör elnökét, hogy 61.575.- Ft-ot fizessen vissza az önkormányzatának és 35 ezer Ft-ot a Lajosmizsért Közalapítványnak.</p> <p>Fizetési felszólításban értesítsék az Iskoláért, Gyermekekért Alapítványt, hogy 50.000.- Ft-ot fizessen vissza Felsőlajos Község Önkormányzatának.</p> <p>A támogatói okirat mellékletét képezze az egységes elszámoló lap.</p>	<p>A sakk-kör további számlák benyújtásával elszámolt.</p> <p>Az Iskoláért, Gyermekekért Alapítvány az 50.000.- Ft-ot 2015. február 2-án Felsőlajos Önkormányzatának visszafizette.</p> <p>A 2015. évi támogatói okiratokhoz az egységes elszámoló lapokat csatolták.</p>

<p>A Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2014. évi gazdálkodásának ellenőrzése</p>	<p>A Polgármesteri Hivatal SzMSZ-e nem tartalmazta az SzMSZ-ben nevesített munkakörökhöz tartozó az RNÖ gazdálkodásának végrehajtásával kapcsolatos előírásokat.</p> <p>Az RNÖ költségvetéséhez nem mutatták be az RNÖ költségvetési mérlegét közgazdasági tagolásban, valamint az előirányzat felhasználási tervét – szöveges indoklással együtt.</p> <p>Az RNÖ elnöke két esetben megsértette az összeférhetlenségi szabályokat, mert összesen 630.755.- Ft-ot saját maga számára utalványozott.</p>	<p>Kezdeményezze a Jegyző a Polgármesteri Hivatal SzMSZ-ének módosítását, hogy az tartalmazza az RNÖ gazdálkodásának végrehajtásával kapcsolatos, az Ávr. 13. § (1) bekezdés g) pontjában előírt feladatokat.</p> <p>Az RNÖ elnöke kezdeményezze a Települési Önkormányzattal kötött együttműködési megállapodás kiegészítését és módosítását, hogy az feleljen meg a Nek. tv. 80. § (3) bekezdés b) pontja előírásának.</p> <p>Az RNÖ elnöke gondoskodjon az Ávr. 60. § (2) bekezdésében előírt összeférhetlenségi szabály betartásáról.</p>	<p>A Hivatali SzMSZ IV. sor 24/5. pontja és az 1. sz. függelék (Pénzügyi Iroda Ügyrendje) már tartalmazza.</p> <p>Az RNÖ 2016. évi költségvetése már tartalmazza az RNÖ költségvetési mérlegét és előirányzat felhasználási tervét.</p> <p>2015-ben az RNÖ az összeférhetlenségi szabályt betartotta.</p>
<p>A 2014. évi szociális normatív hozzájárulások igénybevételének felhasználásának és elszámolásának szabályszerűsége</p>	<p>A támogatások elszámolása a naponta összesített ellátások száma alapján történt. A költségvetési támogatások igénybevételét és elszámolását megalapozó nyilvántartásokat a jogszabályi előírásoknak megfelelően folyamatosan vezették.</p> <p>Az ellenőrzés megállapította az egyes támogatási címeken elszámolható 2014. évi támogatási összegeket.</p>	<p>A jegyző intézkedjen, hogy az ellenőrzés megállapításait a Pénzügyi Iroda a támogatások elszámolásakor vegye figyelembe.</p>	<p>A Pénzügyi Iroda a támogatások elszámolásakor az ellenőrzési jelentés megállapításait figyelembe vette.</p>

<p>A helyi adók megállapításának, és beszédésének ellenőrzése</p>	<p>Az Önkormányzat gazdasági programjában az adópolitikával kapcsolatban konkrét követelményeket, célkitűzéseket nem fogalmazott meg. Az Adócsoport a bevallások utólagos vizsgálata alapján átfogó ellenőrzést, helyszíni vizsgálatot nem végzett.</p>	<p>A jegyző kezdeményezze, hogy a Képviselő-testület a 2015-2020. évekre vonatkozó gazdasági programban konkrétan határozza meg az adópolitikával kapcsolatos célkitűzéseit. Az Adócsoport minden ötezer forint feletti tartozást végrehajtásra adjon át a bírósági végrehajtónak. A jegyző tegyen a hátralékok csökkentését szolgáló intézkedéseket. Az Adócsoport a bevallások utólagos vizsgálata alapján végezzen átfogó vagy helyszíni ellenőrzést az iparüzési adó tekintetében.</p>	<p>A gazdasági program a 11. oldalán rendelkezik az önkormányzat adópolitikájáról. A hátralékok csökkentésére intézkedés történt, ennek is köszönhetően az adóbevételeink folyamatosan nőnek. A hátralékok jelentős része a végrehajtó által behajthatatlannak minősített, melyet ennek ellenére jellemzően az adó esedékességét követő 5. év december 31-ig nyilván kell tartani könyveinkben. Átfogó és helyszíni ellenőrzés nem volt az idegenforgalmi adónál, az iparüzési adónál helyszíni ellenőrzés nem volt, de 58 esetben került sor a bevallás utólagos ellenőrzésére.</p>
---	---	--	--

<p>Szociális ellátások vizsgálata</p>	<p>Az Igazgatási Csoport számítógépes nyilvántartásából a támogatásban kifizetett összegek megbízható módon nem állapították meg. A Polgármesteri Hivatal a 2014. évben számlarenddel nem rendelkezett. A segélyek megállapítása során 30 napon belül benyújtott ismételt kérelemre is állapítottak meg segélyt, a segélykérelem nyomtatvány kitöltése a</p>	<p>A polgármester kísérje figyelemmel az önkormányzat gazdálkodásának szabályszerűségét. A jegyző intézkedjen a feltárt hibák és hiányosságok kijavítására.</p>	<p>A jegyző intézkedése nyomán a számlarend elkészült, a segélykérelmek kitöltésének teljességére az illetékes kolléga utasítást kapott..</p>
---------------------------------------	--	---	---

	kérelmek ötöde esetében hiányos.		
Az Önkormányzat vagyongazdálkodásának ellenőrzése (utóellenőrzés)	A Pénzügyi Iroda vezetője elkészítette a számviteli szabályzatot. Az önkormányzat zárszámadásához csatolt vagyongazdálkodásának ellenőrzése (utóellenőrzés) nem felelt meg a Számviteli tv-ben rögzített teljesség és valódiság elvének, nem a valós állapotot mutatta, a mérleg nem tartalmazta a BÁCSVÍZ Zrt-nek vagyongazdálkodásba adott víziközmű vagyont. A 2014. évi beruházások aktiválása 25 esetben nem volt szabályszerű. A 2014. évi értékcsökkenési elszámolás hibás és hiányos volt.	A jegyző intézkedjen, hogy: a zárszámadáshoz csatolt vagyongazdálkodás az Áhsz. 30 §-ában előírtakat tartalmazza; a mérlegben kimutatott eszközöket megfelelő leltárral támasszák alá; a beruházások aktiválása és az értékcsökkenés elszámolása a jogszabályi előírások szerint történjen; a Pénzügyi Iroda vezetője a hibák és hiányosságok kiküszöbölése érdekében készítsen intézkedési tervet.	A jegyző intézkedett, a zárszámadás és a mérleg összeállítását független könyvvizsgáló ellenőrzi, a Pénzügyi Iroda vezetője intézkedési tervet készített, végrehajtása megtörtént, illetve folyamatban van.

Az operatív gazdálkodási jogkörök alkalmazása szabályszerűségének ellenőrzése	A belső szabályzatok nem tartalmazzák az előzetes írásbeli kötelezettségvállalást nem igénylő kifizetése rendjét és dokumentációs részlet szabályait. A DOKK program alkalmatlan a szabad fedezet rendelkezésre állásának vizsgálatára. A Pénzügyi Iroda Felsőrajosi Kirendeltségénél az ellenjegyzés és érvényesítés belső kontrollok működése nem megfelelő	A jegyző intézkedjen a kulcskontrollok működésében feltárt hiányosságok és szabálytalanságok kijavítására, és kezdeményezze a DOKK program lecserélését.	A DOKK program lecserélésére intézkedés történt, a Titán keretrendszer (Casper könyvelőprogram) bevezetésére szerződés előkészítésre került és 2015 decemberében a kollégák képzésen is részt vettek. A Pénzügyi Irodán történt személyi változások, illetve az ASP közeljövőben történő kötelező bevezetése miatt a szerződéskötés felfüggesztésre került.
---	---	--	---

<p>Készletgazdálkodás vizsgálata a gyermekétkeztetésben</p>	<p>Az Óvoda Konyha a 2014. évben a nyersanyagnormát 718 ezer Ft-tal túllépte. A nyersanyagnormák betartása havi szinten rendkívüli változó, mely a vezetői ellenőrzés hiányára utal.</p> <p>Az Óvoda Konyha az óvodások részére az előírt napi 3 dl tejet nem biztosította.</p> <p>Az Iskola Konyha 2014. január 1-2015. szeptember 30-ig 2665 ezer Ft-tal kevesebb nyersanyagot használt fel az engedélyezettnél.</p>	<p>Az IGSZ vezetője tegyen eleget vezetői ellenőrzési kötelezettségének. A jegyző gondoskodjon arról, hogy az Iskola és az óvoda konyha csak az irányító szerv által megállapított szabad előirányzat terhére vállaljon kötelezettséget.</p> <p>Az IGSZ vezetője tartassa be a közétkeztetési rendelet tej – tejtermékekre vonatkozó előírásait.</p>	<p>Az érintett vezetők utasítása megtörtént a jogszabályokban foglaltak maradéktalan betartására..</p>
---	--	--	--

<p>Európai uniós forrással támogatott és egyéb beszerzések ellenőrzése</p>	<p>A 2015. évben a tervezett 5 közbeszerzési eljárásból három közbeszerzést folytattak le. A megbízottak a közbeszerzési eljárásokat a Kbt. elveinek és előírásainak megfelelően folytatták le. Az Önkormányzat a közbeszerzési eljárások nyilvánosságát csak részben biztosította, közzétételi kötelezettségének csak részben tett eleget. Az IGSZ a havi és negyedéves könyvviteli zárlat keretében nem végezte el a könyvvezetés helyességének ellenőrzését.</p>	<p>A Polgármester intézkedjen, hogy az önkormányzat az Info tv-ben előírt közzétételi kötelezettségének tegyen eleget, a Jegyző intézkedjen, hogy az IGSZ vezetője a könyvviteli zárlatok során az Áhsz-ben előírtak szerint végezze el feladatait.</p>	<p>Az érintett vezető utasítása megtörtént a jogszabályokban foglaltak maradéktalan betartására..</p>
--	---	---	---

ELŐTERJESZTÉS

**Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2016. május 30-i rendkívüli ülésére**

Tárgy: 2015. évi ellenőrzési jelentés

Az előterjesztést készítette:

dr. Csikai Zsolt
belső ellenőr

dr. Balogh László
jegyző

Tárgyalásra és véleményezésre megkapta:

-

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

-

dr. Balogh László sk.
jegyző

ELŐTERJESZTÉS

Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2016. május 30. napján tartandó rendkívüli ülésére

Tárgy: 2015. évi ellenőrzési jelentés

Üsz.: LMKOH/3251/1/2016.

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzat köteles gondoskodni a gazdálkodásának belső ellenőrzéséről jogszabályban előírt képesítésű ellenőr útján. Az önkormányzat jogszabályi kötelezettségének eleget téve folyamatosan biztosította is e tevékenység ellátását. 2013. szeptemberétől a belső ellenőrzési tevékenységet egy fő – megbízási szerződés keretében – végzi.

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Bkr.) 49. § (1) bekezdése alapján az éves ellenőrzési jelentés elkészítéséért a belső ellenőrzési vezető a felelős, melyet jóváhagyásra megküld a költségvetési szerv vezetőjének. Az éves jelentés részletes tartalmi követelményeit a Bkr. 48. §-a szabályozza.

A polgármester az éves ellenőrzési jelentést – a tárgyévet követően, a zárszámadási rendelettervezettel egyidejűleg – a képviselő-testület elé terjeszti. Az előbbieknél megfelelő jelentés elkészült, amely jelen előterjesztés mellékletét képezi.

Fentiek alapján az alábbi határozat-tervezetet terjesztem a Tisztelt Képviselő-testület elé:

Határozat-tervezet

...../2016. (...). ÖH.
2015. évi ellenőrzési jelentés

Határozat

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2015. évi ellenőrzési jelentést megtárgyalta és elfogadta.

Felelős: Képviselő-testület

Határidő: 2016. május 30.

Lajosmizse, 2016. május 26.

Basky András s.k.
polgármester

**LAJOSMIZSE VÁROS ÉS FELSŐLAJOS KÖZSÉG
ÖNKORMÁNYZATAINAK ÉVES ELLENŐRZÉSI JELENTÉSE
A 2015. ÉVRŐL**

I. Vezetői összefoglaló

A belső ellenőrzési tevékenység általános bemutatása

A belső ellenőrzés a vonatkozó jogszabályi rendelkezések (Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény, a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet, a hivatali SzMSZ, a nemzetközi és a magyarországi államháztartási belső ellenőrzési tapasztalatok, illetve a jegyző utasításai alapján **ellátja**:

- Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal,
- az Önkormányzat által fenntartott költségvetési szervek,
- a Roma Nemzetiségi Önkormányzat

belső ellenőrzését.

Ennek keretében a belső ellenőrzés elkészíti és karbantartja a Belső Ellenőrzési Kézikönyvet és a további szabályozó dokumentumokat. Elkészíti a következő évre vonatkozó éves ellenőrzési tervet.

A belső ellenőrzés az év során lefolytatja az éves ellenőrzési tervben foglalt vizsgálatokat, az ellenőrzések megállapításait írásba foglalja, az ellenőrzötteket tájékoztatja a vizsgálat tapasztalatairól, tanácsot ad a feltárt hiányosságok megelőzése és kiküszöbölése érdekében, súlyos hiányosság esetén javaslatot tesz a felelősség megállapítására, véleményezi az ellenőrzött szerv által készített intézkedési tervet, figyelemmel kíséri és egyes esetekben utóvizsgálattal kontrollálja az elvégzett intézkedéseket.

A belső ellenőrzés az év során elvégzett vizsgálatokról meghatározott adattartalmú nyilvántartást vezet az ellenőrzések dokumentumait pedig 10 évig megőrzi. Az év során végzett ellenőrzési tevékenységről éves összefoglaló jelentés készül, amely tartalmazza: az ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelését; az ellenőrzések fontosabb megállapításait és javaslatait; az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó események számát és rövid összefoglalását; a belső ellenőrzés által tett megállapítások és javaslatok hasznosulását; az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatokat.

Az éves ellenőrzési jelentés célja – az önkormányzatok esetében – az átláthatóság biztosítása és a közpénzek hatékony felhasználásának elősegítése a nyilvánosság megteremtésével annak érdekében, hogy a választópolgárokat képviselő testület saját szervezte irányításával és feladatellátásának gyakorlatával is példát mutasson. A beszámoló elkészítése, majd megtárgyalása lehetőséget ad a helyi önkormányzat és a hozzá tartozó költségvetési szervek ellenőrzési megállapításainak összegzésére, értékelésére.

II. A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása

1.) Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az önkormányzat 2015. évi belső ellenőrzési tervét (1. melléklet) a 108/2014. (XII. 12.) ÖH. számú határozatával fogadta el. A belső ellenőrzési terv elkészítése kockázatelemzés alapján, a vezetőségtől és a Pénzügyi Ellenőrző Bizottságtól előzetesen megkért javaslatok, igények figyelembevételével, valamint a belső ellenőrzés rendelkezésére álló kapacitáson alapult.

Az ellenőrzési terv – a Bkr. 31. §-ában foglaltak alapján – meghatározta a tervezett ellenőrzések tárgyát, célját, az ellenőrizendő időszakot, a szükséges ellenőrzési kapacitást; az ellenőrzés típusát és ütemezését.

Az elfogadott belső ellenőrzési terv **kilenc ellenőrzést** tartalmazott 79 ellenőrzési nappal és 4 nap tartalékidővel.

A tervezett ellenőrzések maradéktalanul végrehajtást nyertek, az ellenőrzésekről készült ellenőrzési jelentéseket a belső ellenőr – az ellenőrzési tervben meghatározott ütemezés szerint – Lajosmizse Város Jegyzőjének átadta.

A belső ellenőrzés soron kívüli (terven felüli) ellenőrzést a 2015. évben nem végzett.

Az ellenőrzések büntető-, szabálysértési, kártérítési eljárás megindítására okot adó cselekményt, mulasztást nem tártak fel.

Az ellenőrzések azonban számos hiányosságot és szabálytalanságot tártak fel, melyekre a belső ellenőrzés az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetőjének figyelmét felhívta – az ellenőrzési jelentés megküldésével egyidejűleg. Az ellenőrzések megállapításai alapján a feltárt hibák és hiányosságok megszüntetése és ismétlődésének elkerülése érdekében **a 2015. évi kilenc ellenőrzési jelentésben az ellenőrzés 34 javaslatot fogalmazott meg.** (2. sz. melléklet)

2.) A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása.

A belső ellenőr ellenőrzéseit a jogszabályban előírt megbízólevél birtokában végezte. Valamennyi ellenőrzés végrehajtásához ellenőrzési program készült. Az ellenőrzés megkezdéséről az ellenőrzött szervezet vezetőjét a helyszíni ellenőrzés megkezdése előtt legalább 3 nappal a belső ellenőr szóban értesítette. A jelentésekben leírtak követték az ellenőrzési programban rögzített szempontrendszert. A megállapítások jogszabályi hivatkozással és rendelkezésekkel, bizonyítékokkal (másolatokkal) voltak alátámasztva.

A belső ellenőr az ellenőrzések során betartotta a belső ellenőrökre vonatkozó szakmai, etikai kódexben foglalt alapelveket.

A jegyző a bizonyosságot adó ellenőrzési és a belső ellenőrzési standardokkal összhangban lévő tanácsadói tevékenységen kívül más tevékenység végrehajtásába a belső ellenőrt nem vonta be, biztosította funkcionális függetlenségét. Az ellenőrzések lefolytatásához szükséges tárgyi feltételek biztosítva voltak.

A belső ellenőrzést **akadályozó tényező**, hogy az **ellenőrzöttek nem, vagy nem kellő mértékben ismerik**, a kontrollrendszert, illetve az ezzel kapcsolatos fogalmakat, valamint a belső szabályzatokat és a **tevékenységük végzésével kapcsolatos jogszabályi előírásokat.** **Az ellenőrzések során feltárt hibák és hiányosságok egy – nem jelentéktelen – részét a belső szabályozás aktualizálásának hiánya, illetve – esetenként – maga a szabályozás hiánya idézte elő.**

3.) A tanácsadói tevékenység

Az Áht. 70. (2) bekezdése, valamint a Bkr. 2. § b) pontja alapján a belső ellenőrzés független, tárgyilagos bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, melynek célja, hogy az adott szervezet működését fejlessze és eredményességét növelje.

A Bkr. 2. § r) pontja értelmében a tanácsadó tevékenység a költségvetési szerv vezetője részére nyújtott olyan hozzáadott értéket eredményező szolgáltatás, amelynek jellegét és hatókörét a belső ellenőrzési vezető és a költségvetési szerv vezetője a megbízáskor közösen írásban vagy szóban határoz meg anélkül, hogy a felelősséget magára vállalná a belső ellenőr.

Ilyen tanácsadó tevékenység lehet például a konzultáció, javaslatok tétele, szakmai segítségnyújtás.

A 2015. évi ellenőrzési munkaterv időkeretében nem szerepel a tanácsadói tevékenységre fordítható idő. Tárgyévben a tanácsadás a konzultáció és javaslatok tételén és a jegyzővel történő konzultációkon keresztül valósult meg. A megfogalmazott javaslatok beépítésre kerültek az ellenőrzési jelentésekbe.

Az ellenőrzöttek részéről konzultációs lehetőség kérése többnyire telefonon keresztül történt. Ezek válaszára vagy azonnal, vagy egy-egy jogszabályi hivatkozás pontosítása érdekében végzett kutatómunkát követően került sor telefonon, vagy élőszóban.

A tanácsadó tevékenység során a belső ellenőrzés törekedett az objektivitás biztosítására.

Írásbeli felkérés alapján elvégzett tanácsadói tevékenységre nem került sor a 2015. évben. A tanácsadói tevékenységre külön ellenőrzési munkanap elszámolására nem került sor.

III. A belső kontrollrendszer működésének értékelése

1.) A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelésére tett javaslatok.

Az ellenőrzés eredményes működéséhez szükség van a megfelelően működő (és működtetett) információs, kontroll, értékelési és beszámolási rendszerek kialakítására. A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XIII. 31.) Korm. rendelet (Bkr) 6. § (2) bekezdése szerint „(2). A költségvetési szerv vezetője köteles olyan szabályzatokat kiadni, folyamatokat **kialakítani és működtetni** a szervezeten belül, amelyek biztosítják a rendelkezésre álló források szabályszerű szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.”

A Bkr azt is előírja, hogy a költségvetési szerv vezetője köteles kockázatkezelési rendszert működtetni, valamint a szervezeten belül kontrolltevékenységet kialakítani, amelyek biztosítják a kockázatok kezelését és hozzájárulnak a szervezet céljainak eléréséhez.

Az Önkormányzat vezetése és a belső ellenőrzés a jövőben is biztosítani szándékozik a belső kontrollok megfelelő működését, a költségvetési gazdálkodás szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes megvalósítását.

Ennek megfelelően a 2015. év során is kiemelt feladatként kezeltük a bekövetkezett jogszabályváltozások átvezetését. A szabályzatok felülvizsgálatát és aktualizálását a 2011. évi CLXXXIX. tv. (Mötv.), a 2011. évi CXCV. tv. (Áht.) és végrehajtási rendeletei, valamint a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (Bkr) rendelkezései szerint részben elvégeztük.

A költségvetési gazdálkodás gyakorlatát ugyancsak ezen jogszabályok előírásai szerint alakítjuk.

A belső kontrollrendszerek fejlesztésének illeszkednie kell az Önkormányzat egyes stratégiához, koncepcióhoz, közép- és hosszútávú terveihez.

Ezen dokumentumok kidolgozása a korábbi évek tapasztalatait felhasználva megtörtént.

A belső ellenőrzésnek továbbra is stratégiai célja az önkormányzati és intézményi gazdálkodás szervezettségének, szabályozottságának, a számviteli, gazdálkodási rend, valamint az informatikai

rendszer megbízhatóságának maradéktalan biztosítása. A stratégiai célok megvalósítása, az ellenőrzési feladatok mind magasabb színvonalú ellátása, valamint az ellenőrzési tapasztalatok hasznosulása érdekében pedig szükséges az ellenőrzési tevékenység folyamatos szakmai, módszertani fejlesztése.

A belső ellenőr iskolai végzettsége és szakmai tapasztalata megfelelő, a kötelező szakmai továbbképzések tekintetében pedig a szükséges intézkedéseket megtettük.

A belső ellenőrzés rendszeresen figyelemmel követi a munkaterületét érintő jogszabályváltozásokat és az ellenőrzési standardok és módszertanok változásait.

A belső ellenőrzés az ellenőrzési jelentésbe foglalt megállapításait a központi és helyi szabályozásra – belső szabályzat, önkormányzati rendelet – hivatkozással, konkrét rendelkezésekre alapozta.

Az ellenőrzési tapasztalatok azt mutatták, hogy **a megváltozott jogszabályi környezetnek való megfelelés az ellenőrzött területeken néhol még kialakításra vár.**

Bizonyos területek vonatkozásában a megállapítások arra utalnak, hogy a belső ellenőrzési pontok vagy folyamatok rendszerét nem minden esetben követik nyomon megfelelően.

Az egyes vizsgálatokhoz tartozó megállapítások és javaslatok bemutatását a **2. melléklet** tartalmazza.

2.) A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése

A belső kontroll egy összetett folyamat, amelyet a szervezet vezetése és dolgozói valósítanak meg, valamint folyamatosan alkalmazkodik a szervezetet érintő változásokhoz. A kontrollok lényege, hogy nem egyszeri ellenőrzési tevékenységet jelent, hanem folyamatokat, „kontrollpontok” alkalmazását előzetes, folyamatba épített és utólagos jelleggel.

A belső kontrollrendszer tartalmazza mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályzatokat, melyek alapján a költségvetési szerv érvényesíti a feladatai ellátására szolgáló előirányzatokkal, létszámmal és a vagyonnal való szabályszerű gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás követelményeit.

A belső kontrollrendszer keretében – a szervezet minden szintjén érvényesülő – a megfelelő **kontrollkörnyezet, kockázatkezelési rendszer, kontrolltevékenységek, információs és kommunikációs rendszer, és nyomon követési rendszer** (monitoring) kialakításáról, működtetéséről, fejlesztéséről kell gondoskodni.

Kontrollkörnyezet

A hivatal és az intézmények (költségvetési szervek) céljait alapvetően a képviselő-testület határozza meg az alapító okiratokban, illetve a szervezeti és működési szabályzatokban. A létrehozott költségvetési szervek stratégiai céljai írásban nem kerültek meghatározásra. A feladatok tervezése jellemzően operatív jellegűek, illetve az adott évre vonatkoznak (pl. költségvetések). A változó jogszabályi környezet, a megváltozott feladat és intézményi struktúra is bőven ró feladatot a vezetőkre. Elmondható, hogy a legtöbb feladat- és szervezeti változás a hivatalt érintette.

Elengedhetetlen minden olyan folyamat, tevékenység, feladat részletes szabályainak meghatározása, amely különféle kötelezettségeket, illetve jogokat állapít meg az egyes munkatársak számára, illetve amely a költségvetési szerv tevékenységére hatással van. **A komplex szabályzatrendszer kialakítása folyamatos feladatot jelent még jelenleg is a költségvetési szervek vezetői számára. A meglévő belső szabályzatok folyamatos módosításra, kiegészítésre, aktualizálásra szorulnak.**

A folyamatok meghatározása és dokumentálása terén ellenőrzési nyomvonalak átdolgozása segíthet e területen. A belső ellenőrzés e téren is folyamatosan megteszi javaslatait (természetesen a hiányzó

szabályzatok elkészítésére is), illetve munkájának jelentős részét teszi ki e tárgykörben végzett bizonyosságot nyújtó, valamint tanácsadási tevékenysége. Az idei év várhatóan alkalmas lesz arra, hogy a külső és belső, valamint jogszabályi és egyéb, helyi döntésekből eredő változásokat a szervezetekre vonatkozóan konkrétan adaptálhassuk, meghatározva a jogszabályi előírások helyi végrehajtási szabályait.

Kockázatkezelési rendszer

A költségvetési szervek működésére, ezen keresztül céljaik elérésre számos külső és belső kockázati tényező gyakorol különböző mértékű hatást, amelyekre a költségvetési szerv vezetőinek valamilyen formában reagálniuk kell. **Alapvető követelmény, hogy a költségvetési szerv vezetése** lehetőség szerint a szervezetet érintő **valamennyi kockázatot** – beleértve a támogató, funkcionális folyamatok (informatika, humán erőforrás, jogi szolgáltatások stb.) kockázatait is – **ismerje meg, mérje fel, gyűjtse össze és csoportosítsa** olyan módon, **hogy azok alkalmasak legyenek** az elemzés és értékelés elvégzéséhez, a **kockázatok rangsoroláshoz**.

A költségvetési szerv vezetőjének gondoskodni kell a kockázatkezelési rendszer működéséről, amit a kockázatkezelési szabályzatban kell rögzíteni. A kockázatkezelési rendszer működésében még vannak hiányosságok. A rendszer működtetését dokumentáló iratok vagy részben hiányosak, vagy teljes egészében hiányoznak.

Kontrolltevékenységek

A kontrolltevékenység részeként minden tevékenységre vonatkozóan biztosítani kell a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzést (FEUVE), különösen az alábbiak vonatkozásában:

- a pénzügyi döntések dokumentumainak elkészítését (ideértve a költségvetési tervezés, a kötelezettségvállalások, a szerződések, a kifizetések, a támogatásokkal való elszámolás, a szabálytalanság miatti visszafizettetések dokumentumait is),
- a pénzügyi kihatású döntések célszerűségi, gazdaságossági, hatékonysági és eredményességi szempontú megalapozottságát,
- a költségvetési gazdálkodás során az előzetes és utólagos pénzügyi ellenőrzést, a pénzügyi döntések szabályszerűségi szempontból történő jóváhagyását, illetve ellenjegyzését,
- a gazdasági események elszámolása (a hatályos jogszabályoknak megfelelő könyvvezetés és beszámolás) kontrollját.

A vizsgált szervezeteknél a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzés rendszerét; a pénzgazdálkodással kapcsolatos kötelezettségvállalás, a teljesítés igazolása és pénzügyi teljesítés elrendelésének hatásköri rendjét; az adatvédelmi szabályokat; az iratkezelés szabályait; a költségvetés és zárszámadás elkészítésének rendjét **szabályozták**.

Az ellenőrzések során azonban megállapítást nyert, hogy **a belső szabályzatokat a munkatársak nem, vagy csak részben ismerik**, a szabályzatokban előírtak betartására és betartatására a FEUVE nem, vagy nem kellő hatékonysággal terjed ki. Ennek kiküszöbölésére vonatkozik az ellenőrzési jelentések javaslatainak többsége. A már bekövetkezett, nem kívánatos események kijavítására minden esetben helyrehozó (korrekciós) kontrollok szükségesek. A belső ellenőrzés a hibák, a hiányosságok jellegétől függően, a gyors helyreállítás érdekében gyakran nem kötelezte a szervezeteket intézkedési terv készítésére, amennyiben az azonnali helyreállítás biztosítható és elvégezhető volt.

Információs és kommunikációs rendszer

Az információ és kommunikáció nélkülözhetetlen a költségvetési szervek minden szintjén az eredményes kontroll és a költségvetési szervek céljainak elérése érdekében. Az információs és kommunikációs rendszer átszövi a belső kontrollrendszer minden elemét.

Az ellenőrzések tapasztalatai szerint **nem minden esetben biztosították, hogy az alkalmazottak a munkájuk végzéséhez szükséges információkhoz maradéktalanul és időben hozzáférjenek**, ezért törekedni kell arra, hogy a közölt információ pontos, megbízható, teljes releváns és közérthető legyen. A szervezeti egységek közötti kommunikáció sok esetben szintén nem megfelelő, ezért e terület egységes szabályozását és egységes gyakorlat kialakítását meg kell valósítani.

Nyomon követési rendszer (monitoring)

A jogszabályi előírás alapján, az ellenőrzési nyomvonalhoz kapcsolódóan, minden költségvetési szervnek ki kell alakítania egy olyan monitoring rendszert (hierarchikusan felépített vezetői információs rendszert), amelynek alapján a szervezet valamennyi tevékenységének minden szakasza értékelhető, és megfelelő jelzést ad a szükséges intézkedések meghozatalára. A kontroll nyilatkozatot akkor lehet korrekt, megalapozott módon megtenni, ha a Jegyző a kontrollrendszer és a belső ellenőrzés tapasztalatai felett „felügyeletet gyakorolva”, működteti és hasznosítja a monitoring rendszert is.

A Jegyző elvárja a vezetőitől, hogy kövessék nyomon a külső-, belső szabályozást és a szükséges korrekciókat tegyék meg.

A vezetés által kitűzött célok elérését szolgáló feladatok teljesítésének mérésére kidolgozott indikátorok (mutatószámok), a tevékenység során különböző irányban és mértékben változnak. **A vezetésnek folyamatosan látnia kell, hogy a teljesítmények a szándékaiknak megfelelően vagy attól eltérő módon alakulnak, ezért folyamatosan kontrollálniuk kell, hogy a kitűzött célok teljesítése hol tart, a teljesítés mérését biztosító indikátorok megfelelőek-e a teljesítménykövetelmények meghatározására, mérésére, értékelésére.**

Fejleszteni kell a belső jelentéstételi rendszer működtetését a szükséges feltételek megteremtésével, a különböző területeken alkalmazandó, ugyanakkor egymással szinkronban lévő **indikátorok** kidolgozásával.

Az indikátor rendszernek tartalmazni kell a gazdaságosság, a hatékonyság és az eredményesség értékelésére szolgáló mutatókat.

A javaslatok, intézkedési tervek megvalósítása

Az ellenőrzési jelentések azonosították, feltárták a nem megfelelő működések okait, a hiányosságok kiküszöbölésére vonatkozó – jogszabályi hivatkozással alátámasztott – javaslatok pedig végrehajtható és ellenőrizhető célkitűzéseket fogalmaztak meg.

Az ellenőrzés megállapításai a záró megbeszélésen kerültek ismertetésre és kiértékelésre. **Az** elvégzett vizsgálatok alapján készített **ellenőrzési jelentések megállapításait az érintett vezetők** érdemben – egy eset kivételével – nem vitatták. A vizsgálatot érintett területek, szervezeti egységek vezetői az ellenőrzési jelentésekben megfogalmazott javaslatokat akceptálták, az előírt intézkedési terveket elkészítették, a felelősök és határidők megjelölése minden esetben egyértelmű volt.

Általánosságban elmondható, hogy a felelősök a megfelelő intézkedéseket rendre meghozták. Egyes vizsgálatok esetében az intézkedések végrehajtása még folyamatban van.

Összességében megállapítható, hogy a belső ellenőrzések során tett megállapítások és javaslatok megfelelően hasznosultak.

Készült: Lajosmizse, 2016. április 18.

Készítette: dr. Csikai Zsolt s.k.
belső ellenőr

Jóváhagyás időpontja: Lajosmizse, 2016. május 17.

Jóváhagyta: dr. Balogh László s.k.
jegyző

2015. évi belső ellenőrzési terve

A Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet 31. §-a szerint az alábbi éves ellenőrzési tervet fogalmazza meg:

Sor-szám	Ellenőrzendő szerv megnevezése	Ellenőrzés tárgya, célja	Ellenőrzendő időszak	Ellenőrzési kapacitás	Ellenőrzés típusa	Ellenőrzés ütemezése
1.	Hivatal, támogatott szervezetek	Sport-, társadalmi és egyéb szervezetek részére az önkormányzat költségvetéséből céljelleggel nyújtott támogatások rendeltetés szerinti felhasználása (Lajosmizse és Felsőlajos)	2014. év	6 nap	pénzügyi ellenőrzés	I. n. év
2.	Roma Nemzetiségi Önkormányzat	Roma Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásának ellenőrzése	2014. év	4 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	I. n. év
3.	Hivatal, EGYSZI	2014. évi szociális normatív hozzájárulások igénybevételenek, felhasználásának és elszámolásának szabályszerűsége	2014. év	6 nap	szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés	I. n. év
4.	Hivatal	Helyi adók megállapításának és beszedésének ellenőrzése	2014. év	8 nap	rendszerellenőrzés	I-II. n. év
5.	Hivatal	Szociális ellátások vizsgálata, különös tekintettel az önkormányzati segélyre	2014. év	10 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	II. n. év
6.	Hivatal,	Az önkormányzati vagyongazdálkodás szabályszerűségének az ellenőrzése, (utóellenőrzés)	2014. év	8 nap	rendszerellenőrzés	II. n. év
7.	Hivatal Felsőlajos IGSZ	Az operatív gazdálkodási jogkörök alakulása, kontroll ellenőrzés, (kötelezettségvállalás, ellenjegyzés, teljesítésigazolások és érvényesítés) szabályok betartásának ellenőrzése	2014. év	15 nap	szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés	III. n. év.
8.	IGSZ	Készletgazdálkodás vizsgálata a gyermekétkeztetésben, különös tekintettel az alapanyagbeszerzés szabályszerűségére, valamint az étkezési normák betartására	2015. év	10 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	IV. n. év
9.	Hivatal, intézmények	Európai uniós forrással támogatott fejlesztések és egyéb beszerzések ellenőrzése	2014. év	12 nap	rendszerellenőrzés	IV. n. év
10.		Tartalékidő		4 nap		

A 2015. évi ellenőrzések főbb megállapításai, javaslatok

2. melléklet

Az ellenőrzés tárgya	Megállapítások	Javaslatok	Intézkedések
<p>2014. évi céljellégű támogatások felhasználásának ellenőrzése</p>	<p>A Lajosmizsei Sakk Kör tíz számlában 61.575.- Ft-ot kétszeresen számolt el (az önkormányzat és a Lajosmizsért Közalapítvány felé) és a Közalapítvány felé egy számlát hamisított (35.000.- Ft)</p> <p>Felsőlajos Község Önkormányzata Lajosmizse Városi Labdarúgó Clubbal kötött „Együttműködési megállapodás”-a sem tartalmazza a támogatás célját.</p> <p>Az Iskoláért, Gyermekekért Alapítvány 200 ezer Ft támogatásban részesült a 2014. évi úszótábor költségeinek finanszírozására, az Alapítvány 50.000.- Ft-ot nem az úszótábor költségeire fordított.</p>	<p>A Polgármester és a Jegyző szólítsa fel a Sakk Kör elnökét, hogy 61.575.- Ft-ot fizessen vissza az önkormányzatának és 35 ezer Ft-ot a Lajosmizsért Közalapítványnak.</p> <p>Fizetési felszólításban értesítsék az Iskoláért, Gyermekekért Alapítványt, hogy 50.000.- Ft-ot fizessen vissza Felsőlajos Község Önkormányzatának.</p> <p>A támogatói okirat mellékletét képezze az egységes elszámoló lap.</p>	<p>A sakk-kör további számlák benyújtásával elszámolt.</p> <p>Az Iskoláért, Gyermekekért Alapítvány az 50.000.- Ft-ot 2015. február 2-án Felsőlajos Önkormányzatának visszafizette.</p> <p>A 2015. évi támogatói okiratokhoz az egységes elszámoló lapokat csatolták.</p>

<p>A Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2014. évi gazdálkodásának ellenőrzése</p>	<p>A Polgármesteri Hivatal SzMSZ-e nem tartalmazta az SzMSZ-ben nevesített munkakörökhöz tartozó az RNÖ gazdálkodásának végrehajtásával kapcsolatos előírásokat.</p> <p>Az RNÖ költségvetéséhez nem mutatták be az RNÖ költségvetési mérlegét közgazdasági tagolásban, valamint az előirányzat felhasználási tervét – szöveges indoklással együtt.</p> <p>Az RNÖ elnöke két esetben megsértette az összeférhetlenségi szabályokat, mert összesen 630.755.- Ft-ot saját maga számára utalványozott.</p>	<p>Kezdeményezze a Jegyző a Polgármesteri Hivatal SzMSZ-ének módosítását, hogy az tartalmazza az RNÖ gazdálkodásának végrehajtásával kapcsolatos, az Ávr. 13. § (1) bekezdés g) pontjában előírt feladatokat.</p> <p>Az RNÖ elnöke kezdeményezze a Települési Önkormányzattal kötött együttműködési megállapodás kiegészítését és módosítását, hogy az feleljen meg a Nek. tv. 80. § (3) bekezdés b) pontja előírásának.</p> <p>Az RNÖ elnöke gondoskodjon az Ávr. 60. § (2) bekezdésében előírt összeférhetlenségi szabály betartásáról.</p>	<p>A Hivatali SzMSZ IV. sor 24/5. pontja és az 1. sz. függelék (Pénzügyi Iroda Ügyrendje) már tartalmazza.</p> <p>Az RNÖ 2016. évi költségvetése már tartalmazza az RNÖ költségvetési mérlegét és előirányzat felhasználási tervét.</p> <p>2015-ben az RNÖ az összeférhetlenségi szabályt betartotta.</p>
<p>A 2014. évi szociális normatív hozzájárulások igénybevételének felhasználásának és elszámolásának szabályszerűsége</p>	<p>A támogatások elszámolása a naponta összesített ellátások száma alapján történt. A költségvetési támogatások igénybevételét és elszámolását megalapozó nyilvántartásokat a jogszabályi előírásoknak megfelelően folyamatosan vezették.</p> <p>Az ellenőrzés megállapította az egyes támogatási címeken elszámolható 2014. évi támogatási összegeket.</p>	<p>A jegyző intézkedjen, hogy az ellenőrzés megállapításait a Pénzügyi Iroda a támogatások elszámolásakor vegye figyelembe.</p>	<p>A Pénzügyi Iroda a támogatások elszámolásakor az ellenőrzési jelentés megállapításait figyelembe vette.</p>

<p>A helyi adók megállapításának, és beszédésének ellenőrzése</p>	<p>Az Önkormányzat gazdasági programjában az adópolitikával kapcsolatban konkrét követelményeket, célkitűzéseket nem fogalmazott meg. Az Adócsoport a bevételek utólagos vizsgálata alapján átfogó ellenőrzést, helyszíni vizsgálatot nem végzett.</p>	<p>A jegyző kezdeményezze, hogy a Képviselő-testület a 2015-2020. évekre vonatkozó gazdasági programban konkrétan határozza meg az adópolitikával kapcsolatos célkitűzéseit. Az Adócsoport minden ötezer forint feletti tartozást végrehajtásra adjon át a bírósági végrehajtónak. A jegyző tegyen a hátralékok csökkentését szolgáló intézkedéseket. Az Adócsoport a bevételek utólagos vizsgálata alapján végezzen átfogó vagy helyszíni ellenőrzést az iparüzési adó tekintetében.</p>	<p>A gazdasági program a 11. oldalán rendelkezik az önkormányzat adópolitikájáról. A hátralékok csökkentésére intézkedés történt, ennek is köszönhetően az adóbevételeink folyamatosan nőnek. A hátralékok jelentős része a végrehajtó által behajthatatlannak minősített, melyet ennek ellenére jellemzően az adó esedékességét követő 5. év december 31-ig nyilván kell tartani könyveinkben. Átfogó és helyszíni ellenőrzés nem volt az idegenforgalmi adónál, az iparüzési adónál helyszíni ellenőrzés nem volt, de 58 esetben került sor a bevételek utólagos ellenőrzésére.</p>
---	--	---	---

<p>Szociális ellátások vizsgálata</p>	<p>Az Igazgatási Csoport számítógépes nyilvántartásából a támogatásban kifizetett összegek megbízható módon nem állapították meg. A Polgármesteri Hivatal a 2014. évben számlarenddel nem rendelkezett. A segélyek megállapítása során 30 napon belül benyújtott ismételt kérelemre is állapítottak meg segélyt, a segélykérelem nyomtatvány kitöltése a</p>	<p>A polgármester kísérelje figyelemmel az önkormányzat gazdálkodásának szabályszerűségét. A jegyző intézkedjen a feltárt hibák és hiányosságok kijavítására.</p>	<p>A jegyző intézkedése nyomán a számlarend elkészült, a segélykérelmek kitöltésének teljességére az illetékes kolléga utasítást kapott..</p>
---------------------------------------	--	---	---

	kérelmek ötöde esetében hiányos.		
Az Önkormányzat vagyongazdálkodásának ellenőrzése (utóellenőrzés)	A Pénzügyi Iroda vezetője elkészítette a számviteli szabályzatot. Az önkormányzat zárszámadásához csatolt vagyongazdálkodásának ellenőrzése (utóellenőrzés) nem felelt meg a Számviteli tv-ben rögzített teljesség és valódiság elvének, nem a valós állapotot mutatta, a mérleg nem tartalmazta a BÁCSVÍZ Zrt-nek vagyongazdálkodásba adott víziközmű vagyont. A 2014. évi beruházások aktiválása 25 esetben nem volt szabályszerű. A 2014. évi értékcsökkenési elszámolás hibás és hiányos volt.	A jegyző intézkedjen, hogy: a zárszámadáshoz csatolt vagyongazdálkodás az Áhsz. 30 §-ában előírtakat tartalmazza; a mérlegben kimutatott eszközöket megfelelő leltárral támasszák alá; a beruházások aktiválása és az értékcsökkenés elszámolása a jogszabályi előírások szerint történjen; a Pénzügyi Iroda vezetője a hibák és hiányosságok kiküszöbölése érdekében készítsen intézkedési tervet.	A jegyző intézkedett, a zárszámadás és a mérleg összeállítását független könyvvizsgáló ellenőrzi, a Pénzügyi Iroda vezetője intézkedési tervet készített, végrehajtása megtörtént, illetve folyamatban van.

Az operatív gazdálkodási jogkörök alkalmazása szabályszerűségének ellenőrzése	A belső szabályzatok nem tartalmazzák az előzetes írásbeli kötelezettségvállalást nem igénylő kifizetése rendjét és dokumentációs részlet szabályait. A DOKK program alkalmatlan a szabad fedezet rendelkezésre állásának vizsgálatára. A Pénzügyi Iroda Felsőrajosi Kirendeltségénél az ellenjegyzés és érvényesítés belső kontrollok működése nem megfelelő	A jegyző intézkedjen a kulcskontrollok működésében feltárt hiányosságok és szabálytalanságok kijavítására, és kezdeményezze a DOKK program lecserélését.	A DOKK program lecserélésére intézkedés történt, a Titán keretrendszer (Casper könyvelőprogram) bevezetésére szerződés előkészítésre került és 2015 decemberében a kollégák képzésen is részt vettek. A Pénzügyi Irodán történt személyi változások, illetve az ASP közeljövőben történő kötelező bevezetése miatt a szerződéskötés felfüggesztésre került.
---	---	--	---

<p>Készletgazdálkodás vizsgálata a gyermekétkeztetésben</p>	<p>Az Óvoda Konyha a 2014. évben a nyersanyagnormát 718 ezer Ft-tal túllépte. A nyersanyagnormák betartása havi szinten rendkívüli változó, mely a vezetői ellenőrzés hiányára utal.</p> <p>Az Óvoda Konyha az óvodások részére az előírt napi 3 dl tejet nem biztosította.</p> <p>Az Iskola Konyha 2014. január 1-2015. szeptember 30-ig 2665 ezer Ft-tal kevesebb nyersanyagot használt fel az engedélyezettnél.</p>	<p>Az IGSZ vezetője tegyen eleget vezetői ellenőrzési kötelezettségének. A jegyző gondoskodjon arról, hogy az Iskola és az óvoda konyha csak az irányító szerv által megállapított szabad előirányzat terhére vállaljon kötelezettséget.</p> <p>Az IGSZ vezetője tartassa be a közétkeztetési rendelet tej – tejtermékekre vonatkozó előírásait.</p>	<p>Az érintett vezetők utasítása megtörtént a jogszabályokban foglaltak maradéktalan betartására..</p>
---	--	--	--

<p>Európai uniós forrással támogatott és egyéb beszerzések ellenőrzése</p>	<p>A 2015. évben a tervezett 5 közbeszerzési eljárásból három közbeszerzést folytattak le. A megbízottak a közbeszerzési eljárásokat a Kbt. elveinek és előírásainak megfelelően folytatták le. Az Önkormányzat a közbeszerzési eljárások nyilvánosságát csak részben biztosította, közzétételi kötelezettségének csak részben tett eleget. Az IGSZ a havi és negyedéves könyvviteli zárlat keretében nem végezte el a könyvvezetés helyességének ellenőrzését.</p>	<p>A Polgármester intézkedjen, hogy az önkormányzat az Info tv-ben előírt közzétételi kötelezettségének tegyen eleget, a Jegyző intézkedjen, hogy az IGSZ vezetője a könyvviteli zárlatok során az Áhsz-ben előírtak szerint végezze el feladatait.</p>	<p>Az érintett vezető utasítása megtörtént a jogszabályokban foglaltak maradéktalan betartására..</p>
--	---	---	---

ELŐTERJESZTÉS

**Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2016. május 30-i rendkívüli ülésére**

Tárgy: 2015. évi ellenőrzési jelentés

Az előterjesztést készítette:

dr. Csikai Zsolt
belső ellenőr

dr. Balogh László
jegyző

Tárgyalásra és véleményezésre megkapta:

-

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

-

dr. Balogh László sk.
jegyző

ELŐTERJESZTÉS

Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2016. május 30. napján tartandó rendkívüli ülésére

Tárgy: 2015. évi ellenőrzési jelentés

Üsz.: LMKOH/3251/1/2016.

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzat köteles gondoskodni a gazdálkodásának belső ellenőrzéséről jogszabályban előírt képesítésű ellenőr útján. Az önkormányzat jogszabályi kötelezettségének eleget téve folyamatosan biztosította is e tevékenység ellátását. 2013. szeptemberétől a belső ellenőrzési tevékenységet egy fő – megbízási szerződés keretében – végzi.

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Bkr.) 49. § (1) bekezdése alapján az éves ellenőrzési jelentés elkészítéséért a belső ellenőrzési vezető a felelős, melyet jóváhagyásra megküld a költségvetési szerv vezetőjének. Az éves jelentés részletes tartalmi követelményeit a Bkr. 48. §-a szabályozza.

A polgármester az éves ellenőrzési jelentést – a tárgyévet követően, a zárszámadási rendelettervezettel egyidejűleg – a képviselő-testület elé terjeszti. Az előbbieknél megfelelő jelentés elkészült, amely jelen előterjesztés mellékletét képezi.

Fentiek alapján az alábbi határozat-tervezetet terjesztem a Tisztelt Képviselő-testület elé:

Határozat-tervezet

...../2016. (...). ÖH.
2015. évi ellenőrzési jelentés

Határozat

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2015. évi ellenőrzési jelentést megtárgyalta és elfogadta.

Felelős: Képviselő-testület

Határidő: 2016. május 30.

Lajosmizse, 2016. május 26.

Basky András s.k.
polgármester

**LAJOSMIZSE VÁROS ÉS FELSŐLAJOS KÖZSÉG
ÖNKORMÁNYZATAINAK ÉVES ELLENŐRZÉSI JELENTÉSE
A 2015. ÉVRŐL**

I. Vezetői összefoglaló

A belső ellenőrzési tevékenység általános bemutatása

A belső ellenőrzés a vonatkozó jogszabályi rendelkezések (Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény, a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet, a hivatali SzMSZ, a nemzetközi és a magyarországi államháztartási belső ellenőrzési tapasztalatok, illetve a jegyző utasításai alapján **ellátja**:

- Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal,
- az Önkormányzat által fenntartott költségvetési szervek,
- a Roma Nemzetiségi Önkormányzat

belső ellenőrzését.

Ennek keretében a belső ellenőrzés elkészíti és karbantartja a Belső Ellenőrzési Kézikönyvet és a további szabályozó dokumentumokat. Elkészíti a következő évre vonatkozó éves ellenőrzési tervet.

A belső ellenőrzés az év során lefolytatja az éves ellenőrzési tervben foglalt vizsgálatokat, az ellenőrzések megállapításait írásba foglalja, az ellenőrzötteket tájékoztatja a vizsgálat tapasztalatairól, tanácsot ad a feltárt hiányosságok megelőzése és kiküszöbölése érdekében, súlyos hiányosság esetén javaslatot tesz a felelősség megállapítására, véleményezi az ellenőrzött szerv által készített intézkedési tervet, figyelemmel kíséri és egyes esetekben utóvizsgálattal kontrollálja az elvégzett intézkedéseket.

A belső ellenőrzés az év során elvégzett vizsgálatokról meghatározott adattartalmú nyilvántartást vezet az ellenőrzések dokumentumait pedig 10 évig megőrzi. Az év során végzett ellenőrzési tevékenységről éves összefoglaló jelentés készül, amely tartalmazza: az ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelését; az ellenőrzések fontosabb megállapításait és javaslatait; az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó események számát és rövid összefoglalását; a belső ellenőrzés által tett megállapítások és javaslatok hasznosulását; az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatokat.

Az éves ellenőrzési jelentés célja – az önkormányzatok esetében – az átláthatóság biztosítása és a közpénzek hatékony felhasználásának elősegítése a nyilvánosság megteremtésével annak érdekében, hogy a választópolgárokat képviselő testület saját szervezte irányításával és feladatellátásának gyakorlatával is példát mutasson. A beszámoló elkészítése, majd megtárgyalása lehetőséget ad a helyi önkormányzat és a hozzá tartozó költségvetési szervek ellenőrzési megállapításainak összegzésére, értékelésére.

II. A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása

1.) Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az önkormányzat 2015. évi belső ellenőrzési tervét (1. melléklet) a 108/2014. (XII. 12.) ÖH. számú határozatával fogadta el. A belső ellenőrzési terv elkészítése kockázatelemzés alapján, a vezetőségtől és a Pénzügyi Ellenőrző Bizottságtól előzetesen megkért javaslatok, igények figyelembevételével, valamint a belső ellenőrzés rendelkezésére álló kapacitáson alapult.

Az ellenőrzési terv – a Bkr. 31. §-ában foglaltak alapján – meghatározta a tervezett ellenőrzések tárgyát, célját, az ellenőrizendő időszakot, a szükséges ellenőrzési kapacitást; az ellenőrzés típusát és ütemezését.

Az elfogadott belső ellenőrzési terv **kilenc ellenőrzést** tartalmazott 79 ellenőrzési nappal és 4 nap tartalékidővel.

A tervezett ellenőrzések maradéktalanul végrehajtást nyertek, az ellenőrzésekről készült ellenőrzési jelentéseket a belső ellenőr – az ellenőrzési tervben meghatározott ütemezés szerint – Lajosmizse Város Jegyzőjének átadta.

A belső ellenőrzés soron kívüli (terven felüli) ellenőrzést a 2015. évben nem végzett.

Az ellenőrzések büntető-, szabálysértési, kártérítési eljárás megindítására okot adó cselekményt, mulasztást nem tártak fel.

Az ellenőrzések azonban számos hiányosságot és szabálytalanságot tártak fel, melyekre a belső ellenőrzés az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetőjének figyelmét felhívta – az ellenőrzési jelentés megküldésével egyidejűleg. Az ellenőrzések megállapításai alapján a feltárt hibák és hiányosságok megszüntetése és ismétlődésének elkerülése érdekében **a 2015. évi kilenc ellenőrzési jelentésben az ellenőrzés 34 javaslatot fogalmazott meg.** (2. sz. melléklet)

2.) A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása.

A belső ellenőr ellenőrzéseit a jogszabályban előírt megbízólevél birtokában végezte. Valamennyi ellenőrzés végrehajtásához ellenőrzési program készült. Az ellenőrzés megkezdéséről az ellenőrzött szervezet vezetőjét a helyszíni ellenőrzés megkezdése előtt legalább 3 nappal a belső ellenőr szóban értesítette. A jelentésekben leírtak követték az ellenőrzési programban rögzített szempontrendszert. A megállapítások jogszabályi hivatkozással és rendelkezésekkel, bizonyítékokkal (másolatokkal) voltak alátámasztva.

A belső ellenőr az ellenőrzések során betartotta a belső ellenőrökre vonatkozó szakmai, etikai kódexben foglalt alapelveket.

A jegyző a bizonyosságot adó ellenőrzési és a belső ellenőrzési standardokkal összhangban lévő tanácsadói tevékenységen kívül más tevékenység végrehajtásába a belső ellenőrt nem vonta be, biztosította funkcionális függetlenségét. Az ellenőrzések lefolytatásához szükséges tárgyi feltételek biztosítva voltak.

A belső ellenőrzést **akadályozó tényező**, hogy az **ellenőrzöttek nem, vagy nem kellő mértékben ismerik**, a kontrollrendszert, illetve az ezzel kapcsolatos fogalmakat, valamint a belső szabályzatokat és a **tevékenységük végzésével kapcsolatos jogszabályi előírásokat.** Az ellenőrzések során feltárt hibák és hiányosságok egy – nem jelentéktelen – részét a **belső szabályozás aktualizálásának hiánya, illetve – esetenként – maga a szabályozás hiánya idézte elő.**

3.) A tanácsadói tevékenység

Az Áht. 70. (2) bekezdése, valamint a Bkr. 2. § b) pontja alapján a belső ellenőrzés független, tárgyilagos bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, melynek célja, hogy az adott szervezet működését fejlessze és eredményességét növelje.

A Bkr. 2. § r) pontja értelmében a tanácsadó tevékenység a költségvetési szerv vezetője részére nyújtott olyan hozzáadott értéket eredményező szolgáltatás, amelynek jellegét és hatókörét a belső ellenőrzési vezető és a költségvetési szerv vezetője a megbízáskor közösen írásban vagy szóban határoz meg anélkül, hogy a felelősséget magára vállalná a belső ellenőr.

Ilyen tanácsadó tevékenység lehet például a konzultáció, javaslatok tétele, szakmai segítségnyújtás.

A 2015. évi ellenőrzési munkaterv időkeretében nem szerepel a tanácsadói tevékenységre fordítható idő. Tárgyévben a tanácsadás a konzultáció és javaslatok tételén és a jegyzővel történő konzultációkon keresztül valósult meg. A megfogalmazott javaslatok beépítésre kerültek az ellenőrzési jelentésekbe.

Az ellenőrzöttek részéről konzultációs lehetőség kérése többnyire telefonon keresztül történt. Ezek válaszára vagy azonnal, vagy egy-egy jogszabályi hivatkozás pontosítása érdekében végzett kutatómunkát követően került sor telefonon, vagy élőszóban.

A tanácsadó tevékenység során a belső ellenőrzés törekedett az objektivitás biztosítására.

Írásbeli felkérés alapján elvégzett tanácsadói tevékenységre nem került sor a 2015. évben. A tanácsadói tevékenységre külön ellenőrzési munkanap elszámolására nem került sor.

III. A belső kontrollrendszer működésének értékelése

1.) A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelésére tett javaslatok.

Az ellenőrzés eredményes működéséhez szükség van a megfelelően működő (és működtetett) információs, kontroll, értékelési és beszámolási rendszerek kialakítására. A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XIII. 31.) Korm. rendelet (Bkr) 6. § (2) bekezdése szerint „(2). A költségvetési szerv vezetője köteles olyan szabályzatokat kiadni, folyamatokat **kialakítani és működtetni** a szervezeten belül, amelyek biztosítják a rendelkezésre álló források szabályszerű szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.”

A Bkr azt is előírja, hogy a költségvetési szerv vezetője köteles kockázatkezelési rendszert működtetni, valamint a szervezeten belül kontrolltevékenységet kialakítani, amelyek biztosítják a kockázatok kezelését és hozzájárulnak a szervezet céljainak eléréséhez.

Az Önkormányzat vezetése és a belső ellenőrzés a jövőben is biztosítani szándékozik a belső kontrollok megfelelő működését, a költségvetési gazdálkodás szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes megvalósítását.

Ennek megfelelően a 2015. év során is kiemelt feladatként kezeltük a bekövetkezett jogszabályváltozások átvezetését. A szabályzatok felülvizsgálatát és aktualizálását a 2011. évi CLXXXIX. tv. (Mötv.), a 2011. évi CXCV. tv. (Áht.) és végrehajtási rendeletei, valamint a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (Bkr) rendelkezései szerint részben elvégeztük.

A költségvetési gazdálkodás gyakorlatát ugyancsak ezen jogszabályok előírásai szerint alakítjuk.

A belső kontrollrendszerek fejlesztésének illeszkednie kell az Önkormányzat egyes stratégiához, koncepcióhoz, közép- és hosszútávú terveihez.

Ezen dokumentumok kidolgozása a korábbi évek tapasztalatait felhasználva megtörtént.

A belső ellenőrzésnek továbbra is stratégiai célja az önkormányzati és intézményi gazdálkodás szervezettségének, szabályozottságának, a számviteli, gazdálkodási rend, valamint az informatikai

rendszer megbízhatóságának maradéktalan biztosítása. A stratégiai célok megvalósítása, az ellenőrzési feladatok mind magasabb színvonalú ellátása, valamint az ellenőrzési tapasztalatok hasznosulása érdekében pedig szükséges az ellenőrzési tevékenység folyamatos szakmai, módszertani fejlesztése.

A belső ellenőr iskolai végzettsége és szakmai tapasztalata megfelelő, a kötelező szakmai továbbképzések tekintetében pedig a szükséges intézkedéseket megtettük.

A belső ellenőrzés rendszeresen figyelemmel követi a munkaterületét érintő jogszabályváltozásokat és az ellenőrzési standardok és módszertanok változásait.

A belső ellenőrzés az ellenőrzési jelentésbe foglalt megállapításait a központi és helyi szabályozásra – belső szabályzat, önkormányzati rendelet – hivatkozással, konkrét rendelkezésekre alapozta.

Az ellenőrzési tapasztalatok azt mutatták, hogy **a megváltozott jogszabályi környezetnek való megfelelés az ellenőrzött területeken néhol még kialakításra vár.**

Bizonyos területek vonatkozásában a megállapítások arra utalnak, hogy a belső ellenőrzési pontok vagy folyamatok rendszerét nem minden esetben követik nyomon megfelelően.

Az egyes vizsgálatokhoz tartozó megállapítások és javaslatok bemutatását a **2. melléklet** tartalmazza.

2.) A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése

A belső kontroll egy összetett folyamat, amelyet a szervezet vezetése és dolgozói valósítanak meg, valamint folyamatosan alkalmazkodik a szervezetet érintő változásokhoz. A kontrollok lényege, hogy nem egyszeri ellenőrzési tevékenységet jelent, hanem folyamatokat, „kontrollpontok” alkalmazását előzetes, folyamatba épített és utólagos jelleggel.

A belső kontrollrendszer tartalmazza mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályzatokat, melyek alapján a költségvetési szerv érvényesíti a feladatai ellátására szolgáló előirányzatokkal, létszámmal és a vagyonnal való szabályszerű gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás követelményeit.

A belső kontrollrendszer keretében – a szervezet minden szintjén érvényesülő – a megfelelő **kontrollkörnyezet, kockázatkezelési rendszer, kontrolltevékenységek, információs és kommunikációs rendszer, és nyomon követési rendszer** (monitoring) kialakításáról, működtetéséről, fejlesztéséről kell gondoskodni.

Kontrollkörnyezet

A hivatal és az intézmények (költségvetési szervek) céljait alapvetően a képviselő-testület határozza meg az alapító okiratokban, illetve a szervezeti és működési szabályzatokban. A létrehozott költségvetési szervek stratégiai céljai írásban nem kerültek meghatározásra. A feladatok tervezése jellemzően operatív jellegűek, illetve az adott évre vonatkoznak (pl. költségvetések). A változó jogszabályi környezet, a megváltozott feladat és intézményi struktúra is bőven ró feladatot a vezetőkre. Elmondható, hogy a legtöbb feladat- és szervezeti változás a hivatalt érintette.

Elengedhetetlen minden olyan folyamat, tevékenység, feladat részletes szabályainak meghatározása, amely különféle kötelezettségeket, illetve jogokat állapít meg az egyes munkatársak számára, illetve amely a költségvetési szerv tevékenységére hatással van. **A komplex szabályzatrendszer kialakítása folyamatos feladatot jelent még jelenleg is a költségvetési szervek vezetői számára. A meglévő belső szabályzatok folyamatos módosításra, kiegészítésre, aktualizálásra szorulnak.**

A folyamatok meghatározása és dokumentálása terén ellenőrzési nyomvonalak átdolgozása segíthet e területen. A belső ellenőrzés e téren is folyamatosan megteszi javaslatait (természetesen a hiányzó

szabályzatok elkészítésére is), illetve munkájának jelentős részét teszi ki e tárgykörben végzett bizonyosságot nyújtó, valamint tanácsadási tevékenysége. Az idei év várhatóan alkalmas lesz arra, hogy a külső és belső, valamint jogszabályi és egyéb, helyi döntésekből eredő változásokat a szervezetekre vonatkozóan konkrétan adaptálhassuk, meghatározva a jogszabályi előírások helyi végrehajtási szabályait.

Kockázatkezelési rendszer

A költségvetési szervek működésére, ezen keresztül céljaik elérésre számos külső és belső kockázati tényező gyakorol különböző mértékű hatást, amelyekre a költségvetési szerv vezetőinek valamilyen formában reagálniuk kell. **Alapvető követelmény, hogy a költségvetési szerv vezetése** lehetőség szerint a szervezetet érintő **valamennyi kockázatot** – beleértve a támogató, funkcionális folyamatok (informatika, humán erőforrás, jogi szolgáltatások stb.) kockázatait is – **ismerje meg, mérje fel, gyűjtse össze és csoportosítsa** olyan módon, **hogy azok alkalmasak legyenek** az elemzés és értékelés elvégzéséhez, a **kockázatok rangsoroláshoz**.

A költségvetési szerv vezetőjének gondoskodni kell a kockázatkezelési rendszer működéséről, amit a kockázatkezelési szabályzatban kell rögzíteni. A kockázatkezelési rendszer működésében még vannak hiányosságok. A rendszer működtetését dokumentáló iratok vagy részben hiányosak, vagy teljes egészében hiányoznak.

Kontrolltevékenységek

A kontrolltevékenység részeként minden tevékenységre vonatkozóan biztosítani kell a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzést (FEUVE), különösen az alábbiak vonatkozásában:

- a pénzügyi döntések dokumentumainak elkészítését (ideértve a költségvetési tervezés, a kötelezettségvállalások, a szerződések, a kifizetések, a támogatásokkal való elszámolás, a szabálytalanság miatti visszafizettetések dokumentumait is),
- a pénzügyi kihatású döntések célszerűségi, gazdaságossági, hatékonysági és eredményességi szempontú megalapozottságát,
- a költségvetési gazdálkodás során az előzetes és utólagos pénzügyi ellenőrzést, a pénzügyi döntések szabályszerűségi szempontból történő jóváhagyását, illetve ellenjegyzését,
- a gazdasági események elszámolása (a hatályos jogszabályoknak megfelelő könyvvezetés és beszámolás) kontrollját.

A vizsgált szervezeteknél a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzés rendszerét; a pénzgazdálkodással kapcsolatos kötelezettségvállalás, a teljesítés igazolása és pénzügyi teljesítés elrendelésének hatásköri rendjét; az adatvédelmi szabályokat; az iratkezelés szabályait; a költségvetés és zárszámadás elkészítésének rendjét **szabályozták**.

Az ellenőrzések során azonban megállapítást nyert, hogy **a belső szabályzatokat a munkatársak nem, vagy csak részben ismerik**, a szabályzatokban előírtak betartására és betartatására a FEUVE nem, vagy nem kellő hatékonysággal terjed ki. Ennek kiküszöbölésére vonatkozik az ellenőrzési jelentések javaslatainak többsége. A már bekövetkezett, nem kívánatos események kijavítására minden esetben helyrehozó (korrekciós) kontrollok szükségesek. A belső ellenőrzés a hibák, a hiányosságok jellegétől függően, a gyors helyreállítás érdekében gyakran nem kötelezte a szervezeteket intézkedési terv készítésére, amennyiben az azonnali helyreállítás biztosítható és elvégezhető volt.

Információs és kommunikációs rendszer

Az információ és kommunikáció nélkülözhetetlen a költségvetési szervek minden szintjén az eredményes kontroll és a költségvetési szervek céljainak elérése érdekében. Az információs és kommunikációs rendszer átszövi a belső kontrollrendszer minden elemét.

Az ellenőrzések tapasztalatai szerint **nem minden esetben biztosították, hogy az alkalmazottak a munkájuk végzéséhez szükséges információkhoz maradéktalanul és időben hozzáférjenek**, ezért törekedni kell arra, hogy a közölt információ pontos, megbízható, teljes releváns és közérthető legyen. A szervezeti egységek közötti kommunikáció sok esetben szintén nem megfelelő, ezért e terület egységes szabályozását és egységes gyakorlat kialakítását meg kell valósítani.

Nyomon követési rendszer (monitoring)

A jogszabályi előírás alapján, az ellenőrzési nyomvonalhoz kapcsolódóan, minden költségvetési szervnek ki kell alakítania egy olyan monitoring rendszert (hierarchikusan felépített vezetői információs rendszert), amelynek alapján a szervezet valamennyi tevékenységének minden szakasza értékelhető, és megfelelő jelzést ad a szükséges intézkedések meghozatalára. A kontroll nyilatkozatot akkor lehet korrekt, megalapozott módon megtenni, ha a Jegyző a kontrollrendszer és a belső ellenőrzés tapasztalatai felett „felügyeletet gyakorolva”, működteti és hasznosítja a monitoring rendszert is.

A Jegyző elvárja a vezetőitől, hogy kövessék nyomon a külső-, belső szabályozást és a szükséges korrekciókat tegyék meg.

A vezetés által kitűzött célok elérését szolgáló feladatok teljesítésének mérésére kidolgozott indikátorok (mutatószámok), a tevékenység során különböző irányban és mértékben változnak. **A vezetésnek folyamatosan látnia kell, hogy a teljesítmények a szándékaiknak megfelelően vagy attól eltérő módon alakulnak, ezért folyamatosan kontrollálniuk kell, hogy a kitűzött célok teljesítése hol tart, a teljesítés mérését biztosító indikátorok megfelelőek-e a teljesítménykövetelmények meghatározására, mérésére, értékelésére.**

Fejleszteni kell a belső jelentéstételi rendszer működtetését a szükséges feltételek megteremtésével, a különböző területeken alkalmazandó, ugyanakkor egymással szinkronban lévő **indikátorok** kidolgozásával.

Az indikátor rendszernek tartalmazni kell a gazdaságosság, a hatékonyság és az eredményesség értékelésére szolgáló mutatókat.

A javaslatok, intézkedési tervek megvalósítása

Az ellenőrzési jelentések azonosították, feltárták a nem megfelelő működések okait, a hiányosságok kiküszöbölésére vonatkozó – jogszabályi hivatkozással alátámasztott – javaslatok pedig végrehajtható és ellenőrizhető célkitűzéseket fogalmaztak meg.

Az ellenőrzés megállapításai a záró megbeszélésen kerültek ismertetésre és kiértékelésre. **Az** elvégzett vizsgálatok alapján készített **ellenőrzési jelentések megállapításait az érintett vezetők** érdemben – egy eset kivételével – nem vitatták. A vizsgálatot érintett területek, szervezeti egységek vezetői az ellenőrzési jelentésekben megfogalmazott javaslatokat akceptálták, az előírt intézkedési terveket elkészítették, a felelősök és határidők megjelölése minden esetben egyértelmű volt.

Általánosságban elmondható, hogy a felelősök a megfelelő intézkedéseket rendre meghozták. Egyes vizsgálatok esetében az intézkedések végrehajtása még folyamatban van.

Össességében megállapítható, hogy a belső ellenőrzések során tett megállapítások és javaslatok megfelelően hasznosultak.

Készült: Lajosmizse, 2016. április 18.

Készítette: dr. Csikai Zsolt s.k.
belső ellenőr

Jóváhagyás időpontja: Lajosmizse, 2016. május 17.

Jóváhagyta: dr. Balogh László s.k.
jegyző

2015. évi belső ellenőrzési terve

A Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet 31. §-a szerint az alábbi éves ellenőrzési tervet fogalmazza meg:

Sor-szám	Ellenőrzendő szerv megnevezése	Ellenőrzés tárgya, célja	Ellenőrzendő időszak	Ellenőrzési kapacitás	Ellenőrzés típusa	Ellenőrzés ütemezése
1.	Hivatal, támogatott szervezetek	Sport-, társadalmi és egyéb szervezetek részére az önkormányzat költségvetéséből céljelleggel nyújtott támogatások rendeltetés szerinti felhasználása (Lajosmizse és Felsőlajos)	2014. év	6 nap	pénzügyi ellenőrzés	I. n. év
2.	Roma Nemzetiségi Önkormányzat	Roma Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásának ellenőrzése	2014. év	4 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	I. n. év
3.	Hivatal, EGYSZI	2014. évi szociális normatív hozzájárulások igénybevételenek, felhasználásának és elszámolásának szabályszerűsége	2014. év	6 nap	szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés	I. n. év
4.	Hivatal	Helyi adók megállapításának és beszedésének ellenőrzése	2014. év	8 nap	rendszerellenőrzés	I-II. n. év
5.	Hivatal	Szociális ellátások vizsgálata, különös tekintettel az önkormányzati segélyre	2014. év	10 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	II. n. év
6.	Hivatal,	Az önkormányzati vagyongazdálkodás szabályszerűségének az ellenőrzése, (utóellenőrzés)	2014. év	8 nap	rendszerellenőrzés	II. n. év
7.	Hivatal Felsőlajos IGSZ	Az operatív gazdálkodási jogkörök alakulása, kontroll ellenőrzés, (kötelezettségvállalás, ellenjegyzés, teljesítésigazolások és érvényesítés) szabályok betartásának ellenőrzése	2014. év	15 nap	szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés	III. n. év.
8.	IGSZ	Készletgazdálkodás vizsgálata a gyermekétkeztetésben, különös tekintettel az alapanyagbeszerzés szabályszerűségére, valamint az étkezési normák betartására	2015. év	10 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	IV. n. év
9.	Hivatal, intézmények	Európai uniós forrással támogatott fejlesztések és egyéb beszerzések ellenőrzése	2014. év	12 nap	rendszerellenőrzés	IV. n. év
10.		Tartalékidő		4 nap		

A 2015. évi ellenőrzések főbb megállapításai, javaslatok

2. melléklet

Az ellenőrzés tárgya	Megállapítások	Javaslatok	Intézkedések
<p>2014. évi céljellégű támogatások felhasználásának ellenőrzése</p>	<p>A Lajosmizsei Sakk Kör tíz számlában 61.575.- Ft-ot kétszeresen számolt el (az önkormányzat és a Lajosmizsért Közalapítvány felé) és a Közalapítvány felé egy számlát hamisított (35.000.- Ft)</p> <p>Felsőlajos Község Önkormányzata Lajosmizse Városi Labdarúgó Clubbal kötött „Együttműködési megállapodás”-a sem tartalmazza a támogatás célját.</p> <p>Az Iskoláért, Gyermekekért Alapítvány 200 ezer Ft támogatásban részesült a 2014. évi úszótábor költségeinek finanszírozására, az Alapítvány 50.000.- Ft-ot nem az úszótábor költségeire fordított.</p>	<p>A Polgármester és a Jegyző szólítsa fel a Sakk Kör elnökét, hogy 61.575.- Ft-ot fizessen vissza az önkormányzatának és 35 ezer Ft-ot a Lajosmizsért Közalapítványnak.</p> <p>Fizetési felszólításban értesítsék az Iskoláért, Gyermekekért Alapítványt, hogy 50.000.- Ft-ot fizessen vissza Felsőlajos Község Önkormányzatának.</p> <p>A támogatói okirat mellékletét képezze az egységes elszámoló lap.</p>	<p>A sakk-kör további számlák benyújtásával elszámolt.</p> <p>Az Iskoláért, Gyermekekért Alapítvány az 50.000.- Ft-ot 2015. február 2-án Felsőlajos Önkormányzatának visszafizette.</p> <p>A 2015. évi támogatói okiratokhoz az egységes elszámoló lapokat csatolták.</p>

<p>A Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2014. évi gazdálkodásának ellenőrzése</p>	<p>A Polgármesteri Hivatal SzMSZ-e nem tartalmazta az SzMSZ-ben nevesített munkakörökhöz tartozó az RNÖ gazdálkodásának végrehajtásával kapcsolatos előírásokat.</p> <p>Az RNÖ költségvetéséhez nem mutatták be az RNÖ költségvetési mérlegét közgazdasági tagolásban, valamint az előirányzat felhasználási tervét – szöveges indoklással együtt.</p> <p>Az RNÖ elnöke két esetben megsértette az összeférhetlenségi szabályokat, mert összesen 630.755.- Ft-ot saját maga számára utalványozott.</p>	<p>Kezdeményezze a Jegyző a Polgármesteri Hivatal SzMSZ-ének módosítását, hogy az tartalmazza az RNÖ gazdálkodásának végrehajtásával kapcsolatos, az Ávr. 13. § (1) bekezdés g) pontjában előírt feladatokat.</p> <p>Az RNÖ elnöke kezdeményezze a Települési Önkormányzattal kötött együttműködési megállapodás kiegészítését és módosítását, hogy az feleljen meg a Nek. tv. 80. § (3) bekezdés b) pontja előírásának.</p> <p>Az RNÖ elnöke gondoskodjon az Ávr. 60. § (2) bekezdésében előírt összeférhetlenségi szabály betartásáról.</p>	<p>A Hivatali SzMSZ IV. sor 24/5. pontja és az 1. sz. függelék (Pénzügyi Iroda Ügyrendje) már tartalmazza.</p> <p>Az RNÖ 2016. évi költségvetése már tartalmazza az RNÖ költségvetési mérlegét és előirányzat felhasználási tervét.</p> <p>2015-ben az RNÖ az összeférhetlenségi szabályt betartotta.</p>
<p>A 2014. évi szociális normatív hozzájárulások igénybevételének felhasználásának és elszámolásának szabályszerűsége</p>	<p>A támogatások elszámolása a naponta összesített ellátások száma alapján történt. A költségvetési támogatások igénybevételét és elszámolását megalapozó nyilvántartásokat a jogszabályi előírásoknak megfelelően folyamatosan vezették.</p> <p>Az ellenőrzés megállapította az egyes támogatási címeken elszámolható 2014. évi támogatási összegeket.</p>	<p>A jegyző intézkedjen, hogy az ellenőrzés megállapításait a Pénzügyi Iroda a támogatások elszámolásakor vegye figyelembe.</p>	<p>A Pénzügyi Iroda a támogatások elszámolásakor az ellenőrzési jelentés megállapításait figyelembe vette.</p>

<p>A helyi adók megállapításának, és beszédésének ellenőrzése</p>	<p>Az Önkormányzat gazdasági programjában az adópolitikával kapcsolatban konkrét követelményeket, célkitűzéseket nem fogalmazott meg. Az Adócsoport a bevételek utólagos vizsgálata alapján átfogó ellenőrzést, helyszíni vizsgálatot nem végzett.</p>	<p>A jegyző kezdeményezze, hogy a Képviselő-testület a 2015-2020. évekre vonatkozó gazdasági programban konkrétan határozza meg az adópolitikával kapcsolatos célkitűzéseit. Az Adócsoport minden ötezer forint feletti tartozást végrehajtásra adjon át a bírósági végrehajtónak. A jegyző tegyen a hátralékok csökkentését szolgáló intézkedéseket. Az Adócsoport a bevételek utólagos vizsgálata alapján végezzen átfogó vagy helyszíni ellenőrzést az iparüzési adó tekintetében.</p>	<p>A gazdasági program a 11. oldalán rendelkezik az önkormányzat adópolitikájáról. A hátralékok csökkentésére intézkedés történt, ennek is köszönhetően az adóbevételeink folyamatosan nőnek. A hátralékok jelentős része a végrehajtó által behajthatatlannak minősített, melyet ennek ellenére jellemzően az adó esedékességét követő 5. év december 31-ig nyilván kell tartani könyveinkben. Átfogó és helyszíni ellenőrzés nem volt az idegenforgalmi adónál, az iparüzési adónál helyszíni ellenőrzés nem volt, de 58 esetben került sor a bevételek utólagos ellenőrzésére.</p>
---	--	---	---

<p>Szociális ellátások vizsgálata</p>	<p>Az Igazgatási Csoport számítógépes nyilvántartásából a támogatásban kifizetett összegek megbízható módon nem állapították meg. A Polgármesteri Hivatal a 2014. évben számlarenddel nem rendelkezett. A segélyek megállapítása során 30 napon belül benyújtott ismételt kérelemre is állapították meg segélyt, a segélykérelem nyomtatvány kitöltése a</p>	<p>A polgármester kísérelje figyelemmel az önkormányzat gazdálkodásának szabályszerűségét. A jegyző intézkedjen a feltárt hibák és hiányosságok kijavítására.</p>	<p>A jegyző intézkedése nyomán a számlarend elkészült, a segélykérelmek kitöltésének teljességére az illetékes kolléga utasítást kapott..</p>
---------------------------------------	--	---	---

	kérelmek ötöde esetében hiányos.		
Az Önkormányzat vagyongazdálkodásának ellenőrzése (utóellenőrzés)	A Pénzügyi Iroda vezetője elkészítette a számviteli szabályzatot. Az önkormányzat zárszámadásához csatolt vagyongazdálkodásának ellenőrzése (utóellenőrzés) nem felelt meg a Számviteli tv-ben rögzített teljesség és valódiság elvének, nem a valós állapotot mutatta, a mérleg nem tartalmazta a BÁCSVÍZ Zrt-nek vagyongazdálkodásba adott víziközmű vagyont. A 2014. évi beruházások aktiválása 25 esetben nem volt szabályszerű. A 2014. évi értékcsökkenési elszámolás hibás és hiányos volt.	A jegyző intézkedjen, hogy: a zárszámadáshoz csatolt vagyongazdálkodás az Áhsz. 30 §-ában előírtakat tartalmazza; a mérlegben kimutatott eszközöket megfelelő leltárral támasszák alá; a beruházások aktiválása és az értékcsökkenés elszámolása a jogszabályi előírások szerint történjen; a Pénzügyi Iroda vezetője a hibák és hiányosságok kiküszöbölése érdekében készítsen intézkedési tervet.	A jegyző intézkedett, a zárszámadás és a mérleg összeállítását független könyvvizsgáló ellenőrzi, a Pénzügyi Iroda vezetője intézkedési tervet készített, végrehajtása megtörtént, illetve folyamatban van.

Az operatív gazdálkodási jogkörök alkalmazása szabályszerűségének ellenőrzése	A belső szabályzatok nem tartalmazzák az előzetes írásbeli kötelezettségvállalást nem igénylő kifizetése rendjét és dokumentációs részlet szabályait. A DOKK program alkalmatlan a szabad fedezet rendelkezésre állásának vizsgálatára. A Pénzügyi Iroda Felsőljajosi Kirendeltségénél az ellenjegyzés és érvényesítés belső kontrollok működése nem megfelelő	A jegyző intézkedjen a kulcskontrollok működésében feltárt hiányosságok és szabálytalanságok kijavítására, és kezdeményezze a DOKK program lecserélését.	A DOKK program lecserélésére intézkedés történt, a Titán keretrendszer (Casper könyvelőprogram) bevezetésére szerződés előkészítésre került és 2015 decemberében a kollégák képzésen is részt vettek. A Pénzügyi Irodán történt személyi változások, illetve az ASP közeljövőben történő kötelező bevezetése miatt a szerződéskötés felfüggesztésre került.
---	--	--	---

<p>Készletgazdálkodás vizsgálata a gyermekétkeztetésben</p>	<p>Az Óvoda Konyha a 2014. évben a nyersanyagnormát 718 ezer Ft-tal túllépte. A nyersanyagnormák betartása havi szinten rendkívüli változó, mely a vezetői ellenőrzés hiányára utal.</p> <p>Az Óvoda Konyha az óvodások részére az előírt napi 3 dl tejet nem biztosította.</p> <p>Az Iskola Konyha 2014. január 1-2015. szeptember 30-ig 2665 ezer Ft-tal kevesebb nyersanyagot használt fel az engedélyezettnél.</p>	<p>Az IGSZ vezetője tegyen eleget vezetői ellenőrzési kötelezettségének. A jegyző gondoskodjon arról, hogy az Iskola és az óvoda konyha csak az irányító szerv által megállapított szabad előirányzat terhére vállaljon kötelezettséget.</p> <p>Az IGSZ vezetője tartassa be a közzétételési rendelet tej – tejtermékekre vonatkozó előírásait.</p>	<p>Az érintett vezetők utasítása megtörtént a jogszabályokban foglaltak maradéktalan betartására..</p>
---	--	---	--

<p>Európai uniós forrással támogatott és egyéb beszerzések ellenőrzése</p>	<p>A 2015. évben a tervezett 5 közbeszerzési eljárásból három közbeszerzést folytattak le. A megbízottak a közbeszerzési eljárásokat a Kbt. elveinek és előírásainak megfelelően folytatták le. Az Önkormányzat a közbeszerzési eljárások nyilvánosságát csak részben biztosította, közzétételi kötelezettségének csak részben tett eleget. Az IGSZ a havi és negyedéves könyvviteli zárlat keretében nem végezte el a könyvvezetés helyességének ellenőrzését.</p>	<p>A Polgármester intézkedjen, hogy az önkormányzat az Info tv-ben előírt közzétételi kötelezettségének tegyen eleget, a Jegyző intézkedjen, hogy az IGSZ vezetője a könyvviteli zárlatok során az Áhsz-ben előírtak szerint végezze el feladatait.</p>	<p>Az érintett vezető utasítása megtörtént a jogszabályokban foglaltak maradéktalan betartására..</p>
--	---	---	---

ELŐTERJESZTÉS

**Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2016. május 30-i rendkívüli ülésére**

Tárgy: 2015. évi ellenőrzési jelentés

Az előterjesztést készítette:

dr. Csikai Zsolt
belső ellenőr

dr. Balogh László
jegyző

Tárgyalásra és véleményezésre megkapta:

-

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

-

dr. Balogh László sk.
jegyző

ELŐTERJESZTÉS

Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2016. május 30. napján tartandó rendkívüli ülésére

Tárgy: 2015. évi ellenőrzési jelentés

Üsz.: LMKOH/3251/1/2016.

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzat köteles gondoskodni a gazdálkodásának belső ellenőrzéséről jogszabályban előírt képesítésű ellenőr útján. Az önkormányzat jogszabályi kötelezettségének eleget téve folyamatosan biztosította is e tevékenység ellátását. 2013. szeptemberétől a belső ellenőrzési tevékenységet egy fő – megbízási szerződés keretében – végzi.

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Bkr.) 49. § (1) bekezdése alapján az éves ellenőrzési jelentés elkészítéséért a belső ellenőrzési vezető a felelős, melyet jóváhagyásra megküld a költségvetési szerv vezetőjének. Az éves jelentés részletes tartalmi követelményeit a Bkr. 48. §-a szabályozza.

A polgármester az éves ellenőrzési jelentést – a tárgyévet követően, a zárszámadási rendelettervezettel egyidejűleg – a képviselő-testület elé terjeszti. Az előbbieknél megfelelő jelentés elkészült, amely jelen előterjesztés mellékletét képezi.

Fentiek alapján az alábbi határozat-tervezetet terjesztem a Tisztelt Képviselő-testület elé:

Határozat-tervezet

...../2016. (...). ÖH.
2015. évi ellenőrzési jelentés

Határozat

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2015. évi ellenőrzési jelentést megtárgyalta és elfogadta.

Felelős: Képviselő-testület

Határidő: 2016. május 30.

Lajosmizse, 2016. május 26.

Basky András s.k.
polgármester

**LAJOSMIZSE VÁROS ÉS FELSŐLAJOS KÖZSÉG
ÖNKORMÁNYZATAINAK ÉVES ELLENŐRZÉSI JELENTÉSE
A 2015. ÉVRŐL**

I. Vezetői összefoglaló

A belső ellenőrzési tevékenység általános bemutatása

A belső ellenőrzés a vonatkozó jogszabályi rendelkezések (Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény, a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet, a hivatali SzMSZ, a nemzetközi és a magyarországi államháztartási belső ellenőrzési tapasztalatok, illetve a jegyző utasításai alapján **ellátja**:

- Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal,
- az Önkormányzat által fenntartott költségvetési szervek,
- a Roma Nemzetiségi Önkormányzat

belső ellenőrzését.

Ennek keretében a belső ellenőrzés elkészíti és karbantartja a Belső Ellenőrzési Kézikönyvet és a további szabályozó dokumentumokat. Elkészíti a következő évre vonatkozó éves ellenőrzési tervet.

A belső ellenőrzés az év során lefolytatja az éves ellenőrzési tervben foglalt vizsgálatokat, az ellenőrzések megállapításait írásba foglalja, az ellenőrzötteket tájékoztatja a vizsgálat tapasztalatairól, tanácsot ad a feltárt hiányosságok megelőzése és kiküszöbölése érdekében, súlyos hiányosság esetén javaslatot tesz a felelősség megállapítására, véleményezi az ellenőrzött szerv által készített intézkedési tervet, figyelemmel kíséri és egyes esetekben utóvizsgálattal kontrollálja az elvégzett intézkedéseket.

A belső ellenőrzés az év során elvégzett vizsgálatokról meghatározott adattartalmú nyilvántartást vezet az ellenőrzések dokumentumait pedig 10 évig megőrzi. Az év során végzett ellenőrzési tevékenységről éves összefoglaló jelentés készül, amely tartalmazza: az ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelését; az ellenőrzések fontosabb megállapításait és javaslatait; az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó események számát és rövid összefoglalását; a belső ellenőrzés által tett megállapítások és javaslatok hasznosulását; az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatokat.

Az éves ellenőrzési jelentés célja – az önkormányzatok esetében – az átláthatóság biztosítása és a közpénzek hatékony felhasználásának elősegítése a nyilvánosság megteremtésével annak érdekében, hogy a választópolgárokat képviselő testület saját szervezte irányításával és feladatellátásának gyakorlatával is példát mutasson. A beszámoló elkészítése, majd megtárgyalása lehetőséget ad a helyi önkormányzat és a hozzá tartozó költségvetési szervek ellenőrzési megállapításainak összegzésére, értékelésére.

II. A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása

1.) Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az önkormányzat 2015. évi belső ellenőrzési tervét (1. melléklet) a 108/2014. (XII. 12.) ÖH. számú határozatával fogadta el. A belső ellenőrzési terv elkészítése kockázatelemzés alapján, a vezetőségtől és a Pénzügyi Ellenőrző Bizottságtól előzetesen megkért javaslatok, igények figyelembevételével, valamint a belső ellenőrzés rendelkezésére álló kapacitáson alapult.

Az ellenőrzési terv – a Bkr. 31. §-ában foglaltak alapján – meghatározta a tervezett ellenőrzések tárgyát, célját, az ellenőrizendő időszakot, a szükséges ellenőrzési kapacitást; az ellenőrzés típusát és ütemezését.

Az elfogadott belső ellenőrzési terv **kilenc ellenőrzést** tartalmazott 79 ellenőrzési nappal és 4 nap tartalékidővel.

A tervezett ellenőrzések maradéktalanul végrehajtást nyertek, az ellenőrzésekről készült ellenőrzési jelentéseket a belső ellenőr – az ellenőrzési tervben meghatározott ütemezés szerint – Lajosmizse Város Jegyzőjének átadta.

A belső ellenőrzés soron kívüli (terven felüli) ellenőrzést a 2015. évben nem végzett.

Az ellenőrzések büntető-, szabálysértési, kártérítési eljárás megindítására okot adó cselekményt, mulasztást nem tártak fel.

Az ellenőrzések azonban számos hiányosságot és szabálytalanságot tártak fel, melyekre a belső ellenőrzés az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetőjének figyelmét felhívta – az ellenőrzési jelentés megküldésével egyidejűleg. Az ellenőrzések megállapításai alapján a feltárt hibák és hiányosságok megszüntetése és ismétlődésének elkerülése érdekében **a 2015. évi kilenc ellenőrzési jelentésben az ellenőrzés 34 javaslatot fogalmazott meg.** (2. sz. melléklet)

2.) A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása.

A belső ellenőr ellenőrzéseit a jogszabályban előírt megbízólevél birtokában végezte. Valamennyi ellenőrzés végrehajtásához ellenőrzési program készült. Az ellenőrzés megkezdéséről az ellenőrzött szervezet vezetőjét a helyszíni ellenőrzés megkezdése előtt legalább 3 nappal a belső ellenőr szóban értesítette. A jelentésekben leírtak követték az ellenőrzési programban rögzített szempontrendszert. A megállapítások jogszabályi hivatkozással és rendelkezésekkel, bizonyítékokkal (másolatokkal) voltak alátámasztva.

A belső ellenőr az ellenőrzések során betartotta a belső ellenőrökre vonatkozó szakmai, etikai kódexben foglalt alapelveket.

A jegyző a bizonyosságot adó ellenőrzési és a belső ellenőrzési standardokkal összhangban lévő tanácsadói tevékenységen kívül más tevékenység végrehajtásába a belső ellenőrt nem vonta be, biztosította funkcionális függetlenségét. Az ellenőrzések lefolytatásához szükséges tárgyi feltételek biztosítva voltak.

A belső ellenőrzést **akadályozó tényező**, hogy az **ellenőrzöttek nem, vagy nem kellő mértékben ismerik**, a kontrollrendszert, illetve az ezzel kapcsolatos fogalmakat, valamint a belső szabályzatokat és a **tevékenységük végzésével kapcsolatos jogszabályi előírásokat.** **Az ellenőrzések során feltárt hibák és hiányosságok egy – nem jelentéktelen – részét a belső szabályozás aktualizálásának hiánya, illetve – esetenként – maga a szabályozás hiánya idézte elő.**

3.) A tanácsadói tevékenység

Az Áht. 70. (2) bekezdése, valamint a Bkr. 2. § b) pontja alapján a belső ellenőrzés független, tárgyilagos bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, melynek célja, hogy az adott szervezet működését fejlessze és eredményességét növelje.

A Bkr. 2. § r) pontja értelmében a tanácsadó tevékenység a költségvetési szerv vezetője részére nyújtott olyan hozzáadott értéket eredményező szolgáltatás, amelynek jellegét és hatókörét a belső ellenőrzési vezető és a költségvetési szerv vezetője a megbízáskor közösen írásban vagy szóban határoz meg anélkül, hogy a felelősséget magára vállalná a belső ellenőr.

Ilyen tanácsadó tevékenység lehet például a konzultáció, javaslatok tétele, szakmai segítségnyújtás.

A 2015. évi ellenőrzési munkaterv időkeretében nem szerepel a tanácsadói tevékenységre fordítható idő. Tárgyévben a tanácsadás a konzultáció és javaslatok tételén és a jegyzővel történő konzultációkon keresztül valósult meg. A megfogalmazott javaslatok beépítésre kerültek az ellenőrzési jelentésekbe.

Az ellenőrzöttek részéről konzultációs lehetőség kérése többnyire telefonon keresztül történt. Ezek válaszára vagy azonnal, vagy egy-egy jogszabályi hivatkozás pontosítása érdekében végzett kutatómunkát követően került sor telefonon, vagy élőszóban.

A tanácsadó tevékenység során a belső ellenőrzés törekedett az objektivitás biztosítására.

Írásbeli felkérés alapján elvégzett tanácsadói tevékenységre nem került sor a 2015. évben. A tanácsadói tevékenységre külön ellenőrzési munkanap elszámolására nem került sor.

III. A belső kontrollrendszer működésének értékelése

1.) A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelésére tett javaslatok.

Az ellenőrzés eredményes működéséhez szükség van a megfelelően működő (és működtetett) információs, kontroll, értékelési és beszámolási rendszerek kialakítására. A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XIII. 31.) Korm. rendelet (Bkr) 6. § (2) bekezdése szerint „(2). A költségvetési szerv vezetője köteles olyan szabályzatokat kiadni, folyamatokat **kialakítani és működtetni** a szervezeten belül, amelyek biztosítják a rendelkezésre álló források szabályszerű szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.”

A Bkr azt is előírja, hogy a költségvetési szerv vezetője köteles kockázatkezelési rendszert működtetni, valamint a szervezeten belül kontrolltevékenységet kialakítani, amelyek biztosítják a kockázatok kezelését és hozzájárulnak a szervezet céljainak eléréséhez.

Az Önkormányzat vezetése és a belső ellenőrzés a jövőben is biztosítani szándékozik a belső kontrollok megfelelő működését, a költségvetési gazdálkodás szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes megvalósítását.

Ennek megfelelően a 2015. év során is kiemelt feladatként kezeltük a bekövetkezett jogszabályváltozások átvezetését. A szabályzatok felülvizsgálatát és aktualizálását a 2011. évi CLXXXIX. tv. (Mötv.), a 2011. évi CXCV. tv. (Áht.) és végrehajtási rendeletei, valamint a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (Bkr) rendelkezései szerint részben elvégeztük.

A költségvetési gazdálkodás gyakorlatát ugyancsak ezen jogszabályok előírásai szerint alakítjuk.

A belső kontrollrendszerek fejlesztésének illeszkednie kell az Önkormányzat egyes stratégiához, koncepcióhoz, közép- és hosszútávú terveihez.

Ezen dokumentumok kidolgozása a korábbi évek tapasztalatait felhasználva megtörtént.

A belső ellenőrzésnek továbbra is stratégiai célja az önkormányzati és intézményi gazdálkodás szervezettségének, szabályozottságának, a számviteli, gazdálkodási rend, valamint az informatikai

rendszer megbízhatóságának maradéktalan biztosítása. A stratégiai célok megvalósítása, az ellenőrzési feladatok mind magasabb színvonalú ellátása, valamint az ellenőrzési tapasztalatok hasznosulása érdekében pedig szükséges az ellenőrzési tevékenység folyamatos szakmai, módszertani fejlesztése.

A belső ellenőr iskolai végzettsége és szakmai tapasztalata megfelelő, a kötelező szakmai továbbképzések tekintetében pedig a szükséges intézkedéseket megtettük.

A belső ellenőrzés rendszeresen figyelemmel követi a munkaterületét érintő jogszabályváltozásokat és az ellenőrzési standardok és módszertanok változásait.

A belső ellenőrzés az ellenőrzési jelentésbe foglalt megállapításait a központi és helyi szabályozásra – belső szabályzat, önkormányzati rendelet – hivatkozással, konkrét rendelkezésekre alapozta.

Az ellenőrzési tapasztalatok azt mutatták, hogy **a megváltozott jogszabályi környezetnek való megfelelés az ellenőrzött területeken néhol még kialakításra vár.**

Bizonyos területek vonatkozásában a megállapítások arra utalnak, hogy a belső ellenőrzési pontok vagy folyamatok rendszerét nem minden esetben követik nyomon megfelelően.

Az egyes vizsgálatokhoz tartozó megállapítások és javaslatok bemutatását a **2. melléklet** tartalmazza.

2.) A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése

A belső kontroll egy összetett folyamat, amelyet a szervezet vezetése és dolgozói valósítanak meg, valamint folyamatosan alkalmazkodik a szervezetet érintő változásokhoz. A kontrollok lényege, hogy nem egyszeri ellenőrzési tevékenységet jelent, hanem folyamatokat, „kontrollpontok” alkalmazását előzetes, folyamatba épített és utólagos jelleggel.

A belső kontrollrendszer tartalmazza mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályzatokat, melyek alapján a költségvetési szerv érvényesíti a feladatai ellátására szolgáló előirányzatokkal, létszámmal és a vagyonnal való szabályszerű gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás követelményeit.

A belső kontrollrendszer keretében – a szervezet minden szintjén érvényesülő – a megfelelő **kontrollkörnyezet, kockázatkezelési rendszer, kontrolltevékenységek, információs és kommunikációs rendszer, és nyomon követési rendszer** (monitoring) kialakításáról, működtetéséről, fejlesztéséről kell gondoskodni.

Kontrollkörnyezet

A hivatal és az intézmények (költségvetési szervek) céljait alapvetően a képviselő-testület határozza meg az alapító okiratokban, illetve a szervezeti és működési szabályzatokban. A létrehozott költségvetési szervek stratégiai céljai írásban nem kerültek meghatározásra. A feladatok tervezése jellemzően operatív jellegűek, illetve az adott évre vonatkoznak (pl. költségvetések). A változó jogszabályi környezet, a megváltozott feladat és intézményi struktúra is bőven ró feladatot a vezetőkre. Elmondható, hogy a legtöbb feladat- és szervezeti változás a hivatalt érintette.

Elengedhetetlen minden olyan folyamat, tevékenység, feladat részletes szabályainak meghatározása, amely különféle kötelezettségeket, illetve jogokat állapít meg az egyes munkatársak számára, illetve amely a költségvetési szerv tevékenységére hatással van. **A komplex szabályzatrendszer kialakítása folyamatos feladatot jelent még jelenleg is a költségvetési szervek vezetői számára. A meglévő belső szabályzatok folyamatos módosításra, kiegészítésre, aktualizálásra szorulnak.**

A folyamatok meghatározása és dokumentálása terén ellenőrzési nyomvonalak átdolgozása segíthet e területen. A belső ellenőrzés e téren is folyamatosan megteszi javaslatait (természetesen a hiányzó

szabályzatok elkészítésére is), illetve munkájának jelentős részét teszi ki e tárgykörben végzett bizonyosságot nyújtó, valamint tanácsadási tevékenysége. Az idei év várhatóan alkalmas lesz arra, hogy a külső és belső, valamint jogszabályi és egyéb, helyi döntésekből eredő változásokat a szervezetekre vonatkozóan konkrétan adaptálhassuk, meghatározva a jogszabályi előírások helyi végrehajtási szabályait.

Kockázatkezelési rendszer

A költségvetési szervek működésére, ezen keresztül céljaik elérésre számos külső és belső kockázati tényező gyakorol különböző mértékű hatást, amelyekre a költségvetési szerv vezetőinek valamilyen formában reagálniuk kell. **Alapvető követelmény, hogy a költségvetési szerv vezetése** lehetőség szerint a szervezetet érintő **valamennyi kockázatot** – beleértve a támogató, funkcionális folyamatok (informatika, humán erőforrás, jogi szolgáltatások stb.) kockázatait is – **ismerje meg, mérje fel, gyűjtse össze és csoportosítsa** olyan módon, **hogy azok alkalmasak legyenek** az elemzés és értékelés elvégzéséhez, a **kockázatok rangsoroláshoz**.

A költségvetési szerv vezetőjének gondoskodni kell a kockázatkezelési rendszer működéséről, amit a kockázatkezelési szabályzatban kell rögzíteni. A kockázatkezelési rendszer működésében még vannak hiányosságok. A rendszer működtetését dokumentáló iratok vagy részben hiányosak, vagy teljes egészében hiányoznak.

Kontrolltevékenységek

A kontrolltevékenység részeként minden tevékenységre vonatkozóan biztosítani kell a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzést (FEUVE), különösen az alábbiak vonatkozásában:

- a pénzügyi döntések dokumentumainak elkészítését (ideértve a költségvetési tervezés, a kötelezettségvállalások, a szerződések, a kifizetések, a támogatásokkal való elszámolás, a szabálytalanság miatti visszafizettetések dokumentumait is),
- a pénzügyi kihatású döntések célszerűségi, gazdaságossági, hatékonysági és eredményességi szempontú megalapozottságát,
- a költségvetési gazdálkodás során az előzetes és utólagos pénzügyi ellenőrzést, a pénzügyi döntések szabályszerűségi szempontból történő jóváhagyását, illetve ellenjegyzését,
- a gazdasági események elszámolása (a hatályos jogszabályoknak megfelelő könyvvezetés és beszámolás) kontrollját.

A vizsgált szervezeteknél a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzés rendszerét; a pénzgazdálkodással kapcsolatos kötelezettségvállalás, a teljesítés igazolása és pénzügyi teljesítés elrendelésének hatásköri rendjét; az adatvédelmi szabályokat; az iratkezelés szabályait; a költségvetés és zárszámadás elkészítésének rendjét **szabályozták**.

Az ellenőrzések során azonban megállapítást nyert, hogy **a belső szabályzatokat a munkatársak nem, vagy csak részben ismerik**, a szabályzatokban előírtak betartására és betartatására a FEUVE nem, vagy nem kellő hatékonysággal terjed ki. Ennek kiküszöbölésére vonatkozik az ellenőrzési jelentések javaslatainak többsége. A már bekövetkezett, nem kívánatos események kijavítására minden esetben helyrehozó (korrekciós) kontrollok szükségesek. A belső ellenőrzés a hibák, a hiányosságok jellegétől függően, a gyors helyreállítás érdekében gyakran nem kötelezte a szervezeteket intézkedési terv készítésére, amennyiben az azonnali helyreállítás biztosítható és elvégezhető volt.

Információs és kommunikációs rendszer

Az információ és kommunikáció nélkülözhetetlen a költségvetési szervek minden szintjén az eredményes kontroll és a költségvetési szervek céljainak elérése érdekében. Az információs és kommunikációs rendszer átszövi a belső kontrollrendszer minden elemét.

Az ellenőrzések tapasztalatai szerint **nem minden esetben biztosították, hogy az alkalmazottak a munkájuk végzéséhez szükséges információkhoz maradéktalanul és időben hozzáférjenek**, ezért törekedni kell arra, hogy a közölt információ pontos, megbízható, teljes releváns és közérthető legyen. A szervezeti egységek közötti kommunikáció sok esetben szintén nem megfelelő, ezért e terület egységes szabályozását és egységes gyakorlat kialakítását meg kell valósítani.

Nyomon követési rendszer (monitoring)

A jogszabályi előírás alapján, az ellenőrzési nyomvonalhoz kapcsolódóan, minden költségvetési szervnek ki kell alakítania egy olyan monitoring rendszert (hierarchikusan felépített vezetői információs rendszert), amelynek alapján a szervezet valamennyi tevékenységének minden szakasza értékelhető, és megfelelő jelzést ad a szükséges intézkedések meghozatalára. A kontroll nyilatkozatot akkor lehet korrekt, megalapozott módon megtenni, ha a Jegyző a kontrollrendszer és a belső ellenőrzés tapasztalatai felett „felügyeletet gyakorolva”, működteti és hasznosítja a monitoring rendszert is.

A Jegyző elvárja a vezetőitől, hogy kövessék nyomon a külső-, belső szabályozást és a szükséges korrekciókat tegyék meg.

A vezetés által kitűzött célok elérését szolgáló feladatok teljesítésének mérésére kidolgozott indikátorok (mutatószámok), a tevékenység során különböző irányban és mértékben változnak. **A vezetésnek folyamatosan látnia kell, hogy a teljesítmények a szándékaiknak megfelelően vagy attól eltérő módon alakulnak, ezért folyamatosan kontrollálniuk kell, hogy a kitűzött célok teljesítése hol tart, a teljesítés mérését biztosító indikátorok megfelelőek-e a teljesítménykövetelmények meghatározására, mérésére, értékelésére.**

Fejleszteni kell a belső jelentéstételi rendszer működtetését a szükséges feltételek megteremtésével, a különböző területeken alkalmazandó, ugyanakkor egymással szinkronban lévő **indikátorok** kidolgozásával.

Az indikátor rendszernek tartalmazni kell a gazdaságosság, a hatékonyság és az eredményesség értékelésére szolgáló mutatókat.

A javaslatok, intézkedési tervek megvalósítása

Az ellenőrzési jelentések azonosították, feltárták a nem megfelelő működések okait, a hiányosságok kiküszöbölésére vonatkozó – jogszabályi hivatkozással alátámasztott – javaslatok pedig végrehajtható és ellenőrizhető célkitűzéseket fogalmaztak meg.

Az ellenőrzés megállapításai a záró megbeszélésen kerültek ismertetésre és kiértékelésre. **Az** elvégzett vizsgálatok alapján készített **ellenőrzési jelentések megállapításait az érintett vezetők** érdemben – egy eset kivételével – nem vitatták. A vizsgálatot érintett területek, szervezeti egységek vezetői az ellenőrzési jelentésekben megfogalmazott javaslatokat akceptálták, az előírt intézkedési terveket elkészítették, a felelősök és határidők megjelölése minden esetben egyértelmű volt.

Általánosságban elmondható, hogy a felelősök a megfelelő intézkedéseket rendre meghozták. Egyes vizsgálatok esetében az intézkedések végrehajtása még folyamatban van.

Össességében megállapítható, hogy a belső ellenőrzések során tett megállapítások és javaslatok megfelelően hasznosultak.

Készült: Lajosmizse, 2016. április 18.

Készítette: dr. Csikai Zsolt s.k.
belső ellenőr

Jóváhagyás időpontja: Lajosmizse, 2016. május 17.

Jóváhagyta: dr. Balogh László s.k.
jegyző

2015. évi belső ellenőrzési terve

A Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet 31. §-a szerint az alábbi éves ellenőrzési tervet fogalmazza meg:

Sor-szám	Ellenőrzendő szerv megnevezése	Ellenőrzés tárgya, célja	Ellenőrzendő időszak	Ellenőrzési kapacitás	Ellenőrzés típusa	Ellenőrzés ütemezése
1.	Hivatal, támogatott szervezetek	Sport-, társadalmi és egyéb szervezetek részére az önkormányzat költségvetéséből céljelleggel nyújtott támogatások rendeltetés szerinti felhasználása (Lajosmizse és Felsőlajos)	2014. év	6 nap	pénzügyi ellenőrzés	I. n. év
2.	Roma Nemzetiségi Önkormányzat	Roma Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásának ellenőrzése	2014. év	4 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	I. n. év
3.	Hivatal, EGYSZI	2014. évi szociális normatív hozzájárulások igénybevételenek, felhasználásának és elszámolásának szabályszerűsége	2014. év	6 nap	szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés	I. n. év
4.	Hivatal	Helyi adók megállapításának és beszedésének ellenőrzése	2014. év	8 nap	rendszerellenőrzés	I-II. n. év
5.	Hivatal	Szociális ellátások vizsgálata, különös tekintettel az önkormányzati segélyre	2014. év	10 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	II. n. év
6.	Hivatal,	Az önkormányzati vagyongazdálkodás szabályszerűségének az ellenőrzése, (utóellenőrzés)	2014. év	8 nap	rendszerellenőrzés	II. n. év
7.	Hivatal Felsőlajos IGSZ	Az operatív gazdálkodási jogkörök alakulása, kontroll ellenőrzés, (kötelezettségvállalás, ellenjegyzés, teljesítésigazolások és érvényesítés) szabályok betartásának ellenőrzése	2014. év	15 nap	szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés	III. n. év.
8.	IGSZ	Készletgazdálkodás vizsgálata a gyermekékeztetésben, különös tekintettel az alapanyagbeszerzés szabályszerűségére, valamint az étkezési normák betartására	2015. év	10 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	IV. n. év
9.	Hivatal, intézmények	Európai uniós forrással támogatott fejlesztések és egyéb beszerzések ellenőrzése	2014. év	12 nap	rendszerellenőrzés	IV. n. év
10.		Tartalékidő		4 nap		

A 2015. évi ellenőrzések főbb megállapításai, javaslatok

2. melléklet

Az ellenőrzés tárgya	Megállapítások	Javaslatok	Intézkedések
<p>2014. évi céljellégű támogatások felhasználásának ellenőrzése</p>	<p>A Lajosmizsei Sakk Kör tíz számlában 61.575.- Ft-ot kétszeresen számolt el (az önkormányzat és a Lajosmizsért Közalapítvány felé) és a Közalapítvány felé egy számlát hamisított (35.000.- Ft)</p> <p>Felsőlajos Község Önkormányzata Lajosmizse Városi Labdarúgó Clubbal kötött „Együttműködési megállapodás”-a sem tartalmazza a támogatás célját.</p> <p>Az Iskoláért, Gyermekekért Alapítvány 200 ezer Ft támogatásban részesült a 2014. évi úszótábor költségeinek finanszírozására, az Alapítvány 50.000.- Ft-ot nem az úszótábor költségeire fordított.</p>	<p>A Polgármester és a Jegyző szólítsa fel a Sakk Kör elnökét, hogy 61.575.- Ft-ot fizessen vissza az önkormányzatának és 35 ezer Ft-ot a Lajosmizsért Közalapítványnak.</p> <p>Fizetési felszólításban értesítsék az Iskoláért, Gyermekekért Alapítványt, hogy 50.000.- Ft-ot fizessen vissza Felsőlajos Község Önkormányzatának.</p> <p>A támogatói okirat mellékletét képezze az egységes elszámoló lap.</p>	<p>A sakk-kör további számlák benyújtásával elszámolt.</p> <p>Az Iskoláért, Gyermekekért Alapítvány az 50.000.- Ft-ot 2015. február 2-án Felsőlajos Önkormányzatának visszafizette.</p> <p>A 2015. évi támogatói okiratokhoz az egységes elszámoló lapokat csatolták.</p>

<p>A Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2014. évi gazdálkodásának ellenőrzése</p>	<p>A Polgármesteri Hivatal SzMSZ-e nem tartalmazta az SzMSZ-ben nevesített munkakörökhöz tartozó az RNÖ gazdálkodásának végrehajtásával kapcsolatos előírásokat.</p> <p>Az RNÖ költségvetéséhez nem mutatták be az RNÖ költségvetési mérlegét közgazdasági tagolásban, valamint az előirányzat felhasználási tervét – szöveges indoklással együtt.</p> <p>Az RNÖ elnöke két esetben megsértette az összeférhetlenségi szabályokat, mert összesen 630.755.- Ft-ot saját maga számára utalványozott.</p>	<p>Kezdeményezze a Jegyző a Polgármesteri Hivatal SzMSZ-ének módosítását, hogy az tartalmazza az RNÖ gazdálkodásának végrehajtásával kapcsolatos, az Ávr. 13. § (1) bekezdés g) pontjában előírt feladatokat.</p> <p>Az RNÖ elnöke kezdeményezze a Települési Önkormányzattal kötött együttműködési megállapodás kiegészítését és módosítását, hogy az feleljen meg a Nek. tv. 80. § (3) bekezdés b) pontja előírásának.</p> <p>Az RNÖ elnöke gondoskodjon az Ávr. 60. § (2) bekezdésében előírt összeférhetlenségi szabály betartásáról.</p>	<p>A Hivatali SzMSZ IV. sor 24/5. pontja és az 1. sz. függelék (Pénzügyi Iroda Ügyrendje) már tartalmazza.</p> <p>Az RNÖ 2016. évi költségvetése már tartalmazza az RNÖ költségvetési mérlegét és előirányzat felhasználási tervét.</p> <p>2015-ben az RNÖ az összeférhetlenségi szabályt betartotta.</p>
<p>A 2014. évi szociális normatív hozzájárulások igénybevételének felhasználásának és elszámolásának szabályszerűsége</p>	<p>A támogatások elszámolása a naponta összesített ellátások száma alapján történt. A költségvetési támogatások igénybevételét és elszámolását megalapozó nyilvántartásokat a jogszabályi előírásoknak megfelelően folyamatosan vezették.</p> <p>Az ellenőrzés megállapította az egyes támogatási címeken elszámolható 2014. évi támogatási összegeket.</p>	<p>A jegyző intézkedjen, hogy az ellenőrzés megállapításait a Pénzügyi Iroda a támogatások elszámolásakor vegye figyelembe.</p>	<p>A Pénzügyi Iroda a támogatások elszámolásakor az ellenőrzési jelentés megállapításait figyelembe vette.</p>

<p>A helyi adók megállapításának, és beszédésének ellenőrzése</p>	<p>Az Önkormányzat gazdasági programjában az adópolitikával kapcsolatban konkrét követelményeket, célkitűzéseket nem fogalmazott meg. Az Adócsoport a bevételek utólagos vizsgálata alapján átfogó ellenőrzést, helyszíni vizsgálatot nem végzett.</p>	<p>A jegyző kezdeményezze, hogy a Képviselő-testület a 2015-2020. évekre vonatkozó gazdasági programban konkrétan határozza meg az adópolitikával kapcsolatos célkitűzéseit. Az Adócsoport minden ötezer forint feletti tartozást végrehajtásra adjon át a bírósági végrehajtónak. A jegyző tegyen a hátralékok csökkentését szolgáló intézkedéseket. Az Adócsoport a bevételek utólagos vizsgálata alapján végezzen átfogó vagy helyszíni ellenőrzést az iparüzési adó tekintetében.</p>	<p>A gazdasági program a 11. oldalán rendelkezik az önkormányzat adópolitikájáról. A hátralékok csökkentésére intézkedés történt, ennek is köszönhetően az adóbevételeink folyamatosan nőnek. A hátralékok jelentős része a végrehajtó által behajthatatlannak minősített, melyet ennek ellenére jellemzően az adó esedékességét követő 5. év december 31-ig nyilván kell tartani könyveinkben. Átfogó és helyszíni ellenőrzés nem volt az idegenforgalmi adónál, az iparüzési adónál helyszíni ellenőrzés nem volt, de 58 esetben került sor a bevételek utólagos ellenőrzésére.</p>
---	--	---	---

<p>Szociális ellátások vizsgálata</p>	<p>Az Igazgatási Csoport számítógépes nyilvántartásából a támogatásban kifizetett összegek megbízható módon nem állapították meg. A Polgármesteri Hivatal a 2014. évben számlarenddel nem rendelkezett. A segélyek megállapítása során 30 napon belül benyújtott ismételt kérelemre is állapították meg segélyt, a segélykérelem nyomtatvány kitöltése a</p>	<p>A polgármester kísérelje figyelemmel az önkormányzat gazdálkodásának szabályszerűségét. A jegyző intézkedjen a feltárt hibák és hiányosságok kijavítására.</p>	<p>A jegyző intézkedése nyomán a számlarend elkészült, a segélykérelmek kitöltésének teljességére az illetékes kolléga utasítást kapott..</p>
---------------------------------------	--	---	---

	kérelmek ötöde esetében hiányos.		
Az Önkormányzat vagyongazdálkodásának ellenőrzése (utóellenőrzés)	A Pénzügyi Iroda vezetője elkészítette a számviteli szabályzatot. Az önkormányzat zárszámadásához csatolt vagyongazdálkodásának ellenőrzése (utóellenőrzés) nem felelt meg a Számviteli tv-ben rögzített teljesség és valódiság elvének, nem a valós állapotot mutatta, a mérleg nem tartalmazta a BÁCSVÍZ Zrt-nek vagyongazdálkodásba adott víziközmű vagyont. A 2014. évi beruházások aktiválása 25 esetben nem volt szabályszerű. A 2014. évi értékcsökkenési elszámolás hibás és hiányos volt.	A jegyző intézkedjen, hogy: a zárszámadáshoz csatolt vagyongazdálkodás az Áhsz. 30 §-ában előírtakat tartalmazza; a mérlegben kimutatott eszközöket megfelelő leltárral támasszák alá; a beruházások aktiválása és az értékcsökkenés elszámolása a jogszabályi előírások szerint történjen; a Pénzügyi Iroda vezetője a hibák és hiányosságok kiküszöbölése érdekében készítsen intézkedési tervet.	A jegyző intézkedett, a zárszámadás és a mérleg összeállítását független könyvvizsgáló ellenőrzi, a Pénzügyi Iroda vezetője intézkedési tervet készített, végrehajtása megtörtént, illetve folyamatban van.

Az operatív gazdálkodási jogkörök alkalmazása szabályszerűségének ellenőrzése	A belső szabályzatok nem tartalmazzák az előzetes írásbeli kötelezettségvállalást nem igénylő kifizetése rendjét és dokumentációs részlet szabályait. A DOKK program alkalmatlan a szabad fedezet rendelkezésre állásának vizsgálatára. A Pénzügyi Iroda Felsőljajosi Kirendeltségénél az ellenjegyzés és érvényesítés belső kontrollok működése nem megfelelő	A jegyző intézkedjen a kulcskontrollok működésében feltárt hiányosságok és szabálytalanságok kijavítására, és kezdeményezze a DOKK program lecserélését.	A DOKK program lecserélésére intézkedés történt, a Titán keretrendszer (Casper könyvelőprogram) bevezetésére szerződés előkészítésre került és 2015 decemberében a kollégák képzésen is részt vettek. A Pénzügyi Irodán történt személyi változások, illetve az ASP közeljövőben történő kötelező bevezetése miatt a szerződéskötés felfüggesztésre került.
---	--	--	---

<p>Készletgazdálkodás vizsgálata a gyermekétkeztetésben</p>	<p>Az Óvoda Konyha a 2014. évben a nyersanyagnormát 718 ezer Ft-tal túllépte. A nyersanyagnormák betartása havi szinten rendkívüli változó, mely a vezetői ellenőrzés hiányára utal.</p> <p>Az Óvoda Konyha az óvodások részére az előírt napi 3 dl tejet nem biztosította.</p> <p>Az Iskola Konyha 2014. január 1-2015. szeptember 30-ig 2665 ezer Ft-tal kevesebb nyersanyagot használt fel az engedélyezettnél.</p>	<p>Az IGSZ vezetője tegyen eleget vezetői ellenőrzési kötelezettségének. A jegyző gondoskodjon arról, hogy az Iskola és az óvoda konyha csak az irányító szerv által megállapított szabad előirányzat terhére vállaljon kötelezettséget.</p> <p>Az IGSZ vezetője tartassa be a közétkeztetési rendelet tej – tejtermékekre vonatkozó előírásait.</p>	<p>Az érintett vezetők utasítása megtörtént a jogszabályokban foglaltak maradéktalan betartására..</p>
---	--	--	--

<p>Európai uniós forrással támogatott és egyéb beszerzések ellenőrzése</p>	<p>A 2015. évben a tervezett 5 közbeszerzési eljárásból három közbeszerzést folytattak le. A megbízottak a közbeszerzési eljárásokat a Kbt. elveinek és előírásainak megfelelően folytatták le. Az Önkormányzat a közbeszerzési eljárások nyilvánosságát csak részben biztosította, közzétételi kötelezettségének csak részben tett eleget. Az IGSZ a havi és negyedéves könyvviteli zárlat keretében nem végezte el a könyvvezetés helyességének ellenőrzését.</p>	<p>A Polgármester intézkedjen, hogy az önkormányzat az Info tv-ben előírt közzétételi kötelezettségének tegyen eleget, a Jegyző intézkedjen, hogy az IGSZ vezetője a könyvviteli zárlatok során az Áhsz-ben előírtak szerint végezze el feladatait.</p>	<p>Az érintett vezető utasítása megtörtént a jogszabályokban foglaltak maradéktalan betartására..</p>
--	---	---	---

ELŐTERJESZTÉS

**Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2016. május 30-i rendkívüli ülésére**

Tárgy: 2015. évi ellenőrzési jelentés

Az előterjesztést készítette:

dr. Csikai Zsolt
belső ellenőr

dr. Balogh László
jegyző

Tárgyalásra és véleményezésre megkapta:

-

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

-

dr. Balogh László sk.
jegyző

ELŐTERJESZTÉS

Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2016. május 30. napján tartandó rendkívüli ülésére

Tárgy: 2015. évi ellenőrzési jelentés

Üsz.: LMKOH/3251/1/2016.

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzat köteles gondoskodni a gazdálkodásának belső ellenőrzéséről jogszabályban előírt képesítésű ellenőr útján. Az önkormányzat jogszabályi kötelezettségének eleget téve folyamatosan biztosította is e tevékenység ellátását. 2013. szeptemberétől a belső ellenőrzési tevékenységet egy fő – megbízási szerződés keretében – végzi.

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Bkr.) 49. § (1) bekezdése alapján az éves ellenőrzési jelentés elkészítéséért a belső ellenőrzési vezető a felelős, melyet jóváhagyásra megküld a költségvetési szerv vezetőjének. Az éves jelentés részletes tartalmi követelményeit a Bkr. 48. §-a szabályozza.

A polgármester az éves ellenőrzési jelentést – a tárgyévet követően, a zárszámadási rendelettervezettel egyidejűleg – a képviselő-testület elé terjeszti. Az előbbieknél megfelelő jelentés elkészült, amely jelen előterjesztés mellékletét képezi.

Fentiek alapján az alábbi határozat-tervezetet terjesztem a Tisztelt Képviselő-testület elé:

Határozat-tervezet

...../2016. (...). ÖH.
2015. évi ellenőrzési jelentés

Határozat

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2015. évi ellenőrzési jelentést megtárgyalta és elfogadta.

Felelős: Képviselő-testület

Határidő: 2016. május 30.

Lajosmizse, 2016. május 26.

Basky András s.k.
polgármester

**LAJOSMIZSE VÁROS ÉS FELSŐLAJOS KÖZSÉG
ÖNKORMÁNYZATAINAK ÉVES ELLENŐRZÉSI JELENTÉSE
A 2015. ÉVRŐL**

I. Vezetői összefoglaló

A belső ellenőrzési tevékenység általános bemutatása

A belső ellenőrzés a vonatkozó jogszabályi rendelkezések (Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény, a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet, a hivatali SzMSZ, a nemzetközi és a magyarországi államháztartási belső ellenőrzési tapasztalatok, illetve a jegyző utasításai alapján **ellátja**:

- Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal,
- az Önkormányzat által fenntartott költségvetési szervek,
- a Roma Nemzetiségi Önkormányzat

belső ellenőrzését.

Ennek keretében a belső ellenőrzés elkészíti és karbantartja a Belső Ellenőrzési Kézikönyvet és a további szabályozó dokumentumokat. Elkészíti a következő évre vonatkozó éves ellenőrzési tervet.

A belső ellenőrzés az év során lefolytatja az éves ellenőrzési tervben foglalt vizsgálatokat, az ellenőrzések megállapításait írásba foglalja, az ellenőrzötteket tájékoztatja a vizsgálat tapasztalatairól, tanácsot ad a feltárt hiányosságok megelőzése és kiküszöbölése érdekében, súlyos hiányosság esetén javaslatot tesz a felelősség megállapítására, véleményezi az ellenőrzött szerv által készített intézkedési tervet, figyelemmel kíséri és egyes esetekben utóvizsgálattal kontrollálja az elvégzett intézkedéseket.

A belső ellenőrzés az év során elvégzett vizsgálatokról meghatározott adattartalmú nyilvántartást vezet az ellenőrzések dokumentumait pedig 10 évig megőrzi. Az év során végzett ellenőrzési tevékenységről éves összefoglaló jelentés készül, amely tartalmazza: az ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelését; az ellenőrzések fontosabb megállapításait és javaslatait; az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó események számát és rövid összefoglalását; a belső ellenőrzés által tett megállapítások és javaslatok hasznosulását; az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatokat.

Az éves ellenőrzési jelentés célja – az önkormányzatok esetében – az átláthatóság biztosítása és a közpénzek hatékony felhasználásának elősegítése a nyilvánosság megteremtésével annak érdekében, hogy a választópolgárokat képviselő testület saját szervezte irányításával és feladatellátásának gyakorlatával is példát mutasson. A beszámoló elkészítése, majd megtárgyalása lehetőséget ad a helyi önkormányzat és a hozzá tartozó költségvetési szervek ellenőrzési megállapításainak összegzésére, értékelésére.

II. A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása

1.) Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az önkormányzat 2015. évi belső ellenőrzési tervét (1. melléklet) a 108/2014. (XII. 12.) ÖH. számú határozatával fogadta el. A belső ellenőrzési terv elkészítése kockázatelemzés alapján, a vezetőségtől és a Pénzügyi Ellenőrző Bizottságtól előzetesen megkért javaslatok, igények figyelembevételével, valamint a belső ellenőrzés rendelkezésére álló kapacitáson alapult.

Az ellenőrzési terv – a Bkr. 31. §-ában foglaltak alapján – meghatározta a tervezett ellenőrzések tárgyát, célját, az ellenőrizendő időszakot, a szükséges ellenőrzési kapacitást; az ellenőrzés típusát és ütemezését.

Az elfogadott belső ellenőrzési terv **kilenc ellenőrzést** tartalmazott 79 ellenőrzési nappal és 4 nap tartalékidővel.

A tervezett ellenőrzések maradéktalanul végrehajtást nyertek, az ellenőrzésekről készült ellenőrzési jelentéseket a belső ellenőr – az ellenőrzési tervben meghatározott ütemezés szerint – Lajosmizse Város Jegyzőjének átadta.

A belső ellenőrzés soron kívüli (terven felüli) ellenőrzést a 2015. évben nem végzett.

Az ellenőrzések büntető-, szabálysértési, kártérítési eljárás megindítására okot adó cselekményt, mulasztást nem tártak fel.

Az ellenőrzések azonban számos hiányosságot és szabálytalanságot tártak fel, melyekre a belső ellenőrzés az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetőjének figyelmét felhívta – az ellenőrzési jelentés megküldésével egyidejűleg. Az ellenőrzések megállapításai alapján a feltárt hibák és hiányosságok megszüntetése és ismétlődésének elkerülése érdekében **a 2015. évi kilenc ellenőrzési jelentésben az ellenőrzés 34 javaslatot fogalmazott meg.** (2. sz. melléklet)

2.) A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása.

A belső ellenőr ellenőrzéseit a jogszabályban előírt megbízólevél birtokában végezte. Valamennyi ellenőrzés végrehajtásához ellenőrzési program készült. Az ellenőrzés megkezdéséről az ellenőrzött szervezet vezetőjét a helyszíni ellenőrzés megkezdése előtt legalább 3 nappal a belső ellenőr szóban értesítette. A jelentésekben leírtak követték az ellenőrzési programban rögzített szempontrendszert. A megállapítások jogszabályi hivatkozással és rendelkezésekkel, bizonyítékokkal (másolatokkal) voltak alátámasztva.

A belső ellenőr az ellenőrzések során betartotta a belső ellenőrökre vonatkozó szakmai, etikai kódexben foglalt alapelveket.

A jegyző a bizonyosságot adó ellenőrzési és a belső ellenőrzési standardokkal összhangban lévő tanácsadói tevékenységen kívül más tevékenység végrehajtásába a belső ellenőrt nem vonta be, biztosította funkcionális függetlenségét. Az ellenőrzések lefolytatásához szükséges tárgyi feltételek biztosítva voltak.

A belső ellenőrzést **akadályozó tényező**, hogy az **ellenőrzöttek nem, vagy nem kellő mértékben ismerik**, a kontrollrendszert, illetve az ezzel kapcsolatos fogalmakat, valamint a belső szabályzatokat és a **tevékenységük végzésével kapcsolatos jogszabályi előírásokat.** **Az ellenőrzések során feltárt hibák és hiányosságok egy – nem jelentéktelen – részét a belső szabályozás aktualizálásának hiánya, illetve – esetenként – maga a szabályozás hiánya idézte elő.**

3.) A tanácsadói tevékenység

Az Áht. 70. (2) bekezdése, valamint a Bkr. 2. § b) pontja alapján a belső ellenőrzés független, tárgyilagos bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, melynek célja, hogy az adott szervezet működését fejlessze és eredményességét növelje.

A Bkr. 2. § r) pontja értelmében a tanácsadó tevékenység a költségvetési szerv vezetője részére nyújtott olyan hozzáadott értéket eredményező szolgáltatás, amelynek jellegét és hatókörét a belső ellenőrzési vezető és a költségvetési szerv vezetője a megbízáskor közösen írásban vagy szóban határoz meg anélkül, hogy a felelősséget magára vállalná a belső ellenőr.

Ilyen tanácsadó tevékenység lehet például a konzultáció, javaslatok tétele, szakmai segítségnyújtás.

A 2015. évi ellenőrzési munkaterv időkeretében nem szerepel a tanácsadói tevékenységre fordítható idő. Tárgyévben a tanácsadás a konzultáció és javaslatok tételén és a jegyzővel történő konzultációkon keresztül valósult meg. A megfogalmazott javaslatok beépítésre kerültek az ellenőrzési jelentésekbe.

Az ellenőrzöttek részéről konzultációs lehetőség kérése többnyire telefonon keresztül történt. Ezek válaszára vagy azonnal, vagy egy-egy jogszabályi hivatkozás pontosítása érdekében végzett kutatómunkát követően került sor telefonon, vagy élőszóban.

A tanácsadó tevékenység során a belső ellenőrzés törekedett az objektivitás biztosítására.

Írásbeli felkérés alapján elvégzett tanácsadói tevékenységre nem került sor a 2015. évben. A tanácsadói tevékenységre külön ellenőrzési munkanap elszámolására nem került sor.

III. A belső kontrollrendszer működésének értékelése

1.) A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelésére tett javaslatok.

Az ellenőrzés eredményes működéséhez szükség van a megfelelően működő (és működtetett) információs, kontroll, értékelési és beszámolási rendszerek kialakítására. A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XIII. 31.) Korm. rendelet (Bkr) 6. § (2) bekezdése szerint „(2). A költségvetési szerv vezetője köteles olyan szabályzatokat kiadni, folyamatokat **kialakítani és működtetni** a szervezeten belül, amelyek biztosítják a rendelkezésre álló források szabályszerű szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.”

A Bkr azt is előírja, hogy a költségvetési szerv vezetője köteles kockázatkezelési rendszert működtetni, valamint a szervezeten belül kontrolltevékenységet kialakítani, amelyek biztosítják a kockázatok kezelését és hozzájárulnak a szervezet céljainak eléréséhez.

Az Önkormányzat vezetése és a belső ellenőrzés a jövőben is biztosítani szándékozik a belső kontrollok megfelelő működését, a költségvetési gazdálkodás szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes megvalósítását.

Ennek megfelelően a 2015. év során is kiemelt feladatként kezeltük a bekövetkezett jogszabályváltozások átvezetését. A szabályzatok felülvizsgálatát és aktualizálását a 2011. évi CLXXXIX. tv. (Mötv.), a 2011. évi CXCV. tv. (Áht.) és végrehajtási rendeletei, valamint a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (Bkr) rendelkezései szerint részben elvégeztük.

A költségvetési gazdálkodás gyakorlatát ugyancsak ezen jogszabályok előírásai szerint alakítjuk.

A belső kontrollrendszerek fejlesztésének illeszkednie kell az Önkormányzat egyes stratégiához, koncepcióhoz, közép- és hosszútávú terveihez.

Ezen dokumentumok kidolgozása a korábbi évek tapasztalatait felhasználva megtörtént.

A belső ellenőrzésnek továbbra is stratégiai célja az önkormányzati és intézményi gazdálkodás szervezettségének, szabályozottságának, a számviteli, gazdálkodási rend, valamint az informatikai

rendszer megbízhatóságának maradéktalan biztosítása. A stratégiai célok megvalósítása, az ellenőrzési feladatok mind magasabb színvonalú ellátása, valamint az ellenőrzési tapasztalatok hasznosulása érdekében pedig szükséges az ellenőrzési tevékenység folyamatos szakmai, módszertani fejlesztése.

A belső ellenőr iskolai végzettsége és szakmai tapasztalata megfelelő, a kötelező szakmai továbbképzések tekintetében pedig a szükséges intézkedéseket megtettük.

A belső ellenőrzés rendszeresen figyelemmel követi a munkaterületét érintő jogszabályváltozásokat és az ellenőrzési standardok és módszertanok változásait.

A belső ellenőrzés az ellenőrzési jelentésbe foglalt megállapításait a központi és helyi szabályozásra – belső szabályzat, önkormányzati rendelet – hivatkozással, konkrét rendelkezésekre alapozta.

Az ellenőrzési tapasztalatok azt mutatták, hogy **a megváltozott jogszabályi környezetnek való megfelelés az ellenőrzött területeken néhol még kialakításra vár.**

Bizonyos területek vonatkozásában a megállapítások arra utalnak, hogy a belső ellenőrzési pontok vagy folyamatok rendszerét nem minden esetben követik nyomon megfelelően.

Az egyes vizsgálatokhoz tartozó megállapítások és javaslatok bemutatását a **2. melléklet** tartalmazza.

2.) A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése

A belső kontroll egy összetett folyamat, amelyet a szervezet vezetése és dolgozói valósítanak meg, valamint folyamatosan alkalmazkodik a szervezetet érintő változásokhoz. A kontrollok lényege, hogy nem egyszeri ellenőrzési tevékenységet jelent, hanem folyamatokat, „kontrollpontok” alkalmazását előzetes, folyamatba épített és utólagos jelleggel.

A belső kontrollrendszer tartalmazza mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályzatokat, melyek alapján a költségvetési szerv érvényesíti a feladatai ellátására szolgáló előirányzatokkal, létszámmal és a vagyonnal való szabályszerű gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás követelményeit.

A belső kontrollrendszer keretében – a szervezet minden szintjén érvényesülő – a megfelelő **kontrollkörnyezet, kockázatkezelési rendszer, kontrolltevékenységek, információs és kommunikációs rendszer, és nyomon követési rendszer** (monitoring) kialakításáról, működtetéséről, fejlesztéséről kell gondoskodni.

Kontrollkörnyezet

A hivatal és az intézmények (költségvetési szervek) céljait alapvetően a képviselő-testület határozza meg az alapító okiratokban, illetve a szervezeti és működési szabályzatokban. A létrehozott költségvetési szervek stratégiai céljai írásban nem kerültek meghatározásra. A feladatok tervezése jellemzően operatív jellegűek, illetve az adott évre vonatkoznak (pl. költségvetések). A változó jogszabályi környezet, a megváltozott feladat és intézményi struktúra is bőven ró feladatot a vezetőkre. Elmondható, hogy a legtöbb feladat- és szervezeti változás a hivatalt érintette.

Elengedhetetlen minden olyan folyamat, tevékenység, feladat részletes szabályainak meghatározása, amely különféle kötelezettségeket, illetve jogokat állapít meg az egyes munkatársak számára, illetve amely a költségvetési szerv tevékenységére hatással van. **A komplex szabályzatrendszer kialakítása folyamatos feladatot jelent még jelenleg is a költségvetési szervek vezetői számára. A meglévő belső szabályzatok folyamatos módosításra, kiegészítésre, aktualizálásra szorulnak.**

A folyamatok meghatározása és dokumentálása terén ellenőrzési nyomvonalak átdolgozása segíthet e területen. A belső ellenőrzés e téren is folyamatosan megteszi javaslatait (természetesen a hiányzó

szabályzatok elkészítésére is), illetve munkájának jelentős részét teszi ki e tárgykörben végzett bizonyosságot nyújtó, valamint tanácsadási tevékenysége. Az idei év várhatóan alkalmas lesz arra, hogy a külső és belső, valamint jogszabályi és egyéb, helyi döntésekből eredő változásokat a szervezetekre vonatkozóan konkrétan adaptálhassuk, meghatározva a jogszabályi előírások helyi végrehajtási szabályait.

Kockázatkezelési rendszer

A költségvetési szervek működésére, ezen keresztül céljaik elérésre számos külső és belső kockázati tényező gyakorol különböző mértékű hatást, amelyekre a költségvetési szerv vezetőinek valamilyen formában reagálniuk kell. **Alapvető követelmény, hogy a költségvetési szerv vezetése** lehetőség szerint a szervezetet érintő **valamennyi kockázatot** – beleértve a támogató, funkcionális folyamatok (informatika, humán erőforrás, jogi szolgáltatások stb.) kockázatait is – **ismerje meg, mérje fel, gyűjtse össze és csoportosítsa** olyan módon, **hogy azok alkalmasak legyenek** az elemzés és értékelés elvégzéséhez, a **kockázatok rangsoroláshoz**.

A költségvetési szerv vezetőjének gondoskodni kell a kockázatkezelési rendszer működéséről, amit a kockázatkezelési szabályzatban kell rögzíteni. A kockázatkezelési rendszer működésében még vannak hiányosságok. A rendszer működtetését dokumentáló iratok vagy részben hiányosak, vagy teljes egészében hiányoznak.

Kontrolltevékenységek

A kontrolltevékenység részeként minden tevékenységre vonatkozóan biztosítani kell a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzést (FEUVE), különösen az alábbiak vonatkozásában:

- a pénzügyi döntések dokumentumainak elkészítését (ideértve a költségvetési tervezés, a kötelezettségvállalások, a szerződések, a kifizetések, a támogatásokkal való elszámolás, a szabálytalanság miatti visszafizettetések dokumentumait is),
- a pénzügyi kihatású döntések célszerűségi, gazdaságossági, hatékonysági és eredményességi szempontú megalapozottságát,
- a költségvetési gazdálkodás során az előzetes és utólagos pénzügyi ellenőrzést, a pénzügyi döntések szabályszerűségi szempontból történő jóváhagyását, illetve ellenjegyzését,
- a gazdasági események elszámolása (a hatályos jogszabályoknak megfelelő könyvvezetés és beszámolás) kontrollját.

A vizsgált szervezeteknél a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzés rendszerét; a pénzgazdálkodással kapcsolatos kötelezettségvállalás, a teljesítés igazolása és pénzügyi teljesítés elrendelésének hatásköri rendjét; az adatvédelmi szabályokat; az iratkezelés szabályait; a költségvetés és zárszámadás elkészítésének rendjét **szabályozták**.

Az ellenőrzések során azonban megállapítást nyert, hogy **a belső szabályzatokat a munkatársak nem, vagy csak részben ismerik**, a szabályzatokban előírtak betartására és betartatására a FEUVE nem, vagy nem kellő hatékonysággal terjed ki. Ennek kiküszöbölésére vonatkozik az ellenőrzési jelentések javaslatainak többsége. A már bekövetkezett, nem kívánatos események kijavítására minden esetben helyrehozó (korrekciós) kontrollok szükségesek. A belső ellenőrzés a hibák, a hiányosságok jellegétől függően, a gyors helyreállítás érdekében gyakran nem kötelezte a szervezeteket intézkedési terv készítésére, amennyiben az azonnali helyreállítás biztosítható és elvégezhető volt.

Információs és kommunikációs rendszer

Az információ és kommunikáció nélkülözhetetlen a költségvetési szervek minden szintjén az eredményes kontroll és a költségvetési szervek céljainak elérése érdekében. Az információs és kommunikációs rendszer átszövi a belső kontrollrendszer minden elemét.

Az ellenőrzések tapasztalatai szerint **nem minden esetben biztosították, hogy az alkalmazottak a munkájuk végzéséhez szükséges információkhoz maradéktalanul és időben hozzáférjenek**, ezért törekedni kell arra, hogy a közölt információ pontos, megbízható, teljes releváns és közérthető legyen. A szervezeti egységek közötti kommunikáció sok esetben szintén nem megfelelő, ezért e terület egységes szabályozását és egységes gyakorlat kialakítását meg kell valósítani.

Nyomon követési rendszer (monitoring)

A jogszabályi előírás alapján, az ellenőrzési nyomvonalhoz kapcsolódóan, minden költségvetési szervnek ki kell alakítania egy olyan monitoring rendszert (hierarchikusan felépített vezetői információs rendszert), amelynek alapján a szervezet valamennyi tevékenységének minden szakasza értékelhető, és megfelelő jelzést ad a szükséges intézkedések meghozatalára. A kontroll nyilatkozatot akkor lehet korrekt, megalapozott módon megtenni, ha a Jegyző a kontrollrendszer és a belső ellenőrzés tapasztalatai felett „felügyeletet gyakorolva”, működteti és hasznosítja a monitoring rendszert is.

A Jegyző elvárja a vezetőitől, hogy kövessék nyomon a külső-, belső szabályozást és a szükséges korrekciókat tegyék meg.

A vezetés által kitűzött célok elérését szolgáló feladatok teljesítésének mérésére kidolgozott indikátorok (mutatószámok), a tevékenység során különböző irányban és mértékben változnak. **A vezetésnek folyamatosan látnia kell, hogy a teljesítmények a szándékaiknak megfelelően vagy attól eltérő módon alakulnak, ezért folyamatosan kontrollálniuk kell, hogy a kitűzött célok teljesítése hol tart, a teljesítés mérését biztosító indikátorok megfelelőek-e a teljesítménykövetelmények meghatározására, mérésére, értékelésére.**

Fejleszteni kell a belső jelentéstételi rendszer működtetését a szükséges feltételek megteremtésével, a különböző területeken alkalmazandó, ugyanakkor egymással szinkronban lévő **indikátorok** kidolgozásával.

Az indikátor rendszernek tartalmazni kell a gazdaságosság, a hatékonyság és az eredményesség értékelésére szolgáló mutatókat.

A javaslatok, intézkedési tervek megvalósítása

Az ellenőrzési jelentések azonosították, feltárták a nem megfelelő működések okait, a hiányosságok kiküszöbölésére vonatkozó – jogszabályi hivatkozással alátámasztott – javaslatok pedig végrehajtható és ellenőrizhető célkitűzéseket fogalmaztak meg.

Az ellenőrzés megállapításai a záró megbeszélésen kerültek ismertetésre és kiértékelésre. **Az** elvégzett vizsgálatok alapján készített **ellenőrzési jelentések megállapításait az érintett vezetők** érdemben – egy eset kivételével – nem vitatták. A vizsgálatot érintett területek, szervezeti egységek vezetői az ellenőrzési jelentésekben megfogalmazott javaslatokat akceptálták, az előírt intézkedési terveket elkészítették, a felelősök és határidők megjelölése minden esetben egyértelmű volt.

Általánosságban elmondható, hogy a felelősök a megfelelő intézkedéseket rendre meghozták. Egyes vizsgálatok esetében az intézkedések végrehajtása még folyamatban van.

Össességében megállapítható, hogy a belső ellenőrzések során tett megállapítások és javaslatok megfelelően hasznosultak.

Készült: Lajosmizse, 2016. április 18.

Készítette: dr. Csikai Zsolt s.k.
belső ellenőr

Jóváhagyás időpontja: Lajosmizse, 2016. május 17.

Jóváhagyta: dr. Balogh László s.k.
jegyző

2015. évi belső ellenőrzési terve

A Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet 31. §-a szerint az alábbi éves ellenőrzési tervet fogalmazza meg:

Sor-szám	Ellenőrzendő szerv megnevezése	Ellenőrzés tárgya, célja	Ellenőrzendő időszak	Ellenőrzési kapacitás	Ellenőrzés típusa	Ellenőrzés ütemezése
1.	Hivatal, támogatott szervezetek	Sport-, társadalmi és egyéb szervezetek részére az önkormányzat költségvetéséből céljelleggel nyújtott támogatások rendeltetés szerinti felhasználása (Lajosmizse és Felsőlajos)	2014. év	6 nap	pénzügyi ellenőrzés	I. n. év
2.	Roma Nemzetiségi Önkormányzat	Roma Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásának ellenőrzése	2014. év	4 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	I. n. év
3.	Hivatal, EGYSZI	2014. évi szociális normatív hozzájárulások igénybevételenek, felhasználásának és elszámolásának szabályszerűsége	2014. év	6 nap	szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés	I. n. év
4.	Hivatal	Helyi adók megállapításának és beszedésének ellenőrzése	2014. év	8 nap	rendszerellenőrzés	I-II. n. év
5.	Hivatal	Szociális ellátások vizsgálata, különös tekintettel az önkormányzati segélyre	2014. év	10 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	II. n. év
6.	Hivatal,	Az önkormányzati vagyongazdálkodás szabályszerűségének az ellenőrzése, (utóellenőrzés)	2014. év	8 nap	rendszerellenőrzés	II. n. év
7.	Hivatal Felsőlajos IGSZ	Az operatív gazdálkodási jogkörök alakulása, kontroll ellenőrzés, (kötelezettségvállalás, ellenjegyzés, teljesítésigazolások és érvényesítés) szabályok betartásának ellenőrzése	2014. év	15 nap	szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés	III. n. év.
8.	IGSZ	Készletgazdálkodás vizsgálata a gyermekétkeztetésben, különös tekintettel az alapanyagbeszerzés szabályszerűségére, valamint az étkezési normák betartására	2015. év	10 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	IV. n. év
9.	Hivatal, intézmények	Európai uniós forrással támogatott fejlesztések és egyéb beszerzések ellenőrzése	2014. év	12 nap	rendszerellenőrzés	IV. n. év
10.		Tartalékidő		4 nap		

A 2015. évi ellenőrzések főbb megállapításai, javaslatok

2. melléklet

Az ellenőrzés tárgya	Megállapítások	Javaslatok	Intézkedések
<p>2014. évi céljellégű támogatások felhasználásának ellenőrzése</p>	<p>A Lajosmizsei Sakk Kör tíz számlában 61.575.- Ft-ot kétszeresen számolt el (az önkormányzat és a Lajosmizsért Közalapítvány felé) és a Közalapítvány felé egy számlát hamisított (35.000.- Ft)</p> <p>Felsőlajos Község Önkormányzata Lajosmizse Városi Labdarúgó Clubbal kötött „Együttműködési megállapodás”-a sem tartalmazza a támogatás célját.</p> <p>Az Iskoláért, Gyermekekért Alapítvány 200 ezer Ft támogatásban részesült a 2014. évi úszótábor költségeinek finanszírozására, az Alapítvány 50.000.- Ft-ot nem az úszótábor költségeire fordított.</p>	<p>A Polgármester és a Jegyző szólítsa fel a Sakk Kör elnökét, hogy 61.575.- Ft-ot fizessen vissza az önkormányzatának és 35 ezer Ft-ot a Lajosmizsért Közalapítványnak.</p> <p>Fizetési felszólításban értesítsék az Iskoláért, Gyermekekért Alapítványt, hogy 50.000.- Ft-ot fizessen vissza Felsőlajos Község Önkormányzatának.</p> <p>A támogatói okirat mellékletét képezze az egységes elszámoló lap.</p>	<p>A sakk-kör további számlák benyújtásával elszámolt.</p> <p>Az Iskoláért, Gyermekekért Alapítvány az 50.000.- Ft-ot 2015. február 2-án Felsőlajos Önkormányzatának visszafizette.</p> <p>A 2015. évi támogatói okiratokhoz az egységes elszámoló lapokat csatolták.</p>

<p>A Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2014. évi gazdálkodásának ellenőrzése</p>	<p>A Polgármesteri Hivatal SzMSZ-e nem tartalmazta az SzMSZ-ben nevesített munkakörökhöz tartozó az RNÖ gazdálkodásának végrehajtásával kapcsolatos előírásokat.</p> <p>Az RNÖ költségvetéséhez nem mutatták be az RNÖ költségvetési mérlegét közgazdasági tagolásban, valamint az előirányzat felhasználási tervét – szöveges indoklással együtt.</p> <p>Az RNÖ elnöke két esetben megsértette az összeférhetlenségi szabályokat, mert összesen 630.755.- Ft-ot saját maga számára utalványozott.</p>	<p>Kezdeményezze a Jegyző a Polgármesteri Hivatal SzMSZ-ének módosítását, hogy az tartalmazza az RNÖ gazdálkodásának végrehajtásával kapcsolatos, az Ávr. 13. § (1) bekezdés g) pontjában előírt feladatokat.</p> <p>Az RNÖ elnöke kezdeményezze a Települési Önkormányzattal kötött együttműködési megállapodás kiegészítését és módosítását, hogy az feleljen meg a Nek. tv. 80. § (3) bekezdés b) pontja előírásának.</p> <p>Az RNÖ elnöke gondoskodjon az Ávr. 60. § (2) bekezdésében előírt összeférhetlenségi szabály betartásáról.</p>	<p>A Hivatali SzMSZ IV. sor 24/5. pontja és az 1. sz. függelék (Pénzügyi Iroda Ügyrendje) már tartalmazza.</p> <p>Az RNÖ 2016. évi költségvetése már tartalmazza az RNÖ költségvetési mérlegét és előirányzat felhasználási tervét.</p> <p>2015-ben az RNÖ az összeférhetlenségi szabályt betartotta.</p>
<p>A 2014. évi szociális normatív hozzájárulások igénybevételének felhasználásának és elszámolásának szabályszerűsége</p>	<p>A támogatások elszámolása a naponta összesített ellátások száma alapján történt. A költségvetési támogatások igénybevételét és elszámolását megalapozó nyilvántartásokat a jogszabályi előírásoknak megfelelően folyamatosan vezették.</p> <p>Az ellenőrzés megállapította az egyes támogatási címeken elszámolható 2014. évi támogatási összegeket.</p>	<p>A jegyző intézkedjen, hogy az ellenőrzés megállapításait a Pénzügyi Iroda a támogatások elszámolásakor vegye figyelembe.</p>	<p>A Pénzügyi Iroda a támogatások elszámolásakor az ellenőrzési jelentés megállapításait figyelembe vette.</p>

<p>A helyi adók megállapításának, és beszédésének ellenőrzése</p>	<p>Az Önkormányzat gazdasági programjában az adópolitikával kapcsolatban konkrét követelményeket, célkitűzéseket nem fogalmazott meg. Az Adócsoport a bevételek utólagos vizsgálata alapján átfogó ellenőrzést, helyszíni vizsgálatot nem végzett.</p>	<p>A jegyző kezdeményezze, hogy a Képviselő-testület a 2015-2020. évekre vonatkozó gazdasági programban konkrétan határozza meg az adópolitikával kapcsolatos célkitűzéseit. Az Adócsoport minden ötezer forint feletti tartozást végrehajtásra adjon át a bírósági végrehajtónak. A jegyző tegyen a hátralékok csökkentését szolgáló intézkedéseket. Az Adócsoport a bevételek utólagos vizsgálata alapján végezzen átfogó vagy helyszíni ellenőrzést az iparüzési adó tekintetében.</p>	<p>A gazdasági program a 11. oldalán rendelkezik az önkormányzat adópolitikájáról. A hátralékok csökkentésére intézkedés történt, ennek is köszönhetően az adóbevételeink folyamatosan nőnek. A hátralékok jelentős része a végrehajtó által behajthatatlannak minősített, melyet ennek ellenére jellemzően az adó esedékességét követő 5. év december 31-ig nyilván kell tartani könyveinkben. Átfogó és helyszíni ellenőrzés nem volt az idegenforgalmi adónál, az iparüzési adónál helyszíni ellenőrzés nem volt, de 58 esetben került sor a bevételek utólagos ellenőrzésére.</p>
---	--	---	---

<p>Szociális ellátások vizsgálata</p>	<p>Az Igazgatási Csoport számítógépes nyilvántartásából a támogatásban kifizetett összegek megbízható módon nem állapították meg. A Polgármesteri Hivatal a 2014. évben számlarenddel nem rendelkezett. A segélyek megállapítása során 30 napon belül benyújtott ismételt kérelemre is állapították meg segélyt, a segélykérelem nyomtatvány kitöltése a</p>	<p>A polgármester kísérelje figyelemmel az önkormányzat gazdálkodásának szabályszerűségét. A jegyző intézkedjen a feltárt hibák és hiányosságok kijavítására.</p>	<p>A jegyző intézkedése nyomán a számlarend elkészült, a segélykérelmek kitöltésének teljességére az illetékes kolléga utasítást kapott..</p>
---------------------------------------	--	---	---

	kérelmek ötöde esetében hiányos.		
Az Önkormányzat vagyongazdálkodásának ellenőrzése (utóellenőrzés)	A Pénzügyi Iroda vezetője elkészítette a számviteli szabályzatot. Az önkormányzat zárszámadásához csatolt vagyongazdálkodásának ellenőrzése (utóellenőrzés) nem felelt meg a Számviteli tv-ben rögzített teljesség és valódiság elvének, nem a valós állapotot mutatta, a mérleg nem tartalmazta a BÁCSVÍZ Zrt-nek vagyongazdálkodásba adott víziközmű vagyont. A 2014. évi beruházások aktiválása 25 esetben nem volt szabályszerű. A 2014. évi értékcsökkenési elszámolás hibás és hiányos volt.	A jegyző intézkedjen, hogy: a zárszámadáshoz csatolt vagyongazdálkodás az Áhsz. 30 §-ában előírtakat tartalmazza; a mérlegben kimutatott eszközöket megfelelő leltárral támasszák alá; a beruházások aktiválása és az értékcsökkenés elszámolása a jogszabályi előírások szerint történjen; a Pénzügyi Iroda vezetője a hibák és hiányosságok kiküszöbölése érdekében készítsen intézkedési tervet.	A jegyző intézkedett, a zárszámadás és a mérleg összeállítását független könyvvizsgáló ellenőrzi, a Pénzügyi Iroda vezetője intézkedési tervet készített, végrehajtása megtörtént, illetve folyamatban van.

Az operatív gazdálkodási jogkörök alkalmazása szabályszerűségének ellenőrzése	A belső szabályzatok nem tartalmazzák az előzetes írásbeli kötelezettségvállalást nem igénylő kifizetése rendjét és dokumentációs részlet szabályait. A DOKK program alkalmatlan a szabad fedezet rendelkezésre állásának vizsgálatára. A Pénzügyi Iroda Felsőrajosi Kirendeltségénél az ellenjegyzés és érvényesítés belső kontrollok működése nem megfelelő	A jegyző intézkedjen a kulcskontrollok működésében feltárt hiányosságok és szabálytalanságok kijavítására, és kezdeményezze a DOKK program lecserélését.	A DOKK program lecserélésére intézkedés történt, a Titán keretrendszer (Casper könyvelőprogram) bevezetésére szerződés előkészítésre került és 2015 decemberében a kollégák képzésen is részt vettek. A Pénzügyi Irodán történt személyi változások, illetve az ASP közeljövőben történő kötelező bevezetése miatt a szerződéskötés felfüggesztésre került.
---	---	--	---

<p>Készletgazdálkodás vizsgálata a gyermekétkeztetésben</p>	<p>Az Óvoda Konyha a 2014. évben a nyersanyagnormát 718 ezer Ft-tal túllépte. A nyersanyagnormák betartása havi szinten rendkívüli változó, mely a vezetői ellenőrzés hiányára utal.</p> <p>Az Óvoda Konyha az óvodások részére az előírt napi 3 dl tejet nem biztosította.</p> <p>Az Iskola Konyha 2014. január 1-2015. szeptember 30-ig 2665 ezer Ft-tal kevesebb nyersanyagot használt fel az engedélyezettnél.</p>	<p>Az IGSZ vezetője tegyen eleget vezetői ellenőrzési kötelezettségének. A jegyző gondoskodjon arról, hogy az Iskola és az óvoda konyha csak az irányító szerv által megállapított szabad előirányzat terhére vállaljon kötelezettséget.</p> <p>Az IGSZ vezetője tartassa be a közétkeztetési rendelet tej – tejtermékekre vonatkozó előírásait.</p>	<p>Az érintett vezetők utasítása megtörtént a jogszabályokban foglaltak maradéktalan betartására..</p>
---	--	--	--

<p>Európai uniós forrással támogatott és egyéb beszerzések ellenőrzése</p>	<p>A 2015. évben a tervezett 5 közbeszerzési eljárásból három közbeszerzést folytattak le. A megbízottak a közbeszerzési eljárásokat a Kbt. elveinek és előírásainak megfelelően folytatták le. Az Önkormányzat a közbeszerzési eljárások nyilvánosságát csak részben biztosította, közzétételi kötelezettségének csak részben tett eleget. Az IGSZ a havi és negyedéves könyvviteli zárlat keretében nem végezte el a könyvvezetés helyességének ellenőrzését.</p>	<p>A Polgármester intézkedjen, hogy az önkormányzat az Info tv-ben előírt közzétételi kötelezettségének tegyen eleget, a Jegyző intézkedjen, hogy az IGSZ vezetője a könyvviteli zárlatok során az Áhsz-ben előírtak szerint végezze el feladatait.</p>	<p>Az érintett vezető utasítása megtörtént a jogszabályokban foglaltak maradéktalan betartására..</p>
--	---	---	---

ELŐTERJESZTÉS

**Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2016. május 30-i rendkívüli ülésére**

Tárgy: 2015. évi ellenőrzési jelentés

Az előterjesztést készítette:

dr. Csikai Zsolt
belső ellenőr

dr. Balogh László
jegyző

Tárgyalásra és véleményezésre megkapta:

-

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

-

dr. Balogh László sk.
jegyző

ELŐTERJESZTÉS

Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2016. május 30. napján tartandó rendkívüli ülésére

Tárgy: 2015. évi ellenőrzési jelentés

Üsz.: LMKOH/3251/1/2016.

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzat köteles gondoskodni a gazdálkodásának belső ellenőrzéséről jogszabályban előírt képesítésű ellenőr útján. Az önkormányzat jogszabályi kötelezettségének eleget téve folyamatosan biztosította is e tevékenység ellátását. 2013. szeptemberétől a belső ellenőrzési tevékenységet egy fő – megbízási szerződés keretében – végzi.

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Bkr.) 49. § (1) bekezdése alapján az éves ellenőrzési jelentés elkészítéséért a belső ellenőrzési vezető a felelős, melyet jóváhagyásra megküld a költségvetési szerv vezetőjének. Az éves jelentés részletes tartalmi követelményeit a Bkr. 48. §-a szabályozza.

A polgármester az éves ellenőrzési jelentést – a tárgyévet követően, a zárszámadási rendelettervezettel egyidejűleg – a képviselő-testület elé terjeszti. Az előbbieknél megfelelő jelentés elkészült, amely jelen előterjesztés mellékletét képezi.

Fentiek alapján az alábbi határozat-tervezetet terjesztem a Tisztelt Képviselő-testület elé:

Határozat-tervezet

...../2016. (...). ÖH.
2015. évi ellenőrzési jelentés

Határozat

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2015. évi ellenőrzési jelentést megtárgyalta és elfogadta.

Felelős: Képviselő-testület

Határidő: 2016. május 30.

Lajosmizse, 2016. május 26.

Basky András s.k.
polgármester

**LAJOSMIZSE VÁROS ÉS FELSŐLAJOS KÖZSÉG
ÖNKORMÁNYZATAINAK ÉVES ELLENŐRZÉSI JELENTÉSE
A 2015. ÉVRŐL**

I. Vezetői összefoglaló

A belső ellenőrzési tevékenység általános bemutatása

A belső ellenőrzés a vonatkozó jogszabályi rendelkezések (Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény, a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet, a hivatali SzMSZ, a nemzetközi és a magyarországi államháztartási belső ellenőrzési tapasztalatok, illetve a jegyző utasításai alapján **ellátja**:

- Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal,
- az Önkormányzat által fenntartott költségvetési szervek,
- a Roma Nemzetiségi Önkormányzat

belső ellenőrzését.

Ennek keretében a belső ellenőrzés elkészíti és karbantartja a Belső Ellenőrzési Kézikönyvet és a további szabályozó dokumentumokat. Elkészíti a következő évre vonatkozó éves ellenőrzési tervet.

A belső ellenőrzés az év során lefolytatja az éves ellenőrzési tervben foglalt vizsgálatokat, az ellenőrzések megállapításait írásba foglalja, az ellenőrzötteket tájékoztatja a vizsgálat tapasztalatairól, tanácsot ad a feltárt hiányosságok megelőzése és kiküszöbölése érdekében, súlyos hiányosság esetén javaslatot tesz a felelősség megállapítására, véleményezi az ellenőrzött szerv által készített intézkedési tervet, figyelemmel kíséri és egyes esetekben utóvizsgálattal kontrollálja az elvégzett intézkedéseket.

A belső ellenőrzés az év során elvégzett vizsgálatokról meghatározott adattartalmú nyilvántartást vezet az ellenőrzések dokumentumait pedig 10 évig megőrzi. Az év során végzett ellenőrzési tevékenységről éves összefoglaló jelentés készül, amely tartalmazza: az ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelését; az ellenőrzések fontosabb megállapításait és javaslatait; az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó események számát és rövid összefoglalását; a belső ellenőrzés által tett megállapítások és javaslatok hasznosulását; az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatokat.

Az éves ellenőrzési jelentés célja – az önkormányzatok esetében – az átláthatóság biztosítása és a közpénzek hatékony felhasználásának elősegítése a nyilvánosság megteremtésével annak érdekében, hogy a választópolgárokat képviselő testület saját szervezte irányításával és feladatellátásának gyakorlatával is példát mutasson. A beszámoló elkészítése, majd megtárgyalása lehetőséget ad a helyi önkormányzat és a hozzá tartozó költségvetési szervek ellenőrzési megállapításainak összegzésére, értékelésére.

II. A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása

1.) Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az önkormányzat 2015. évi belső ellenőrzési tervét (1. melléklet) a 108/2014. (XII. 12.) ÖH. számú határozatával fogadta el. A belső ellenőrzési terv elkészítése kockázatelemzés alapján, a vezetőségtől és a Pénzügyi Ellenőrző Bizottságtól előzetesen megkért javaslatok, igények figyelembevételével, valamint a belső ellenőrzés rendelkezésére álló kapacitáson alapult.

Az ellenőrzési terv – a Bkr. 31. §-ában foglaltak alapján – meghatározta a tervezett ellenőrzések tárgyát, célját, az ellenőrizendő időszakot, a szükséges ellenőrzési kapacitást; az ellenőrzés típusát és ütemezését.

Az elfogadott belső ellenőrzési terv **kilenc ellenőrzést** tartalmazott 79 ellenőrzési nappal és 4 nap tartalékidővel.

A tervezett ellenőrzések maradéktalanul végrehajtást nyertek, az ellenőrzésekről készült ellenőrzési jelentéseket a belső ellenőr – az ellenőrzési tervben meghatározott ütemezés szerint – Lajosmizse Város Jegyzőjének átadta.

A belső ellenőrzés soron kívüli (terven felüli) ellenőrzést a 2015. évben nem végzett.

Az ellenőrzések büntető-, szabálysértési, kártérítési eljárás megindítására okot adó cselekményt, mulasztást nem tártak fel.

Az ellenőrzések azonban számos hiányosságot és szabálytalanságot tártak fel, melyekre a belső ellenőrzés az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetőjének figyelmét felhívta – az ellenőrzési jelentés megküldésével egyidejűleg. Az ellenőrzések megállapításai alapján a feltárt hibák és hiányosságok megszüntetése és ismétlődésének elkerülése érdekében **a 2015. évi kilenc ellenőrzési jelentésben az ellenőrzés 34 javaslatot fogalmazott meg.** (2. sz. melléklet)

2.) A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása.

A belső ellenőr ellenőrzéseit a jogszabályban előírt megbízólevél birtokában végezte. Valamennyi ellenőrzés végrehajtásához ellenőrzési program készült. Az ellenőrzés megkezdéséről az ellenőrzött szervezet vezetőjét a helyszíni ellenőrzés megkezdése előtt legalább 3 nappal a belső ellenőr szóban értesítette. A jelentésekben leírtak követték az ellenőrzési programban rögzített szempontrendszert. A megállapítások jogszabályi hivatkozással és rendelkezésekkel, bizonyítékokkal (másolatokkal) voltak alátámasztva.

A belső ellenőr az ellenőrzések során betartotta a belső ellenőrökre vonatkozó szakmai, etikai kódexben foglalt alapelveket.

A jegyző a bizonyosságot adó ellenőrzési és a belső ellenőrzési standardokkal összhangban lévő tanácsadói tevékenységen kívül más tevékenység végrehajtásába a belső ellenőrt nem vonta be, biztosította funkcionális függetlenségét. Az ellenőrzések lefolytatásához szükséges tárgyi feltételek biztosítva voltak.

A belső ellenőrzést **akadályozó tényező**, hogy az **ellenőrzöttek nem, vagy nem kellő mértékben ismerik**, a kontrollrendszert, illetve az ezzel kapcsolatos fogalmakat, valamint a belső szabályzatokat és a **tevékenységük végzésével kapcsolatos jogszabályi előírásokat.** **Az ellenőrzések során feltárt hibák és hiányosságok egy – nem jelentéktelen – részét a belső szabályozás aktualizálásának hiánya, illetve – esetenként – maga a szabályozás hiánya idézte elő.**

3.) A tanácsadói tevékenység

Az Áht. 70. (2) bekezdése, valamint a Bkr. 2. § b) pontja alapján a belső ellenőrzés független, tárgyilagos bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, melynek célja, hogy az adott szervezet működését fejlessze és eredményességét növelje.

A Bkr. 2. § r) pontja értelmében a tanácsadó tevékenység a költségvetési szerv vezetője részére nyújtott olyan hozzáadott értéket eredményező szolgáltatás, amelynek jellegét és hatókörét a belső ellenőrzési vezető és a költségvetési szerv vezetője a megbízáskor közösen írásban vagy szóban határoz meg anélkül, hogy a felelősséget magára vállalná a belső ellenőr.

Ilyen tanácsadó tevékenység lehet például a konzultáció, javaslatok tétele, szakmai segítségnyújtás.

A 2015. évi ellenőrzési munkaterv időkeretében nem szerepel a tanácsadói tevékenységre fordítható idő. Tárgyévben a tanácsadás a konzultáció és javaslatok tételén és a jegyzővel történő konzultációkon keresztül valósult meg. A megfogalmazott javaslatok beépítésre kerültek az ellenőrzési jelentésekbe.

Az ellenőrzöttek részéről konzultációs lehetőség kérése többnyire telefonon keresztül történt. Ezek válaszára vagy azonnal, vagy egy-egy jogszabályi hivatkozás pontosítása érdekében végzett kutatómunkát követően került sor telefonon, vagy élőszóban.

A tanácsadó tevékenység során a belső ellenőrzés törekedett az objektivitás biztosítására.

Írásbeli felkérés alapján elvégzett tanácsadói tevékenységre nem került sor a 2015. évben. A tanácsadói tevékenységre külön ellenőrzési munkanap elszámolására nem került sor.

III. A belső kontrollrendszer működésének értékelése

1.) A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelésére tett javaslatok.

Az ellenőrzés eredményes működéséhez szükség van a megfelelően működő (és működtetett) információs, kontroll, értékelési és beszámolási rendszerek kialakítására. A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XIII. 31.) Korm. rendelet (Bkr) 6. § (2) bekezdése szerint „(2). A költségvetési szerv vezetője köteles olyan szabályzatokat kiadni, folyamatokat **kialakítani és működtetni** a szervezeten belül, amelyek biztosítják a rendelkezésre álló források szabályszerű szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.”

A Bkr azt is előírja, hogy a költségvetési szerv vezetője köteles kockázatkezelési rendszert működtetni, valamint a szervezeten belül kontrolltevékenységet kialakítani, amelyek biztosítják a kockázatok kezelését és hozzájárulnak a szervezet céljainak eléréséhez.

Az Önkormányzat vezetése és a belső ellenőrzés a jövőben is biztosítani szándékozik a belső kontrollok megfelelő működését, a költségvetési gazdálkodás szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes megvalósítását.

Ennek megfelelően a 2015. év során is kiemelt feladatként kezeltük a bekövetkezett jogszabályváltozások átvezetését. A szabályzatok felülvizsgálatát és aktualizálását a 2011. évi CLXXXIX. tv. (Mötv.), a 2011. évi CXCV. tv. (Áht.) és végrehajtási rendeletei, valamint a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (Bkr) rendelkezései szerint részben elvégeztük.

A költségvetési gazdálkodás gyakorlatát ugyancsak ezen jogszabályok előírásai szerint alakítjuk.

A belső kontrollrendszerek fejlesztésének illeszkednie kell az Önkormányzat egyes stratégiához, koncepcióhoz, közép- és hosszútávú terveihez.

Ezen dokumentumok kidolgozása a korábbi évek tapasztalatait felhasználva megtörtént.

A belső ellenőrzésnek továbbra is stratégiai célja az önkormányzati és intézményi gazdálkodás szervezettségének, szabályozottságának, a számviteli, gazdálkodási rend, valamint az informatikai

rendszer megbízhatóságának maradéktalan biztosítása. A stratégiai célok megvalósítása, az ellenőrzési feladatok mind magasabb színvonalú ellátása, valamint az ellenőrzési tapasztalatok hasznosulása érdekében pedig szükséges az ellenőrzési tevékenység folyamatos szakmai, módszertani fejlesztése.

A belső ellenőr iskolai végzettsége és szakmai tapasztalata megfelelő, a kötelező szakmai továbbképzések tekintetében pedig a szükséges intézkedéseket megtettük.

A belső ellenőrzés rendszeresen figyelemmel követi a munkaterületét érintő jogszabályváltozásokat és az ellenőrzési standardok és módszertanok változásait.

A belső ellenőrzés az ellenőrzési jelentésbe foglalt megállapításait a központi és helyi szabályozásra – belső szabályzat, önkormányzati rendelet – hivatkozással, konkrét rendelkezésekre alapozta.

Az ellenőrzési tapasztalatok azt mutatták, hogy **a megváltozott jogszabályi környezetnek való megfelelés az ellenőrzött területeken néhol még kialakításra vár.**

Bizonyos területek vonatkozásában a megállapítások arra utalnak, hogy a belső ellenőrzési pontok vagy folyamatok rendszerét nem minden esetben követik nyomon megfelelően.

Az egyes vizsgálatokhoz tartozó megállapítások és javaslatok bemutatását a **2. melléklet** tartalmazza.

2.) A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése

A belső kontroll egy összetett folyamat, amelyet a szervezet vezetése és dolgozói valósítanak meg, valamint folyamatosan alkalmazkodik a szervezetet érintő változásokhoz. A kontrollok lényege, hogy nem egyszeri ellenőrzési tevékenységet jelent, hanem folyamatokat, „kontrollpontok” alkalmazását előzetes, folyamatba épített és utólagos jelleggel.

A belső kontrollrendszer tartalmazza mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályzatokat, melyek alapján a költségvetési szerv érvényesíti a feladatai ellátására szolgáló előirányzatokkal, létszámmal és a vagyonnal való szabályszerű gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás követelményeit.

A belső kontrollrendszer keretében – a szervezet minden szintjén érvényesülő – a megfelelő **kontrollkörnyezet, kockázatkezelési rendszer, kontrolltevékenységek, információs és kommunikációs rendszer, és nyomon követési rendszer** (monitoring) kialakításáról, működtetéséről, fejlesztéséről kell gondoskodni.

Kontrollkörnyezet

A hivatal és az intézmények (költségvetési szervek) céljait alapvetően a képviselő-testület határozza meg az alapító okiratokban, illetve a szervezeti és működési szabályzatokban. A létrehozott költségvetési szervek stratégiai céljai írásban nem kerültek meghatározásra. A feladatok tervezése jellemzően operatív jellegűek, illetve az adott évre vonatkoznak (pl. költségvetések). A változó jogszabályi környezet, a megváltozott feladat és intézményi struktúra is bőven ró feladatot a vezetőkre. Elmondható, hogy a legtöbb feladat- és szervezeti változás a hivatalt érintette.

Elengedhetetlen minden olyan folyamat, tevékenység, feladat részletes szabályainak meghatározása, amely különféle kötelezettségeket, illetve jogokat állapít meg az egyes munkatársak számára, illetve amely a költségvetési szerv tevékenységére hatással van. **A komplex szabályzatrendszer kialakítása folyamatos feladatot jelent még jelenleg is a költségvetési szervek vezetői számára. A meglévő belső szabályzatok folyamatos módosításra, kiegészítésre, aktualizálásra szorulnak.**

A folyamatok meghatározása és dokumentálása terén ellenőrzési nyomvonalak átdolgozása segíthet e területen. A belső ellenőrzés e téren is folyamatosan megteszi javaslatait (természetesen a hiányzó

szabályzatok elkészítésére is), illetve munkájának jelentős részét teszi ki e tárgykörben végzett bizonyosságot nyújtó, valamint tanácsadási tevékenysége. Az idei év várhatóan alkalmas lesz arra, hogy a külső és belső, valamint jogszabályi és egyéb, helyi döntésekből eredő változásokat a szervezetekre vonatkozóan konkrétan adaptálhassuk, meghatározva a jogszabályi előírások helyi végrehajtási szabályait.

Kockázatkezelési rendszer

A költségvetési szervek működésére, ezen keresztül céljaik elérésre számos külső és belső kockázati tényező gyakorol különböző mértékű hatást, amelyekre a költségvetési szerv vezetőinek valamilyen formában reagálniuk kell. **Alapvető követelmény, hogy a költségvetési szerv vezetése** lehetőség szerint a szervezetet érintő **valamennyi kockázatot** – beleértve a támogató, funkcionális folyamatok (informatika, humán erőforrás, jogi szolgáltatások stb.) kockázatait is – **ismerje meg, mérje fel, gyűjtse össze és csoportosítsa** olyan módon, **hogy azok alkalmasak legyenek** az elemzés és értékelés elvégzéséhez, a **kockázatok rangsoroláshoz**.

A költségvetési szerv vezetőjének gondoskodni kell a kockázatkezelési rendszer működéséről, amit a kockázatkezelési szabályzatban kell rögzíteni. A kockázatkezelési rendszer működésében még vannak hiányosságok. A rendszer működtetését dokumentáló iratok vagy részben hiányosak, vagy teljes egészében hiányoznak.

Kontrolltevékenységek

A kontrolltevékenység részeként minden tevékenységre vonatkozóan biztosítani kell a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzést (FEUVE), különösen az alábbiak vonatkozásában:

- a pénzügyi döntések dokumentumainak elkészítését (ideértve a költségvetési tervezés, a kötelezettségvállalások, a szerződések, a kifizetések, a támogatásokkal való elszámolás, a szabálytalanság miatti visszafizettetések dokumentumait is),
- a pénzügyi kihatású döntések célszerűségi, gazdaságossági, hatékonysági és eredményességi szempontú megalapozottságát,
- a költségvetési gazdálkodás során az előzetes és utólagos pénzügyi ellenőrzést, a pénzügyi döntések szabályszerűségi szempontból történő jóváhagyását, illetve ellenjegyzését,
- a gazdasági események elszámolása (a hatályos jogszabályoknak megfelelő könyvvezetés és beszámolás) kontrollját.

A vizsgált szervezeteknél a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzés rendszerét; a pénzgazdálkodással kapcsolatos kötelezettségvállalás, a teljesítés igazolása és pénzügyi teljesítés elrendelésének hatásköri rendjét; az adatvédelmi szabályokat; az iratkezelés szabályait; a költségvetés és zárszámadás elkészítésének rendjét **szabályozták**.

Az ellenőrzések során azonban megállapítást nyert, hogy **a belső szabályzatokat a munkatársak nem, vagy csak részben ismerik**, a szabályzatokban előírtak betartására és betartatására a FEUVE nem, vagy nem kellő hatékonysággal terjed ki. Ennek kiküszöbölésére vonatkozik az ellenőrzési jelentések javaslatainak többsége. A már bekövetkezett, nem kívánatos események kijavítására minden esetben helyrehozó (korrekciós) kontrollok szükségesek. A belső ellenőrzés a hibák, a hiányosságok jellegétől függően, a gyors helyreállítás érdekében gyakran nem kötelezte a szervezeteket intézkedési terv készítésére, amennyiben az azonnali helyreállítás biztosítható és elvégezhető volt.

Információs és kommunikációs rendszer

Az információ és kommunikáció nélkülözhetetlen a költségvetési szervek minden szintjén az eredményes kontroll és a költségvetési szervek céljainak elérése érdekében. Az információs és kommunikációs rendszer átszövi a belső kontrollrendszer minden elemét.

Az ellenőrzések tapasztalatai szerint **nem minden esetben biztosították, hogy az alkalmazottak a munkájuk végzéséhez szükséges információkhoz maradéktalanul és időben hozzáférjenek**, ezért törekedni kell arra, hogy a közölt információ pontos, megbízható, teljes releváns és közérthető legyen. A szervezeti egységek közötti kommunikáció sok esetben szintén nem megfelelő, ezért e terület egységes szabályozását és egységes gyakorlat kialakítását meg kell valósítani.

Nyomon követési rendszer (monitoring)

A jogszabályi előírás alapján, az ellenőrzési nyomvonalhoz kapcsolódóan, minden költségvetési szervnek ki kell alakítania egy olyan monitoring rendszert (hierarchikusan felépített vezetői információs rendszert), amelynek alapján a szervezet valamennyi tevékenységének minden szakasza értékelhető, és megfelelő jelzést ad a szükséges intézkedések meghozatalára. A kontroll nyilatkozatot akkor lehet korrekt, megalapozott módon megtenni, ha a Jegyző a kontrollrendszer és a belső ellenőrzés tapasztalatai felett „felügyeletet gyakorolva”, működteti és hasznosítja a monitoring rendszert is.

A Jegyző elvárja a vezetőitől, hogy kövessék nyomon a külső-, belső szabályozást és a szükséges korrekciókat tegyék meg.

A vezetés által kitűzött célok elérését szolgáló feladatok teljesítésének mérésére kidolgozott indikátorok (mutatószámok), a tevékenység során különböző irányban és mértékben változnak. **A vezetésnek folyamatosan látnia kell, hogy a teljesítmények a szándékaiknak megfelelően vagy attól eltérő módon alakulnak, ezért folyamatosan kontrollálniuk kell, hogy a kitűzött célok teljesítése hol tart, a teljesítés mérését biztosító indikátorok megfelelőek-e a teljesítménykövetelmények meghatározására, mérésére, értékelésre.**

Fejleszteni kell a belső jelentéstételi rendszer működtetését a szükséges feltételek megteremtésével, a különböző területeken alkalmazandó, ugyanakkor egymással szinkronban lévő **indikátorok** kidolgozásával.

Az indikátor rendszernek tartalmazni kell a gazdaságosság, a hatékonyság és az eredményesség értékelésére szolgáló mutatókat.

A javaslatok, intézkedési tervek megvalósítása

Az ellenőrzési jelentések azonosították, feltárták a nem megfelelő működések okait, a hiányosságok kiküszöbölésére vonatkozó – jogszabályi hivatkozással alátámasztott – javaslatok pedig végrehajtható és ellenőrizhető célkitűzéseket fogalmaztak meg.

Az ellenőrzés megállapításai a záró megbeszélésen kerültek ismertetésre és kiértékelésre. **Az** elvégzett vizsgálatok alapján készített **ellenőrzési jelentések megállapításait az érintett vezetők** érdemben – egy eset kivételével – nem vitatták. A vizsgálatot érintett területek, szervezeti egységek vezetői az ellenőrzési jelentésekben megfogalmazott javaslatokat akceptálták, az előírt intézkedési terveket elkészítették, a felelősök és határidők megjelölése minden esetben egyértelmű volt.

Általánosságban elmondható, hogy a felelősök a megfelelő intézkedéseket rendre meghozták. Egyes vizsgálatok esetében az intézkedések végrehajtása még folyamatban van.

Összességében megállapítható, hogy a belső ellenőrzések során tett megállapítások és javaslatok megfelelően hasznosultak.

Készült: Lajosmizse, 2016. április 18.

Készítette: dr. Csikai Zsolt s.k.
belső ellenőr

Jóváhagyás időpontja: Lajosmizse, 2016. május 17.

Jóváhagyta: dr. Balogh László s.k.
jegyző

2015. évi belső ellenőrzési terve

A Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet 31. §-a szerint az alábbi éves ellenőrzési tervet fogalmazza meg:

Sor-szám	Ellenőrzendő szerv megnevezése	Ellenőrzés tárgya, célja	Ellenőrzendő időszak	Ellenőrzési kapacitás	Ellenőrzés típusa	Ellenőrzés ütemezése
1.	Hivatal, támogatott szervezetek	Sport-, társadalmi és egyéb szervezetek részére az önkormányzat költségvetéséből céljelleggel nyújtott támogatások rendeltetés szerinti felhasználása (Lajosmizse és Felsőlajos)	2014. év	6 nap	pénzügyi ellenőrzés	I. n. év
2.	Roma Nemzetiségi Önkormányzat	Roma Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásának ellenőrzése	2014. év	4 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	I. n. év
3.	Hivatal, EGYSZI	2014. évi szociális normatív hozzájárulások igénybevételenek, felhasználásának és elszámolásának szabályszerűsége	2014. év	6 nap	szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés	I. n. év
4.	Hivatal	Helyi adók megállapításának és beszedésének ellenőrzése	2014. év	8 nap	rendszerellenőrzés	I-II. n. év
5.	Hivatal	Szociális ellátások vizsgálata, különös tekintettel az önkormányzati segélyre	2014. év	10 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	II. n. év
6.	Hivatal,	Az önkormányzati vagyongazdálkodás szabályszerűségének az ellenőrzése, (utóellenőrzés)	2014. év	8 nap	rendszerellenőrzés	II. n. év
7.	Hivatal Felsőlajos IGSZ	Az operatív gazdálkodási jogkörök alakulása, kontroll ellenőrzés, (kötelezettségvállalás, ellenjegyzés, teljesítésigazolások és érvényesítés) szabályok betartásának ellenőrzése	2014. év	15 nap	szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés	III. n. év.
8.	IGSZ	Készletgazdálkodás vizsgálata a gyermekékeztetésben, különös tekintettel az alapanyagbeszerzés szabályszerűségére, valamint az étkezési normák betartására	2015. év	10 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	IV. n. év
9.	Hivatal, intézmények	Európai uniós forrással támogatott fejlesztések és egyéb beszerzések ellenőrzése	2014. év	12 nap	rendszerellenőrzés	IV. n. év
10.		Tartalékidő		4 nap		

A 2015. évi ellenőrzések főbb megállapításai, javaslatok

2. melléklet

Az ellenőrzés tárgya	Megállapítások	Javaslatok	Intézkedések
<p>2014. évi céljellégű támogatások felhasználásának ellenőrzése</p>	<p>A Lajosmizsei Sakk Kör tíz számlában 61.575.- Ft-ot kétszeresen számolt el (az önkormányzat és a Lajosmizsért Közalapítvány felé) és a Közalapítvány felé egy számlát hamisított (35.000.- Ft)</p> <p>Felsőlajos Község Önkormányzata Lajosmizse Városi Labdarúgó Clubbal kötött „Együttműködési megállapodás”-a sem tartalmazza a támogatás célját.</p> <p>Az Iskoláért, Gyermekekért Alapítvány 200 ezer Ft támogatásban részesült a 2014. évi úszótábor költségeinek finanszírozására, az Alapítvány 50.000.- Ft-ot nem az úszótábor költségeire fordított.</p>	<p>A Polgármester és a Jegyző szólítsa fel a Sakk Kör elnökét, hogy 61.575.- Ft-ot fizessen vissza az önkormányzatának és 35 ezer Ft-ot a Lajosmizsért Közalapítványnak.</p> <p>Fizetési felszólításban értesítsék az Iskoláért, Gyermekekért Alapítványt, hogy 50.000.- Ft-ot fizessen vissza Felsőlajos Község Önkormányzatának.</p> <p>A támogatói okirat mellékletét képezze az egységes elszámoló lap.</p>	<p>A sakk-kör további számlák benyújtásával elszámolt.</p> <p>Az Iskoláért, Gyermekekért Alapítvány az 50.000.- Ft-ot 2015. február 2-án Felsőlajos Önkormányzatának visszafizette.</p> <p>A 2015. évi támogatói okiratokhoz az egységes elszámoló lapokat csatolták.</p>

<p>A Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2014. évi gazdálkodásának ellenőrzése</p>	<p>A Polgármesteri Hivatal SzMSZ-e nem tartalmazta az SzMSZ-ben nevesített munkakörökhöz tartozó az RNÖ gazdálkodásának végrehajtásával kapcsolatos előírásokat.</p> <p>Az RNÖ költségvetéséhez nem mutatták be az RNÖ költségvetési mérlegét közgazdasági tagolásban, valamint az előirányzat felhasználási tervét – szöveges indoklással együtt.</p> <p>Az RNÖ elnöke két esetben megsértette az összeférhetlenségi szabályokat, mert összesen 630.755.- Ft-ot saját maga számára utalványozott.</p>	<p>Kezdeményezze a Jegyző a Polgármesteri Hivatal SzMSZ-ének módosítását, hogy az tartalmazza az RNÖ gazdálkodásának végrehajtásával kapcsolatos, az Ávr. 13. § (1) bekezdés g) pontjában előírt feladatokat.</p> <p>Az RNÖ elnöke kezdeményezze a Települési Önkormányzattal kötött együttműködési megállapodás kiegészítését és módosítását, hogy az feleljen meg a Nek. tv. 80. § (3) bekezdés b) pontja előírásának.</p> <p>Az RNÖ elnöke gondoskodjon az Ávr. 60. § (2) bekezdésében előírt összeférhetlenségi szabály betartásáról.</p>	<p>A Hivatali SzMSZ IV. sor 24/5. pontja és az 1. sz. függelék (Pénzügyi Iroda Ügyrendje) már tartalmazza.</p> <p>Az RNÖ 2016. évi költségvetése már tartalmazza az RNÖ költségvetési mérlegét és előirányzat felhasználási tervét.</p> <p>2015-ben az RNÖ az összeférhetlenségi szabályt betartotta.</p>
<p>A 2014. évi szociális normatív hozzájárulások igénybevételének felhasználásának és elszámolásának szabályszerűsége</p>	<p>A támogatások elszámolása a naponta összesített ellátások száma alapján történt. A költségvetési támogatások igénybevételét és elszámolását megalapozó nyilvántartásokat a jogszabályi előírásoknak megfelelően folyamatosan vezették.</p> <p>Az ellenőrzés megállapította az egyes támogatási címeken elszámolható 2014. évi támogatási összegeket.</p>	<p>A jegyző intézkedjen, hogy az ellenőrzés megállapításait a Pénzügyi Iroda a támogatások elszámolásakor vegye figyelembe.</p>	<p>A Pénzügyi Iroda a támogatások elszámolásakor az ellenőrzési jelentés megállapításait figyelembe vette.</p>

<p>A helyi adók megállapításának, és beszédésének ellenőrzése</p>	<p>Az Önkormányzat gazdasági programjában az adópolitikával kapcsolatban konkrét követelményeket, célkitűzéseket nem fogalmazott meg. Az Adócsoport a bevételek utólagos vizsgálata alapján átfogó ellenőrzést, helyszíni vizsgálatot nem végzett.</p>	<p>A jegyző kezdeményezze, hogy a Képviselő-testület a 2015-2020. évekre vonatkozó gazdasági programban konkrétan határozza meg az adópolitikával kapcsolatos célkitűzéseit. Az Adócsoport minden ötezer forint feletti tartozást végrehajtásra adjon át a bírósági végrehajtónak. A jegyző tegyen a hátralékok csökkentését szolgáló intézkedéseket. Az Adócsoport a bevételek utólagos vizsgálata alapján végezzen átfogó vagy helyszíni ellenőrzést az iparüzési adó tekintetében.</p>	<p>A gazdasági program a 11. oldalán rendelkezik az önkormányzat adópolitikájáról. A hátralékok csökkentésére intézkedés történt, ennek is köszönhetően az adóbevételeink folyamatosan nőnek. A hátralékok jelentős része a végrehajtó által behajthatatlannak minősített, melyet ennek ellenére jellemzően az adó esedékességét követő 5. év december 31-ig nyilván kell tartani könyveinkben. Átfogó és helyszíni ellenőrzés nem volt az idegenforgalmi adónál, az iparüzési adónál helyszíni ellenőrzés nem volt, de 58 esetben került sor a bevételek utólagos ellenőrzésére.</p>
---	--	---	---

<p>Szociális ellátások vizsgálata</p>	<p>Az Igazgatási Csoport számítógépes nyilvántartásából a támogatásban kifizetett összegek megbízható módon nem állapították meg. A Polgármesteri Hivatal a 2014. évben számlarenddel nem rendelkezett. A segélyek megállapítása során 30 napon belül benyújtott ismételt kérelemre is állapították meg segélyt, a segélykérelem nyomtatvány kitöltése a</p>	<p>A polgármester kísérelje figyelemmel az önkormányzat gazdálkodásának szabályszerűségét. A jegyző intézkedjen a feltárt hibák és hiányosságok kijavítására.</p>	<p>A jegyző intézkedése nyomán a számlarend elkészült, a segélykérelmek kitöltésének teljességére az illetékes kolléga utasítást kapott..</p>
---------------------------------------	--	---	---

	kérelmek ötöde esetében hiányos.		
Az Önkormányzat vagyongazdálkodásának ellenőrzése (utóellenőrzés)	A Pénzügyi Iroda vezetője elkészítette a számviteli szabályzatot. Az önkormányzat zárszámadásához csatolt vagyonkimutatása nem felelt meg a Számviteli tv-ben rögzített teljesség és valódiság elvének, nem a valós állapotot mutatta, a mérleg nem tartalmazta a BÁCSVÍZ Zrt-nek vagyongazdálkodásba adott víziközmű vagyont. A 2014. évi beruházások aktiválása 25 esetben nem volt szabályszerű. A 2014. évi értékcsökkenési elszámolás hibás és hiányos volt.	A jegyző intézkedjen, hogy: a zárszámadáshoz csatolt vagyonkimutatás az Áhsz. 30 §-ában előírtakat tartalmazza; a mérlegben kimutatott eszközöket megfelelő leltárral támasszák alá; a beruházások aktiválása és az értékcsökkenés elszámolása a jogszabályi előírások szerint történjen; a Pénzügyi Iroda vezetője a hibák és hiányosságok kiküszöbölése érdekében készítsen intézkedési tervet.	A jegyző intézkedett, a zárszámadás és a mérleg összeállítását független könyvvizsgáló ellenőrzi, a Pénzügyi Iroda vezetője intézkedési tervet készített, végrehajtása megtörtént, illetve folyamatban van.

Az operatív gazdálkodási jogkörök alkalmazása szabályszerűségének ellenőrzése	A belső szabályzatok nem tartalmazzák az előzetes írásbeli kötelezettségvállalást nem igénylő kifizetése rendjét és dokumentációs részlet szabályait. A DOKK program alkalmatlan a szabad fedezet rendelkezésre állásának vizsgálatára. A Pénzügyi Iroda Felsőljajosi Kirendeltségénél az ellenjegyzés és érvényesítés belső kontrollok működése nem megfelelő	A jegyző intézkedjen a kulcskontrollok működésében feltárt hiányosságok és szabálytalanságok kijavítására, és kezdeményezze a DOKK program lecserélését.	A DOKK program lecserélésére intézkedés történt, a Titán keretrendszer (Casper könyvelőprogram) bevezetésére szerződés előkészítésre került és 2015 decemberében a kollégák képzésen is részt vettek. A Pénzügyi Irodán történt személyi változások, illetve az ASP közeljövőben történő kötelező bevezetése miatt a szerződéskötés felfüggesztésre került.
---	--	--	---

<p>Készletgazdálkodás vizsgálata a gyermekétkeztetésben</p>	<p>Az Óvoda Konyha a 2014. évben a nyersanyagnormát 718 ezer Ft-tal túllépte. A nyersanyagnormák betartása havi szinten rendkívüli változó, mely a vezetői ellenőrzés hiányára utal.</p> <p>Az Óvoda Konyha az óvodások részére az előírt napi 3 dl tejet nem biztosította.</p> <p>Az Iskola Konyha 2014. január 1-2015. szeptember 30-ig 2665 ezer Ft-tal kevesebb nyersanyagot használt fel az engedélyezettnél.</p>	<p>Az IGSZ vezetője tegyen eleget vezetői ellenőrzési kötelezettségének. A jegyző gondoskodjon arról, hogy az Iskola és az óvoda konyha csak az irányító szerv által megállapított szabad előirányzat terhére vállaljon kötelezettséget.</p> <p>Az IGSZ vezetője tartassa be a közzétételési rendelet tej – tejtermékekre vonatkozó előírásait.</p>	<p>Az érintett vezetők utasítása megtörtént a jogszabályokban foglaltak maradéktalan betartására..</p>
---	--	---	--

<p>Európai uniós forrással támogatott és egyéb beszerzések ellenőrzése</p>	<p>A 2015. évben a tervezett 5 közbeszerzési eljárásból három közbeszerzést folytattak le. A megbízottak a közbeszerzési eljárásokat a Kbt. elveinek és előírásainak megfelelően folytatták le. Az Önkormányzat a közbeszerzési eljárások nyilvánosságát csak részben biztosította, közzétételi kötelezettségének csak részben tett eleget. Az IGSZ a havi és negyedéves könyvviteli zárlat keretében nem végezte el a könyvvezetés helyességének ellenőrzését.</p>	<p>A Polgármester intézkedjen, hogy az önkormányzat az Info tv-ben előírt közzétételi kötelezettségének tegyen eleget, a Jegyző intézkedjen, hogy az IGSZ vezetője a könyvviteli zárlatok során az Áhsz-ben előírtak szerint végezze el feladatait.</p>	<p>Az érintett vezető utasítása megtörtént a jogszabályokban foglaltak maradéktalan betartására..</p>
--	---	---	---

ELŐTERJESZTÉS

**Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2016. május 30-i rendkívüli ülésére**

Tárgy: 2015. évi ellenőrzési jelentés

Az előterjesztést készítette:

dr. Csikai Zsolt
belső ellenőr

dr. Balogh László
jegyző

Tárgyalásra és véleményezésre megkapta:

-

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

-

dr. Balogh László sk.
jegyző

ELŐTERJESZTÉS

Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2016. május 30. napján tartandó rendkívüli ülésére

Tárgy: 2015. évi ellenőrzési jelentés

Üsz.: LMKOH/3251/1/2016.

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzat köteles gondoskodni a gazdálkodásának belső ellenőrzéséről jogszabályban előírt képesítésű ellenőr útján. Az önkormányzat jogszabályi kötelezettségének eleget téve folyamatosan biztosította is e tevékenység ellátását. 2013. szeptemberétől a belső ellenőrzési tevékenységet egy fő – megbízási szerződés keretében – végzi.

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Bkr.) 49. § (1) bekezdése alapján az éves ellenőrzési jelentés elkészítéséért a belső ellenőrzési vezető a felelős, melyet jóváhagyásra megküld a költségvetési szerv vezetőjének. Az éves jelentés részletes tartalmi követelményeit a Bkr. 48. §-a szabályozza.

A polgármester az éves ellenőrzési jelentést – a tárgyévet követően, a zárszámadási rendelettervezettel egyidejűleg – a képviselő-testület elé terjeszti. Az előbbieknél megfelelő jelentés elkészült, amely jelen előterjesztés mellékletét képezi.

Fentiek alapján az alábbi határozat-tervezetet terjesztem a Tisztelt Képviselő-testület elé:

Határozat-tervezet

...../2016. (...). ÖH.
2015. évi ellenőrzési jelentés

Határozat

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2015. évi ellenőrzési jelentést megtárgyalta és elfogadta.

Felelős: Képviselő-testület

Határidő: 2016. május 30.

Lajosmizse, 2016. május 26.

Basky András s.k.
polgármester

**LAJOSMIZSE VÁROS ÉS FELSŐLAJOS KÖZSÉG
ÖNKORMÁNYZATAINAK ÉVES ELLENŐRZÉSI JELENTÉSE
A 2015. ÉVRŐL**

I. Vezetői összefoglaló

A belső ellenőrzési tevékenység általános bemutatása

A belső ellenőrzés a vonatkozó jogszabályi rendelkezések (Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény, a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet, a hivatali SzMSZ, a nemzetközi és a magyarországi államháztartási belső ellenőrzési tapasztalatok, illetve a jegyző utasításai alapján **ellátja**:

- Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal,
- az Önkormányzat által fenntartott költségvetési szervek,
- a Roma Nemzetiségi Önkormányzat

belső ellenőrzését.

Ennek keretében a belső ellenőrzés elkészíti és karbantartja a Belső Ellenőrzési Kézikönyvet és a további szabályozó dokumentumokat. Elkészíti a következő évre vonatkozó éves ellenőrzési tervet.

A belső ellenőrzés az év során lefolytatja az éves ellenőrzési tervben foglalt vizsgálatokat, az ellenőrzések megállapításait írásba foglalja, az ellenőrzötteket tájékoztatja a vizsgálat tapasztalatairól, tanácsot ad a feltárt hiányosságok megelőzése és kiküszöbölése érdekében, súlyos hiányosság esetén javaslatot tesz a felelősség megállapítására, véleményezi az ellenőrzött szerv által készített intézkedési tervet, figyelemmel kíséri és egyes esetekben utóvizsgálattal kontrollálja az elvégzett intézkedéseket.

A belső ellenőrzés az év során elvégzett vizsgálatokról meghatározott adattartalmú nyilvántartást vezet az ellenőrzések dokumentumait pedig 10 évig megőrzi. Az év során végzett ellenőrzési tevékenységről éves összefoglaló jelentés készül, amely tartalmazza: az ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelését; az ellenőrzések fontosabb megállapításait és javaslatait; az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó események számát és rövid összefoglalását; a belső ellenőrzés által tett megállapítások és javaslatok hasznosulását; az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatokat.

Az éves ellenőrzési jelentés célja – az önkormányzatok esetében – az átláthatóság biztosítása és a közpénzek hatékony felhasználásának elősegítése a nyilvánosság megteremtésével annak érdekében, hogy a választópolgárokat képviselő testület saját szervezte irányításával és feladatellátásának gyakorlatával is példát mutasson. A beszámoló elkészítése, majd megtárgyalása lehetőséget ad a helyi önkormányzat és a hozzá tartozó költségvetési szervek ellenőrzési megállapításainak összegzésére, értékelésére.

II. A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása

1.) Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az önkormányzat 2015. évi belső ellenőrzési tervét (1. melléklet) a 108/2014. (XII. 12.) ÖH. számú határozatával fogadta el. A belső ellenőrzési terv elkészítése kockázatelemzés alapján, a vezetőségtől és a Pénzügyi Ellenőrző Bizottságtól előzetesen megkért javaslatok, igények figyelembevételével, valamint a belső ellenőrzés rendelkezésére álló kapacitáson alapult.

Az ellenőrzési terv – a Bkr. 31. §-ában foglaltak alapján – meghatározta a tervezett ellenőrzések tárgyát, célját, az ellenőrizendő időszakot, a szükséges ellenőrzési kapacitást; az ellenőrzés típusát és ütemezését.

Az elfogadott belső ellenőrzési terv **kilenc ellenőrzést** tartalmazott 79 ellenőrzési nappal és 4 nap tartalékidővel.

A tervezett ellenőrzések maradéktalanul végrehajtást nyertek, az ellenőrzésekről készült ellenőrzési jelentéseket a belső ellenőr – az ellenőrzési tervben meghatározott ütemezés szerint – Lajosmizse Város Jegyzőjének átadta.

A belső ellenőrzés soron kívüli (terven felüli) ellenőrzést a 2015. évben nem végzett.

Az ellenőrzések büntető-, szabálysértési, kártérítési eljárás megindítására okot adó cselekményt, mulasztást nem tártak fel.

Az ellenőrzések azonban számos hiányosságot és szabálytalanságot tártak fel, melyekre a belső ellenőrzés az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetőjének figyelmét felhívta – az ellenőrzési jelentés megküldésével egyidejűleg. Az ellenőrzések megállapításai alapján a feltárt hibák és hiányosságok megszüntetése és ismétlődésének elkerülése érdekében **a 2015. évi kilenc ellenőrzési jelentésben az ellenőrzés 34 javaslatot fogalmazott meg.** (2. sz. melléklet)

2.) A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása.

A belső ellenőr ellenőrzéseit a jogszabályban előírt megbízólevél birtokában végezte. Valamennyi ellenőrzés végrehajtásához ellenőrzési program készült. Az ellenőrzés megkezdéséről az ellenőrzött szervezet vezetőjét a helyszíni ellenőrzés megkezdése előtt legalább 3 nappal a belső ellenőr szóban értesítette. A jelentésekben leírtak követték az ellenőrzési programban rögzített szempontrendszert. A megállapítások jogszabályi hivatkozással és rendelkezésekkel, bizonyítékokkal (másolatokkal) voltak alátámasztva.

A belső ellenőr az ellenőrzések során betartotta a belső ellenőrökre vonatkozó szakmai, etikai kódexben foglalt alapelveket.

A jegyző a bizonyosságot adó ellenőrzési és a belső ellenőrzési standardokkal összhangban lévő tanácsadói tevékenységen kívül más tevékenység végrehajtásába a belső ellenőrt nem vonta be, biztosította funkcionális függetlenségét. Az ellenőrzések lefolytatásához szükséges tárgyi feltételek biztosítva voltak.

A belső ellenőrzést **akadályozó tényező**, hogy az **ellenőrzöttek nem, vagy nem kellő mértékben ismerik**, a kontrollrendszert, illetve az ezzel kapcsolatos fogalmakat, valamint a belső szabályzatokat és a **tevékenységük végzésével kapcsolatos jogszabályi előírásokat.** Az ellenőrzések során **feltárt hibák és hiányosságok** egy – nem jelentéktelen – részét a **belső szabályozás aktualizálásának hiánya, illetve – esetenként – maga a szabályozás hiánya idézte elő.**

3.) A tanácsadói tevékenység

Az Áht. 70. (2) bekezdése, valamint a Bkr. 2. § b) pontja alapján a belső ellenőrzés független, tárgyilagos bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, melynek célja, hogy az adott szervezet működését fejlessze és eredményességét növelje.

A Bkr. 2. § r) pontja értelmében a tanácsadó tevékenység a költségvetési szerv vezetője részére nyújtott olyan hozzáadott értéket eredményező szolgáltatás, amelynek jellegét és hatókörét a belső ellenőrzési vezető és a költségvetési szerv vezetője a megbízáskor közösen írásban vagy szóban határoz meg anélkül, hogy a felelősséget magára vállalná a belső ellenőr.

Ilyen tanácsadó tevékenység lehet például a konzultáció, javaslatok tétele, szakmai segítségnyújtás.

A 2015. évi ellenőrzési munkaterv időkeretében nem szerepel a tanácsadói tevékenységre fordítható idő. Tárgyévben a tanácsadás a konzultáció és javaslatok tételén és a jegyzővel történő konzultációkon keresztül valósult meg. A megfogalmazott javaslatok beépítésre kerültek az ellenőrzési jelentésekbe.

Az ellenőrzöttek részéről konzultációs lehetőség kérése többnyire telefonon keresztül történt. Ezek válaszára vagy azonnal, vagy egy-egy jogszabályi hivatkozás pontosítása érdekében végzett kutatómunkát követően került sor telefonon, vagy élőszóban.

A tanácsadó tevékenység során a belső ellenőrzés törekedett az objektivitás biztosítására.

Írásbeli felkérés alapján elvégzett tanácsadói tevékenységre nem került sor a 2015. évben. A tanácsadói tevékenységre külön ellenőrzési munkanap elszámolására nem került sor.

III. A belső kontrollrendszer működésének értékelése

1.) A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelésére tett javaslatok.

Az ellenőrzés eredményes működéséhez szükség van a megfelelően működő (és működtetett) információs, kontroll, értékelési és beszámolási rendszerek kialakítására. A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XIII. 31.) Korm. rendelet (Bkr) 6. § (2) bekezdése szerint „(2). A költségvetési szerv vezetője köteles olyan szabályzatokat kiadni, folyamatokat **kialakítani és működtetni** a szervezeten belül, amelyek biztosítják a rendelkezésre álló források szabályszerű szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.”

A Bkr azt is előírja, hogy a költségvetési szerv vezetője köteles kockázatkezelési rendszert működtetni, valamint a szervezeten belül kontrolltevékenységet kialakítani, amelyek biztosítják a kockázatok kezelését és hozzájárulnak a szervezet céljainak eléréséhez.

Az Önkormányzat vezetése és a belső ellenőrzés a jövőben is biztosítani szándékozik a belső kontrollok megfelelő működését, a költségvetési gazdálkodás szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes megvalósítását.

Ennek megfelelően a 2015. év során is kiemelt feladatként kezeltük a bekövetkezett jogszabályváltozások átvezetését. A szabályzatok felülvizsgálatát és aktualizálását a 2011. évi CLXXXIX. tv. (Mötv.), a 2011. évi CXCV. tv. (Áht.) és végrehajtási rendeletei, valamint a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (Bkr) rendelkezései szerint részben elvégeztük.

A költségvetési gazdálkodás gyakorlatát ugyancsak ezen jogszabályok előírásai szerint alakítjuk.

A belső kontrollrendszerek fejlesztésének illeszkednie kell az Önkormányzat egyes stratégiához, koncepcióhoz, közép- és hosszútávú terveihez.

Ezen dokumentumok kidolgozása a korábbi évek tapasztalatait felhasználva megtörtént.

A belső ellenőrzésnek továbbra is stratégiai célja az önkormányzati és intézményi gazdálkodás szervezettségének, szabályozottságának, a számviteli, gazdálkodási rend, valamint az informatikai

rendszer megbízhatóságának maradéktalan biztosítása. A stratégiai célok megvalósítása, az ellenőrzési feladatok mind magasabb színvonalú ellátása, valamint az ellenőrzési tapasztalatok hasznosulása érdekében pedig szükséges az ellenőrzési tevékenység folyamatos szakmai, módszertani fejlesztése.

A belső ellenőr iskolai végzettsége és szakmai tapasztalata megfelelő, a kötelező szakmai továbbképzések tekintetében pedig a szükséges intézkedéseket megtettük.

A belső ellenőrzés rendszeresen figyelemmel követi a munkaterületét érintő jogszabályváltozásokat és az ellenőrzési standardok és módszertanok változásait.

A belső ellenőrzés az ellenőrzési jelentésbe foglalt megállapításait a központi és helyi szabályozásra – belső szabályzat, önkormányzati rendelet – hivatkozással, konkrét rendelkezésekre alapozta.

Az ellenőrzési tapasztalatok azt mutatták, hogy **a megváltozott jogszabályi környezetnek való megfelelés az ellenőrzött területeken néhol még kialakításra vár.**

Bizonyos területek vonatkozásában a megállapítások arra utalnak, hogy a belső ellenőrzési pontok vagy folyamatok rendszerét nem minden esetben követik nyomon megfelelően.

Az egyes vizsgálatokhoz tartozó megállapítások és javaslatok bemutatását a **2. melléklet** tartalmazza.

2.) A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése

A belső kontroll egy összetett folyamat, amelyet a szervezet vezetése és dolgozói valósítanak meg, valamint folyamatosan alkalmazkodik a szervezetet érintő változásokhoz. A kontrollok lényege, hogy nem egyszeri ellenőrzési tevékenységet jelent, hanem folyamatokat, „kontrollpontok” alkalmazását előzetes, folyamatba épített és utólagos jelleggel.

A belső kontrollrendszer tartalmazza mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályzatokat, melyek alapján a költségvetési szerv érvényesíti a feladatai ellátására szolgáló előirányzatokkal, létszámmal és a vagyonnal való szabályszerű gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás követelményeit.

A belső kontrollrendszer keretében – a szervezet minden szintjén érvényesülő – a megfelelő **kontrollkörnyezet, kockázatkezelési rendszer, kontrolltevékenységek, információs és kommunikációs rendszer, és nyomon követési rendszer** (monitoring) kialakításáról, működtetéséről, fejlesztéséről kell gondoskodni.

Kontrollkörnyezet

A hivatal és az intézmények (költségvetési szervek) céljait alapvetően a képviselő-testület határozza meg az alapító okiratokban, illetve a szervezeti és működési szabályzatokban. A létrehozott költségvetési szervek stratégiai céljai írásban nem kerültek meghatározásra. A feladatok tervezése jellemzően operatív jellegűek, illetve az adott évre vonatkoznak (pl. költségvetések). A változó jogszabályi környezet, a megváltozott feladat és intézményi struktúra is bőven ró feladatot a vezetőkre. Elmondható, hogy a legtöbb feladat- és szervezeti változás a hivatalt érintette.

Elengedhetetlen minden olyan folyamat, tevékenység, feladat részletes szabályainak meghatározása, amely különféle kötelezettségeket, illetve jogokat állapít meg az egyes munkatársak számára, illetve amely a költségvetési szerv tevékenységére hatással van. **A komplex szabályzatrendszer kialakítása folyamatos feladatot jelent még jelenleg is a költségvetési szervek vezetői számára. A meglévő belső szabályzatok folyamatos módosításra, kiegészítésre, aktualizálásra szorulnak.**

A folyamatok meghatározása és dokumentálása terén ellenőrzési nyomvonalak átdolgozása segíthet e területen. A belső ellenőrzés e téren is folyamatosan megteszi javaslatait (természetesen a hiányzó

szabályzatok elkészítésére is), illetve munkájának jelentős részét teszi ki e tárgykörben végzett bizonyosságot nyújtó, valamint tanácsadási tevékenysége. Az idei év várhatóan alkalmas lesz arra, hogy a külső és belső, valamint jogszabályi és egyéb, helyi döntésekből eredő változásokat a szervezetekre vonatkozóan konkrétan adaptálhassuk, meghatározva a jogszabályi előírások helyi végrehajtási szabályait.

Kockázatkezelési rendszer

A költségvetési szervek működésére, ezen keresztül céljaik elérésre számos külső és belső kockázati tényező gyakorol különböző mértékű hatást, amelyekre a költségvetési szerv vezetőinek valamilyen formában reagálniuk kell. **Alapvető követelmény, hogy a költségvetési szerv vezetése** lehetőség szerint a szervezetet érintő **valamennyi kockázatot** – beleértve a támogató, funkcionális folyamatok (informatika, humán erőforrás, jogi szolgáltatások stb.) kockázatait is – **ismerje meg, mérje fel, gyűjtse össze és csoportosítsa** olyan módon, **hogy azok alkalmasak legyenek** az elemzés és értékelés elvégzéséhez, a **kockázatok rangsoroláshoz**.

A költségvetési szerv vezetőjének gondoskodni kell a kockázatkezelési rendszer működéséről, amit a kockázatkezelési szabályzatban kell rögzíteni. A kockázatkezelési rendszer működésében még vannak hiányosságok. A rendszer működtetését dokumentáló iratok vagy részben hiányosak, vagy teljes egészében hiányoznak.

Kontrolltevékenységek

A kontrolltevékenység részeként minden tevékenységre vonatkozóan biztosítani kell a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzést (FEUVE), különösen az alábbiak vonatkozásában:

- a pénzügyi döntések dokumentumainak elkészítését (ideértve a költségvetési tervezés, a kötelezettségvállalások, a szerződések, a kifizetések, a támogatásokkal való elszámolás, a szabálytalanság miatti visszafizettetések dokumentumait is),
- a pénzügyi kihatású döntések célszerűségi, gazdaságossági, hatékonysági és eredményességi szempontú megalapozottságát,
- a költségvetési gazdálkodás során az előzetes és utólagos pénzügyi ellenőrzést, a pénzügyi döntések szabályszerűségi szempontból történő jóváhagyását, illetve ellenjegyzését,
- a gazdasági események elszámolása (a hatályos jogszabályoknak megfelelő könyvvezetés és beszámolás) kontrollját.

A vizsgált szervezeteknél a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzés rendszerét; a pénzgazdálkodással kapcsolatos kötelezettségvállalás, a teljesítés igazolása és pénzügyi teljesítés elrendelésének hatásköri rendjét; az adatvédelmi szabályokat; az iratkezelés szabályait; a költségvetés és zárszámadás elkészítésének rendjét **szabályozták**.

Az ellenőrzések során azonban megállapítást nyert, hogy **a belső szabályzatokat a munkatársak nem, vagy csak részben ismerik**, a szabályzatokban előírtak betartására és betartatására a FEUVE nem, vagy nem kellő hatékonysággal terjed ki. Ennek kiküszöbölésére vonatkozik az ellenőrzési jelentések javaslatainak többsége. A már bekövetkezett, nem kívánatos események kijavítására minden esetben helyrehozó (korrekciós) kontrollok szükségesek. A belső ellenőrzés a hibák, a hiányosságok jellegétől függően, a gyors helyreállítás érdekében gyakran nem kötelezte a szervezeteket intézkedési terv készítésére, amennyiben az azonnali helyreállítás biztosítható és elvégezhető volt.

Információs és kommunikációs rendszer

Az információ és kommunikáció nélkülözhetetlen a költségvetési szervek minden szintjén az eredményes kontroll és a költségvetési szervek céljainak elérése érdekében. Az információs és kommunikációs rendszer átszövi a belső kontrollrendszer minden elemét.

Az ellenőrzések tapasztalatai szerint **nem minden esetben biztosították, hogy az alkalmazottak a munkájuk végzéséhez szükséges információkhoz maradéktalanul és időben hozzáférjenek**, ezért törekedni kell arra, hogy a közölt információ pontos, megbízható, teljes releváns és közérthető legyen. A szervezeti egységek közötti kommunikáció sok esetben szintén nem megfelelő, ezért e terület egységes szabályozását és egységes gyakorlat kialakítását meg kell valósítani.

Nyomon követési rendszer (monitoring)

A jogszabályi előírás alapján, az ellenőrzési nyomvonalhoz kapcsolódóan, minden költségvetési szervnek ki kell alakítania egy olyan monitoring rendszert (hierarchikusan felépített vezetői információs rendszert), amelynek alapján a szervezet valamennyi tevékenységének minden szakasza értékelhető, és megfelelő jelzést ad a szükséges intézkedések meghozatalára. A kontroll nyilatkozatot akkor lehet korrekt, megalapozott módon megtenni, ha a Jegyző a kontrollrendszer és a belső ellenőrzés tapasztalatai felett „felügyeletet gyakorolva”, működteti és hasznosítja a monitoring rendszert is.

A Jegyző elvárja a vezetőitől, hogy kövessék nyomon a külső-, belső szabályozást és a szükséges korrekciókat tegyék meg.

A vezetés által kitűzött célok elérését szolgáló feladatok teljesítésének mérésére kidolgozott indikátorok (mutatószámok), a tevékenység során különböző irányban és mértékben változnak. **A vezetésnek folyamatosan látnia kell, hogy a teljesítmények a szándékaiknak megfelelően vagy attól eltérő módon alakulnak, ezért folyamatosan kontrollálniuk kell, hogy a kitűzött célok teljesítése hol tart, a teljesítés mérését biztosító indikátorok megfelelőek-e a teljesítménykövetelmények meghatározására, mérésére, értékelésére.**

Fejleszteni kell a belső jelentéstételi rendszer működtetését a szükséges feltételek megteremtésével, a különböző területeken alkalmazandó, ugyanakkor egymással szinkronban lévő **indikátorok** kidolgozásával.

Az indikátor rendszernek tartalmazni kell a gazdaságosság, a hatékonyság és az eredményesség értékelésére szolgáló mutatókat.

A javaslatok, intézkedési tervek megvalósítása

Az ellenőrzési jelentések azonosították, feltárták a nem megfelelő működések okait, a hiányosságok kiküszöbölésére vonatkozó – jogszabályi hivatkozással alátámasztott – javaslatok pedig végrehajtható és ellenőrizhető célkitűzéseket fogalmaztak meg.

Az ellenőrzés megállapításai a záró megbeszélésen kerültek ismertetésre és kiértékelésre. **Az** elvégzett vizsgálatok alapján készített **ellenőrzési jelentések megállapításait az érintett vezetők** érdemben – egy eset kivételével – nem vitatták. A vizsgálatot érintett területek, szervezeti egységek vezetői az ellenőrzési jelentésekben megfogalmazott javaslatokat akceptálták, az előírt intézkedési terveket elkészítették, a felelősök és határidők megjelölése minden esetben egyértelmű volt.

Általánosságban elmondható, hogy a felelősök a megfelelő intézkedéseket rendre meghozták. Egyes vizsgálatok esetében az intézkedések végrehajtása még folyamatban van.

Összességében megállapítható, hogy a belső ellenőrzések során tett megállapítások és javaslatok megfelelően hasznosultak.

Készült: Lajosmizse, 2016. április 18.

Készítette: dr. Csikai Zsolt s.k.
belső ellenőr

Jóváhagyás időpontja: Lajosmizse, 2016. május 17.

Jóváhagyta: dr. Balogh László s.k.
jegyző

2015. évi belső ellenőrzési terve

A Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet 31. §-a szerint az alábbi éves ellenőrzési tervet fogalmazza meg:

Sor-szám	Ellenőrzendő szerv megnevezése	Ellenőrzés tárgya, célja	Ellenőrzendő időszak	Ellenőrzési kapacitás	Ellenőrzés típusa	Ellenőrzés ütemezése
1.	Hivatal, támogatott szervezetek	Sport-, társadalmi és egyéb szervezetek részére az önkormányzat költségvetéséből céljelleggel nyújtott támogatások rendeltetés szerinti felhasználása (Lajosmizse és Felsőlajos)	2014. év	6 nap	pénzügyi ellenőrzés	I. n. év
2.	Roma Nemzetiségi Önkormányzat	Roma Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásának ellenőrzése	2014. év	4 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	I. n. év
3.	Hivatal, EGYSZI	2014. évi szociális normatív hozzájárulások igénybevételenek, felhasználásának és elszámolásának szabályszerűsége	2014. év	6 nap	szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés	I. n. év
4.	Hivatal	Helyi adók megállapításának és beszedésének ellenőrzése	2014. év	8 nap	rendszerellenőrzés	I-II. n. év
5.	Hivatal	Szociális ellátások vizsgálata, különös tekintettel az önkormányzati segélyre	2014. év	10 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	II. n. év
6.	Hivatal,	Az önkormányzati vagyongazdálkodás szabályszerűségének az ellenőrzése, (utóellenőrzés)	2014. év	8 nap	rendszerellenőrzés	II. n. év
7.	Hivatal Felsőlajos IGSZ	Az operatív gazdálkodási jogkörök alakulása, kontroll ellenőrzés, (kötelezettségvállalás, ellenjegyzés, teljesítésigazolások és érvényesítés) szabályok betartásának ellenőrzése	2014. év	15 nap	szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés	III. n. év.
8.	IGSZ	Készletgazdálkodás vizsgálata a gyermekétkeztetésben, különös tekintettel az alapanyagbeszerzés szabályszerűségére, valamint az étkezési normák betartására	2015. év	10 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	IV. n. év
9.	Hivatal, intézmények	Európai uniós forrással támogatott fejlesztések és egyéb beszerzések ellenőrzése	2014. év	12 nap	rendszerellenőrzés	IV. n. év
10.		Tartalékidő		4 nap		

A 2015. évi ellenőrzések főbb megállapításai, javaslatok

2. melléklet

Az ellenőrzés tárgya	Megállapítások	Javaslatok	Intézkedések
<p>2014. évi céljellégű támogatások felhasználásának ellenőrzése</p>	<p>A Lajosmizsei Sakk Kör tíz számlában 61.575.- Ft-ot kétszeresen számolt el (az önkormányzat és a Lajosmizsért Közalapítvány felé) és a Közalapítvány felé egy számlát hamisított (35.000.- Ft)</p> <p>Felsőlajos Község Önkormányzata Lajosmizse Városi Labdarúgó Clubbal kötött „Együttműködési megállapodás”-a sem tartalmazza a támogatás célját.</p> <p>Az Iskoláért, Gyermekekért Alapítvány 200 ezer Ft támogatásban részesült a 2014. évi úszótábor költségeinek finanszírozására, az Alapítvány 50.000.- Ft-ot nem az úszótábor költségeire fordított.</p>	<p>A Polgármester és a Jegyző szólítsa fel a Sakk Kör elnökét, hogy 61.575.- Ft-ot fizessen vissza az önkormányzatának és 35 ezer Ft-ot a Lajosmizsért Közalapítványnak.</p> <p>Fizetési felszólításban értesítsék az Iskoláért, Gyermekekért Alapítványt, hogy 50.000.- Ft-ot fizessen vissza Felsőlajos Község Önkormányzatának.</p> <p>A támogatói okirat mellékletét képezze az egységes elszámoló lap.</p>	<p>A sakk-kör további számlák benyújtásával elszámolt.</p> <p>Az Iskoláért, Gyermekekért Alapítvány az 50.000.- Ft-ot 2015. február 2-án Felsőlajos Önkormányzatának visszafizette.</p> <p>A 2015. évi támogatói okiratokhoz az egységes elszámoló lapokat csatolták.</p>

<p>A Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2014. évi gazdálkodásának ellenőrzése</p>	<p>A Polgármesteri Hivatal SzMSZ-e nem tartalmazta az SzMSZ-ben nevesített munkakörökhöz tartozó az RNÖ gazdálkodásának végrehajtásával kapcsolatos előírásokat.</p> <p>Az RNÖ költségvetéséhez nem mutatták be az RNÖ költségvetési mérlegét közgazdasági tagolásban, valamint az előirányzat felhasználási tervét – szöveges indoklással együtt.</p> <p>Az RNÖ elnöke két esetben megsértette az összeférhetlenségi szabályokat, mert összesen 630.755.- Ft-ot saját maga számára utalványozott.</p>	<p>Kezdeményezze a Jegyző a Polgármesteri Hivatal SzMSZ-ének módosítását, hogy az tartalmazza az RNÖ gazdálkodásának végrehajtásával kapcsolatos, az Ávr. 13. § (1) bekezdés g) pontjában előírt feladatokat.</p> <p>Az RNÖ elnöke kezdeményezze a Települési Önkormányzattal kötött együttműködési megállapodás kiegészítését és módosítását, hogy az feleljen meg a Nek. tv. 80. § (3) bekezdés b) pontja előírásának.</p> <p>Az RNÖ elnöke gondoskodjon az Ávr. 60. § (2) bekezdésében előírt összeférhetlenségi szabály betartásáról.</p>	<p>A Hivatali SzMSZ IV. sor 24/5. pontja és az 1. sz. függelék (Pénzügyi Iroda Ügyrendje) már tartalmazza.</p> <p>Az RNÖ 2016. évi költségvetése már tartalmazza az RNÖ költségvetési mérlegét és előirányzat felhasználási tervét.</p> <p>2015-ben az RNÖ az összeférhetlenségi szabályt betartotta.</p>
<p>A 2014. évi szociális normatív hozzájárulások igénybevételének felhasználásának és elszámolásának szabályszerűsége</p>	<p>A támogatások elszámolása a naponta összesített ellátások száma alapján történt. A költségvetési támogatások igénybevételét és elszámolását megalapozó nyilvántartásokat a jogszabályi előírásoknak megfelelően folyamatosan vezették.</p> <p>Az ellenőrzés megállapította az egyes támogatási címeken elszámolható 2014. évi támogatási összegeket.</p>	<p>A jegyző intézkedjen, hogy az ellenőrzés megállapításait a Pénzügyi Iroda a támogatások elszámolásakor vegye figyelembe.</p>	<p>A Pénzügyi Iroda a támogatások elszámolásakor az ellenőrzési jelentés megállapításait figyelembe vette.</p>

<p>A helyi adók megállapításának, és beszédésének ellenőrzése</p>	<p>Az Önkormányzat gazdasági programjában az adópolitikával kapcsolatban konkrét követelményeket, célkitűzéseket nem fogalmazott meg. Az Adócsoport a bevételek utólagos vizsgálata alapján átfogó ellenőrzést, helyszíni vizsgálatot nem végzett.</p>	<p>A jegyző kezdeményezze, hogy a Képviselő-testület a 2015-2020. évekre vonatkozó gazdasági programban konkrétan határozza meg az adópolitikával kapcsolatos célkitűzéseit. Az Adócsoport minden ötezer forint feletti tartozást végrehajtásra adjon át a bírósági végrehajtónak. A jegyző tegyen a hátralékok csökkentését szolgáló intézkedéseket. Az Adócsoport a bevételek utólagos vizsgálata alapján végezzen átfogó vagy helyszíni ellenőrzést az iparüzési adó tekintetében.</p>	<p>A gazdasági program a 11. oldalán rendelkezik az önkormányzat adópolitikájáról. A hátralékok csökkentésére intézkedés történt, ennek is köszönhetően az adóbevételeink folyamatosan nőnek. A hátralékok jelentős része a végrehajtó által behajthatatlannak minősített, melyet ennek ellenére jellemzően az adó esedékességét követő 5. év december 31-ig nyilván kell tartani könyveinkben. Átfogó és helyszíni ellenőrzés nem volt az idegenforgalmi adónál, az iparüzési adónál helyszíni ellenőrzés nem volt, de 58 esetben került sor a bevételek utólagos ellenőrzésére.</p>
---	--	---	---

<p>Szociális ellátások vizsgálata</p>	<p>Az Igazgatási Csoport számítógépes nyilvántartásából a támogatásban kifizetett összegek megbízható módon nem állapították meg. A Polgármesteri Hivatal a 2014. évben számlarenddel nem rendelkezett. A segélyek megállapítása során 30 napon belül benyújtott ismételt kérelemre is állapították meg segélyt, a segélykérelem nyomtatvány kitöltése a</p>	<p>A polgármester kísérelje figyelemmel az önkormányzat gazdálkodásának szabályszerűségét. A jegyző intézkedjen a feltárt hibák és hiányosságok kijavítására.</p>	<p>A jegyző intézkedése nyomán a számlarend elkészült, a segélykérelmek kitöltésének teljességére az illetékes kolléga utasítást kapott..</p>
---------------------------------------	--	---	---

	kérelmek ötöde esetében hiányos.		
Az Önkormányzat vagyongazdálkodásának ellenőrzése (utóellenőrzés)	A Pénzügyi Iroda vezetője elkészítette a számviteli szabályzatot. Az önkormányzat zárszámadásához csatolt vagyongazdálkodásának ellenőrzése (utóellenőrzés) nem felelt meg a Számviteli tv-ben rögzített teljesség és valódiság elvének, nem a valós állapotot mutatta, a mérleg nem tartalmazta a BÁCSVÍZ Zrt-nek vagyongazdálkodásba adott víziközmű vagyont. A 2014. évi beruházások aktiválása 25 esetben nem volt szabályszerű. A 2014. évi értékcsökkenési elszámolás hibás és hiányos volt.	A jegyző intézkedjen, hogy: a zárszámadáshoz csatolt vagyongazdálkodás az Áhsz. 30 §-ában előírtakat tartalmazza; a mérlegben kimutatott eszközöket megfelelő leltárral támasszák alá; a beruházások aktiválása és az értékcsökkenés elszámolása a jogszabályi előírások szerint történjen; a Pénzügyi Iroda vezetője a hibák és hiányosságok kiküszöbölése érdekében készítsen intézkedési tervet.	A jegyző intézkedett, a zárszámadás és a mérleg összeállítását független könyvvizsgáló ellenőrzi, a Pénzügyi Iroda vezetője intézkedési tervet készített, végrehajtása megtörtént, illetve folyamatban van.

Az operatív gazdálkodási jogkörök alkalmazása szabályszerűségének ellenőrzése	A belső szabályzatok nem tartalmazzák az előzetes írásbeli kötelezettségvállalást nem igénylő kifizetése rendjét és dokumentációs részlet szabályait. A DOKK program alkalmatlan a szabad fedezet rendelkezésre állásának vizsgálatára. A Pénzügyi Iroda Felsőrajosi Kirendeltségénél az ellenjegyzés és érvényesítés belső kontrollok működése nem megfelelő	A jegyző intézkedjen a kulcskontrollok működésében feltárt hiányosságok és szabálytalanságok kijavítására, és kezdeményezze a DOKK program lecserélését.	A DOKK program lecserélésére intézkedés történt, a Titán keretrendszer (Casper könyvelőprogram) bevezetésére szerződés előkészítésre került és 2015 decemberében a kollégák képzésen is részt vettek. A Pénzügyi Irodán történt személyi változások, illetve az ASP közeljövőben történő kötelező bevezetése miatt a szerződéskötés felfüggesztésre került.
---	---	--	---

<p>Készletgazdálkodás vizsgálata a gyermekétkeztetésben</p>	<p>Az Óvoda Konyha a 2014. évben a nyersanyagnormát 718 ezer Ft-tal túllépte. A nyersanyagnormák betartása havi szinten rendkívüli változó, mely a vezetői ellenőrzés hiányára utal.</p> <p>Az Óvoda Konyha az óvodások részére az előírt napi 3 dl tejet nem biztosította.</p> <p>Az Iskola Konyha 2014. január 1-2015. szeptember 30-ig 2665 ezer Ft-tal kevesebb nyersanyagot használt fel az engedélyezettnél.</p>	<p>Az IGSZ vezetője tegyen eleget vezetői ellenőrzési kötelezettségének. A jegyző gondoskodjon arról, hogy az Iskola és az óvoda konyha csak az irányító szerv által megállapított szabad előirányzat terhére vállaljon kötelezettséget.</p> <p>Az IGSZ vezetője tartassa be a közétkeztetési rendelet tej – tejtermékekre vonatkozó előírásait.</p>	<p>Az érintett vezetők utasítása megtörtént a jogszabályokban foglaltak maradéktalan betartására..</p>
---	--	--	--

<p>Európai uniós forrással támogatott és egyéb beszerzések ellenőrzése</p>	<p>A 2015. évben a tervezett 5 közbeszerzési eljárásból három közbeszerzést folytattak le. A megbízottak a közbeszerzési eljárásokat a Kbt. elveinek és előírásainak megfelelően folytatták le. Az Önkormányzat a közbeszerzési eljárások nyilvánosságát csak részben biztosította, közzétételi kötelezettségének csak részben tett eleget. Az IGSZ a havi és negyedéves könyvviteli zárlat keretében nem végezte el a könyvvezetés helyességének ellenőrzését.</p>	<p>A Polgármester intézkedjen, hogy az önkormányzat az Info tv-ben előírt közzétételi kötelezettségének tegyen eleget, a Jegyző intézkedjen, hogy az IGSZ vezetője a könyvviteli zárlatok során az Áhsz-ben előírtak szerint végezze el feladatait.</p>	<p>Az érintett vezető utasítása megtörtént a jogszabályokban foglaltak maradéktalan betartására..</p>
--	---	---	---

ELŐTERJESZTÉS

**Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2016. május 30-i rendkívüli ülésére**

Tárgy: 2015. évi ellenőrzési jelentés

Az előterjesztést készítette:

dr. Csikai Zsolt
belső ellenőr

dr. Balogh László
jegyző

Tárgyalásra és véleményezésre megkapta:

-

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

-

dr. Balogh László sk.
jegyző

ELŐTERJESZTÉS

Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2016. május 30. napján tartandó rendkívüli ülésére

Tárgy: 2015. évi ellenőrzési jelentés

Üsz.: LMKOH/3251/1/2016.

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzat köteles gondoskodni a gazdálkodásának belső ellenőrzéséről jogszabályban előírt képesítésű ellenőr útján. Az önkormányzat jogszabályi kötelezettségének eleget téve folyamatosan biztosította is e tevékenység ellátását. 2013. szeptemberétől a belső ellenőrzési tevékenységet egy fő – megbízási szerződés keretében – végzi.

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Bkr.) 49. § (1) bekezdése alapján az éves ellenőrzési jelentés elkészítéséért a belső ellenőrzési vezető a felelős, melyet jóváhagyásra megküld a költségvetési szerv vezetőjének. Az éves jelentés részletes tartalmi követelményeit a Bkr. 48. §-a szabályozza.

A polgármester az éves ellenőrzési jelentést – a tárgyévet követően, a zárszámadási rendelettervezettel egyidejűleg – a képviselő-testület elé terjeszti. Az előbbieknél megfelelő jelentés elkészült, amely jelen előterjesztés mellékletét képezi.

Fentiek alapján az alábbi határozat-tervezetet terjesztem a Tisztelt Képviselő-testület elé:

Határozat-tervezet

...../2016. (...). ÖH.
2015. évi ellenőrzési jelentés

Határozat

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2015. évi ellenőrzési jelentést megtárgyalta és elfogadta.

Felelős: Képviselő-testület

Határidő: 2016. május 30.

Lajosmizse, 2016. május 26.

Basky András s.k.
polgármester

**LAJOSMIZSE VÁROS ÉS FELSŐLAJOS KÖZSÉG
ÖNKORMÁNYZATAINAK ÉVES ELLENŐRZÉSI JELENTÉSE
A 2015. ÉVRŐL**

I. Vezetői összefoglaló

A belső ellenőrzési tevékenység általános bemutatása

A belső ellenőrzés a vonatkozó jogszabályi rendelkezések (Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény, a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet, a hivatali SzMSZ, a nemzetközi és a magyarországi államháztartási belső ellenőrzési tapasztalatok, illetve a jegyző utasításai alapján **ellátja**:

- Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal,
- az Önkormányzat által fenntartott költségvetési szervek,
- a Roma Nemzetiségi Önkormányzat

belső ellenőrzését.

Ennek keretében a belső ellenőrzés elkészíti és karbantartja a Belső Ellenőrzési Kézikönyvet és a további szabályozó dokumentumokat. Elkészíti a következő évre vonatkozó éves ellenőrzési tervet.

A belső ellenőrzés az év során lefolytatja az éves ellenőrzési tervben foglalt vizsgálatokat, az ellenőrzések megállapításait írásba foglalja, az ellenőrzötteket tájékoztatja a vizsgálat tapasztalatairól, tanácsot ad a feltárt hiányosságok megelőzése és kiküszöbölése érdekében, súlyos hiányosság esetén javaslatot tesz a felelősség megállapítására, véleményezi az ellenőrzött szerv által készített intézkedési tervet, figyelemmel kíséri és egyes esetekben utóvizsgálattal kontrollálja az elvégzett intézkedéseket.

A belső ellenőrzés az év során elvégzett vizsgálatokról meghatározott adattartalmú nyilvántartást vezet az ellenőrzések dokumentumait pedig 10 évig megőrzi. Az év során végzett ellenőrzési tevékenységről éves összefoglaló jelentés készül, amely tartalmazza: az ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelését; az ellenőrzések fontosabb megállapításait és javaslatait; az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó események számát és rövid összefoglalását; a belső ellenőrzés által tett megállapítások és javaslatok hasznosulását; az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatokat.

Az éves ellenőrzési jelentés célja – az önkormányzatok esetében – az átláthatóság biztosítása és a közpénzek hatékony felhasználásának elősegítése a nyilvánosság megteremtésével annak érdekében, hogy a választópolgárokat képviselő testület saját szervezte irányításával és feladatellátásának gyakorlatával is példát mutasson. A beszámoló elkészítése, majd megtárgyalása lehetőséget ad a helyi önkormányzat és a hozzá tartozó költségvetési szervek ellenőrzési megállapításainak összegzésére, értékelésére.

II. A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása

1.) Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az önkormányzat 2015. évi belső ellenőrzési tervét (1. melléklet) a 108/2014. (XII. 12.) ÖH. számú határozatával fogadta el. A belső ellenőrzési terv elkészítése kockázatelemzés alapján, a vezetőségtől és a Pénzügyi Ellenőrző Bizottságtól előzetesen megkért javaslatok, igények figyelembevételével, valamint a belső ellenőrzés rendelkezésére álló kapacitáson alapult.

Az ellenőrzési terv – a Bkr. 31. §-ában foglaltak alapján – meghatározta a tervezett ellenőrzések tárgyát, célját, az ellenőrizendő időszakot, a szükséges ellenőrzési kapacitást; az ellenőrzés típusát és ütemezését.

Az elfogadott belső ellenőrzési terv **kilenc ellenőrzést** tartalmazott 79 ellenőrzési nappal és 4 nap tartalékidővel.

A tervezett ellenőrzések maradéktalanul végrehajtást nyertek, az ellenőrzésekről készült ellenőrzési jelentéseket a belső ellenőr – az ellenőrzési tervben meghatározott ütemezés szerint – Lajosmizse Város Jegyzőjének átadta.

A belső ellenőrzés soron kívüli (terven felüli) ellenőrzést a 2015. évben nem végzett.

Az ellenőrzések büntető-, szabálysértési, kártérítési eljárás megindítására okot adó cselekményt, mulasztást nem tártak fel.

Az ellenőrzések azonban számos hiányosságot és szabálytalanságot tártak fel, melyekre a belső ellenőrzés az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetőjének figyelmét felhívta – az ellenőrzési jelentés megküldésével egyidejűleg. Az ellenőrzések megállapításai alapján a feltárt hibák és hiányosságok megszüntetése és ismétlődésének elkerülése érdekében **a 2015. évi kilenc ellenőrzési jelentésben az ellenőrzés 34 javaslatot fogalmazott meg.** (2. sz. melléklet)

2.) A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása.

A belső ellenőr ellenőrzéseit a jogszabályban előírt megbízólevél birtokában végezte. Valamennyi ellenőrzés végrehajtásához ellenőrzési program készült. Az ellenőrzés megkezdéséről az ellenőrzött szervezet vezetőjét a helyszíni ellenőrzés megkezdése előtt legalább 3 nappal a belső ellenőr szóban értesítette. A jelentésekben leírtak követték az ellenőrzési programban rögzített szempontrendszert. A megállapítások jogszabályi hivatkozással és rendelkezésekkel, bizonyítékokkal (másolatokkal) voltak alátámasztva.

A belső ellenőr az ellenőrzések során betartotta a belső ellenőrökre vonatkozó szakmai, etikai kódexben foglalt alapelveket.

A jegyző a bizonyosságot adó ellenőrzési és a belső ellenőrzési standardokkal összhangban lévő tanácsadói tevékenységen kívül más tevékenység végrehajtásába a belső ellenőrt nem vonta be, biztosította funkcionális függetlenségét. Az ellenőrzések lefolytatásához szükséges tárgyi feltételek biztosítva voltak.

A belső ellenőrzést **akadályozó tényező**, hogy az **ellenőrzöttek nem, vagy nem kellő mértékben ismerik**, a kontrollrendszert, illetve az ezzel kapcsolatos fogalmakat, valamint a belső szabályzatokat és a **tevékenységük végzésével kapcsolatos jogszabályi előírásokat.** **Az ellenőrzések során feltárt hibák és hiányosságok egy – nem jelentéktelen – részét a belső szabályozás aktualizálásának hiánya, illetve – esetenként – maga a szabályozás hiánya idézte elő.**

3.) A tanácsadói tevékenység

Az Áht. 70. (2) bekezdése, valamint a Bkr. 2. § b) pontja alapján a belső ellenőrzés független, tárgyilagos bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, melynek célja, hogy az adott szervezet működését fejlessze és eredményességét növelje.

A Bkr. 2. § r) pontja értelmében a tanácsadó tevékenység a költségvetési szerv vezetője részére nyújtott olyan hozzáadott értéket eredményező szolgáltatás, amelynek jellegét és hatókörét a belső ellenőrzési vezető és a költségvetési szerv vezetője a megbízáskor közösen írásban vagy szóban határoz meg anélkül, hogy a felelősséget magára vállalná a belső ellenőr.

Ilyen tanácsadó tevékenység lehet például a konzultáció, javaslatok tétele, szakmai segítségnyújtás.

A 2015. évi ellenőrzési munkaterv időkeretében nem szerepel a tanácsadói tevékenységre fordítható idő. Tárgyévben a tanácsadás a konzultáció és javaslatok tételén és a jegyzővel történő konzultációkon keresztül valósult meg. A megfogalmazott javaslatok beépítésre kerültek az ellenőrzési jelentésekbe.

Az ellenőrzöttek részéről konzultációs lehetőség kérése többnyire telefonon keresztül történt. Ezek válaszára vagy azonnal, vagy egy-egy jogszabályi hivatkozás pontosítása érdekében végzett kutatómunkát követően került sor telefonon, vagy élőszóban.

A tanácsadó tevékenység során a belső ellenőrzés törekedett az objektivitás biztosítására.

Írásbeli felkérés alapján elvégzett tanácsadói tevékenységre nem került sor a 2015. évben. A tanácsadói tevékenységre külön ellenőrzési munkanap elszámolására nem került sor.

III. A belső kontrollrendszer működésének értékelése

1.) A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelésére tett javaslatok.

Az ellenőrzés eredményes működéséhez szükség van a megfelelően működő (és működtetett) információs, kontroll, értékelési és beszámolási rendszerek kialakítására. A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XIII. 31.) Korm. rendelet (Bkr) 6. § (2) bekezdése szerint „(2). A költségvetési szerv vezetője köteles olyan szabályzatokat kiadni, folyamatokat **kialakítani és működtetni** a szervezeten belül, amelyek biztosítják a rendelkezésre álló források szabályszerű szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.”

A Bkr azt is előírja, hogy a költségvetési szerv vezetője köteles kockázatkezelési rendszert működtetni, valamint a szervezeten belül kontrolltevékenységet kialakítani, amelyek biztosítják a kockázatok kezelését és hozzájárulnak a szervezet céljainak eléréséhez.

Az Önkormányzat vezetése és a belső ellenőrzés a jövőben is biztosítani szándékozik a belső kontrollok megfelelő működését, a költségvetési gazdálkodás szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes megvalósítását.

Ennek megfelelően a 2015. év során is kiemelt feladatként kezeltük a bekövetkezett jogszabályváltozások átvezetését. A szabályzatok felülvizsgálatát és aktualizálását a 2011. évi CLXXXIX. tv. (Mötv.), a 2011. évi CXCV. tv. (Áht.) és végrehajtási rendeletei, valamint a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (Bkr) rendelkezései szerint részben elvégeztük.

A költségvetési gazdálkodás gyakorlatát ugyancsak ezen jogszabályok előírásai szerint alakítjuk.

A belső kontrollrendszerek fejlesztésének illeszkednie kell az Önkormányzat egyes stratégiához, koncepcióhoz, közép- és hosszútávú terveihez.

Ezen dokumentumok kidolgozása a korábbi évek tapasztalatait felhasználva megtörtént.

A belső ellenőrzésnek továbbra is stratégiai célja az önkormányzati és intézményi gazdálkodás szervezettségének, szabályozottságának, a számviteli, gazdálkodási rend, valamint az informatikai

rendszer megbízhatóságának maradéktalan biztosítása. A stratégiai célok megvalósítása, az ellenőrzési feladatok mind magasabb színvonalú ellátása, valamint az ellenőrzési tapasztalatok hasznosulása érdekében pedig szükséges az ellenőrzési tevékenység folyamatos szakmai, módszertani fejlesztése.

A belső ellenőr iskolai végzettsége és szakmai tapasztalata megfelelő, a kötelező szakmai továbbképzések tekintetében pedig a szükséges intézkedéseket megtettük.

A belső ellenőrzés rendszeresen figyelemmel követi a munkaterületét érintő jogszabályváltozásokat és az ellenőrzési standardok és módszertanok változásait.

A belső ellenőrzés az ellenőrzési jelentésbe foglalt megállapításait a központi és helyi szabályozásra – belső szabályzat, önkormányzati rendelet – hivatkozással, konkrét rendelkezésekre alapozta.

Az ellenőrzési tapasztalatok azt mutatták, hogy **a megváltozott jogszabályi környezetnek való megfelelés az ellenőrzött területeken néhol még kialakításra vár.**

Bizonyos területek vonatkozásában a megállapítások arra utalnak, hogy a belső ellenőrzési pontok vagy folyamatok rendszerét nem minden esetben követik nyomon megfelelően.

Az egyes vizsgálatokhoz tartozó megállapítások és javaslatok bemutatását a **2. melléklet** tartalmazza.

2.) A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése

A belső kontroll egy összetett folyamat, amelyet a szervezet vezetése és dolgozói valósítanak meg, valamint folyamatosan alkalmazkodik a szervezetet érintő változásokhoz. A kontrollok lényege, hogy nem egyszeri ellenőrzési tevékenységet jelent, hanem folyamatokat, „kontrollpontok” alkalmazását előzetes, folyamatba épített és utólagos jelleggel.

A belső kontrollrendszer tartalmazza mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályzatokat, melyek alapján a költségvetési szerv érvényesíti a feladatai ellátására szolgáló előirányzatokkal, létszámmal és a vagyonnal való szabályszerű gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás követelményeit.

A belső kontrollrendszer keretében – a szervezet minden szintjén érvényesülő – a megfelelő **kontrollkörnyezet, kockázatkezelési rendszer, kontrolltevékenységek, információs és kommunikációs rendszer, és nyomon követési rendszer** (monitoring) kialakításáról, működtetéséről, fejlesztéséről kell gondoskodni.

Kontrollkörnyezet

A hivatal és az intézmények (költségvetési szervek) céljait alapvetően a képviselő-testület határozza meg az alapító okiratokban, illetve a szervezeti és működési szabályzatokban. A létrehozott költségvetési szervek stratégiai céljai írásban nem kerültek meghatározásra. A feladatok tervezése jellemzően operatív jellegűek, illetve az adott évre vonatkoznak (pl. költségvetések). A változó jogszabályi környezet, a megváltozott feladat és intézményi struktúra is bőven ró feladatot a vezetőkre. Elmondható, hogy a legtöbb feladat- és szervezeti változás a hivatalt érintette.

Elengedhetetlen minden olyan folyamat, tevékenység, feladat részletes szabályainak meghatározása, amely különféle kötelezettségeket, illetve jogokat állapít meg az egyes munkatársak számára, illetve amely a költségvetési szerv tevékenységére hatással van. **A komplex szabályzatrendszer kialakítása folyamatos feladatot jelent még jelenleg is a költségvetési szervek vezetői számára. A meglévő belső szabályzatok folyamatos módosításra, kiegészítésre, aktualizálásra szorulnak.**

A folyamatok meghatározása és dokumentálása terén ellenőrzési nyomvonalak átdolgozása segíthet e területen. A belső ellenőrzés e téren is folyamatosan megteszi javaslatait (természetesen a hiányzó

szabályzatok elkészítésére is), illetve munkájának jelentős részét teszi ki e tárgykörben végzett bizonyosságot nyújtó, valamint tanácsadási tevékenysége. Az idei év várhatóan alkalmas lesz arra, hogy a külső és belső, valamint jogszabályi és egyéb, helyi döntésekből eredő változásokat a szervezetekre vonatkozóan konkrétan adaptálhassuk, meghatározva a jogszabályi előírások helyi végrehajtási szabályait.

Kockázatkezelési rendszer

A költségvetési szervek működésére, ezen keresztül céljaik elérésre számos külső és belső kockázati tényező gyakorol különböző mértékű hatást, amelyekre a költségvetési szerv vezetőinek valamilyen formában reagálniuk kell. **Alapvető követelmény, hogy a költségvetési szerv vezetése** lehetőség szerint a szervezetet érintő **valamennyi kockázatot** – beleértve a támogató, funkcionális folyamatok (informatika, humán erőforrás, jogi szolgáltatások stb.) kockázatait is – **ismerje meg, mérje fel, gyűjtse össze és csoportosítsa** olyan módon, **hogy azok alkalmasak legyenek** az elemzés és értékelés elvégzéséhez, a **kockázatok rangsoroláshoz**.

A költségvetési szerv vezetőjének gondoskodni kell a kockázatkezelési rendszer működéséről, amit a kockázatkezelési szabályzatban kell rögzíteni. A kockázatkezelési rendszer működésében még vannak hiányosságok. A rendszer működtetését dokumentáló iratok vagy részben hiányosak, vagy teljes egészében hiányoznak.

Kontrolltevékenységek

A kontrolltevékenység részeként minden tevékenységre vonatkozóan biztosítani kell a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzést (FEUVE), különösen az alábbiak vonatkozásában:

- a pénzügyi döntések dokumentumainak elkészítését (ideértve a költségvetési tervezés, a kötelezettségvállalások, a szerződések, a kifizetések, a támogatásokkal való elszámolás, a szabálytalanság miatti visszafizettetések dokumentumait is),
- a pénzügyi kihatású döntések célszerűségi, gazdaságossági, hatékonysági és eredményességi szempontú megalapozottságát,
- a költségvetési gazdálkodás során az előzetes és utólagos pénzügyi ellenőrzést, a pénzügyi döntések szabályszerűségi szempontból történő jóváhagyását, illetve ellenjegyzését,
- a gazdasági események elszámolása (a hatályos jogszabályoknak megfelelő könyvvezetés és beszámolás) kontrollját.

A vizsgált szervezeteknél a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzés rendszerét; a pénzgazdálkodással kapcsolatos kötelezettségvállalás, a teljesítés igazolása és pénzügyi teljesítés elrendelésének hatásköri rendjét; az adatvédelmi szabályokat; az iratkezelés szabályait; a költségvetés és zárszámadás elkészítésének rendjét **szabályozták**.

Az ellenőrzések során azonban megállapítást nyert, hogy **a belső szabályzatokat a munkatársak nem, vagy csak részben ismerik**, a szabályzatokban előírtak betartására és betartatására a FEUVE nem, vagy nem kellő hatékonysággal terjed ki. Ennek kiküszöbölésére vonatkozik az ellenőrzési jelentések javaslatainak többsége. A már bekövetkezett, nem kívánatos események kijavítására minden esetben helyrehozó (korrekciós) kontrollok szükségesek. A belső ellenőrzés a hibák, a hiányosságok jellegétől függően, a gyors helyreállítás érdekében gyakran nem kötelezte a szervezeteket intézkedési terv készítésére, amennyiben az azonnali helyreállítás biztosítható és elvégezhető volt.

Információs és kommunikációs rendszer

Az információ és kommunikáció nélkülözhetetlen a költségvetési szervek minden szintjén az eredményes kontroll és a költségvetési szervek céljainak elérése érdekében. Az információs és kommunikációs rendszer átszövi a belső kontrollrendszer minden elemét.

Az ellenőrzések tapasztalatai szerint **nem minden esetben biztosították, hogy az alkalmazottak a munkájuk végzéséhez szükséges információkhoz maradéktalanul és időben hozzáférjenek**, ezért törekedni kell arra, hogy a közölt információ pontos, megbízható, teljes releváns és közérthető legyen. A szervezeti egységek közötti kommunikáció sok esetben szintén nem megfelelő, ezért e terület egységes szabályozását és egységes gyakorlat kialakítását meg kell valósítani.

Nyomon követési rendszer (monitoring)

A jogszabályi előírás alapján, az ellenőrzési nyomvonalhoz kapcsolódóan, minden költségvetési szervnek ki kell alakítania egy olyan monitoring rendszert (hierarchikusan felépített vezetői információs rendszert), amelynek alapján a szervezet valamennyi tevékenységének minden szakasza értékelhető, és megfelelő jelzést ad a szükséges intézkedések meghozatalára. A kontroll nyilatkozatot akkor lehet korrekt, megalapozott módon megtenni, ha a Jegyző a kontrollrendszer és a belső ellenőrzés tapasztalatai felett „felügyeletet gyakorolva”, működteti és hasznosítja a monitoring rendszert is.

A Jegyző elvárja a vezetőitől, hogy kövessék nyomon a külső-, belső szabályozást és a szükséges korrekciókat tegyék meg.

A vezetés által kitűzött célok elérését szolgáló feladatok teljesítésének mérésére kidolgozott indikátorok (mutatószámok), a tevékenység során különböző irányban és mértékben változnak. **A vezetésnek folyamatosan látnia kell, hogy a teljesítmények a szándékaiknak megfelelően vagy attól eltérő módon alakulnak, ezért folyamatosan kontrollálniuk kell, hogy a kitűzött célok teljesítése hol tart, a teljesítés mérését biztosító indikátorok megfelelőek-e a teljesítménykövetelmények meghatározására, mérésére, értékelésére.**

Fejleszteni kell a belső jelentéstételi rendszer működtetését a szükséges feltételek megteremtésével, a különböző területeken alkalmazandó, ugyanakkor egymással szinkronban lévő **indikátorok** kidolgozásával.

Az indikátor rendszernek tartalmazni kell a gazdaságosság, a hatékonyság és az eredményesség értékelésére szolgáló mutatókat.

A javaslatok, intézkedési tervek megvalósítása

Az ellenőrzési jelentések azonosították, feltárták a nem megfelelő működések okait, a hiányosságok kiküszöbölésére vonatkozó – jogszabályi hivatkozással alátámasztott – javaslatok pedig végrehajtható és ellenőrizhető célkitűzéseket fogalmaztak meg.

Az ellenőrzés megállapításai a záró megbeszélésen kerültek ismertetésre és kiértékelésre. **Az** elvégzett vizsgálatok alapján készített **ellenőrzési jelentések megállapításait az érintett vezetők** érdemben – egy eset kivételével – nem vitatták. A vizsgálatot érintett területek, szervezeti egységek vezetői az ellenőrzési jelentésekben megfogalmazott javaslatokat akceptálták, az előírt intézkedési terveket elkészítették, a felelősök és határidők megjelölése minden esetben egyértelmű volt.

Általánosságban elmondható, hogy a felelősök a megfelelő intézkedéseket rendre meghozták. Egyes vizsgálatok esetében az intézkedések végrehajtása még folyamatban van.

Összességében megállapítható, hogy a belső ellenőrzések során tett megállapítások és javaslatok megfelelően hasznosultak.

Készült: Lajosmizse, 2016. április 18.

Készítette: dr. Csikai Zsolt s.k.
belső ellenőr

Jóváhagyás időpontja: Lajosmizse, 2016. május 17.

Jóváhagyta: dr. Balogh László s.k.
jegyző

2015. évi belső ellenőrzési terve

A Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet 31. §-a szerint az alábbi éves ellenőrzési tervet fogalmazza meg:

Sor-szám	Ellenőrzendő szerv megnevezése	Ellenőrzés tárgya, célja	Ellenőrzendő időszak	Ellenőrzési kapacitás	Ellenőrzés típusa	Ellenőrzés ütemezése
1.	Hivatal, támogatott szervezetek	Sport-, társadalmi és egyéb szervezetek részére az önkormányzat költségvetéséből céljelleggel nyújtott támogatások rendeltetés szerinti felhasználása (Lajosmizse és Felsőlajos)	2014. év	6 nap	pénzügyi ellenőrzés	I. n. év
2.	Roma Nemzetiségi Önkormányzat	Roma Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásának ellenőrzése	2014. év	4 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	I. n. év
3.	Hivatal, EGYFSZI	2014. évi szociális normatív hozzájárulások igénybevételenek, felhasználásának és elszámolásának szabályszerűsége	2014. év	6 nap	szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés	I. n. év
4.	Hivatal	Helyi adók megállapításának és beszedésének ellenőrzése	2014. év	8 nap	rendszerellenőrzés	I-II. n. év
5.	Hivatal	Szociális ellátások vizsgálata, különös tekintettel az önkormányzati segélyre	2014. év	10 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	II. n. év
6.	Hivatal,	Az önkormányzati vagyongazdálkodás szabályszerűségének az ellenőrzése, (utóellenőrzés)	2014. év	8 nap	rendszerellenőrzés	II. n. év
7.	Hivatal Felsőlajos IGSZ	Az operatív gazdálkodási jogkörök alakulása, kontroll ellenőrzés, (kötelezettségvállalás, ellenjegyzés, teljesítésigazolások és érvényesítés) szabályok betartásának ellenőrzése	2014. év	15 nap	szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés	III. n. év.
8.	IGSZ	Készletgazdálkodás vizsgálata a gyermekétkeztetésben, különös tekintettel az alapanyagbeszerzés szabályszerűségére, valamint az étkezési normák betartására	2015. év	10 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	IV. n. év
9.	Hivatal, intézmények	Európai uniós forrással támogatott fejlesztések és egyéb beszerzések ellenőrzése	2014. év	12 nap	rendszerellenőrzés	IV. n. év
10.		Tartalékidő		4 nap		

A 2015. évi ellenőrzések főbb megállapításai, javaslatok

2. melléklet

Az ellenőrzés tárgya	Megállapítások	Javaslatok	Intézkedések
<p>2014. évi céljellégű támogatások felhasználásának ellenőrzése</p>	<p>A Lajosmizsei Sakk Kör tíz számlában 61.575.- Ft-ot kétszeresen számolt el (az önkormányzat és a Lajosmizsért Közalapítvány felé) és a Közalapítvány felé egy számlát hamisított (35.000.- Ft)</p> <p>Felsőlajos Község Önkormányzata Lajosmizse Városi Labdarúgó Clubbal kötött „Együttműködési megállapodás”-a sem tartalmazza a támogatás célját.</p> <p>Az Iskoláért, Gyermekekért Alapítvány 200 ezer Ft támogatásban részesült a 2014. évi úszótábor költségeinek finanszírozására, az Alapítvány 50.000.- Ft-ot nem az úszótábor költségeire fordított.</p>	<p>A Polgármester és a Jegyző szólítsa fel a Sakk Kör elnökét, hogy 61.575.- Ft-ot fizessen vissza az önkormányzatának és 35 ezer Ft-ot a Lajosmizsért Közalapítványnak.</p> <p>Fizetési felszólításban értesítsék az Iskoláért, Gyermekekért Alapítványt, hogy 50.000.- Ft-ot fizessen vissza Felsőlajos Község Önkormányzatának.</p> <p>A támogatói okirat mellékletét képezze az egységes elszámoló lap.</p>	<p>A sakk-kör további számlák benyújtásával elszámolt.</p> <p>Az Iskoláért, Gyermekekért Alapítvány az 50.000.- Ft-ot 2015. február 2-án Felsőlajos Önkormányzatának visszafizette.</p> <p>A 2015. évi támogatói okiratokhoz az egységes elszámoló lapokat csatolták.</p>

<p>A Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2014. évi gazdálkodásának ellenőrzése</p>	<p>A Polgármesteri Hivatal SzMSZ-e nem tartalmazta az SzMSZ-ben nevesített munkakörökhöz tartozó az RNÖ gazdálkodásának végrehajtásával kapcsolatos előírásokat.</p> <p>Az RNÖ költségvetéséhez nem mutatták be az RNÖ költségvetési mérlegét közgazdasági tagolásban, valamint az előirányzat felhasználási tervét – szöveges indoklással együtt.</p> <p>Az RNÖ elnöke két esetben megsértette az összeférhetlenségi szabályokat, mert összesen 630.755.- Ft-ot saját maga számára utalványozott.</p>	<p>Kezdeményezze a Jegyző a Polgármesteri Hivatal SzMSZ-ének módosítását, hogy az tartalmazza az RNÖ gazdálkodásának végrehajtásával kapcsolatos, az Ávr. 13. § (1) bekezdés g) pontjában előírt feladatokat.</p> <p>Az RNÖ elnöke kezdeményezze a Települési Önkormányzattal kötött együttműködési megállapodás kiegészítését és módosítását, hogy az feleljen meg a Nek. tv. 80. § (3) bekezdés b) pontja előírásának.</p> <p>Az RNÖ elnöke gondoskodjon az Ávr. 60. § (2) bekezdésében előírt összeférhetlenségi szabály betartásáról.</p>	<p>A Hivatali SzMSZ IV. sor 24/5. pontja és az 1. sz. függelék (Pénzügyi Iroda Ügyrendje) már tartalmazza.</p> <p>Az RNÖ 2016. évi költségvetése már tartalmazza az RNÖ költségvetési mérlegét és előirányzat felhasználási tervét.</p> <p>2015-ben az RNÖ az összeférhetlenségi szabályt betartotta.</p>
<p>A 2014. évi szociális normatív hozzájárulások igénybevételének felhasználásának és elszámolásának szabályszerűsége</p>	<p>A támogatások elszámolása a naponta összesített ellátások száma alapján történt. A költségvetési támogatások igénybevételét és elszámolását megalapozó nyilvántartásokat a jogszabályi előírásoknak megfelelően folyamatosan vezették.</p> <p>Az ellenőrzés megállapította az egyes támogatási címeken elszámolható 2014. évi támogatási összegeket.</p>	<p>A jegyző intézkedjen, hogy az ellenőrzés megállapításait a Pénzügyi Iroda a támogatások elszámolásakor vegye figyelembe.</p>	<p>A Pénzügyi Iroda a támogatások elszámolásakor az ellenőrzési jelentés megállapításait figyelembe vette.</p>

<p>A helyi adók megállapításának, és beszédésének ellenőrzése</p>	<p>Az Önkormányzat gazdasági programjában az adópolitikával kapcsolatban konkrét követelményeket, célkitűzéseket nem fogalmazott meg. Az Adócsoport a bevételek utólagos vizsgálata alapján átfogó ellenőrzést, helyszíni vizsgálatot nem végzett.</p>	<p>A jegyző kezdeményezze, hogy a Képviselő-testület a 2015-2020. évekre vonatkozó gazdasági programban konkrétan határozza meg az adópolitikával kapcsolatos célkitűzéseit. Az Adócsoport minden ötezer forint feletti tartozást végrehajtásra adjon át a bírósági végrehajtónak. A jegyző tegyen a hátralékok csökkentését szolgáló intézkedéseket. Az Adócsoport a bevételek utólagos vizsgálata alapján végezzen átfogó vagy helyszíni ellenőrzést az iparüzési adó tekintetében.</p>	<p>A gazdasági program a 11. oldalán rendelkezik az önkormányzat adópolitikájáról. A hátralékok csökkentésére intézkedés történt, ennek is köszönhetően az adóbevételeink folyamatosan nőnek. A hátralékok jelentős része a végrehajtó által behajthatatlannak minősített, melyet ennek ellenére jellemzően az adó esedékességét követő 5. év december 31-ig nyilván kell tartani könyveinkben. Átfogó és helyszíni ellenőrzés nem volt az idegenforgalmi adónál, az iparüzési adónál helyszíni ellenőrzés nem volt, de 58 esetben került sor a bevételek utólagos ellenőrzésére.</p>
---	--	---	---

<p>Szociális ellátások vizsgálata</p>	<p>Az Igazgatási Csoport számítógépes nyilvántartásából a támogatásban kifizetett összegek megbízható módon nem állapították meg. A Polgármesteri Hivatal a 2014. évben számlarenddel nem rendelkezett. A segélyek megállapítása során 30 napon belül benyújtott ismételt kérelemre is állapították meg segélyt, a segélykérelem nyomtatvány kitöltése a</p>	<p>A polgármester kísérelje figyelemmel az önkormányzat gazdálkodásának szabályszerűségét. A jegyző intézkedjen a feltárt hibák és hiányosságok kijavítására.</p>	<p>A jegyző intézkedése nyomán a számlarend elkészült, a segélykérelmek kitöltésének teljességére az illetékes kolléga utasítást kapott..</p>
---------------------------------------	--	---	---

	kérelmek ötöde esetében hiányos.		
Az Önkormányzat vagyongazdálkodásának ellenőrzése (utóellenőrzés)	A Pénzügyi Iroda vezetője elkészítette a számviteli szabályzatot. Az önkormányzat zárszámadásához csatolt vagyonskimutatása nem felelt meg a Számviteli tv-ben rögzített teljesség és valódiság elvének, nem a valós állapotot mutatta, a mérleg nem tartalmazta a BÁCSVÍZ Zrt-nek vagyongazdálkodásba adott víziközmű vagyont. A 2014. évi beruházások aktiválása 25 esetben nem volt szabályszerű. A 2014. évi értékcsökkenési elszámolás hibás és hiányos volt.	A jegyző intézkedjen, hogy: a zárszámadáshoz csatolt vagyonskimutatás az Áhsz. 30 §-ában előírtakat tartalmazza; a mérlegben kimutatott eszközöket megfelelő leltárral támasszák alá; a beruházások aktiválása és az értékcsökkenés elszámolása a jogszabályi előírások szerint történjen; a Pénzügyi Iroda vezetője a hibák és hiányosságok kiküszöbölése érdekében készítsen intézkedési tervet.	A jegyző intézkedett, a zárszámadás és a mérleg összeállítását független könyvvizsgáló ellenőrzi, a Pénzügyi Iroda vezetője intézkedési tervet készített, végrehajtása megtörtént, illetve folyamatban van.

Az operatív gazdálkodási jogkörök alkalmazása szabályszerűségének ellenőrzése	A belső szabályzatok nem tartalmazzák az előzetes írásbeli kötelezettségvállalást nem igénylő kifizetése rendjét és dokumentációs részlet szabályait. A DOKK program alkalmatlan a szabad fedezet rendelkezésre állásának vizsgálatára. A Pénzügyi Iroda Felsőljajosi Kirendeltségénél az ellenjegyzés és érvényesítés belső kontrollok működése nem megfelelő	A jegyző intézkedjen a kulcskontrollok működésében feltárt hiányosságok és szabálytalanságok kijavítására, és kezdeményezze a DOKK program lecserélését.	A DOKK program lecserélésére intézkedés történt, a Titán keretrendszer (Casper könyvelőprogram) bevezetésére szerződés előkészítésre került és 2015 decemberében a kollégák képzésen is részt vettek. A Pénzügyi Irodán történt személyi változások, illetve az ASP közeljövőben történő kötelező bevezetése miatt a szerződéskötés felfüggesztésre került.
---	--	--	---

<p>Készletgazdálkodás vizsgálata a gyermekétkeztetésben</p>	<p>Az Óvoda Konyha a 2014. évben a nyersanyagnormát 718 ezer Ft-tal túllépte. A nyersanyagnormák betartása havi szinten rendkívüli változó, mely a vezetői ellenőrzés hiányára utal.</p> <p>Az Óvoda Konyha az óvodások részére az előírt napi 3 dl tejet nem biztosította.</p> <p>Az Iskola Konyha 2014. január 1-2015. szeptember 30-ig 2665 ezer Ft-tal kevesebb nyersanyagot használt fel az engedélyezettnél.</p>	<p>Az IGSZ vezetője tegyen eleget vezetői ellenőrzési kötelezettségének. A jegyző gondoskodjon arról, hogy az Iskola és az óvoda konyha csak az irányító szerv által megállapított szabad előirányzat terhére vállaljon kötelezettséget.</p> <p>Az IGSZ vezetője tartassa be a közétkeztetési rendelet tej – tejtermékekre vonatkozó előírásait.</p>	<p>Az érintett vezetők utasítása megtörtént a jogszabályokban foglaltak maradéktalan betartására..</p>
---	--	--	--

<p>Európai uniós forrással támogatott és egyéb beszerzések ellenőrzése</p>	<p>A 2015. évben a tervezett 5 közbeszerzési eljárásból három közbeszerzést folytattak le. A megbízottak a közbeszerzési eljárásokat a Kbt. elveinek és előírásainak megfelelően folytatták le. Az Önkormányzat a közbeszerzési eljárások nyilvánosságát csak részben biztosította, közzétételi kötelezettségének csak részben tett eleget. Az IGSZ a havi és negyedéves könyvviteli zárlat keretében nem végezte el a könyvvezetés helyességének ellenőrzését.</p>	<p>A Polgármester intézkedjen, hogy az önkormányzat az Info tv-ben előírt közzétételi kötelezettségének tegyen eleget, a Jegyző intézkedjen, hogy az IGSZ vezetője a könyvviteli zárlatok során az Áhsz-ben előírtak szerint végezze el feladatait.</p>	<p>Az érintett vezető utasítása megtörtént a jogszabályokban foglaltak maradéktalan betartására..</p>
--	---	---	---

ELŐTERJESZTÉS

**Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2016. május 30-i rendkívüli ülésére**

Tárgy: 2015. évi ellenőrzési jelentés

Az előterjesztést készítette:

dr. Csikai Zsolt
belső ellenőr

dr. Balogh László
jegyző

Tárgyalásra és véleményezésre megkapta:

-

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

-

dr. Balogh László sk.
jegyző

ELŐTERJESZTÉS

Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2016. május 30. napján tartandó rendkívüli ülésére

Tárgy: 2015. évi ellenőrzési jelentés

Üsz.: LMKOH/3251/1/2016.

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzat köteles gondoskodni a gazdálkodásának belső ellenőrzéséről jogszabályban előírt képesítésű ellenőr útján. Az önkormányzat jogszabályi kötelezettségének eleget téve folyamatosan biztosította is e tevékenység ellátását. 2013. szeptemberétől a belső ellenőrzési tevékenységet egy fő – megbízási szerződés keretében – végzi.

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Bkr.) 49. § (1) bekezdése alapján az éves ellenőrzési jelentés elkészítéséért a belső ellenőrzési vezető a felelős, melyet jóváhagyásra megküld a költségvetési szerv vezetőjének. Az éves jelentés részletes tartalmi követelményeit a Bkr. 48. §-a szabályozza.

A polgármester az éves ellenőrzési jelentést – a tárgyévet követően, a zárszámadási rendelettervezettel egyidejűleg – a képviselő-testület elé terjeszti. Az előbbieknél megfelelő jelentés elkészült, amely jelen előterjesztés mellékletét képezi.

Fentiek alapján az alábbi határozat-tervezetet terjesztem a Tisztelt Képviselő-testület elé:

Határozat-tervezet

...../2016. (...). ÖH.
2015. évi ellenőrzési jelentés

Határozat

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2015. évi ellenőrzési jelentést megtárgyalta és elfogadta.

Felelős: Képviselő-testület

Határidő: 2016. május 30.

Lajosmizse, 2016. május 26.

Basky András s.k.
polgármester

**LAJOSMIZSE VÁROS ÉS FELSŐLAJOS KÖZSÉG
ÖNKORMÁNYZATAINAK ÉVES ELLENŐRZÉSI JELENTÉSE
A 2015. ÉVRŐL**

I. Vezetői összefoglaló

A belső ellenőrzési tevékenység általános bemutatása

A belső ellenőrzés a vonatkozó jogszabályi rendelkezések (Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény, a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet, a hivatali SzMSZ, a nemzetközi és a magyarországi államháztartási belső ellenőrzési tapasztalatok, illetve a jegyző utasításai alapján **ellátja**:

- Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal,
- az Önkormányzat által fenntartott költségvetési szervek,
- a Roma Nemzetiségi Önkormányzat

belső ellenőrzését.

Ennek keretében a belső ellenőrzés elkészíti és karbantartja a Belső Ellenőrzési Kézikönyvet és a további szabályozó dokumentumokat. Elkészíti a következő évre vonatkozó éves ellenőrzési tervet.

A belső ellenőrzés az év során lefolytatja az éves ellenőrzési tervben foglalt vizsgálatokat, az ellenőrzések megállapításait írásba foglalja, az ellenőrzötteket tájékoztatja a vizsgálat tapasztalatairól, tanácsot ad a feltárt hiányosságok megelőzése és kiküszöbölése érdekében, súlyos hiányosság esetén javaslatot tesz a felelősség megállapítására, véleményezi az ellenőrzött szerv által készített intézkedési tervet, figyelemmel kíséri és egyes esetekben utóvizsgálattal kontrollálja az elvégzett intézkedéseket.

A belső ellenőrzés az év során elvégzett vizsgálatokról meghatározott adattartalmú nyilvántartást vezet az ellenőrzések dokumentumait pedig 10 évig megőrzi. Az év során végzett ellenőrzési tevékenységről éves összefoglaló jelentés készül, amely tartalmazza: az ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelését; az ellenőrzések fontosabb megállapításait és javaslatait; az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó események számát és rövid összefoglalását; a belső ellenőrzés által tett megállapítások és javaslatok hasznosulását; az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatokat.

Az éves ellenőrzési jelentés célja – az önkormányzatok esetében – az átláthatóság biztosítása és a közpénzek hatékony felhasználásának elősegítése a nyilvánosság megteremtésével annak érdekében, hogy a választópolgárokat képviselő testület saját szervezte irányításával és feladatellátásának gyakorlatával is példát mutasson. A beszámoló elkészítése, majd megtárgyalása lehetőséget ad a helyi önkormányzat és a hozzá tartozó költségvetési szervek ellenőrzési megállapításainak összegzésére, értékelésére.

II. A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása

1.) Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az önkormányzat 2015. évi belső ellenőrzési tervét (1. melléklet) a 108/2014. (XII. 12.) ÖH. számú határozatával fogadta el. A belső ellenőrzési terv elkészítése kockázatelemzés alapján, a vezetőségtől és a Pénzügyi Ellenőrző Bizottságtól előzetesen megkért javaslatok, igények figyelembevételével, valamint a belső ellenőrzés rendelkezésére álló kapacitáson alapult.

Az ellenőrzési terv – a Bkr. 31. §-ában foglaltak alapján – meghatározta a tervezett ellenőrzések tárgyát, célját, az ellenőrizendő időszakot, a szükséges ellenőrzési kapacitást; az ellenőrzés típusát és ütemezését.

Az elfogadott belső ellenőrzési terv **kilenc ellenőrzést** tartalmazott 79 ellenőrzési nappal és 4 nap tartalékidővel.

A tervezett ellenőrzések maradéktalanul végrehajtást nyertek, az ellenőrzésekről készült ellenőrzési jelentéseket a belső ellenőr – az ellenőrzési tervben meghatározott ütemezés szerint – Lajosmizse Város Jegyzőjének átadta.

A belső ellenőrzés soron kívüli (terven felüli) ellenőrzést a 2015. évben nem végzett.

Az ellenőrzések büntető-, szabálysértési, kártérítési eljárás megindítására okot adó cselekményt, mulasztást nem tártak fel.

Az ellenőrzések azonban számos hiányosságot és szabálytalanságot tártak fel, melyekre a belső ellenőrzés az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetőjének figyelmét felhívta – az ellenőrzési jelentés megküldésével egyidejűleg. Az ellenőrzések megállapításai alapján a feltárt hibák és hiányosságok megszüntetése és ismétlődésének elkerülése érdekében **a 2015. évi kilenc ellenőrzési jelentésben az ellenőrzés 34 javaslatot fogalmazott meg.** (2. sz. melléklet)

2.) A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása.

A belső ellenőr ellenőrzéseit a jogszabályban előírt megbízólevél birtokában végezte. Valamennyi ellenőrzés végrehajtásához ellenőrzési program készült. Az ellenőrzés megkezdéséről az ellenőrzött szervezet vezetőjét a helyszíni ellenőrzés megkezdése előtt legalább 3 nappal a belső ellenőr szóban értesítette. A jelentésekben leírtak követték az ellenőrzési programban rögzített szempontrendszert. A megállapítások jogszabályi hivatkozással és rendelkezésekkel, bizonyítékokkal (másolatokkal) voltak alátámasztva.

A belső ellenőr az ellenőrzések során betartotta a belső ellenőrökre vonatkozó szakmai, etikai kódexben foglalt alapelveket.

A jegyző a bizonyosságot adó ellenőrzési és a belső ellenőrzési standardokkal összhangban lévő tanácsadói tevékenységen kívül más tevékenység végrehajtásába a belső ellenőrt nem vonta be, biztosította funkcionális függetlenségét. Az ellenőrzések lefolytatásához szükséges tárgyi feltételek biztosítva voltak.

A belső ellenőrzést **akadályozó tényező**, hogy az **ellenőrzöttek nem, vagy nem kellő mértékben ismerik**, a kontrollrendszert, illetve az ezzel kapcsolatos fogalmakat, valamint a belső szabályzatokat és a **tevékenységük végzésével kapcsolatos jogszabályi előírásokat.** Az ellenőrzések során **feltárt hibák és hiányosságok** egy – nem jelentéktelen – részét a **belső szabályozás aktualizálásának hiánya, illetve – esetenként – maga a szabályozás hiánya idézte elő.**

3.) A tanácsadói tevékenység

Az Áht. 70. (2) bekezdése, valamint a Bkr. 2. § b) pontja alapján a belső ellenőrzés független, tárgyilagos bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, melynek célja, hogy az adott szervezet működését fejlessze és eredményességét növelje.

A Bkr. 2. § r) pontja értelmében a tanácsadó tevékenység a költségvetési szerv vezetője részére nyújtott olyan hozzáadott értéket eredményező szolgáltatás, amelynek jellegét és hatókörét a belső ellenőrzési vezető és a költségvetési szerv vezetője a megbízáskor közösen írásban vagy szóban határoz meg anélkül, hogy a felelősséget magára vállalná a belső ellenőr.

Ilyen tanácsadó tevékenység lehet például a konzultáció, javaslatok tétele, szakmai segítségnyújtás.

A 2015. évi ellenőrzési munkaterv időkeretében nem szerepel a tanácsadói tevékenységre fordítható idő. Tárgyévben a tanácsadás a konzultáció és javaslatok tételén és a jegyzővel történő konzultációkon keresztül valósult meg. A megfogalmazott javaslatok beépítésre kerültek az ellenőrzési jelentésekbe.

Az ellenőrzöttek részéről konzultációs lehetőség kérése többnyire telefonon keresztül történt. Ezek válaszára vagy azonnal, vagy egy-egy jogszabályi hivatkozás pontosítása érdekében végzett kutatómunkát követően került sor telefonon, vagy élőszóban.

A tanácsadó tevékenység során a belső ellenőrzés törekedett az objektivitás biztosítására.

Írásbeli felkérés alapján elvégzett tanácsadói tevékenységre nem került sor a 2015. évben. A tanácsadói tevékenységre külön ellenőrzési munkanap elszámolására nem került sor.

III. A belső kontrollrendszer működésének értékelése

1.) A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelésére tett javaslatok.

Az ellenőrzés eredményes működéséhez szükség van a megfelelően működő (és működtetett) információs, kontroll, értékelési és beszámolási rendszerek kialakítására. A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XIII. 31.) Korm. rendelet (Bkr) 6. § (2) bekezdése szerint „(2). A költségvetési szerv vezetője köteles olyan szabályzatokat kiadni, folyamatokat **kialakítani és működtetni** a szervezeten belül, amelyek biztosítják a rendelkezésre álló források szabályszerű szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.”

A Bkr azt is előírja, hogy a költségvetési szerv vezetője köteles kockázatkezelési rendszert működtetni, valamint a szervezeten belül kontrolltevékenységet kialakítani, amelyek biztosítják a kockázatok kezelését és hozzájárulnak a szervezet céljainak eléréséhez.

Az Önkormányzat vezetése és a belső ellenőrzés a jövőben is biztosítani szándékozik a belső kontrollok megfelelő működését, a költségvetési gazdálkodás szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes megvalósítását.

Ennek megfelelően a 2015. év során is kiemelt feladatként kezeltük a bekövetkezett jogszabályváltozások átvezetését. A szabályzatok felülvizsgálatát és aktualizálását a 2011. évi CLXXXIX. tv. (Mötv.), a 2011. évi CXCV. tv. (Áht.) és végrehajtási rendeletei, valamint a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (Bkr) rendelkezései szerint részben elvégeztük.

A költségvetési gazdálkodás gyakorlatát ugyancsak ezen jogszabályok előírásai szerint alakítjuk.

A belső kontrollrendszerek fejlesztésének illeszkednie kell az Önkormányzat egyes stratégiához, koncepcióhoz, közép- és hosszútávú terveihez.

Ezen dokumentumok kidolgozása a korábbi évek tapasztalatait felhasználva megtörtént.

A belső ellenőrzésnek továbbra is stratégiai célja az önkormányzati és intézményi gazdálkodás szervezettségének, szabályozottságának, a számviteli, gazdálkodási rend, valamint az informatikai

rendszer megbízhatóságának maradéktalan biztosítása. A stratégiai célok megvalósítása, az ellenőrzési feladatok mind magasabb színvonalú ellátása, valamint az ellenőrzési tapasztalatok hasznosulása érdekében pedig szükséges az ellenőrzési tevékenység folyamatos szakmai, módszertani fejlesztése.

A belső ellenőr iskolai végzettsége és szakmai tapasztalata megfelelő, a kötelező szakmai továbbképzések tekintetében pedig a szükséges intézkedéseket megtettük.

A belső ellenőrzés rendszeresen figyelemmel követi a munkaterületét érintő jogszabályváltozásokat és az ellenőrzési standardok és módszertanok változásait.

A belső ellenőrzés az ellenőrzési jelentésbe foglalt megállapításait a központi és helyi szabályozásra – belső szabályzat, önkormányzati rendelet – hivatkozással, konkrét rendelkezésekre alapozta.

Az ellenőrzési tapasztalatok azt mutatták, hogy **a megváltozott jogszabályi környezetnek való megfelelés az ellenőrzött területeken néhol még kialakításra vár.**

Bizonyos területek vonatkozásában a megállapítások arra utalnak, hogy a belső ellenőrzési pontok vagy folyamatok rendszerét nem minden esetben követik nyomon megfelelően.

Az egyes vizsgálatokhoz tartozó megállapítások és javaslatok bemutatását a **2. melléklet** tartalmazza.

2.) A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése

A belső kontroll egy összetett folyamat, amelyet a szervezet vezetése és dolgozói valósítanak meg, valamint folyamatosan alkalmazkodik a szervezetet érintő változásokhoz. A kontrollok lényege, hogy nem egyszeri ellenőrzési tevékenységet jelent, hanem folyamatokat, „kontrollpontok” alkalmazását előzetes, folyamatba épített és utólagos jelleggel.

A belső kontrollrendszer tartalmazza mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályzatokat, melyek alapján a költségvetési szerv érvényesíti a feladatai ellátására szolgáló előirányzatokkal, létszámmal és a vagyonnal való szabályszerű gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás követelményeit.

A belső kontrollrendszer keretében – a szervezet minden szintjén érvényesülő – a megfelelő **kontrollkörnyezet, kockázatkezelési rendszer, kontrolltevékenységek, információs és kommunikációs rendszer, és nyomon követési rendszer** (monitoring) kialakításáról, működtetéséről, fejlesztéséről kell gondoskodni.

Kontrollkörnyezet

A hivatal és az intézmények (költségvetési szervek) céljait alapvetően a képviselő-testület határozza meg az alapító okiratokban, illetve a szervezeti és működési szabályzatokban. A létrehozott költségvetési szervek stratégiai céljai írásban nem kerültek meghatározásra. A feladatok tervezése jellemzően operatív jellegűek, illetve az adott évre vonatkoznak (pl. költségvetések). A változó jogszabályi környezet, a megváltozott feladat és intézményi struktúra is bőven ró feladatot a vezetőkre. Elmondható, hogy a legtöbb feladat- és szervezeti változás a hivatalt érintette.

Elengedhetetlen minden olyan folyamat, tevékenység, feladat részletes szabályainak meghatározása, amely különféle kötelezettségeket, illetve jogokat állapít meg az egyes munkatársak számára, illetve amely a költségvetési szerv tevékenységére hatással van. **A komplex szabályzatrendszer kialakítása folyamatos feladatot jelent még jelenleg is a költségvetési szervek vezetői számára. A meglévő belső szabályzatok folyamatos módosításra, kiegészítésre, aktualizálásra szorulnak.**

A folyamatok meghatározása és dokumentálása terén ellenőrzési nyomvonalak átdolgozása segíthet e területen. A belső ellenőrzés e téren is folyamatosan megteszi javaslatait (természetesen a hiányzó

szabályzatok elkészítésére is), illetve munkájának jelentős részét teszi ki e tárgykörben végzett bizonyosságot nyújtó, valamint tanácsadási tevékenysége. Az idei év várhatóan alkalmas lesz arra, hogy a külső és belső, valamint jogszabályi és egyéb, helyi döntésekből eredő változásokat a szervezetekre vonatkozóan konkrétan adaptálhassuk, meghatározva a jogszabályi előírások helyi végrehajtási szabályait.

Kockázatkezelési rendszer

A költségvetési szervek működésére, ezen keresztül céljaik elérésre számos külső és belső kockázati tényező gyakorol különböző mértékű hatást, amelyekre a költségvetési szerv vezetőinek valamilyen formában reagálniuk kell. **Alapvető követelmény, hogy a költségvetési szerv vezetése** lehetőség szerint a szervezetet érintő **valamennyi kockázatot** – beleértve a támogató, funkcionális folyamatok (informatika, humán erőforrás, jogi szolgáltatások stb.) kockázatait is – **ismerje meg, mérje fel, gyűjtse össze és csoportosítsa** olyan módon, **hogy azok alkalmasak legyenek** az elemzés és értékelés elvégzéséhez, a **kockázatok rangsoroláshoz**.

A költségvetési szerv vezetőjének gondoskodni kell a kockázatkezelési rendszer működéséről, amit a kockázatkezelési szabályzatban kell rögzíteni. A kockázatkezelési rendszer működésében még vannak hiányosságok. A rendszer működtetését dokumentáló iratok vagy részben hiányosak, vagy teljes egészében hiányoznak.

Kontrolltevékenységek

A kontrolltevékenység részeként minden tevékenységre vonatkozóan biztosítani kell a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzést (FEUVE), különösen az alábbiak vonatkozásában:

- a pénzügyi döntések dokumentumainak elkészítését (ideértve a költségvetési tervezés, a kötelezettségvállalások, a szerződések, a kifizetések, a támogatásokkal való elszámolás, a szabálytalanság miatti visszafizettetések dokumentumait is),
- a pénzügyi kihatású döntések célszerűségi, gazdaságossági, hatékonysági és eredményességi szempontú megalapozottságát,
- a költségvetési gazdálkodás során az előzetes és utólagos pénzügyi ellenőrzést, a pénzügyi döntések szabályszerűségi szempontból történő jóváhagyását, illetve ellenjegyzését,
- a gazdasági események elszámolása (a hatályos jogszabályoknak megfelelő könyvvezetés és beszámolás) kontrollját.

A vizsgált szervezeteknél a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzés rendszerét; a pénzgazdálkodással kapcsolatos kötelezettségvállalás, a teljesítés igazolása és pénzügyi teljesítés elrendelésének hatásköri rendjét; az adatvédelmi szabályokat; az iratkezelés szabályait; a költségvetés és zárszámadás elkészítésének rendjét **szabályozták**.

Az ellenőrzések során azonban megállapítást nyert, hogy **a belső szabályzatokat a munkatársak nem, vagy csak részben ismerik**, a szabályzatokban előírtak betartására és betartatására a FEUVE nem, vagy nem kellő hatékonysággal terjed ki. Ennek kiküszöbölésére vonatkozik az ellenőrzési jelentések javaslatainak többsége. A már bekövetkezett, nem kívánatos események kijavítására minden esetben helyrehozó (korrekciós) kontrollok szükségesek. A belső ellenőrzés a hibák, a hiányosságok jellegétől függően, a gyors helyreállítás érdekében gyakran nem kötelezte a szervezeteket intézkedési terv készítésére, amennyiben az azonnali helyreállítás biztosítható és elvégezhető volt.

Információs és kommunikációs rendszer

Az információ és kommunikáció nélkülözhetetlen a költségvetési szervek minden szintjén az eredményes kontroll és a költségvetési szervek céljainak elérése érdekében. Az információs és kommunikációs rendszer átszövi a belső kontrollrendszer minden elemét.

Az ellenőrzések tapasztalatai szerint **nem minden esetben biztosították, hogy az alkalmazottak a munkájuk végzéséhez szükséges információkhoz maradéktalanul és időben hozzáférjenek**, ezért törekedni kell arra, hogy a közölt információ pontos, megbízható, teljes releváns és közérthető legyen. A szervezeti egységek közötti kommunikáció sok esetben szintén nem megfelelő, ezért e terület egységes szabályozását és egységes gyakorlat kialakítását meg kell valósítani.

Nyomon követési rendszer (monitoring)

A jogszabályi előírás alapján, az ellenőrzési nyomvonalhoz kapcsolódóan, minden költségvetési szervnek ki kell alakítania egy olyan monitoring rendszert (hierarchikusan felépített vezetői információs rendszert), amelynek alapján a szervezet valamennyi tevékenységének minden szakasza értékelhető, és megfelelő jelzést ad a szükséges intézkedések meghozatalára. A kontroll nyilatkozatot akkor lehet korrekt, megalapozott módon megtenni, ha a Jegyző a kontrollrendszer és a belső ellenőrzés tapasztalatai felett „felügyeletet gyakorolva”, működteti és hasznosítja a monitoring rendszert is.

A Jegyző elvárja a vezetőitől, hogy kövessék nyomon a külső-, belső szabályozást és a szükséges korrekciókat tegyék meg.

A vezetés által kitűzött célok elérését szolgáló feladatok teljesítésének mérésére kidolgozott indikátorok (mutatószámok), a tevékenység során különböző irányban és mértékben változnak. **A vezetésnek folyamatosan látnia kell, hogy a teljesítmények a szándékaiknak megfelelően vagy attól eltérő módon alakulnak, ezért folyamatosan kontrollálniuk kell, hogy a kitűzött célok teljesítése hol tart, a teljesítés mérését biztosító indikátorok megfelelőek-e a teljesítménykövetelmények meghatározására, mérésére, értékelésre.**

Fejleszteni kell a belső jelentéstételi rendszer működtetését a szükséges feltételek megteremtésével, a különböző területeken alkalmazandó, ugyanakkor egymással szinkronban lévő **indikátorok** kidolgozásával.

Az indikátor rendszernek tartalmazni kell a gazdaságosság, a hatékonyság és az eredményesség értékelésére szolgáló mutatókat.

A javaslatok, intézkedési tervek megvalósítása

Az ellenőrzési jelentések azonosították, feltárták a nem megfelelő működések okait, a hiányosságok kiküszöbölésére vonatkozó – jogszabályi hivatkozással alátámasztott – javaslatok pedig végrehajtható és ellenőrizhető célkitűzéseket fogalmaztak meg.

Az ellenőrzés megállapításai a záró megbeszélésen kerültek ismertetésre és kiértékelésre. **Az** elvégzett vizsgálatok alapján készített **ellenőrzési jelentések megállapításait az érintett vezetők** érdemben – egy eset kivételével – nem vitatták. A vizsgálatot érintett területek, szervezeti egységek vezetői az ellenőrzési jelentésekben megfogalmazott javaslatokat akceptálták, az előírt intézkedési terveket elkészítették, a felelősök és határidők megjelölése minden esetben egyértelmű volt.

Általánosságban elmondható, hogy a felelősök a megfelelő intézkedéseket rendre meghozták. Egyes vizsgálatok esetében az intézkedések végrehajtása még folyamatban van.

Össességében megállapítható, hogy a belső ellenőrzések során tett megállapítások és javaslatok megfelelően hasznosultak.

Készült: Lajosmizse, 2016. április 18.

Készítette: dr. Csikai Zsolt s.k.
belső ellenőr

Jóváhagyás időpontja: Lajosmizse, 2016. május 17.

Jóváhagyta: dr. Balogh László s.k.
jegyző

2015. évi belső ellenőrzési terve

A Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet 31. §-a szerint az alábbi éves ellenőrzési tervet fogalmazza meg:

Sor-szám	Ellenőrzendő szerv megnevezése	Ellenőrzés tárgya, célja	Ellenőrzendő időszak	Ellenőrzési kapacitás	Ellenőrzés típusa	Ellenőrzés ütemezése
1.	Hivatal, támogatott szervezetek	Sport-, társadalmi és egyéb szervezetek részére az önkormányzat költségvetéséből céljelleggel nyújtott támogatások rendeltetés szerinti felhasználása (Lajosmizse és Felsőlajos)	2014. év	6 nap	pénzügyi ellenőrzés	I. n. év
2.	Roma Nemzetiségi Önkormányzat	Roma Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásának ellenőrzése	2014. év	4 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	I. n. év
3.	Hivatal, EGYSZI	2014. évi szociális normatív hozzájárulások igénybevételének, felhasználásának és elszámolásának szabályszerűsége	2014. év	6 nap	szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés	I. n. év
4.	Hivatal	Helyi adók megállapításának és beszedésének ellenőrzése	2014. év	8 nap	rendszerellenőrzés	I-II. n. év
5.	Hivatal	Szociális ellátások vizsgálata, különös tekintettel az önkormányzati segélyre	2014. év	10 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	II. n. év
6.	Hivatal,	Az önkormányzati vagyongazdálkodás szabályszerűségének az ellenőrzése, (utóellenőrzés)	2014. év	8 nap	rendszerellenőrzés	II. n. év
7.	Hivatal Felsőlajos IGSZ	Az operatív gazdálkodási jogkörök alakulása, kontroll ellenőrzés, (kötelezettségvállalás, ellenjegyzés, teljesítésigazolások és érvényesítés) szabályok betartásának ellenőrzése	2014. év	15 nap	szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés	III. n. év.
8.	IGSZ	Készletgazdálkodás vizsgálata a gyermekétkeztetésben, különös tekintettel az alapanyagbeszerzés szabályszerűségére, valamint az étkezési normák betartására	2015. év	10 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	IV. n. év
9.	Hivatal, intézmények	Európai uniós forrással támogatott fejlesztések és egyéb beszerzések ellenőrzése	2014. év	12 nap	rendszerellenőrzés	IV. n. év
10.		Tartalékidő		4 nap		

A 2015. évi ellenőrzések főbb megállapításai, javaslatok

2. melléklet

Az ellenőrzés tárgya	Megállapítások	Javaslatok	Intézkedések
<p>2014. évi céljellégű támogatások felhasználásának ellenőrzése</p>	<p>A Lajosmizsei Sakk Kör tíz számlában 61.575.- Ft-ot kétszeresen számolt el (az önkormányzat és a Lajosmizsért Közalapítvány felé) és a Közalapítvány felé egy számlát hamisított (35.000.- Ft)</p> <p>Felsőlajos Község Önkormányzata Lajosmizse Városi Labdarúgó Clubbal kötött „Együttműködési megállapodás”-a sem tartalmazza a támogatás célját.</p> <p>Az Iskoláért, Gyermekekért Alapítvány 200 ezer Ft támogatásban részesült a 2014. évi úszótábor költségeinek finanszírozására, az Alapítvány 50.000.- Ft-ot nem az úszótábor költségeire fordított.</p>	<p>A Polgármester és a Jegyző szólítsa fel a Sakk Kör elnökét, hogy 61.575.- Ft-ot fizessen vissza az önkormányzatának és 35 ezer Ft-ot a Lajosmizsért Közalapítványnak.</p> <p>Fizetési felszólításban értesítsék az Iskoláért, Gyermekekért Alapítványt, hogy 50.000.- Ft-ot fizessen vissza Felsőlajos Község Önkormányzatának.</p> <p>A támogatói okirat mellékletét képezze az egységes elszámoló lap.</p>	<p>A sakk-kör további számlák benyújtásával elszámolt.</p> <p>Az Iskoláért, Gyermekekért Alapítvány az 50.000.- Ft-ot 2015. február 2-án Felsőlajos Önkormányzatának visszafizette.</p> <p>A 2015. évi támogatói okiratokhoz az egységes elszámoló lapokat csatolták.</p>

<p>A Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2014. évi gazdálkodásának ellenőrzése</p>	<p>A Polgármesteri Hivatal SzMSZ-e nem tartalmazta az SzMSZ-ben nevesített munkakörökhöz tartozó az RNÖ gazdálkodásának végrehajtásával kapcsolatos előírásokat.</p> <p>Az RNÖ költségvetéséhez nem mutatták be az RNÖ költségvetési mérlegét közgazdasági tagolásban, valamint az előirányzat felhasználási tervét – szöveges indoklással együtt.</p> <p>Az RNÖ elnöke két esetben megsértette az összeférhetlenségi szabályokat, mert összesen 630.755.- Ft-ot saját maga számára utalványozott.</p>	<p>Kezdeményezze a Jegyző a Polgármesteri Hivatal SzMSZ-ének módosítását, hogy az tartalmazza az RNÖ gazdálkodásának végrehajtásával kapcsolatos, az Ávr. 13. § (1) bekezdés g) pontjában előírt feladatokat.</p> <p>Az RNÖ elnöke kezdeményezze a Települési Önkormányzattal kötött együttműködési megállapodás kiegészítését és módosítását, hogy az feleljen meg a Nek. tv. 80. § (3) bekezdés b) pontja előírásának.</p> <p>Az RNÖ elnöke gondoskodjon az Ávr. 60. § (2) bekezdésében előírt összeférhetlenségi szabály betartásáról.</p>	<p>A Hivatali SzMSZ IV. sor 24/5. pontja és az 1. sz. függelék (Pénzügyi Iroda Ügyrendje) már tartalmazza.</p> <p>Az RNÖ 2016. évi költségvetése már tartalmazza az RNÖ költségvetési mérlegét és előirányzat felhasználási tervét.</p> <p>2015-ben az RNÖ az összeférhetlenségi szabályt betartotta.</p>
<p>A 2014. évi szociális normatív hozzájárulások igénybevételének felhasználásának és elszámolásának szabályszerűsége</p>	<p>A támogatások elszámolása a naponta összesített ellátások száma alapján történt. A költségvetési támogatások igénybevételét és elszámolását megalapozó nyilvántartásokat a jogszabályi előírásoknak megfelelően folyamatosan vezették.</p> <p>Az ellenőrzés megállapította az egyes támogatási címeken elszámolható 2014. évi támogatási összegeket.</p>	<p>A jegyző intézkedjen, hogy az ellenőrzés megállapításait a Pénzügyi Iroda a támogatások elszámolásakor vegye figyelembe.</p>	<p>A Pénzügyi Iroda a támogatások elszámolásakor az ellenőrzési jelentés megállapításait figyelembe vette.</p>

<p>A helyi adók megállapításának, és beszédésének ellenőrzése</p>	<p>Az Önkormányzat gazdasági programjában az adópolitikával kapcsolatban konkrét követelményeket, célkitűzéseket nem fogalmazott meg. Az Adócsoport a bevételek utólagos vizsgálata alapján átfogó ellenőrzést, helyszíni vizsgálatot nem végzett.</p>	<p>A jegyző kezdeményezze, hogy a Képviselő-testület a 2015-2020. évekre vonatkozó gazdasági programban konkrétan határozza meg az adópolitikával kapcsolatos célkitűzéseit. Az Adócsoport minden ötezer forint feletti tartozást végrehajtásra adjon át a bírósági végrehajtónak. A jegyző tegyen a hátralékok csökkentését szolgáló intézkedéseket. Az Adócsoport a bevételek utólagos vizsgálata alapján végezzen átfogó vagy helyszíni ellenőrzést az iparüzési adó tekintetében.</p>	<p>A gazdasági program a 11. oldalán rendelkezik az önkormányzat adópolitikájáról. A hátralékok csökkentésére intézkedés történt, ennek is köszönhetően az adóbevételeink folyamatosan nőnek. A hátralékok jelentős része a végrehajtó által behajthatatlannak minősített, melyet ennek ellenére jellemzően az adó esedékességét követő 5. év december 31-ig nyilván kell tartani könyveinkben. Átfogó és helyszíni ellenőrzés nem volt az idegenforgalmi adónál, az iparüzési adónál helyszíni ellenőrzés nem volt, de 58 esetben került sor a bevételek utólagos ellenőrzésére.</p>
---	--	---	---

<p>Szociális ellátások vizsgálata</p>	<p>Az Igazgatási Csoport számítógépes nyilvántartásából a támogatásban kifizetett összegek megbízható módon nem állapították meg. A Polgármesteri Hivatal a 2014. évben számlarenddel nem rendelkezett. A segélyek megállapítása során 30 napon belül benyújtott ismételt kérelemre is állapították meg segélyt, a segélykérelem nyomtatvány kitöltése a</p>	<p>A polgármester kísérelje figyelemmel az önkormányzat gazdálkodásának szabályszerűségét. A jegyző intézkedjen a feltárt hibák és hiányosságok kijavítására.</p>	<p>A jegyző intézkedése nyomán a számlarend elkészült, a segélykérelmek kitöltésének teljességére az illetékes kolléga utasítást kapott..</p>
---------------------------------------	--	---	---

	kérelmek ötöde esetében hiányos.		
Az Önkormányzat vagyongazdálkodásának ellenőrzése (utóellenőrzés)	A Pénzügyi Iroda vezetője elkészítette a számviteli szabályzatot. Az önkormányzat zárszámadásához csatolt vagyongazdálkodásának ellenőrzése (utóellenőrzés) nem felelt meg a Számviteli tv-ben rögzített teljesség és valódiság elvének, nem a valós állapotot mutatta, a mérleg nem tartalmazta a BÁCSVÍZ Zrt-nek vagyongazdálkodásba adott víziközmű vagyont. A 2014. évi beruházások aktiválása 25 esetben nem volt szabályszerű. A 2014. évi értékcsökkenési elszámolás hibás és hiányos volt.	A jegyző intézkedjen, hogy: a zárszámadáshoz csatolt vagyongazdálkodás az Áhsz. 30 §-ában előírtakat tartalmazza; a mérlegben kimutatott eszközöket megfelelő leltárral támasszák alá; a beruházások aktiválása és az értékcsökkenés elszámolása a jogszabályi előírások szerint történjen; a Pénzügyi Iroda vezetője a hibák és hiányosságok kiküszöbölése érdekében készítsen intézkedési tervet.	A jegyző intézkedett, a zárszámadás és a mérleg összeállítását független könyvvizsgáló ellenőrzi, a Pénzügyi Iroda vezetője intézkedési tervet készített, végrehajtása megtörtént, illetve folyamatban van.

Az operatív gazdálkodási jogkörök alkalmazása szabályszerűségének ellenőrzése	A belső szabályzatok nem tartalmazzák az előzetes írásbeli kötelezettségvállalást nem igénylő kifizetése rendjét és dokumentációs részlet szabályait. A DOKK program alkalmatlan a szabad fedezet rendelkezésre állásának vizsgálatára. A Pénzügyi Iroda Felsőljajosi Kirendeltségénél az ellenjegyzés és érvényesítés belső kontrollok működése nem megfelelő	A jegyző intézkedjen a kulcskontrollok működésében feltárt hiányosságok és szabálytalanságok kijavítására, és kezdeményezze a DOKK program lecserélését.	A DOKK program lecserélésére intézkedés történt, a Titán keretrendszer (Casper könyvelőprogram) bevezetésére szerződés előkészítésre került és 2015 decemberében a kollégák képzésen is részt vettek. A Pénzügyi Irodán történt személyi változások, illetve az ASP közeljövőben történő kötelező bevezetése miatt a szerződéskötés felfüggesztésre került.
---	--	--	---

<p>Készletgazdálkodás vizsgálata a gyermekétkeztetésben</p>	<p>Az Óvoda Konyha a 2014. évben a nyersanyagnormát 718 ezer Ft-tal túllépte. A nyersanyagnormák betartása havi szinten rendkívüli változó, mely a vezetői ellenőrzés hiányára utal.</p> <p>Az Óvoda Konyha az óvodások részére az előírt napi 3 dl tejet nem biztosította.</p> <p>Az Iskola Konyha 2014. január 1-2015. szeptember 30-ig 2665 ezer Ft-tal kevesebb nyersanyagot használt fel az engedélyezettnél.</p>	<p>Az IGSZ vezetője tegyen eleget vezetői ellenőrzési kötelezettségének. A jegyző gondoskodjon arról, hogy az Iskola és az óvoda konyha csak az irányító szerv által megállapított szabad előirányzat terhére vállaljon kötelezettséget.</p> <p>Az IGSZ vezetője tartassa be a közétkeztetési rendelet tej – tejtermékekre vonatkozó előírásait.</p>	<p>Az érintett vezetők utasítása megtörtént a jogszabályokban foglaltak maradéktalan betartására..</p>
---	--	--	--

<p>Európai uniós forrással támogatott és egyéb beszerzések ellenőrzése</p>	<p>A 2015. évben a tervezett 5 közbeszerzési eljárásból három közbeszerzést folytattak le. A megbízottak a közbeszerzési eljárásokat a Kbt. elveinek és előírásainak megfelelően folytatták le. Az Önkormányzat a közbeszerzési eljárások nyilvánosságát csak részben biztosította, közzétételi kötelezettségének csak részben tett eleget. Az IGSZ a havi és negyedéves könyvviteli zárlat keretében nem végezte el a könyvvezetés helyességének ellenőrzését.</p>	<p>A Polgármester intézkedjen, hogy az önkormányzat az Info tv-ben előírt közzétételi kötelezettségének tegyen eleget, a Jegyző intézkedjen, hogy az IGSZ vezetője a könyvviteli zárlatok során az Áhsz-ben előírtak szerint végezze el feladatait.</p>	<p>Az érintett vezető utasítása megtörtént a jogszabályokban foglaltak maradéktalan betartására..</p>
--	---	---	---

ELŐTERJESZTÉS

**Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2016. május 30-i rendkívüli ülésére**

Tárgy: 2015. évi ellenőrzési jelentés

Az előterjesztést készítette:

dr. Csikai Zsolt
belső ellenőr

dr. Balogh László
jegyző

Tárgyalásra és véleményezésre megkapta:

-

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

-

dr. Balogh László sk.
jegyző

ELŐTERJESZTÉS

Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2016. május 30. napján tartandó rendkívüli ülésére

Tárgy: 2015. évi ellenőrzési jelentés

Üsz.: LMKOH/3251/1/2016.

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzat köteles gondoskodni a gazdálkodásának belső ellenőrzéséről jogszabályban előírt képesítésű ellenőr útján. Az önkormányzat jogszabályi kötelezettségének eleget téve folyamatosan biztosította is e tevékenység ellátását. 2013. szeptemberétől a belső ellenőrzési tevékenységet egy fő – megbízási szerződés keretében – végzi.

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Bkr.) 49. § (1) bekezdése alapján az éves ellenőrzési jelentés elkészítéséért a belső ellenőrzési vezető a felelős, melyet jóváhagyásra megküld a költségvetési szerv vezetőjének. Az éves jelentés részletes tartalmi követelményeit a Bkr. 48. §-a szabályozza.

A polgármester az éves ellenőrzési jelentést – a tárgyévet követően, a zárszámadási rendelettervezettel egyidejűleg – a képviselő-testület elé terjeszti. Az előbbieknél megfelelő jelentés elkészült, amely jelen előterjesztés mellékletét képezi.

Fentiek alapján az alábbi határozat-tervezetet terjesztem a Tisztelt Képviselő-testület elé:

Határozat-tervezet

...../2016. (...). ÖH.
2015. évi ellenőrzési jelentés

Határozat

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2015. évi ellenőrzési jelentést megtárgyalta és elfogadta.

Felelős: Képviselő-testület

Határidő: 2016. május 30.

Lajosmizse, 2016. május 26.

Basky András s.k.
polgármester

**LAJOSMIZSE VÁROS ÉS FELSŐLAJOS KÖZSÉG
ÖNKORMÁNYZATAINAK ÉVES ELLENŐRZÉSI JELENTÉSE
A 2015. ÉVRŐL**

I. Vezetői összefoglaló

A belső ellenőrzési tevékenység általános bemutatása

A belső ellenőrzés a vonatkozó jogszabályi rendelkezések (Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény, a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet, a hivatali SzMSZ, a nemzetközi és a magyarországi államháztartási belső ellenőrzési tapasztalatok, illetve a jegyző utasításai alapján **ellátja**:

- Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal,
- az Önkormányzat által fenntartott költségvetési szervek,
- a Roma Nemzetiségi Önkormányzat

belső ellenőrzését.

Ennek keretében a belső ellenőrzés elkészíti és karbantartja a Belső Ellenőrzési Kézikönyvet és a további szabályozó dokumentumokat. Elkészíti a következő évre vonatkozó éves ellenőrzési tervet.

A belső ellenőrzés az év során lefolytatja az éves ellenőrzési tervben foglalt vizsgálatokat, az ellenőrzések megállapításait írásba foglalja, az ellenőrzötteket tájékoztatja a vizsgálat tapasztalatairól, tanácsot ad a feltárt hiányosságok megelőzése és kiküszöbölése érdekében, súlyos hiányosság esetén javaslatot tesz a felelősség megállapítására, véleményezi az ellenőrzött szerv által készített intézkedési tervet, figyelemmel kíséri és egyes esetekben utóvizsgálattal kontrollálja az elvégzett intézkedéseket.

A belső ellenőrzés az év során elvégzett vizsgálatokról meghatározott adattartalmú nyilvántartást vezet az ellenőrzések dokumentumait pedig 10 évig megőrzi. Az év során végzett ellenőrzési tevékenységről éves összefoglaló jelentés készül, amely tartalmazza: az ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelését; az ellenőrzések fontosabb megállapításait és javaslatait; az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó események számát és rövid összefoglalását; a belső ellenőrzés által tett megállapítások és javaslatok hasznosulását; az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatokat.

Az éves ellenőrzési jelentés célja – az önkormányzatok esetében – az átláthatóság biztosítása és a közpénzek hatékony felhasználásának elősegítése a nyilvánosság megteremtésével annak érdekében, hogy a választópolgárokat képviselő testület saját szervezte irányításával és feladatellátásának gyakorlatával is példát mutasson. A beszámoló elkészítése, majd megtárgyalása lehetőséget ad a helyi önkormányzat és a hozzá tartozó költségvetési szervek ellenőrzési megállapításainak összegzésére, értékelésére.

II. A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása

1.) Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az önkormányzat 2015. évi belső ellenőrzési tervét (1. melléklet) a 108/2014. (XII. 12.) ÖH. számú határozatával fogadta el. A belső ellenőrzési terv elkészítése kockázatelemzés alapján, a vezetőségtől és a Pénzügyi Ellenőrző Bizottságtól előzetesen megkért javaslatok, igények figyelembevételével, valamint a belső ellenőrzés rendelkezésére álló kapacitáson alapult.

Az ellenőrzési terv – a Bkr. 31. §-ában foglaltak alapján – meghatározta a tervezett ellenőrzések tárgyát, célját, az ellenőrizendő időszakot, a szükséges ellenőrzési kapacitást; az ellenőrzés típusát és ütemezését.

Az elfogadott belső ellenőrzési terv **kilenc ellenőrzést** tartalmazott 79 ellenőrzési nappal és 4 nap tartalékidővel.

A tervezett ellenőrzések maradéktalanul végrehajtást nyertek, az ellenőrzésekről készült ellenőrzési jelentéseket a belső ellenőr – az ellenőrzési tervben meghatározott ütemezés szerint – Lajosmizse Város Jegyzőjének átadta.

A belső ellenőrzés soron kívüli (terven felüli) ellenőrzést a 2015. évben nem végzett.

Az ellenőrzések büntető-, szabálysértési, kártérítési eljárás megindítására okot adó cselekményt, mulasztást nem tártak fel.

Az ellenőrzések azonban számos hiányosságot és szabálytalanságot tártak fel, melyekre a belső ellenőrzés az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetőjének figyelmét felhívta – az ellenőrzési jelentés megküldésével egyidejűleg. Az ellenőrzések megállapításai alapján a feltárt hibák és hiányosságok megszüntetése és ismétlődésének elkerülése érdekében **a 2015. évi kilenc ellenőrzési jelentésben az ellenőrzés 34 javaslatot fogalmazott meg.** (2. sz. melléklet)

2.) A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása.

A belső ellenőr ellenőrzéseit a jogszabályban előírt megbízólevél birtokában végezte. Valamennyi ellenőrzés végrehajtásához ellenőrzési program készült. Az ellenőrzés megkezdéséről az ellenőrzött szervezet vezetőjét a helyszíni ellenőrzés megkezdése előtt legalább 3 nappal a belső ellenőr szóban értesítette. A jelentésekben leírtak követték az ellenőrzési programban rögzített szempontrendszert. A megállapítások jogszabályi hivatkozással és rendelkezésekkel, bizonyítékokkal (másolatokkal) voltak alátámasztva.

A belső ellenőr az ellenőrzések során betartotta a belső ellenőrökre vonatkozó szakmai, etikai kódexben foglalt alapelveket.

A jegyző a bizonyosságot adó ellenőrzési és a belső ellenőrzési standardokkal összhangban lévő tanácsadói tevékenységen kívül más tevékenység végrehajtásába a belső ellenőrt nem vonta be, biztosította funkcionális függetlenségét. Az ellenőrzések lefolytatásához szükséges tárgyi feltételek biztosítva voltak.

A belső ellenőrzést **akadályozó tényező**, hogy az **ellenőrzöttek nem, vagy nem kellő mértékben ismerik**, a kontrollrendszert, illetve az ezzel kapcsolatos fogalmakat, valamint a belső szabályzatokat és a **tevékenységük végzésével kapcsolatos jogszabályi előírásokat.** **Az ellenőrzések során feltárt hibák és hiányosságok egy – nem jelentéktelen – részét a belső szabályozás aktualizálásának hiánya, illetve – esetenként – maga a szabályozás hiánya idézte elő.**

3.) A tanácsadói tevékenység

Az Áht. 70. (2) bekezdése, valamint a Bkr. 2. § b) pontja alapján a belső ellenőrzés független, tárgyilagos bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, melynek célja, hogy az adott szervezet működését fejlessze és eredményességét növelje.

A Bkr. 2. § r) pontja értelmében a tanácsadó tevékenység a költségvetési szerv vezetője részére nyújtott olyan hozzáadott értéket eredményező szolgáltatás, amelynek jellegét és hatókörét a belső ellenőrzési vezető és a költségvetési szerv vezetője a megbízáskor közösen írásban vagy szóban határoz meg anélkül, hogy a felelősséget magára vállalná a belső ellenőr.

Ilyen tanácsadó tevékenység lehet például a konzultáció, javaslatok tétele, szakmai segítségnyújtás.

A 2015. évi ellenőrzési munkaterv időkeretében nem szerepel a tanácsadói tevékenységre fordítható idő. Tárgyévben a tanácsadás a konzultáció és javaslatok tételén és a jegyzővel történő konzultációkon keresztül valósult meg. A megfogalmazott javaslatok beépítésre kerültek az ellenőrzési jelentésekbe.

Az ellenőrzöttek részéről konzultációs lehetőség kérése többnyire telefonon keresztül történt. Ezek válaszára vagy azonnal, vagy egy-egy jogszabályi hivatkozás pontosítása érdekében végzett kutatómunkát követően került sor telefonon, vagy élőszóban.

A tanácsadó tevékenység során a belső ellenőrzés törekedett az objektivitás biztosítására.

Írásbeli felkérés alapján elvégzett tanácsadói tevékenységre nem került sor a 2015. évben. A tanácsadói tevékenységre külön ellenőrzési munkanap elszámolására nem került sor.

III. A belső kontrollrendszer működésének értékelése

1.) A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelésére tett javaslatok.

Az ellenőrzés eredményes működéséhez szükség van a megfelelően működő (és működtetett) információs, kontroll, értékelési és beszámolási rendszerek kialakítására. A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XIII. 31.) Korm. rendelet (Bkr) 6. § (2) bekezdése szerint „(2). A költségvetési szerv vezetője köteles olyan szabályzatokat kiadni, folyamatokat **kialakítani és működtetni** a szervezeten belül, amelyek biztosítják a rendelkezésre álló források szabályszerű szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.”

A Bkr azt is előírja, hogy a költségvetési szerv vezetője köteles kockázatkezelési rendszert működtetni, valamint a szervezeten belül kontrolltevékenységet kialakítani, amelyek biztosítják a kockázatok kezelését és hozzájárulnak a szervezet céljainak eléréséhez.

Az Önkormányzat vezetése és a belső ellenőrzés a jövőben is biztosítani szándékozik a belső kontrollok megfelelő működését, a költségvetési gazdálkodás szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes megvalósítását.

Ennek megfelelően a 2015. év során is kiemelt feladatként kezeltük a bekövetkezett jogszabályváltozások átvezetését. A szabályzatok felülvizsgálatát és aktualizálását a 2011. évi CLXXXIX. tv. (Mötv.), a 2011. évi CXCV. tv. (Áht.) és végrehajtási rendeletei, valamint a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (Bkr) rendelkezései szerint részben elvégeztük.

A költségvetési gazdálkodás gyakorlatát ugyancsak ezen jogszabályok előírásai szerint alakítjuk.

A belső kontrollrendszerek fejlesztésének illeszkednie kell az Önkormányzat egyes stratégiához, koncepcióhoz, közép- és hosszútávú terveihez.

Ezen dokumentumok kidolgozása a korábbi évek tapasztalatait felhasználva megtörtént.

A belső ellenőrzésnek továbbra is stratégiai célja az önkormányzati és intézményi gazdálkodás szervezettségének, szabályozottságának, a számviteli, gazdálkodási rend, valamint az informatikai

rendszer megbízhatóságának maradéktalan biztosítása. A stratégiai célok megvalósítása, az ellenőrzési feladatok mind magasabb színvonalú ellátása, valamint az ellenőrzési tapasztalatok hasznosulása érdekében pedig szükséges az ellenőrzési tevékenység folyamatos szakmai, módszertani fejlesztése.

A belső ellenőr iskolai végzettsége és szakmai tapasztalata megfelelő, a kötelező szakmai továbbképzések tekintetében pedig a szükséges intézkedéseket megtettük.

A belső ellenőrzés rendszeresen figyelemmel követi a munkaterületét érintő jogszabályváltozásokat és az ellenőrzési standardok és módszertanok változásait.

A belső ellenőrzés az ellenőrzési jelentésbe foglalt megállapításait a központi és helyi szabályozásra – belső szabályzat, önkormányzati rendelet – hivatkozással, konkrét rendelkezésekre alapozta.

Az ellenőrzési tapasztalatok azt mutatták, hogy **a megváltozott jogszabályi környezetnek való megfelelés az ellenőrzött területeken néhol még kialakításra vár.**

Bizonyos területek vonatkozásában a megállapítások arra utalnak, hogy a belső ellenőrzési pontok vagy folyamatok rendszerét nem minden esetben követik nyomon megfelelően.

Az egyes vizsgálatokhoz tartozó megállapítások és javaslatok bemutatását a **2. melléklet** tartalmazza.

2.) A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése

A belső kontroll egy összetett folyamat, amelyet a szervezet vezetése és dolgozói valósítanak meg, valamint folyamatosan alkalmazkodik a szervezetet érintő változásokhoz. A kontrollok lényege, hogy nem egyszeri ellenőrzési tevékenységet jelent, hanem folyamatokat, „kontrollpontok” alkalmazását előzetes, folyamatba épített és utólagos jelleggel.

A belső kontrollrendszer tartalmazza mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályzatokat, melyek alapján a költségvetési szerv érvényesíti a feladatai ellátására szolgáló előirányzatokkal, létszámmal és a vagyonnal való szabályszerű gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás követelményeit.

A belső kontrollrendszer keretében – a szervezet minden szintjén érvényesülő – a megfelelő **kontrollkörnyezet, kockázatkezelési rendszer, kontrolltevékenységek, információs és kommunikációs rendszer, és nyomon követési rendszer** (monitoring) kialakításáról, működtetéséről, fejlesztéséről kell gondoskodni.

Kontrollkörnyezet

A hivatal és az intézmények (költségvetési szervek) céljait alapvetően a képviselő-testület határozza meg az alapító okiratokban, illetve a szervezeti és működési szabályzatokban. A létrehozott költségvetési szervek stratégiai céljai írásban nem kerültek meghatározásra. A feladatok tervezése jellemzően operatív jellegűek, illetve az adott évre vonatkoznak (pl. költségvetések). A változó jogszabályi környezet, a megváltozott feladat és intézményi struktúra is bőven ró feladatot a vezetőkre. Elmondható, hogy a legtöbb feladat- és szervezeti változás a hivatalt érintette.

Elengedhetetlen minden olyan folyamat, tevékenység, feladat részletes szabályainak meghatározása, amely különféle kötelezettségeket, illetve jogokat állapít meg az egyes munkatársak számára, illetve amely a költségvetési szerv tevékenységére hatással van. **A komplex szabályzatrendszer kialakítása folyamatos feladatot jelent még jelenleg is a költségvetési szervek vezetői számára. A meglévő belső szabályzatok folyamatos módosításra, kiegészítésre, aktualizálásra szorulnak.**

A folyamatok meghatározása és dokumentálása terén ellenőrzési nyomvonalak átdolgozása segíthet e területen. A belső ellenőrzés e téren is folyamatosan megteszi javaslatait (természetesen a hiányzó

szabályzatok elkészítésére is), illetve munkájának jelentős részét teszi ki e tárgykörben végzett bizonyosságot nyújtó, valamint tanácsadási tevékenysége. Az idei év várhatóan alkalmas lesz arra, hogy a külső és belső, valamint jogszabályi és egyéb, helyi döntésekből eredő változásokat a szervezetekre vonatkozóan konkrétan adaptálhassuk, meghatározva a jogszabályi előírások helyi végrehajtási szabályait.

Kockázatkezelési rendszer

A költségvetési szervek működésére, ezen keresztül céljaik elérésre számos külső és belső kockázati tényező gyakorol különböző mértékű hatást, amelyekre a költségvetési szerv vezetőinek valamilyen formában reagálniuk kell. **Alapvető követelmény, hogy a költségvetési szerv vezetése** lehetőség szerint a szervezetet érintő **valamennyi kockázatot** – beleértve a támogató, funkcionális folyamatok (informatika, humán erőforrás, jogi szolgáltatások stb.) kockázatait is – **ismerje meg, mérje fel, gyűjtse össze és csoportosítsa** olyan módon, **hogy azok alkalmasak legyenek** az elemzés és értékelés elvégzéséhez, a **kockázatok rangsoroláshoz**.

A költségvetési szerv vezetőjének gondoskodni kell a kockázatkezelési rendszer működéséről, amit a kockázatkezelési szabályzatban kell rögzíteni. A kockázatkezelési rendszer működésében még vannak hiányosságok. A rendszer működtetését dokumentáló iratok vagy részben hiányosak, vagy teljes egészében hiányoznak.

Kontrolltevékenységek

A kontrolltevékenység részeként minden tevékenységre vonatkozóan biztosítani kell a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzést (FEUVE), különösen az alábbiak vonatkozásában:

- a pénzügyi döntések dokumentumainak elkészítését (ideértve a költségvetési tervezés, a kötelezettségvállalások, a szerződések, a kifizetések, a támogatásokkal való elszámolás, a szabálytalanság miatti visszafizetések dokumentumait is),
- a pénzügyi kihatású döntések célszerűségi, gazdaságossági, hatékonysági és eredményességi szempontú megalapozottságát,
- a költségvetési gazdálkodás során az előzetes és utólagos pénzügyi ellenőrzést, a pénzügyi döntések szabályszerűségi szempontból történő jóváhagyását, illetve ellenjegyzését,
- a gazdasági események elszámolása (a hatályos jogszabályoknak megfelelő könyvvezetés és beszámolás) kontrollját.

A vizsgált szervezeteknél a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzés rendszerét; a pénzgazdálkodással kapcsolatos kötelezettségvállalás, a teljesítés igazolása és pénzügyi teljesítés elrendelésének hatásköri rendjét; az adatvédelmi szabályokat; az iratkezelés szabályait; a költségvetés és zárszámadás elkészítésének rendjét **szabályozták**.

Az ellenőrzések során azonban megállapítást nyert, hogy **a belső szabályzatokat a munkatársak nem, vagy csak részben ismerik**, a szabályzatokban előírtak betartására és betartatására a FEUVE nem, vagy nem kellő hatékonysággal terjed ki. Ennek kiküszöbölésére vonatkozik az ellenőrzési jelentések javaslatainak többsége. A már bekövetkezett, nem kívánatos események kijavítására minden esetben helyrehozó (korrekciós) kontrollok szükségesek. A belső ellenőrzés a hibák, a hiányosságok jellegétől függően, a gyors helyreállítás érdekében gyakran nem kötelezte a szervezeteket intézkedési terv készítésére, amennyiben az azonnali helyreállítás biztosítható és elvégezhető volt.

Információs és kommunikációs rendszer

Az információ és kommunikáció nélkülözhetetlen a költségvetési szervek minden szintjén az eredményes kontroll és a költségvetési szervek céljainak elérése érdekében. Az információs és kommunikációs rendszer átszövi a belső kontrollrendszer minden elemét.

Az ellenőrzések tapasztalatai szerint **nem minden esetben biztosították, hogy az alkalmazottak a munkájuk végzéséhez szükséges információkhoz maradéktalanul és időben hozzáférjenek**, ezért törekedni kell arra, hogy a közölt információ pontos, megbízható, teljes releváns és közérthető legyen. A szervezeti egységek közötti kommunikáció sok esetben szintén nem megfelelő, ezért e terület egységes szabályozását és egységes gyakorlat kialakítását meg kell valósítani.

Nyomon követési rendszer (monitoring)

A jogszabályi előírás alapján, az ellenőrzési nyomvonalhoz kapcsolódóan, minden költségvetési szervnek ki kell alakítania egy olyan monitoring rendszert (hierarchikusan felépített vezetői információs rendszert), amelynek alapján a szervezet valamennyi tevékenységének minden szakasza értékelhető, és megfelelő jelzést ad a szükséges intézkedések meghozatalára. A kontroll nyilatkozatot akkor lehet korrekt, megalapozott módon megtenni, ha a Jegyző a kontrollrendszer és a belső ellenőrzés tapasztalatai felett „felügyeletet gyakorolva”, működteti és hasznosítja a monitoring rendszert is.

A Jegyző elvárja a vezetőitől, hogy kövessék nyomon a külső-, belső szabályozást és a szükséges korrekciókat tegyék meg.

A vezetés által kitűzött célok elérését szolgáló feladatok teljesítésének mérésére kidolgozott indikátorok (mutatószámok), a tevékenység során különböző irányban és mértékben változnak. **A vezetésnek folyamatosan látnia kell, hogy a teljesítmények a szándékaiknak megfelelően vagy attól eltérő módon alakulnak, ezért folyamatosan kontrollálniuk kell, hogy a kitűzött célok teljesítése hol tart, a teljesítés mérését biztosító indikátorok megfelelőek-e a teljesítménykövetelmények meghatározására, mérésére, értékelésére.**

Fejleszteni kell a belső jelentéstételi rendszer működtetését a szükséges feltételek megteremtésével, a különböző területeken alkalmazandó, ugyanakkor egymással szinkronban lévő **indikátorok** kidolgozásával.

Az indikátor rendszernek tartalmazni kell a gazdaságosság, a hatékonyság és az eredményesség értékelésére szolgáló mutatókat.

A javaslatok, intézkedési tervek megvalósítása

Az ellenőrzési jelentések azonosították, feltárták a nem megfelelő működések okait, a hiányosságok kiküszöbölésére vonatkozó – jogszabályi hivatkozással alátámasztott – javaslatok pedig végrehajtható és ellenőrizhető célkitűzéseket fogalmaztak meg.

Az ellenőrzés megállapításai a záró megbeszélésen kerültek ismertetésre és kiértékelésre. **Az elvégzett vizsgálatok alapján készített ellenőrzési jelentések megállapításait az érintett vezetők** érdemben – egy eset kivételével – nem vitatták. A vizsgálatot érintett területek, szervezeti egységek vezetői az ellenőrzési jelentésekben megfogalmazott javaslatokat akceptálták, az előírt intézkedési terveket elkészítették, a felelősök és határidők megjelölése minden esetben egyértelmű volt.

Általánosságban elmondható, hogy a felelősök a megfelelő intézkedéseket rendre meghozták. Egyes vizsgálatok esetében az intézkedések végrehajtása még folyamatban van.

Össességében megállapítható, hogy a belső ellenőrzések során tett megállapítások és javaslatok megfelelően hasznosultak.

Készült: Lajosmizse, 2016. április 18.

Készítette: dr. Csikai Zsolt s.k.
belső ellenőr

Jóváhagyás időpontja: Lajosmizse, 2016. május 17.

Jóváhagyta: dr. Balogh László s.k.
jegyző

2015. évi belső ellenőrzési terve

A Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet 31. §-a szerint az alábbi éves ellenőrzési tervet fogalmazza meg:

Sor-szám	Ellenőrzendő szerv megnevezése	Ellenőrzés tárgya, célja	Ellenőrzendő időszak	Ellenőrzési kapacitás	Ellenőrzés típusa	Ellenőrzés ütemezése
1.	Hivatal, támogatott szervezetek	Sport-, társadalmi és egyéb szervezetek részére az önkormányzat költségvetéséből céljelleggel nyújtott támogatások rendeltetés szerinti felhasználása (Lajosmizse és Felsőlajos)	2014. év	6 nap	pénzügyi ellenőrzés	I. n. év
2.	Roma Nemzetiségi Önkormányzat	Roma Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásának ellenőrzése	2014. év	4 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	I. n. év
3.	Hivatal, EGYSZI	2014. évi szociális normatív hozzájárulások igénybevételenek, felhasználásának és elszámolásának szabályszerűsége	2014. év	6 nap	szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés	I. n. év
4.	Hivatal	Helyi adók megállapításának és beszedésének ellenőrzése	2014. év	8 nap	rendszerellenőrzés	I-II. n. év
5.	Hivatal	Szociális ellátások vizsgálata, különös tekintettel az önkormányzati segélyre	2014. év	10 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	II. n. év
6.	Hivatal,	Az önkormányzati vagyongazdálkodás szabályszerűségének az ellenőrzése, (utóellenőrzés)	2014. év	8 nap	rendszerellenőrzés	II. n. év
7.	Hivatal Felsőlajos IGSZ	Az operatív gazdálkodási jogkörök alakulása, kontroll ellenőrzés, (kötelezettségvállalás, ellenjegyzés, teljesítésigazolások és érvényesítés) szabályok betartásának ellenőrzése	2014. év	15 nap	szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés	III. n. év.
8.	IGSZ	Készletgazdálkodás vizsgálata a gyermekékeztetésben, különös tekintettel az alapanyagbeszerzés szabályszerűségére, valamint az étkezési normák betartására	2015. év	10 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	IV. n. év
9.	Hivatal, intézmények	Európai uniós forrással támogatott fejlesztések és egyéb beszerzések ellenőrzése	2014. év	12 nap	rendszerellenőrzés	IV. n. év
10.		Tartalékidő		4 nap		

A 2015. évi ellenőrzések főbb megállapításai, javaslatok

2. melléklet

Az ellenőrzés tárgya	Megállapítások	Javaslatok	Intézkedések
<p>2014. évi céljellégű támogatások felhasználásának ellenőrzése</p>	<p>A Lajosmizsei Sakk Kör tíz számlában 61.575.- Ft-ot kétszeresen számolt el (az önkormányzat és a Lajosmizsért Közalapítvány felé) és a Közalapítvány felé egy számlát hamisított (35.000.- Ft)</p> <p>Felsőlajos Község Önkormányzata Lajosmizse Városi Labdarúgó Clubbal kötött „Együttműködési megállapodás”-a sem tartalmazza a támogatás célját.</p> <p>Az Iskoláért, Gyermekekért Alapítvány 200 ezer Ft támogatásban részesült a 2014. évi úszótábor költségeinek finanszírozására, az Alapítvány 50.000.- Ft-ot nem az úszótábor költségeire fordított.</p>	<p>A Polgármester és a Jegyző szólítsa fel a Sakk Kör elnökét, hogy 61.575.- Ft-ot fizessen vissza az önkormányzatának és 35 ezer Ft-ot a Lajosmizsért Közalapítványnak.</p> <p>Fizetési felszólításban értesítsék az Iskoláért, Gyermekekért Alapítványt, hogy 50.000.- Ft-ot fizessen vissza Felsőlajos Község Önkormányzatának.</p> <p>A támogatói okirat mellékletét képezze az egységes elszámoló lap.</p>	<p>A sakk-kör további számlák benyújtásával elszámolt.</p> <p>Az Iskoláért, Gyermekekért Alapítvány az 50.000.- Ft-ot 2015. február 2-án Felsőlajos Önkormányzatának visszafizette.</p> <p>A 2015. évi támogatói okiratokhoz az egységes elszámoló lapokat csatolták.</p>

<p>A Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2014. évi gazdálkodásának ellenőrzése</p>	<p>A Polgármesteri Hivatal SzMSZ-e nem tartalmazta az SzMSZ-ben nevesített munkakörökhöz tartozó az RNÖ gazdálkodásának végrehajtásával kapcsolatos előírásokat.</p> <p>Az RNÖ költségvetéséhez nem mutatták be az RNÖ költségvetési mérlegét közgazdasági tagolásban, valamint az előirányzat felhasználási tervét – szöveges indoklással együtt.</p> <p>Az RNÖ elnöke két esetben megsértette az összeférhetlenségi szabályokat, mert összesen 630.755.- Ft-ot saját maga számára utalványozott.</p>	<p>Kezdeményezze a Jegyző a Polgármesteri Hivatal SzMSZ-ének módosítását, hogy az tartalmazza az RNÖ gazdálkodásának végrehajtásával kapcsolatos, az Ávr. 13. § (1) bekezdés g) pontjában előírt feladatokat.</p> <p>Az RNÖ elnöke kezdeményezze a Települési Önkormányzattal kötött együttműködési megállapodás kiegészítését és módosítását, hogy az feleljen meg a Nek. tv. 80. § (3) bekezdés b) pontja előírásának.</p> <p>Az RNÖ elnöke gondoskodjon az Ávr. 60. § (2) bekezdésében előírt összeférhetlenségi szabály betartásáról.</p>	<p>A Hivatali SzMSZ IV. sor 24/5. pontja és az 1. sz. függelék (Pénzügyi Iroda Ügyrendje) már tartalmazza.</p> <p>Az RNÖ 2016. évi költségvetése már tartalmazza az RNÖ költségvetési mérlegét és előirányzat felhasználási tervét.</p> <p>2015-ben az RNÖ az összeférhetlenségi szabályt betartotta.</p>
<p>A 2014. évi szociális normatív hozzájárulások igénybevételének felhasználásának és elszámolásának szabályszerűsége</p>	<p>A támogatások elszámolása a naponta összesített ellátások száma alapján történt. A költségvetési támogatások igénybevételét és elszámolását megalapozó nyilvántartásokat a jogszabályi előírásoknak megfelelően folyamatosan vezették.</p> <p>Az ellenőrzés megállapította az egyes támogatási címeken elszámolható 2014. évi támogatási összegeket.</p>	<p>A jegyző intézkedjen, hogy az ellenőrzés megállapításait a Pénzügyi Iroda a támogatások elszámolásakor vegye figyelembe.</p>	<p>A Pénzügyi Iroda a támogatások elszámolásakor az ellenőrzési jelentés megállapításait figyelembe vette.</p>

<p>A helyi adók megállapításának, és beszédésének ellenőrzése</p>	<p>Az Önkormányzat gazdasági programjában az adópolitikával kapcsolatban konkrét követelményeket, célkitűzéseket nem fogalmazott meg. Az Adócsoport a bevételek utólagos vizsgálata alapján átfogó ellenőrzést, helyszíni vizsgálatot nem végzett.</p>	<p>A jegyző kezdeményezze, hogy a Képviselő-testület a 2015-2020. évekre vonatkozó gazdasági programban konkrétan határozza meg az adópolitikával kapcsolatos célkitűzéseit. Az Adócsoport minden ötezer forint feletti tartozást végrehajtásra adjon át a bírósági végrehajtónak. A jegyző tegyen a hátralékok csökkentését szolgáló intézkedéseket. Az Adócsoport a bevételek utólagos vizsgálata alapján végezzen átfogó vagy helyszíni ellenőrzést az iparüzési adó tekintetében.</p>	<p>A gazdasági program a 11. oldalán rendelkezik az önkormányzat adópolitikájáról. A hátralékok csökkentésére intézkedés történt, ennek is köszönhetően az adóbevételeink folyamatosan nőnek. A hátralékok jelentős része a végrehajtó által behajthatatlannak minősített, melyet ennek ellenére jellemzően az adó esedékességét követő 5. év december 31-ig nyilván kell tartani könyveinkben. Átfogó és helyszíni ellenőrzés nem volt az idegenforgalmi adónál, az iparüzési adónál helyszíni ellenőrzés nem volt, de 58 esetben került sor a bevételek utólagos ellenőrzésére.</p>
---	--	---	---

<p>Szociális ellátások vizsgálata</p>	<p>Az Igazgatási Csoport számítógépes nyilvántartásából a támogatásban kifizetett összegek megbízható módon nem állapították meg. A Polgármesteri Hivatal a 2014. évben számlarenddel nem rendelkezett. A segélyek megállapítása során 30 napon belül benyújtott ismételt kérelemre is állapították meg segélyt, a segélykérelem nyomtatvány kitöltése a</p>	<p>A polgármester kísérelje figyelemmel az önkormányzat gazdálkodásának szabályszerűségét. A jegyző intézkedjen a feltárt hibák és hiányosságok kijavítására.</p>	<p>A jegyző intézkedése nyomán a számlarend elkészült, a segélykérelmek kitöltésének teljességére az illetékes kolléga utasítást kapott..</p>
---------------------------------------	--	---	---

	kérelmek ötöde esetében hiányos.		
Az Önkormányzat vagyongazdálkodásának ellenőrzése (utóellenőrzés)	A Pénzügyi Iroda vezetője elkészítette a számviteli szabályzatot. Az önkormányzat zárszámadásához csatolt vagyongazdálkodás nem felelt meg a Számviteli tv-ben rögzített teljesség és valódiság elvének, nem a valós állapotot mutatta, a mérleg nem tartalmazta a BÁCSVÍZ Zrt-nek vagyongazdálkodásba adott víziközmű vagyont. A 2014. évi beruházások aktiválása 25 esetben nem volt szabályszerű. A 2014. évi értékcsökkenési elszámolás hibás és hiányos volt.	A jegyző intézkedjen, hogy: a zárszámadáshoz csatolt vagyongazdálkodás az Áhsz. 30 §-ában előírtakat tartalmazza; a mérlegben kimutatott eszközöket megfelelő leltárral támasszák alá; a beruházások aktiválása és az értékcsökkenés elszámolása a jogszabályi előírások szerint történjen; a Pénzügyi Iroda vezetője a hibák és hiányosságok kiküszöbölése érdekében készítsen intézkedési tervet.	A jegyző intézkedett, a zárszámadás és a mérleg összeállítását független könyvvizsgáló ellenőrzi, a Pénzügyi Iroda vezetője intézkedési tervet készített, végrehajtása megtörtént, illetve folyamatban van.

Az operatív gazdálkodási jogkörök alkalmazása szabályszerűségének ellenőrzése	A belső szabályzatok nem tartalmazzák az előzetes írásbeli kötelezettségvállalást nem igénylő kifizetése rendjét és dokumentációs részlet szabályait. A DOKK program alkalmatlan a szabad fedezet rendelkezésre állásának vizsgálatára. A Pénzügyi Iroda Felsőljajosi Kirendeltségénél az ellenjegyzés és érvényesítés belső kontrollok működése nem megfelelő	A jegyző intézkedjen a kulcskontrollok működésében feltárt hiányosságok és szabálytalanságok kijavítására, és kezdeményezze a DOKK program lecserélését.	A DOKK program lecserélésére intézkedés történt, a Titán keretrendszer (Casper könyvelőprogram) bevezetésére szerződés előkészítésre került és 2015 decemberében a kollégák képzésen is részt vettek. A Pénzügyi Irodán történt személyi változások, illetve az ASP közeljövőben történő kötelező bevezetése miatt a szerződéskötés felfüggesztésre került.
---	--	--	---

<p>Készletgazdálkodás vizsgálata a gyermekétkeztetésben</p>	<p>Az Óvoda Konyha a 2014. évben a nyersanyagnormát 718 ezer Ft-tal túllépte. A nyersanyagnormák betartása havi szinten rendkívüli változó, mely a vezetői ellenőrzés hiányára utal.</p> <p>Az Óvoda Konyha az óvodások részére az előírt napi 3 dl tejet nem biztosította.</p> <p>Az Iskola Konyha 2014. január 1-2015. szeptember 30-ig 2665 ezer Ft-tal kevesebb nyersanyagot használt fel az engedélyezettnél.</p>	<p>Az IGSZ vezetője tegyen eleget vezetői ellenőrzési kötelezettségének. A jegyző gondoskodjon arról, hogy az Iskola és az óvoda konyha csak az irányító szerv által megállapított szabad előirányzat terhére vállaljon kötelezettséget.</p> <p>Az IGSZ vezetője tartassa be a közétkeztetési rendelet tej – tejtermékekre vonatkozó előírásait.</p>	<p>Az érintett vezetők utasítása megtörtént a jogszabályokban foglaltak maradéktalan betartására..</p>
---	--	--	--

<p>Európai uniós forrással támogatott és egyéb beszerzések ellenőrzése</p>	<p>A 2015. évben a tervezett 5 közbeszerzési eljárásból három közbeszerzést folytattak le. A megbízottak a közbeszerzési eljárásokat a Kbt. elveinek és előírásainak megfelelően folytatták le. Az Önkormányzat a közbeszerzési eljárások nyilvánosságát csak részben biztosította, közzétételi kötelezettségének csak részben tett eleget. Az IGSZ a havi és negyedéves könyvviteli zárlat keretében nem végezte el a könyvvezetés helyességének ellenőrzését.</p>	<p>A Polgármester intézkedjen, hogy az önkormányzat az Info tv-ben előírt közzétételi kötelezettségének tegyen eleget, a Jegyző intézkedjen, hogy az IGSZ vezetője a könyvviteli zárlatok során az Áhsz-ben előírtak szerint végezze el feladatait.</p>	<p>Az érintett vezető utasítása megtörtént a jogszabályokban foglaltak maradéktalan betartására..</p>
--	---	---	---

ELŐTERJESZTÉS

**Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2016. május 30-i rendkívüli ülésére**

Tárgy: 2015. évi ellenőrzési jelentés

Az előterjesztést készítette:

dr. Csikai Zsolt
belső ellenőr

dr. Balogh László
jegyző

Tárgyalásra és véleményezésre megkapta:

-

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

-

dr. Balogh László sk.
jegyző

ELŐTERJESZTÉS

Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2016. május 30. napján tartandó rendkívüli ülésére

Tárgy: 2015. évi ellenőrzési jelentés

Üsz.: LMKOH/3251/1/2016.

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzat köteles gondoskodni a gazdálkodásának belső ellenőrzéséről jogszabályban előírt képesítésű ellenőr útján. Az önkormányzat jogszabályi kötelezettségének eleget téve folyamatosan biztosította is e tevékenység ellátását. 2013. szeptemberétől a belső ellenőrzési tevékenységet egy fő – megbízási szerződés keretében – végzi.

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Bkr.) 49. § (1) bekezdése alapján az éves ellenőrzési jelentés elkészítéséért a belső ellenőrzési vezető a felelős, melyet jóváhagyásra megküld a költségvetési szerv vezetőjének. Az éves jelentés részletes tartalmi követelményeit a Bkr. 48. §-a szabályozza.

A polgármester az éves ellenőrzési jelentést – a tárgyévet követően, a zárszámadási rendelettervezettel egyidejűleg – a képviselő-testület elé terjeszti. Az előbbieknél megfelelő jelentés elkészült, amely jelen előterjesztés mellékletét képezi.

Fentiek alapján az alábbi határozat-tervezetet terjesztem a Tisztelt Képviselő-testület elé:

Határozat-tervezet

...../2016. (...). ÖH.
2015. évi ellenőrzési jelentés

Határozat

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2015. évi ellenőrzési jelentést megtárgyalta és elfogadta.

Felelős: Képviselő-testület

Határidő: 2016. május 30.

Lajosmizse, 2016. május 26.

Basky András s.k.
polgármester

**LAJOSMIZSE VÁROS ÉS FELSŐLAJOS KÖZSÉG
ÖNKORMÁNYZATAINAK ÉVES ELLENŐRZÉSI JELENTÉSE
A 2015. ÉVRŐL**

I. Vezetői összefoglaló

A belső ellenőrzési tevékenység általános bemutatása

A belső ellenőrzés a vonatkozó jogszabályi rendelkezések (Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény, a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet, a hivatali SzMSZ, a nemzetközi és a magyarországi államháztartási belső ellenőrzési tapasztalatok, illetve a jegyző utasításai alapján **ellátja**:

- Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal,
- az Önkormányzat által fenntartott költségvetési szervek,
- a Roma Nemzetiségi Önkormányzat

belső ellenőrzését.

Ennek keretében a belső ellenőrzés elkészíti és karbantartja a Belső Ellenőrzési Kézikönyvet és a további szabályozó dokumentumokat. Elkészíti a következő évre vonatkozó éves ellenőrzési tervet.

A belső ellenőrzés az év során lefolytatja az éves ellenőrzési tervben foglalt vizsgálatokat, az ellenőrzések megállapításait írásba foglalja, az ellenőrzötteket tájékoztatja a vizsgálat tapasztalatairól, tanácsot ad a feltárt hiányosságok megelőzése és kiküszöbölése érdekében, súlyos hiányosság esetén javaslatot tesz a felelősség megállapítására, véleményezi az ellenőrzött szerv által készített intézkedési tervet, figyelemmel kíséri és egyes esetekben utóvizsgálattal kontrollálja az elvégzett intézkedéseket.

A belső ellenőrzés az év során elvégzett vizsgálatokról meghatározott adattartalmú nyilvántartást vezet az ellenőrzések dokumentumait pedig 10 évig megőrzi. Az év során végzett ellenőrzési tevékenységről éves összefoglaló jelentés készül, amely tartalmazza: az ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelését; az ellenőrzések fontosabb megállapításait és javaslatait; az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó események számát és rövid összefoglalását; a belső ellenőrzés által tett megállapítások és javaslatok hasznosulását; az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatokat.

Az éves ellenőrzési jelentés célja – az önkormányzatok esetében – az átláthatóság biztosítása és a közpénzek hatékony felhasználásának elősegítése a nyilvánosság megteremtésével annak érdekében, hogy a választópolgárokat képviselő testület saját szervezte irányításával és feladatellátásának gyakorlatával is példát mutasson. A beszámolók elkészítése, majd megtárgyalása lehetőséget ad a helyi önkormányzat és a hozzá tartozó költségvetési szervek ellenőrzési megállapításainak összegzésére, értékelésére.

II. A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása

1.) Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az önkormányzat 2015. évi belső ellenőrzési tervét (1. melléklet) a 108/2014. (XII. 12.) ÖH. számú határozatával fogadta el. A belső ellenőrzési terv elkészítése kockázatelemzés alapján, a vezetőségtől és a Pénzügyi Ellenőrző Bizottságtól előzetesen megkért javaslatok, igények figyelembevételével, valamint a belső ellenőrzés rendelkezésére álló kapacitáson alapult.

Az ellenőrzési terv – a Bkr. 31. §-ában foglaltak alapján – meghatározta a tervezett ellenőrzések tárgyát, célját, az ellenőrizendő időszakot, a szükséges ellenőrzési kapacitást; az ellenőrzés típusát és ütemezését.

Az elfogadott belső ellenőrzési terv **kilenc ellenőrzést** tartalmazott 79 ellenőrzési nappal és 4 nap tartalékidővel.

A tervezett ellenőrzések maradéktalanul végrehajtást nyertek, az ellenőrzésekről készült ellenőrzési jelentéseket a belső ellenőr – az ellenőrzési tervben meghatározott ütemezés szerint – Lajosmizse Város Jegyzőjének átadta.

A belső ellenőrzés soron kívüli (terven felüli) ellenőrzést a 2015. évben nem végzett.

Az ellenőrzések büntető-, szabálysértési, kártérítési eljárás megindítására okot adó cselekményt, mulasztást nem tártak fel.

Az ellenőrzések azonban számos hiányosságot és szabálytalanságot tártak fel, melyekre a belső ellenőrzés az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetőjének figyelmét felhívta – az ellenőrzési jelentés megküldésével egyidejűleg. Az ellenőrzések megállapításai alapján a feltárt hibák és hiányosságok megszüntetése és ismétlődésének elkerülése érdekében **a 2015. évi kilenc ellenőrzési jelentésben az ellenőrzés 34 javaslatot fogalmazott meg.** (2. sz. melléklet)

2.) A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása.

A belső ellenőr ellenőrzéseit a jogszabályban előírt megbízólevél birtokában végezte. Valamennyi ellenőrzés végrehajtásához ellenőrzési program készült. Az ellenőrzés megkezdéséről az ellenőrzött szervezet vezetőjét a helyszíni ellenőrzés megkezdése előtt legalább 3 nappal a belső ellenőr szóban értesítette. A jelentésekben leírtak követték az ellenőrzési programban rögzített szempontrendszert. A megállapítások jogszabályi hivatkozással és rendelkezésekkel, bizonyítékokkal (másolatokkal) voltak alátámasztva.

A belső ellenőr az ellenőrzések során betartotta a belső ellenőrökre vonatkozó szakmai, etikai kódexben foglalt alapelveket.

A jegyző a bizonyosságot adó ellenőrzési és a belső ellenőrzési standardokkal összhangban lévő tanácsadói tevékenységen kívül más tevékenység végrehajtásába a belső ellenőrt nem vonta be, biztosította funkcionális függetlenségét. Az ellenőrzések lefolytatásához szükséges tárgyi feltételek biztosítva voltak.

A belső ellenőrzést **akadályozó tényező**, hogy az **ellenőrzöttek nem, vagy nem kellő mértékben ismerik**, a kontrollrendszert, illetve az ezzel kapcsolatos fogalmakat, valamint a belső szabályzatokat és a **tevékenységük végzésével kapcsolatos jogszabályi előírásokat.** Az ellenőrzések során feltárt hibák és hiányosságok egy – nem jelentéktelen – részét a **belső szabályozás aktualizálásának hiánya, illetve – esetenként – maga a szabályozás hiánya idézte elő.**

3.) A tanácsadói tevékenység

Az Áht. 70. (2) bekezdése, valamint a Bkr. 2. § b) pontja alapján a belső ellenőrzés független, tárgyilagos bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, melynek célja, hogy az adott szervezet működését fejlessze és eredményességét növelje.

A Bkr. 2. § r) pontja értelmében a tanácsadó tevékenység a költségvetési szerv vezetője részére nyújtott olyan hozzáadott értéket eredményező szolgáltatás, amelynek jellegét és hatókörét a belső ellenőrzési vezető és a költségvetési szerv vezetője a megbízáskor közösen írásban vagy szóban határoz meg anélkül, hogy a felelősséget magára vállalná a belső ellenőr.

Ilyen tanácsadó tevékenység lehet például a konzultáció, javaslatok tétele, szakmai segítségnyújtás.

A 2015. évi ellenőrzési munkaterv időkeretében nem szerepel a tanácsadói tevékenységre fordítható idő. Tárgyévben a tanácsadás a konzultáció és javaslatok tételén és a jegyzővel történő konzultációkon keresztül valósult meg. A megfogalmazott javaslatok beépítésre kerültek az ellenőrzési jelentésekbe.

Az ellenőrzöttek részéről konzultációs lehetőség kérése többnyire telefonon keresztül történt. Ezek válaszára vagy azonnal, vagy egy-egy jogszabályi hivatkozás pontosítása érdekében végzett kutatómunkát követően került sor telefonon, vagy élőszóban.

A tanácsadó tevékenység során a belső ellenőrzés törekedett az objektivitás biztosítására.

Írásbeli felkérés alapján elvégzett tanácsadói tevékenységre nem került sor a 2015. évben. A tanácsadói tevékenységre külön ellenőrzési munkanap elszámolására nem került sor.

III. A belső kontrollrendszer működésének értékelése

1.) A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelésére tett javaslatok.

Az ellenőrzés eredményes működéséhez szükség van a megfelelően működő (és működtetett) információs, kontroll, értékelési és beszámolási rendszerek kialakítására. A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XIII. 31.) Korm. rendelet (Bkr) 6. § (2) bekezdése szerint „(2). A költségvetési szerv vezetője köteles olyan szabályzatokat kiadni, folyamatokat **kialakítani és működtetni** a szervezeten belül, amelyek biztosítják a rendelkezésre álló források szabályszerű szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.”

A Bkr azt is előírja, hogy a költségvetési szerv vezetője köteles kockázatkezelési rendszert működtetni, valamint a szervezeten belül kontrolltevékenységet kialakítani, amelyek biztosítják a kockázatok kezelését és hozzájárulnak a szervezet céljainak eléréséhez.

Az Önkormányzat vezetése és a belső ellenőrzés a jövőben is biztosítani szándékozik a belső kontrollok megfelelő működését, a költségvetési gazdálkodás szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes megvalósítását.

Ennek megfelelően a 2015. év során is kiemelt feladatként kezeltük a bekövetkezett jogszabályváltozások átvezetését. A szabályzatok felülvizsgálatát és aktualizálását a 2011. évi CLXXXIX. tv. (Mötv.), a 2011. évi CXCV. tv. (Áht.) és végrehajtási rendeletei, valamint a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (Bkr) rendelkezései szerint részben elvégeztük.

A költségvetési gazdálkodás gyakorlatát ugyancsak ezen jogszabályok előírásai szerint alakítjuk.

A belső kontrollrendszerek fejlesztésének illeszkednie kell az Önkormányzat egyes stratégiához, koncepcióhoz, közép- és hosszútávú terveihez.

Ezen dokumentumok kidolgozása a korábbi évek tapasztalatait felhasználva megtörtént.

A belső ellenőrzésnek továbbra is stratégiai célja az önkormányzati és intézményi gazdálkodás szervezettségének, szabályozottságának, a számviteli, gazdálkodási rend, valamint az informatikai

rendszer megbízhatóságának maradéktalan biztosítása. A stratégiai célok megvalósítása, az ellenőrzési feladatok mind magasabb színvonalú ellátása, valamint az ellenőrzési tapasztalatok hasznosulása érdekében pedig szükséges az ellenőrzési tevékenység folyamatos szakmai, módszertani fejlesztése.

A belső ellenőr iskolai végzettsége és szakmai tapasztalata megfelelő, a kötelező szakmai továbbképzések tekintetében pedig a szükséges intézkedéseket megtettük.

A belső ellenőrzés rendszeresen figyelemmel követi a munkaterületét érintő jogszabályváltozásokat és az ellenőrzési standardok és módszertanok változásait.

A belső ellenőrzés az ellenőrzési jelentésbe foglalt megállapításait a központi és helyi szabályozásra – belső szabályzat, önkormányzati rendelet – hivatkozással, konkrét rendelkezésekre alapozta.

Az ellenőrzési tapasztalatok azt mutatták, hogy **a megváltozott jogszabályi környezetnek való megfelelés az ellenőrzött területeken néhol még kialakításra vár.**

Bizonyos területek vonatkozásában a megállapítások arra utalnak, hogy a belső ellenőrzési pontok vagy folyamatok rendszerét nem minden esetben követik nyomon megfelelően.

Az egyes vizsgálatokhoz tartozó megállapítások és javaslatok bemutatását a **2. melléklet** tartalmazza.

2.) A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése

A belső kontroll egy összetett folyamat, amelyet a szervezet vezetése és dolgozói valósítanak meg, valamint folyamatosan alkalmazkodik a szervezetet érintő változásokhoz. A kontrollok lényege, hogy nem egyszeri ellenőrzési tevékenységet jelent, hanem folyamatokat, „kontrollpontok” alkalmazását előzetes, folyamatba épített és utólagos jelleggel.

A belső kontrollrendszer tartalmazza mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályzatokat, melyek alapján a költségvetési szerv érvényesíti a feladatai ellátására szolgáló előirányzatokkal, létszámmal és a vagyonnal való szabályszerű gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás követelményeit.

A belső kontrollrendszer keretében – a szervezet minden szintjén érvényesülő – a megfelelő **kontrollkörnyezet, kockázatkezelési rendszer, kontrolltevékenységek, információs és kommunikációs rendszer, és nyomon követési rendszer** (monitoring) kialakításáról, működtetéséről, fejlesztéséről kell gondoskodni.

Kontrollkörnyezet

A hivatal és az intézmények (költségvetési szervek) céljait alapvetően a képviselő-testület határozza meg az alapító okiratokban, illetve a szervezeti és működési szabályzatokban. A létrehozott költségvetési szervek stratégiai céljai írásban nem kerültek meghatározásra. A feladatok tervezése jellemzően operatív jellegűek, illetve az adott évre vonatkoznak (pl. költségvetések). A változó jogszabályi környezet, a megváltozott feladat és intézményi struktúra is bőven ró feladatot a vezetőkre. Elmondható, hogy a legtöbb feladat- és szervezeti változás a hivatalt érintette.

Elengedhetetlen minden olyan folyamat, tevékenység, feladat részletes szabályainak meghatározása, amely különféle kötelezettségeket, illetve jogokat állapít meg az egyes munkatársak számára, illetve amely a költségvetési szerv tevékenységére hatással van. **A komplex szabályzatrendszer kialakítása folyamatos feladatot jelent még jelenleg is a költségvetési szervek vezetői számára. A meglévő belső szabályzatok folyamatos módosításra, kiegészítésre, aktualizálásra szorulnak.**

A folyamatok meghatározása és dokumentálása terén ellenőrzési nyomvonalak átdolgozása segíthet e területen. A belső ellenőrzés e téren is folyamatosan megteszi javaslatait (természetesen a hiányzó

szabályzatok elkészítésére is), illetve munkájának jelentős részét teszi ki e tárgykörben végzett bizonyosságot nyújtó, valamint tanácsadási tevékenysége. Az idei év várhatóan alkalmas lesz arra, hogy a külső és belső, valamint jogszabályi és egyéb, helyi döntésekből eredő változásokat a szervezetekre vonatkozóan konkrétan adaptálhassuk, meghatározva a jogszabályi előírások helyi végrehajtási szabályait.

Kockázatkezelési rendszer

A költségvetési szervek működésére, ezen keresztül céljaik elérésre számos külső és belső kockázati tényező gyakorol különböző mértékű hatást, amelyekre a költségvetési szerv vezetőinek valamilyen formában reagálniuk kell. **Alapvető követelmény, hogy a költségvetési szerv vezetése** lehetőség szerint a szervezetet érintő **valamennyi kockázatot** – beleértve a támogató, funkcionális folyamatok (informatika, humán erőforrás, jogi szolgáltatások stb.) kockázatait is – **ismerje meg, mérje fel, gyűjtse össze és csoportosítsa** olyan módon, **hogy azok alkalmasak legyenek** az elemzés és értékelés elvégzéséhez, a **kockázatok rangsoroláshoz**.

A költségvetési szerv vezetőjének gondoskodni kell a kockázatkezelési rendszer működéséről, amit a kockázatkezelési szabályzatban kell rögzíteni. A kockázatkezelési rendszer működésében még vannak hiányosságok. A rendszer működtetését dokumentáló iratok vagy részben hiányosak, vagy teljes egészében hiányoznak.

Kontrolltevékenységek

A kontrolltevékenység részeként minden tevékenységre vonatkozóan biztosítani kell a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzést (FEUVE), különösen az alábbiak vonatkozásában:

- a pénzügyi döntések dokumentumainak elkészítését (ideértve a költségvetési tervezés, a kötelezettségvállalások, a szerződések, a kifizetések, a támogatásokkal való elszámolás, a szabálytalanság miatti visszafizettetések dokumentumait is),
- a pénzügyi kihatású döntések célszerűségi, gazdaságossági, hatékonysági és eredményességi szempontú megalapozottságát,
- a költségvetési gazdálkodás során az előzetes és utólagos pénzügyi ellenőrzést, a pénzügyi döntések szabályszerűségi szempontból történő jóváhagyását, illetve ellenjegyzését,
- a gazdasági események elszámolása (a hatályos jogszabályoknak megfelelő könyvvezetés és beszámolás) kontrollját.

A vizsgált szervezeteknél a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzés rendszerét; a pénzgazdálkodással kapcsolatos kötelezettségvállalás, a teljesítés igazolása és pénzügyi teljesítés elrendelésének hatásköri rendjét; az adatvédelmi szabályokat; az iratkezelés szabályait; a költségvetés és zárszámadás elkészítésének rendjét **szabályozták**.

Az ellenőrzések során azonban megállapítást nyert, hogy **a belső szabályzatokat a munkatársak nem, vagy csak részben ismerik**, a szabályzatokban előírtak betartására és betartatására a FEUVE nem, vagy nem kellő hatékonysággal terjed ki. Ennek kiküszöbölésére vonatkozik az ellenőrzési jelentések javaslatainak többsége. A már bekövetkezett, nem kívánatos események kijavítására minden esetben helyrehozó (korrekciós) kontrollok szükségesek. A belső ellenőrzés a hibák, a hiányosságok jellegétől függően, a gyors helyreállítás érdekében gyakran nem kötelezte a szervezeteket intézkedési terv készítésére, amennyiben az azonnali helyreállítás biztosítható és elvégezhető volt.

Információs és kommunikációs rendszer

Az információ és kommunikáció nélkülözhetetlen a költségvetési szervek minden szintjén az eredményes kontroll és a költségvetési szervek céljainak elérése érdekében. Az információs és kommunikációs rendszer átszövi a belső kontrollrendszer minden elemét.

Az ellenőrzések tapasztalatai szerint **nem minden esetben biztosították, hogy az alkalmazottak a munkájuk végzéséhez szükséges információkhoz maradéktalanul és időben hozzáférjenek**, ezért törekedni kell arra, hogy a közölt információ pontos, megbízható, teljes releváns és közérthető legyen. A szervezeti egységek közötti kommunikáció sok esetben szintén nem megfelelő, ezért e terület egységes szabályozását és egységes gyakorlat kialakítását meg kell valósítani.

Nyomon követési rendszer (monitoring)

A jogszabályi előírás alapján, az ellenőrzési nyomvonalhoz kapcsolódóan, minden költségvetési szervnek ki kell alakítania egy olyan monitoring rendszert (hierarchikusan felépített vezetői információs rendszert), amelynek alapján a szervezet valamennyi tevékenységének minden szakasza értékelhető, és megfelelő jelzést ad a szükséges intézkedések meghozatalára. A kontroll nyilatkozatot akkor lehet korrekt, megalapozott módon megtenni, ha a Jegyző a kontrollrendszer és a belső ellenőrzés tapasztalatai felett „felügyeletet gyakorolva”, működteti és hasznosítja a monitoring rendszert is.

A Jegyző elvárja a vezetőitől, hogy kövessék nyomon a külső-, belső szabályozást és a szükséges korrekciókat tegyék meg.

A vezetés által kitűzött célok elérését szolgáló feladatok teljesítésének mérésére kidolgozott indikátorok (mutatószámok), a tevékenység során különböző irányban és mértékben változnak. **A vezetésnek folyamatosan látnia kell, hogy a teljesítmények a szándékaiknak megfelelően vagy attól eltérő módon alakulnak, ezért folyamatosan kontrollálniuk kell, hogy a kitűzött célok teljesítése hol tart, a teljesítés mérését biztosító indikátorok megfelelőek-e a teljesítménykövetelmények meghatározására, mérésére, értékelésére.**

Fejleszteni kell a belső jelentéstételi rendszer működtetését a szükséges feltételek megteremtésével, a különböző területeken alkalmazandó, ugyanakkor egymással szinkronban lévő **indikátorok** kidolgozásával.

Az indikátor rendszernek tartalmazni kell a gazdaságosság, a hatékonyság és az eredményesség értékelésére szolgáló mutatókat.

A javaslatok, intézkedési tervek megvalósítása

Az ellenőrzési jelentések azonosították, feltárták a nem megfelelő működések okait, a hiányosságok kiküszöbölésére vonatkozó – jogszabályi hivatkozással alátámasztott – javaslatok pedig végrehajtható és ellenőrizhető célkitűzéseket fogalmaztak meg.

Az ellenőrzés megállapításai a záró megbeszélésen kerültek ismertetésre és kiértékelésre. **Az** elvégzett vizsgálatok alapján készített **ellenőrzési jelentések megállapításait az érintett vezetők** érdemben – egy eset kivételével – nem vitatták. A vizsgálatot érintett területek, szervezeti egységek vezetői az ellenőrzési jelentésekben megfogalmazott javaslatokat akceptálták, az előírt intézkedési terveket elkészítették, a felelősök és határidők megjelölése minden esetben egyértelmű volt.

Általánosságban elmondható, hogy a felelősök a megfelelő intézkedéseket rendre meghozták. Egyes vizsgálatok esetében az intézkedések végrehajtása még folyamatban van.

Össességében megállapítható, hogy a belső ellenőrzések során tett megállapítások és javaslatok megfelelően hasznosultak.

Készült: Lajosmizse, 2016. április 18.

Készítette: dr. Csikai Zsolt s.k.
belső ellenőr

Jóváhagyás időpontja: Lajosmizse, 2016. május 17.

Jóváhagyta: dr. Balogh László s.k.
jegyző

2015. évi belső ellenőrzési terve

A Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet 31. §-a szerint az alábbi éves ellenőrzési tervet fogalmazza meg:

Sor-szám	Ellenőrzendő szerv megnevezése	Ellenőrzés tárgya, célja	Ellenőrzendő időszak	Ellenőrzési kapacitás	Ellenőrzés típusa	Ellenőrzés ütemezése
1.	Hivatal, támogatott szervezetek	Sport-, társadalmi és egyéb szervezetek részére az önkormányzat költségvetéséből céljelleggel nyújtott támogatások rendeltetés szerinti felhasználása (Lajosmizse és Felsőlajos)	2014. év	6 nap	pénzügyi ellenőrzés	I. n. év
2.	Roma Nemzetiségi Önkormányzat	Roma Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásának ellenőrzése	2014. év	4 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	I. n. év
3.	Hivatal, EGYSZI	2014. évi szociális normatív hozzájárulások igénybevételének, felhasználásának és elszámolásának szabályszerűsége	2014. év	6 nap	szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés	I. n. év
4.	Hivatal	Helyi adók megállapításának és beszedésének ellenőrzése	2014. év	8 nap	rendszerellenőrzés	I-II. n. év
5.	Hivatal	Szociális ellátások vizsgálata, különös tekintettel az önkormányzati segélyre	2014. év	10 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	II. n. év
6.	Hivatal,	Az önkormányzati vagyongazdálkodás szabályszerűségének az ellenőrzése, (utóellenőrzés)	2014. év	8 nap	rendszerellenőrzés	II. n. év
7.	Hivatal Felsőlajos IGSZ	Az operatív gazdálkodási jogkörök alakulása, kontroll ellenőrzés, (kötelezettségvállalás, ellenjegyzés, teljesítésigazolások és érvényesítés) szabályok betartásának ellenőrzése	2014. év	15 nap	szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés	III. n. év.
8.	IGSZ	Készletgazdálkodás vizsgálata a gyermekékeztetésben, különös tekintettel az alapanyagbeszerzés szabályszerűségére, valamint az étkezési normák betartására	2015. év	10 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	IV. n. év
9.	Hivatal, intézmények	Európai uniós forrással támogatott fejlesztések és egyéb beszerzések ellenőrzése	2014. év	12 nap	rendszerellenőrzés	IV. n. év
10.		Tartalékidő		4 nap		

A 2015. évi ellenőrzések főbb megállapításai, javaslatok

2. melléklet

Az ellenőrzés tárgya	Megállapítások	Javaslatok	Intézkedések
<p>2014. évi céljellégű támogatások felhasználásának ellenőrzése</p>	<p>A Lajosmizsei Sakk Kör tíz számlában 61.575.- Ft-ot kétszeresen számolt el (az önkormányzat és a Lajosmizsért Közalapítvány felé) és a Közalapítvány felé egy számlát hamisított (35.000.- Ft)</p> <p>Felsőlajos Község Önkormányzata Lajosmizse Városi Labdarúgó Clubbal kötött „Együttműködési megállapodás”-a sem tartalmazza a támogatás célját.</p> <p>Az Iskoláért, Gyermekekért Alapítvány 200 ezer Ft támogatásban részesült a 2014. évi úszótábor költségeinek finanszírozására, az Alapítvány 50.000.- Ft-ot nem az úszótábor költségeire fordított.</p>	<p>A Polgármester és a Jegyző szólítsa fel a Sakk Kör elnökét, hogy 61.575.- Ft-ot fizessen vissza az önkormányzatának és 35 ezer Ft-ot a Lajosmizsért Közalapítványnak.</p> <p>Fizetési felszólításban értesítsék az Iskoláért, Gyermekekért Alapítványt, hogy 50.000.- Ft-ot fizessen vissza Felsőlajos Község Önkormányzatának.</p> <p>A támogatói okirat mellékletét képezze az egységes elszámoló lap.</p>	<p>A sakk-kör további számlák benyújtásával elszámolt.</p> <p>Az Iskoláért, Gyermekekért Alapítvány az 50.000.- Ft-ot 2015. február 2-án Felsőlajos Önkormányzatának visszafizette.</p> <p>A 2015. évi támogatói okiratokhoz az egységes elszámoló lapokat csatolták.</p>

<p>A Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2014. évi gazdálkodásának ellenőrzése</p>	<p>A Polgármesteri Hivatal SzMSZ-e nem tartalmazta az SzMSZ-ben nevesített munkakörökhöz tartozó az RNÖ gazdálkodásának végrehajtásával kapcsolatos előírásokat.</p> <p>Az RNÖ költségvetéséhez nem mutatták be az RNÖ költségvetési mérlegét közgazdasági tagolásban, valamint az előirányzat felhasználási tervét – szöveges indoklással együtt.</p> <p>Az RNÖ elnöke két esetben megsértette az összeférhetlenségi szabályokat, mert összesen 630.755.- Ft-ot saját maga számára utalványozott.</p>	<p>Kezdeményezze a Jegyző a Polgármesteri Hivatal SzMSZ-ének módosítását, hogy az tartalmazza az RNÖ gazdálkodásának végrehajtásával kapcsolatos, az Ávr. 13. § (1) bekezdés g) pontjában előírt feladatokat.</p> <p>Az RNÖ elnöke kezdeményezze a Települési Önkormányzattal kötött együttműködési megállapodás kiegészítését és módosítását, hogy az feleljen meg a Nek. tv. 80. § (3) bekezdés b) pontja előírásának.</p> <p>Az RNÖ elnöke gondoskodjon az Ávr. 60. § (2) bekezdésében előírt összeférhetlenségi szabály betartásáról.</p>	<p>A Hivatali SzMSZ IV. sor 24/5. pontja és az 1. sz. függelék (Pénzügyi Iroda Ügyrendje) már tartalmazza.</p> <p>Az RNÖ 2016. évi költségvetése már tartalmazza az RNÖ költségvetési mérlegét és előirányzat felhasználási tervét.</p> <p>2015-ben az RNÖ az összeférhetlenségi szabályt betartotta.</p>
<p>A 2014. évi szociális normatív hozzájárulások igénybevételének felhasználásának és elszámolásának szabályszerűsége</p>	<p>A támogatások elszámolása a naponta összesített ellátások száma alapján történt. A költségvetési támogatások igénybevételét és elszámolását megalapozó nyilvántartásokat a jogszabályi előírásoknak megfelelően folyamatosan vezették.</p> <p>Az ellenőrzés megállapította az egyes támogatási címeken elszámolható 2014. évi támogatási összegeket.</p>	<p>A jegyző intézkedjen, hogy az ellenőrzés megállapításait a Pénzügyi Iroda a támogatások elszámolásakor vegye figyelembe.</p>	<p>A Pénzügyi Iroda a támogatások elszámolásakor az ellenőrzési jelentés megállapításait figyelembe vette.</p>

<p>A helyi adók megállapításának, és beszédésének ellenőrzése</p>	<p>Az Önkormányzat gazdasági programjában az adópolitikával kapcsolatban konkrét követelményeket, célkitűzéseket nem fogalmazott meg. Az Adócsoport a bevételek utólagos vizsgálata alapján átfogó ellenőrzést, helyszíni vizsgálatot nem végzett.</p>	<p>A jegyző kezdeményezze, hogy a Képviselő-testület a 2015-2020. évekre vonatkozó gazdasági programban konkrétan határozza meg az adópolitikával kapcsolatos célkitűzéseit. Az Adócsoport minden ötezer forint feletti tartozást végrehajtásra adjon át a bírósági végrehajtónak. A jegyző tegyen a hátralékok csökkentését szolgáló intézkedéseket. Az Adócsoport a bevételek utólagos vizsgálata alapján végezzen átfogó vagy helyszíni ellenőrzést az iparüzési adó tekintetében.</p>	<p>A gazdasági program a 11. oldalán rendelkezik az önkormányzat adópolitikájáról. A hátralékok csökkentésére intézkedés történt, ennek is köszönhetően az adóbevételeink folyamatosan nőnek. A hátralékok jelentős része a végrehajtó által behajthatatlannak minősített, melyet ennek ellenére jellemzően az adó esedékességét követő 5. év december 31-ig nyilván kell tartani könyveinkben. Átfogó és helyszíni ellenőrzés nem volt az idegenforgalmi adónál, az iparüzési adónál helyszíni ellenőrzés nem volt, de 58 esetben került sor a bevételek utólagos ellenőrzésére.</p>
---	--	---	---

<p>Szociális ellátások vizsgálata</p>	<p>Az Igazgatási Csoport számítógépes nyilvántartásából a támogatásban kifizetett összegek megbízható módon nem állapították meg. A Polgármesteri Hivatal a 2014. évben számlarenddel nem rendelkezett. A segélyek megállapítása során 30 napon belül benyújtott ismételt kérelemre is állapították meg segélyt, a segélykérelem nyomtatvány kitöltése a</p>	<p>A polgármester kísérelje figyelemmel az önkormányzat gazdálkodásának szabályszerűségét. A jegyző intézkedjen a feltárt hibák és hiányosságok kijavítására.</p>	<p>A jegyző intézkedése nyomán a számlarend elkészült, a segélykérelmek kitöltésének teljességére az illetékes kolléga utasítást kapott..</p>
---------------------------------------	--	---	---

	kérelmek ötöde esetében hiányos.		
Az Önkormányzat vagyongazdálkodásának ellenőrzése (utóellenőrzés)	A Pénzügyi Iroda vezetője elkészítette a számviteli szabályzatot. Az önkormányzat zárszámadásához csatolt vagyonskimutatása nem felelt meg a Számviteli tv-ben rögzített teljesség és valódiság elvének, nem a valós állapotot mutatta, a mérleg nem tartalmazta a BÁCSVÍZ Zrt-nek vagyongazdálkodásba adott víziközmű vagyont. A 2014. évi beruházások aktiválása 25 esetben nem volt szabályszerű. A 2014. évi értékcsökkenési elszámolás hibás és hiányos volt.	A jegyző intézkedjen, hogy: a zárszámadáshoz csatolt vagyonskimutatás az Áhsz. 30 §-ában előírtakat tartalmazza; a mérlegben kimutatott eszközöket megfelelő leltárral támasszák alá; a beruházások aktiválása és az értékcsökkenés elszámolása a jogszabályi előírások szerint történjen; a Pénzügyi Iroda vezetője a hibák és hiányosságok kiküszöbölése érdekében készítsen intézkedési tervet.	A jegyző intézkedett, a zárszámadás és a mérleg összeállítását független könyvvizsgáló ellenőrzi, a Pénzügyi Iroda vezetője intézkedési tervet készített, végrehajtása megtörtént, illetve folyamatban van.

Az operatív gazdálkodási jogkörök alkalmazása szabályszerűségének ellenőrzése	A belső szabályzatok nem tartalmazzák az előzetes írásbeli kötelezettségvállalást nem igénylő kifizetése rendjét és dokumentációs részlet szabályait. A DOKK program alkalmatlan a szabad fedezet rendelkezésre állásának vizsgálatára. A Pénzügyi Iroda Felsőljajosi Kirendeltségénél az ellenjegyzés és érvényesítés belső kontrollok működése nem megfelelő	A jegyző intézkedjen a kulcskontrollok működésében feltárt hiányosságok és szabálytalanságok kijavítására, és kezdeményezze a DOKK program lecserélését.	A DOKK program lecserélésére intézkedés történt, a Titán keretrendszer (Casper könyvelőprogram) bevezetésére szerződés előkészítésre került és 2015 decemberében a kollégák képzésen is részt vettek. A Pénzügyi Irodán történt személyi változások, illetve az ASP közeljövőben történő kötelező bevezetése miatt a szerződéskötés felfüggesztésre került.
---	--	--	---

<p>Készletgazdálkodás vizsgálata a gyermekétkeztetésben</p>	<p>Az Óvoda Konyha a 2014. évben a nyersanyagnormát 718 ezer Ft-tal túllépte. A nyersanyagnormák betartása havi szinten rendkívüli változó, mely a vezetői ellenőrzés hiányára utal.</p> <p>Az Óvoda Konyha az óvodások részére az előírt napi 3 dl tejet nem biztosította.</p> <p>Az Iskola Konyha 2014. január 1-2015. szeptember 30-ig 2665 ezer Ft-tal kevesebb nyersanyagot használt fel az engedélyezettnél.</p>	<p>Az IGSZ vezetője tegyen eleget vezetői ellenőrzési kötelezettségének. A jegyző gondoskodjon arról, hogy az Iskola és az óvoda konyha csak az irányító szerv által megállapított szabad előirányzat terhére vállaljon kötelezettséget.</p> <p>Az IGSZ vezetője tartassa be a közétkeztetési rendelet tej – tejtermékekre vonatkozó előírásait.</p>	<p>Az érintett vezetők utasítása megtörtént a jogszabályokban foglaltak maradéktalan betartására..</p>
---	--	--	--

<p>Európai uniós forrással támogatott és egyéb beszerzések ellenőrzése</p>	<p>A 2015. évben a tervezett 5 közbeszerzési eljárásból három közbeszerzést folytattak le. A megbízottak a közbeszerzési eljárásokat a Kbt. elveinek és előírásainak megfelelően folytatták le. Az Önkormányzat a közbeszerzési eljárások nyilvánosságát csak részben biztosította, közzétételi kötelezettségének csak részben tett eleget. Az IGSZ a havi és negyedéves könyvviteli zárlat keretében nem végezte el a könyvvezetés helyességének ellenőrzését.</p>	<p>A Polgármester intézkedjen, hogy az önkormányzat az Info tv-ben előírt közzétételi kötelezettségének tegyen eleget, a Jegyző intézkedjen, hogy az IGSZ vezetője a könyvviteli zárlatok során az Áhsz-ben előírtak szerint végezze el feladatait.</p>	<p>Az érintett vezető utasítása megtörtént a jogszabályokban foglaltak maradéktalan betartására..</p>
--	---	---	---

ELŐTERJESZTÉS

**Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2016. május 30-i rendkívüli ülésére**

Tárgy: 2015. évi ellenőrzési jelentés

Az előterjesztést készítette:

dr. Csikai Zsolt
belső ellenőr

dr. Balogh László
jegyző

Tárgyalásra és véleményezésre megkapta:

-

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

-

dr. Balogh László sk.
jegyző

ELŐTERJESZTÉS

Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2016. május 30. napján tartandó rendkívüli ülésére

Tárgy: 2015. évi ellenőrzési jelentés

Üsz.: LMKOH/3251/1/2016.

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzat köteles gondoskodni a gazdálkodásának belső ellenőrzéséről jogszabályban előírt képesítésű ellenőr útján. Az önkormányzat jogszabályi kötelezettségének eleget téve folyamatosan biztosította is e tevékenység ellátását. 2013. szeptemberétől a belső ellenőrzési tevékenységet egy fő – megbízási szerződés keretében – végzi.

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Bkr.) 49. § (1) bekezdése alapján az éves ellenőrzési jelentés elkészítéséért a belső ellenőrzési vezető a felelős, melyet jóváhagyásra megküld a költségvetési szerv vezetőjének. Az éves jelentés részletes tartalmi követelményeit a Bkr. 48. §-a szabályozza.

A polgármester az éves ellenőrzési jelentést – a tárgyévet követően, a zárszámadási rendelettervezettel egyidejűleg – a képviselő-testület elé terjeszti. Az előbbieknél megfelelő jelentés elkészült, amely jelen előterjesztés mellékletét képezi.

Fentiek alapján az alábbi határozat-tervezetet terjesztem a Tisztelt Képviselő-testület elé:

Határozat-tervezet

...../2016. (...). ÖH.
2015. évi ellenőrzési jelentés

Határozat

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2015. évi ellenőrzési jelentést megtárgyalta és elfogadta.

Felelős: Képviselő-testület

Határidő: 2016. május 30.

Lajosmizse, 2016. május 26.

Basky András s.k.
polgármester

**LAJOSMIZSE VÁROS ÉS FELSŐLAJOS KÖZSÉG
ÖNKORMÁNYZATAINAK ÉVES ELLENŐRZÉSI JELENTÉSE
A 2015. ÉVRŐL**

I. Vezetői összefoglaló

A belső ellenőrzési tevékenység általános bemutatása

A belső ellenőrzés a vonatkozó jogszabályi rendelkezések (Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény, a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet, a hivatali SzMSZ, a nemzetközi és a magyarországi államháztartási belső ellenőrzési tapasztalatok, illetve a jegyző utasításai alapján **ellátja**:

- Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal,
- az Önkormányzat által fenntartott költségvetési szervek,
- a Roma Nemzetiségi Önkormányzat

belső ellenőrzését.

Ennek keretében a belső ellenőrzés elkészíti és karbantartja a Belső Ellenőrzési Kézikönyvet és a további szabályozó dokumentumokat. Elkészíti a következő évre vonatkozó éves ellenőrzési tervet.

A belső ellenőrzés az év során lefolytatja az éves ellenőrzési tervben foglalt vizsgálatokat, az ellenőrzések megállapításait írásba foglalja, az ellenőrzötteket tájékoztatja a vizsgálat tapasztalatairól, tanácsot ad a feltárt hiányosságok megelőzése és kiküszöbölése érdekében, súlyos hiányosság esetén javaslatot tesz a felelősség megállapítására, véleményezi az ellenőrzött szerv által készített intézkedési tervet, figyelemmel kíséri és egyes esetekben utóvizsgálattal kontrollálja az elvégzett intézkedéseket.

A belső ellenőrzés az év során elvégzett vizsgálatokról meghatározott adattartalmú nyilvántartást vezet az ellenőrzések dokumentumait pedig 10 évig megőrzi. Az év során végzett ellenőrzési tevékenységről éves összefoglaló jelentés készül, amely tartalmazza: az ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelését; az ellenőrzések fontosabb megállapításait és javaslatait; az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó események számát és rövid összefoglalását; a belső ellenőrzés által tett megállapítások és javaslatok hasznosulását; az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatokat.

Az éves ellenőrzési jelentés célja – az önkormányzatok esetében – az átláthatóság biztosítása és a közpénzek hatékony felhasználásának elősegítése a nyilvánosság megteremtésével annak érdekében, hogy a választópolgárokat képviselő testület saját szervezte irányításával és feladatellátásának gyakorlatával is példát mutasson. A beszámoló elkészítése, majd megtárgyalása lehetőséget ad a helyi önkormányzat és a hozzá tartozó költségvetési szervek ellenőrzési megállapításainak összegzésére, értékelésére.

II. A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása

1.) Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az önkormányzat 2015. évi belső ellenőrzési tervét (1. melléklet) a 108/2014. (XII. 12.) ÖH. számú határozatával fogadta el. A belső ellenőrzési terv elkészítése kockázatelemzés alapján, a vezetőségtől és a Pénzügyi Ellenőrző Bizottságtól előzetesen megkért javaslatok, igények figyelembevételével, valamint a belső ellenőrzés rendelkezésére álló kapacitáson alapult.

Az ellenőrzési terv – a Bkr. 31. §-ában foglaltak alapján – meghatározta a tervezett ellenőrzések tárgyát, célját, az ellenőrizendő időszakot, a szükséges ellenőrzési kapacitást; az ellenőrzés típusát és ütemezését.

Az elfogadott belső ellenőrzési terv **kilenc ellenőrzést** tartalmazott 79 ellenőrzési nappal és 4 nap tartalékidővel.

A tervezett ellenőrzések maradéktalanul végrehajtást nyertek, az ellenőrzésekről készült ellenőrzési jelentéseket a belső ellenőr – az ellenőrzési tervben meghatározott ütemezés szerint – Lajosmizse Város Jegyzőjének átadta.

A belső ellenőrzés soron kívüli (terven felüli) ellenőrzést a 2015. évben nem végzett.

Az ellenőrzések büntető-, szabálysértési, kártérítési eljárás megindítására okot adó cselekményt, mulasztást nem tártak fel.

Az ellenőrzések azonban számos hiányosságot és szabálytalanságot tártak fel, melyekre a belső ellenőrzés az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetőjének figyelmét felhívta – az ellenőrzési jelentés megküldésével egyidejűleg. Az ellenőrzések megállapításai alapján a feltárt hibák és hiányosságok megszüntetése és ismétlődésének elkerülése érdekében **a 2015. évi kilenc ellenőrzési jelentésben az ellenőrzés 34 javaslatot fogalmazott meg.** (2. sz. melléklet)

2.) A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása.

A belső ellenőr ellenőrzéseit a jogszabályban előírt megbízólevél birtokában végezte. Valamennyi ellenőrzés végrehajtásához ellenőrzési program készült. Az ellenőrzés megkezdéséről az ellenőrzött szervezet vezetőjét a helyszíni ellenőrzés megkezdése előtt legalább 3 nappal a belső ellenőr szóban értesítette. A jelentésekben leírtak követték az ellenőrzési programban rögzített szempontrendszert. A megállapítások jogszabályi hivatkozással és rendelkezésekkel, bizonyítékokkal (másolatokkal) voltak alátámasztva.

A belső ellenőr az ellenőrzések során betartotta a belső ellenőrökre vonatkozó szakmai, etikai kódexben foglalt alapelveket.

A jegyző a bizonyosságot adó ellenőrzési és a belső ellenőrzési standardokkal összhangban lévő tanácsadói tevékenységen kívül más tevékenység végrehajtásába a belső ellenőrt nem vonta be, biztosította funkcionális függetlenségét. Az ellenőrzések lefolytatásához szükséges tárgyi feltételek biztosítva voltak.

A belső ellenőrzést **akadályozó tényező**, hogy az **ellenőrzöttek nem, vagy nem kellő mértékben ismerik**, a kontrollrendszert, illetve az ezzel kapcsolatos fogalmakat, valamint a belső szabályzatokat és a **tevékenységük végzésével kapcsolatos jogszabályi előírásokat.** **Az ellenőrzések során feltárt hibák és hiányosságok egy – nem jelentéktelen – részét a belső szabályozás aktualizálásának hiánya, illetve – esetenként – maga a szabályozás hiánya idézte elő.**

3.) A tanácsadói tevékenység

Az Áht. 70. (2) bekezdése, valamint a Bkr. 2. § b) pontja alapján a belső ellenőrzés független, tárgyilagos bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, melynek célja, hogy az adott szervezet működését fejlessze és eredményességét növelje.

A Bkr. 2. § r) pontja értelmében a tanácsadó tevékenység a költségvetési szerv vezetője részére nyújtott olyan hozzáadott értéket eredményező szolgáltatás, amelynek jellegét és hatókörét a belső ellenőrzési vezető és a költségvetési szerv vezetője a megbízáskor közösen írásban vagy szóban határoz meg anélkül, hogy a felelősséget magára vállalná a belső ellenőr.

Ilyen tanácsadó tevékenység lehet például a konzultáció, javaslatok tétele, szakmai segítségnyújtás.

A 2015. évi ellenőrzési munkaterv időkeretében nem szerepel a tanácsadói tevékenységre fordítható idő. Tárgyévben a tanácsadás a konzultáció és javaslatok tételén és a jegyzővel történő konzultációkon keresztül valósult meg. A megfogalmazott javaslatok beépítésre kerültek az ellenőrzési jelentésekbe.

Az ellenőrzöttek részéről konzultációs lehetőség kérése többnyire telefonon keresztül történt. Ezek válaszára vagy azonnal, vagy egy-egy jogszabályi hivatkozás pontosítása érdekében végzett kutatómunkát követően került sor telefonon, vagy élőszóban.

A tanácsadó tevékenység során a belső ellenőrzés törekedett az objektivitás biztosítására.

Írásbeli felkérés alapján elvégzett tanácsadói tevékenységre nem került sor a 2015. évben. A tanácsadói tevékenységre külön ellenőrzési munkanap elszámolására nem került sor.

III. A belső kontrollrendszer működésének értékelése

1.) A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelésére tett javaslatok.

Az ellenőrzés eredményes működéséhez szükség van a megfelelően működő (és működtetett) információs, kontroll, értékelési és beszámolási rendszerek kialakítására. A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XIII. 31.) Korm. rendelet (Bkr) 6. § (2) bekezdése szerint „(2). A költségvetési szerv vezetője köteles olyan szabályzatokat kiadni, folyamatokat **kialakítani és működtetni** a szervezeten belül, amelyek biztosítják a rendelkezésre álló források szabályszerű szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.”

A Bkr azt is előírja, hogy a költségvetési szerv vezetője köteles kockázatkezelési rendszert működtetni, valamint a szervezeten belül kontrolltevékenységet kialakítani, amelyek biztosítják a kockázatok kezelését és hozzájárulnak a szervezet céljainak eléréséhez.

Az Önkormányzat vezetése és a belső ellenőrzés a jövőben is biztosítani szándékozik a belső kontrollok megfelelő működését, a költségvetési gazdálkodás szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes megvalósítását.

Ennek megfelelően a 2015. év során is kiemelt feladatként kezeltük a bekövetkezett jogszabályváltozások átvezetését. A szabályzatok felülvizsgálatát és aktualizálását a 2011. évi CLXXXIX. tv. (Mötv.), a 2011. évi CXCV. tv. (Áht.) és végrehajtási rendeletei, valamint a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (Bkr) rendelkezései szerint részben elvégeztük.

A költségvetési gazdálkodás gyakorlatát ugyancsak ezen jogszabályok előírásai szerint alakítjuk.

A belső kontrollrendszerek fejlesztésének illeszkednie kell az Önkormányzat egyes stratégiához, koncepcióhoz, közép- és hosszútávú terveihez.

Ezen dokumentumok kidolgozása a korábbi évek tapasztalatait felhasználva megtörtént.

A belső ellenőrzésnek továbbra is stratégiai célja az önkormányzati és intézményi gazdálkodás szervezettségének, szabályozottságának, a számviteli, gazdálkodási rend, valamint az informatikai

rendszer megbízhatóságának maradéktalan biztosítása. A stratégiai célok megvalósítása, az ellenőrzési feladatok mind magasabb színvonalú ellátása, valamint az ellenőrzési tapasztalatok hasznosulása érdekében pedig szükséges az ellenőrzési tevékenység folyamatos szakmai, módszertani fejlesztése.

A belső ellenőr iskolai végzettsége és szakmai tapasztalata megfelelő, a kötelező szakmai továbbképzések tekintetében pedig a szükséges intézkedéseket megtettük.

A belső ellenőrzés rendszeresen figyelemmel követi a munkaterületét érintő jogszabályváltozásokat és az ellenőrzési standardok és módszertanok változásait.

A belső ellenőrzés az ellenőrzési jelentésbe foglalt megállapításait a központi és helyi szabályozásra – belső szabályzat, önkormányzati rendelet – hivatkozással, konkrét rendelkezésekre alapozta.

Az ellenőrzési tapasztalatok azt mutatták, hogy **a megváltozott jogszabályi környezetnek való megfelelés az ellenőrzött területeken néhol még kialakításra vár.**

Bizonyos területek vonatkozásában a megállapítások arra utalnak, hogy a belső ellenőrzési pontok vagy folyamatok rendszerét nem minden esetben követik nyomon megfelelően.

Az egyes vizsgálatokhoz tartozó megállapítások és javaslatok bemutatását a **2. melléklet** tartalmazza.

2.) A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése

A belső kontroll egy összetett folyamat, amelyet a szervezet vezetése és dolgozói valósítanak meg, valamint folyamatosan alkalmazkodik a szervezetet érintő változásokhoz. A kontrollok lényege, hogy nem egyszeri ellenőrzési tevékenységet jelent, hanem folyamatokat, „kontrollpontok” alkalmazását előzetes, folyamatba épített és utólagos jelleggel.

A belső kontrollrendszer tartalmazza mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályzatokat, melyek alapján a költségvetési szerv érvényesíti a feladatai ellátására szolgáló előirányzatokkal, létszámmal és a vagyonnal való szabályszerű gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás követelményeit.

A belső kontrollrendszer keretében – a szervezet minden szintjén érvényesülő – a megfelelő **kontrollkörnyezet, kockázatkezelési rendszer, kontrolltevékenységek, információs és kommunikációs rendszer, és nyomon követési rendszer (monitoring)** kialakításáról, működtetéséről, fejlesztéséről kell gondoskodni.

Kontrollkörnyezet

A hivatal és az intézmények (költségvetési szervek) céljait alapvetően a képviselő-testület határozza meg az alapító okiratokban, illetve a szervezeti és működési szabályzatokban. A létrehozott költségvetési szervek stratégiai céljai írásban nem kerültek meghatározásra. A feladatok tervezése jellemzően operatív jellegűek, illetve az adott évre vonatkoznak (pl. költségvetések). A változó jogszabályi környezet, a megváltozott feladat és intézményi struktúra is bőven ró feladatot a vezetőkre. Elmondható, hogy a legtöbb feladat- és szervezeti változás a hivatalt érintette.

Elengedhetetlen minden olyan folyamat, tevékenység, feladat részletes szabályainak meghatározása, amely különféle kötelezettségeket, illetve jogokat állapít meg az egyes munkatársak számára, illetve amely a költségvetési szerv tevékenységére hatással van. **A komplex szabályzatrendszer kialakítása folyamatos feladatot jelent még jelenleg is a költségvetési szervek vezetői számára. A meglévő belső szabályzatok folyamatos módosításra, kiegészítésre, aktualizálásra szorulnak.**

A folyamatok meghatározása és dokumentálása terén ellenőrzési nyomvonalak átdolgozása segíthet e területen. A belső ellenőrzés e téren is folyamatosan megteszi javaslatait (természetesen a hiányzó

szabályzatok elkészítésére is), illetve munkájának jelentős részét teszi ki e tárgykörben végzett bizonyosságot nyújtó, valamint tanácsadási tevékenysége. Az idei év várhatóan alkalmas lesz arra, hogy a külső és belső, valamint jogszabályi és egyéb, helyi döntésekből eredő változásokat a szervezetekre vonatkozóan konkrétan adaptálhassuk, meghatározva a jogszabályi előírások helyi végrehajtási szabályait.

Kockázatkezelési rendszer

A költségvetési szervek működésére, ezen keresztül céljaik elérésre számos külső és belső kockázati tényező gyakorol különböző mértékű hatást, amelyekre a költségvetési szerv vezetőinek valamilyen formában reagálniuk kell. **Alapvető követelmény, hogy a költségvetési szerv vezetése** lehetőség szerint a szervezetet érintő **valamennyi kockázatot** – beleértve a támogató, funkcionális folyamatok (informatika, humán erőforrás, jogi szolgáltatások stb.) kockázatait is – **ismerje meg, mérje fel, gyűjtse össze és csoportosítsa** olyan módon, **hogy azok alkalmasak legyenek** az elemzés és értékelés elvégzéséhez, a **kockázatok rangsoroláshoz**.

A költségvetési szerv vezetőjének gondoskodni kell a kockázatkezelési rendszer működéséről, amit a kockázatkezelési szabályzatban kell rögzíteni. A kockázatkezelési rendszer működésében még vannak hiányosságok. A rendszer működtetését dokumentáló iratok vagy részben hiányosak, vagy teljes egészében hiányoznak.

Kontrolltevékenységek

A kontrolltevékenység részeként minden tevékenységre vonatkozóan biztosítani kell a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzést (FEUVE), különösen az alábbiak vonatkozásában:

- a pénzügyi döntések dokumentumainak elkészítését (ideértve a költségvetési tervezés, a kötelezettségvállalások, a szerződések, a kifizetések, a támogatásokkal való elszámolás, a szabálytalanság miatti visszafizettetések dokumentumait is),
- a pénzügyi kihatású döntések célszerűségi, gazdaságossági, hatékonysági és eredményességi szempontú megalapozottságát,
- a költségvetési gazdálkodás során az előzetes és utólagos pénzügyi ellenőrzést, a pénzügyi döntések szabályszerűségi szempontból történő jóváhagyását, illetve ellenjegyzését,
- a gazdasági események elszámolása (a hatályos jogszabályoknak megfelelő könyvvezetés és beszámolás) kontrollját.

A vizsgált szervezeteknél a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzés rendszerét; a pénzgazdálkodással kapcsolatos kötelezettségvállalás, a teljesítés igazolása és pénzügyi teljesítés elrendelésének hatásköri rendjét; az adatvédelmi szabályokat; az iratkezelés szabályait; a költségvetés és zárszámadás elkészítésének rendjét **szabályozták**.

Az ellenőrzések során azonban megállapítást nyert, hogy **a belső szabályzatokat a munkatársak nem, vagy csak részben ismerik**, a szabályzatokban előírtak betartására és betartatására a FEUVE nem, vagy nem kellő hatékonysággal terjed ki. Ennek kiküszöbölésére vonatkozik az ellenőrzési jelentések javaslatainak többsége. A már bekövetkezett, nem kívánatos események kijavítására minden esetben helyrehozó (korrekciós) kontrollok szükségesek. A belső ellenőrzés a hibák, a hiányosságok jellegétől függően, a gyors helyreállítás érdekében gyakran nem kötelezte a szervezeteket intézkedési terv készítésére, amennyiben az azonnali helyreállítás biztosítható és elvégezhető volt.

Információs és kommunikációs rendszer

Az információ és kommunikáció nélkülözhetetlen a költségvetési szervek minden szintjén az eredményes kontroll és a költségvetési szervek céljainak elérése érdekében. Az információs és kommunikációs rendszer átszövi a belső kontrollrendszer minden elemét.

Az ellenőrzések tapasztalatai szerint **nem minden esetben biztosították, hogy az alkalmazottak a munkájuk végzéséhez szükséges információkhoz maradéktalanul és időben hozzáférjenek**, ezért törekedni kell arra, hogy a közölt információ pontos, megbízható, teljes releváns és közérthető legyen. A szervezeti egységek közötti kommunikáció sok esetben szintén nem megfelelő, ezért e terület egységes szabályozását és egységes gyakorlat kialakítását meg kell valósítani.

Nyomon követési rendszer (monitoring)

A jogszabályi előírás alapján, az ellenőrzési nyomvonalhoz kapcsolódóan, minden költségvetési szervnek ki kell alakítania egy olyan monitoring rendszert (hierarchikusan felépített vezetői információs rendszert), amelynek alapján a szervezet valamennyi tevékenységének minden szakasza értékelhető, és megfelelő jelzést ad a szükséges intézkedések meghozatalára. A kontroll nyilatkozatot akkor lehet korrekt, megalapozott módon megtenni, ha a Jegyző a kontrollrendszer és a belső ellenőrzés tapasztalatai felett „felügyeletet gyakorolva”, működteti és hasznosítja a monitoring rendszert is.

A Jegyző elvárja a vezetőitől, hogy kövessék nyomon a külső-, belső szabályozást és a szükséges korrekciókat tegyék meg.

A vezetés által kitűzött célok elérését szolgáló feladatok teljesítésének mérésére kidolgozott indikátorok (mutatószámok), a tevékenység során különböző irányban és mértékben változnak. **A vezetésnek folyamatosan látnia kell, hogy a teljesítmények a szándékaiknak megfelelően vagy attól eltérő módon alakulnak, ezért folyamatosan kontrollálniuk kell, hogy a kitűzött célok teljesítése hol tart, a teljesítés mérését biztosító indikátorok megfelelőek-e a teljesítménykövetelmények meghatározására, mérésére, értékelésére.**

Fejleszteni kell a belső jelentéstételi rendszer működtetését a szükséges feltételek megteremtésével, a különböző területeken alkalmazandó, ugyanakkor egymással szinkronban lévő **indikátorok** kidolgozásával.

Az indikátor rendszernek tartalmazni kell a gazdaságosság, a hatékonyság és az eredményesség értékelésére szolgáló mutatókat.

A javaslatok, intézkedési tervek megvalósítása

Az ellenőrzési jelentések azonosították, feltárták a nem megfelelő működések okait, a hiányosságok kiküszöbölésére vonatkozó – jogszabályi hivatkozással alátámasztott – javaslatok pedig végrehajtható és ellenőrizhető célkitűzéseket fogalmaztak meg.

Az ellenőrzés megállapításai a záró megbeszélésen kerültek ismertetésre és kiértékelésre. **Az** elvégzett vizsgálatok alapján készített **ellenőrzési jelentések megállapításait az érintett vezetők** érdemben – egy eset kivételével – nem vitatták. A vizsgálatot érintett területek, szervezeti egységek vezetői az ellenőrzési jelentésekben megfogalmazott javaslatokat akceptálták, az előírt intézkedési terveket elkészítették, a felelősök és határidők megjelölése minden esetben egyértelmű volt.

Általánosságban elmondható, hogy a felelősök a megfelelő intézkedéseket rendre meghozták. Egyes vizsgálatok esetében az intézkedések végrehajtása még folyamatban van.

Összességében megállapítható, hogy a belső ellenőrzések során tett megállapítások és javaslatok megfelelően hasznosultak.

Készült: Lajosmizse, 2016. április 18.

Készítette: dr. Csikai Zsolt s.k.
belső ellenőr

Jóváhagyás időpontja: Lajosmizse, 2016. május 17.

Jóváhagyta: dr. Balogh László s.k.
jegyző

2015. évi belső ellenőrzési terve

A Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet 31. §-a szerint az alábbi éves ellenőrzési tervet fogalmazza meg:

Sor-szám	Ellenőrzendő szerv megnevezése	Ellenőrzés tárgya, célja	Ellenőrzendő időszak	Ellenőrzési kapacitás	Ellenőrzés típusa	Ellenőrzés ütemezése
1.	Hivatal, támogatott szervezetek	Sport-, társadalmi és egyéb szervezetek részére az önkormányzat költségvetéséből céljelleggel nyújtott támogatások rendeltetés szerinti felhasználása (Lajosmizse és Felsőlajos)	2014. év	6 nap	pénzügyi ellenőrzés	I. n. év
2.	Roma Nemzetiségi Önkormányzat	Roma Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásának ellenőrzése	2014. év	4 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	I. n. év
3.	Hivatal, EGYSZI	2014. évi szociális normatív hozzájárulások igénybevételének, felhasználásának és elszámolásának szabályszerűsége	2014. év	6 nap	szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés	I. n. év
4.	Hivatal	Helyi adók megállapításának és beszedésének ellenőrzése	2014. év	8 nap	rendszerellenőrzés	I-II. n. év
5.	Hivatal	Szociális ellátások vizsgálata, különös tekintettel az önkormányzati segélyre	2014. év	10 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	II. n. év
6.	Hivatal,	Az önkormányzati vagyongazdálkodás szabályszerűségének az ellenőrzése, (utóellenőrzés)	2014. év	8 nap	rendszerellenőrzés	II. n. év
7.	Hivatal Felsőlajos IGSZ	Az operatív gazdálkodási jogkörök alakulása, kontroll ellenőrzés, (kötelezettségvállalás, ellenjegyzés, teljesítésigazolások és érvényesítés) szabályok betartásának ellenőrzése	2014. év	15 nap	szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés	III. n. év.
8.	IGSZ	Készletgazdálkodás vizsgálata a gyermekétkeztetésben, különös tekintettel az alapanyagbeszerzés szabályszerűségére, valamint az étkezési normák betartására	2015. év	10 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	IV. n. év
9.	Hivatal, intézmények	Európai uniós forrással támogatott fejlesztések és egyéb beszerzések ellenőrzése	2014. év	12 nap	rendszerellenőrzés	IV. n. év
10.		Tartalékidő		4 nap		

A 2015. évi ellenőrzések főbb megállapításai, javaslatok

2. melléklet

Az ellenőrzés tárgya	Megállapítások	Javaslatok	Intézkedések
<p>2014. évi céljellégű támogatások felhasználásának ellenőrzése</p>	<p>A Lajosmizsei Sakk Kör tíz számlában 61.575.- Ft-ot kétszeresen számolt el (az önkormányzat és a Lajosmizsért Közalapítvány felé) és a Közalapítvány felé egy számlát hamisított (35.000.- Ft)</p> <p>Felsőlajos Község Önkormányzata Lajosmizse Városi Labdarúgó Clubbal kötött „Együttműködési megállapodás”-a sem tartalmazza a támogatás célját.</p> <p>Az Iskoláért, Gyermekekért Alapítvány 200 ezer Ft támogatásban részesült a 2014. évi úszótábor költségeinek finanszírozására, az Alapítvány 50.000.- Ft-ot nem az úszótábor költségeire fordított.</p>	<p>A Polgármester és a Jegyző szólítsa fel a Sakk Kör elnökét, hogy 61.575.- Ft-ot fizessen vissza az önkormányzatának és 35 ezer Ft-ot a Lajosmizsért Közalapítványnak.</p> <p>Fizetési felszólításban értesítsék az Iskoláért, Gyermekekért Alapítványt, hogy 50.000.- Ft-ot fizessen vissza Felsőlajos Község Önkormányzatának.</p> <p>A támogatói okirat mellékletét képezze az egységes elszámoló lap.</p>	<p>A sakk-kör további számlák benyújtásával elszámolt.</p> <p>Az Iskoláért, Gyermekekért Alapítvány az 50.000.- Ft-ot 2015. február 2-án Felsőlajos Önkormányzatának visszafizette.</p> <p>A 2015. évi támogatói okiratokhoz az egységes elszámoló lapokat csatolták.</p>

<p>A Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2014. évi gazdálkodásának ellenőrzése</p>	<p>A Polgármesteri Hivatal SzMSZ-e nem tartalmazta az SzMSZ-ben nevesített munkakörökhöz tartozó az RNÖ gazdálkodásának végrehajtásával kapcsolatos előírásokat.</p> <p>Az RNÖ költségvetéséhez nem mutatták be az RNÖ költségvetési mérlegét közgazdasági tagolásban, valamint az előirányzat felhasználási tervét – szöveges indoklással együtt.</p> <p>Az RNÖ elnöke két esetben megsértette az összeférhetlenségi szabályokat, mert összesen 630.755.- Ft-ot saját maga számára utalványozott.</p>	<p>Kezdeményezze a Jegyző a Polgármesteri Hivatal SzMSZ-ének módosítását, hogy az tartalmazza az RNÖ gazdálkodásának végrehajtásával kapcsolatos, az Ávr. 13. § (1) bekezdés g) pontjában előírt feladatokat.</p> <p>Az RNÖ elnöke kezdeményezze a Települési Önkormányzattal kötött együttműködési megállapodás kiegészítését és módosítását, hogy az feleljen meg a Nek. tv. 80. § (3) bekezdés b) pontja előírásának.</p> <p>Az RNÖ elnöke gondoskodjon az Ávr. 60. § (2) bekezdésében előírt összeférhetlenségi szabály betartásáról.</p>	<p>A Hivatali SzMSZ IV. sor 24/5. pontja és az 1. sz. függelék (Pénzügyi Iroda Ügyrendje) már tartalmazza.</p> <p>Az RNÖ 2016. évi költségvetése már tartalmazza az RNÖ költségvetési mérlegét és előirányzat felhasználási tervét.</p> <p>2015-ben az RNÖ az összeférhetlenségi szabályt betartotta.</p>
<p>A 2014. évi szociális normatív hozzájárulások igénybevételének felhasználásának és elszámolásának szabályszerűsége</p>	<p>A támogatások elszámolása a naponta összesített ellátások száma alapján történt. A költségvetési támogatások igénybevételét és elszámolását megalapozó nyilvántartásokat a jogszabályi előírásoknak megfelelően folyamatosan vezették.</p> <p>Az ellenőrzés megállapította az egyes támogatási címeken elszámolható 2014. évi támogatási összegeket.</p>	<p>A jegyző intézkedjen, hogy az ellenőrzés megállapításait a Pénzügyi Iroda a támogatások elszámolásakor vegye figyelembe.</p>	<p>A Pénzügyi Iroda a támogatások elszámolásakor az ellenőrzési jelentés megállapításait figyelembe vette.</p>

<p>A helyi adók megállapításának, és beszédésének ellenőrzése</p>	<p>Az Önkormányzat gazdasági programjában az adópolitikával kapcsolatban konkrét követelményeket, célkitűzéseket nem fogalmazott meg. Az Adócsoport a bevételek utólagos vizsgálata alapján átfogó ellenőrzést, helyszíni vizsgálatot nem végzett.</p>	<p>A jegyző kezdeményezze, hogy a Képviselő-testület a 2015-2020. évekre vonatkozó gazdasági programban konkrétan határozza meg az adópolitikával kapcsolatos célkitűzéseit. Az Adócsoport minden ötezer forint feletti tartozást végrehajtásra adjon át a bírósági végrehajtónak. A jegyző tegyen a hátralékok csökkentését szolgáló intézkedéseket. Az Adócsoport a bevételek utólagos vizsgálata alapján végezzen átfogó vagy helyszíni ellenőrzést az iparüzési adó tekintetében.</p>	<p>A gazdasági program a 11. oldalán rendelkezik az önkormányzat adópolitikájáról. A hátralékok csökkentésére intézkedés történt, ennek is köszönhetően az adóbevételeink folyamatosan nőnek. A hátralékok jelentős része a végrehajtó által behajthatatlannak minősített, melyet ennek ellenére jellemzően az adó esedékességét követő 5. év december 31-ig nyilván kell tartani könyveinkben. Átfogó és helyszíni ellenőrzés nem volt az idegenforgalmi adónál, az iparüzési adónál helyszíni ellenőrzés nem volt, de 58 esetben került sor a bevételek utólagos ellenőrzésére.</p>
---	--	---	---

<p>Szociális ellátások vizsgálata</p>	<p>Az Igazgatási Csoport számítógépes nyilvántartásából a támogatásban kifizetett összegek megbízható módon nem állapították meg. A Polgármesteri Hivatal a 2014. évben számlarenddel nem rendelkezett. A segélyek megállapítása során 30 napon belül benyújtott ismételt kérelemre is állapították meg segélyt, a segélykérelem nyomtatvány kitöltése a</p>	<p>A polgármester kísérelje figyelemmel az önkormányzat gazdálkodásának szabályszerűségét. A jegyző intézkedjen a feltárt hibák és hiányosságok kijavítására.</p>	<p>A jegyző intézkedése nyomán a számlarend elkészült, a segélykérelmek kitöltésének teljességére az illetékes kolléga utasítást kapott..</p>
---------------------------------------	--	---	---

	kérelmek ötöde esetében hiányos.		
Az Önkormányzat vagyongazdálkodásának ellenőrzése (utóellenőrzés)	A Pénzügyi Iroda vezetője elkészítette a számviteli szabályzatot. Az önkormányzat zárszámadásához csatolt vagyonkimutatása nem felelt meg a Számviteli tv-ben rögzített teljesség és valódiság elvének, nem a valós állapotot mutatta, a mérleg nem tartalmazta a BÁCSVÍZ Zrt-nek vagyongazdálkodásba adott víziközmű vagyont. A 2014. évi beruházások aktiválása 25 esetben nem volt szabályszerű. A 2014. évi értékcsökkenési elszámolás hibás és hiányos volt.	A jegyző intézkedjen, hogy: a zárszámadáshoz csatolt vagyonkimutatás az Áhsz. 30 §-ában előírtakat tartalmazza; a mérlegben kimutatott eszközöket megfelelő leltárral támasszák alá; a beruházások aktiválása és az értékcsökkenés elszámolása a jogszabályi előírások szerint történjen; a Pénzügyi Iroda vezetője a hibák és hiányosságok kiküszöbölése érdekében készítsen intézkedési tervet.	A jegyző intézkedett, a zárszámadás és a mérleg összeállítását független könyvvizsgáló ellenőrzi, a Pénzügyi Iroda vezetője intézkedési tervet készített, végrehajtása megtörtént, illetve folyamatban van.

Az operatív gazdálkodási jogkörök alkalmazása szabályszerűségének ellenőrzése	A belső szabályzatok nem tartalmazzák az előzetes írásbeli kötelezettségvállalást nem igénylő kifizetése rendjét és dokumentációs részlet szabályait. A DOKK program alkalmatlan a szabad fedezet rendelkezésre állásának vizsgálatára. A Pénzügyi Iroda Felsőljajosi Kirendeltségénél az ellenjegyzés és érvényesítés belső kontrollok működése nem megfelelő	A jegyző intézkedjen a kulcskontrollok működésében feltárt hiányosságok és szabálytalanságok kijavítására, és kezdeményezze a DOKK program lecserélését.	A DOKK program lecserélésére intézkedés történt, a Titán keretrendszer (Casper könyvelőprogram) bevezetésére szerződés előkészítésre került és 2015 decemberében a kollégák képzésen is részt vettek. A Pénzügyi Irodán történt személyi változások, illetve az ASP közeljövőben történő kötelező bevezetése miatt a szerződéskötés felfüggesztésre került.
---	--	--	---

<p>Készletgazdálkodás vizsgálata a gyermekétkeztetésben</p>	<p>Az Óvoda Konyha a 2014. évben a nyersanyagnormát 718 ezer Ft-tal túllépte. A nyersanyagnormák betartása havi szinten rendkívüli változó, mely a vezetői ellenőrzés hiányára utal.</p> <p>Az Óvoda Konyha az óvodások részére az előírt napi 3 dl tejet nem biztosította.</p> <p>Az Iskola Konyha 2014. január 1-2015. szeptember 30-ig 2665 ezer Ft-tal kevesebb nyersanyagot használt fel az engedélyezettnél.</p>	<p>Az IGSZ vezetője tegyen eleget vezetői ellenőrzési kötelezettségének. A jegyző gondoskodjon arról, hogy az Iskola és az óvoda konyha csak az irányító szerv által megállapított szabad előirányzat terhére vállaljon kötelezettséget.</p> <p>Az IGSZ vezetője tartassa be a közétkeztetési rendelet tej – tejtermékekre vonatkozó előírásait.</p>	<p>Az érintett vezetők utasítása megtörtént a jogszabályokban foglaltak maradéktalan betartására..</p>
---	--	--	--

<p>Európai uniós forrással támogatott és egyéb beszerzések ellenőrzése</p>	<p>A 2015. évben a tervezett 5 közbeszerzési eljárásból három közbeszerzést folytattak le. A megbízottak a közbeszerzési eljárásokat a Kbt. elveinek és előírásainak megfelelően folytatták le. Az Önkormányzat a közbeszerzési eljárások nyilvánosságát csak részben biztosította, közzétételi kötelezettségének csak részben tett eleget. Az IGSZ a havi és negyedéves könyvviteli zárlat keretében nem végezte el a könyvvezetés helyességének ellenőrzését.</p>	<p>A Polgármester intézkedjen, hogy az önkormányzat az Info tv-ben előírt közzétételi kötelezettségének tegyen eleget, a Jegyző intézkedjen, hogy az IGSZ vezetője a könyvviteli zárlatok során az Áhsz-ben előírtak szerint végezze el feladatait.</p>	<p>Az érintett vezető utasítása megtörtént a jogszabályokban foglaltak maradéktalan betartására..</p>
--	---	---	---

ELŐTERJESZTÉS

**Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2016. május 30-i rendkívüli ülésére**

Tárgy: 2015. évi ellenőrzési jelentés

Az előterjesztést készítette:

dr. Csikai Zsolt
belső ellenőr

dr. Balogh László
jegyző

Tárgyalásra és véleményezésre megkapta:

-

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

-

dr. Balogh László sk.
jegyző

ELŐTERJESZTÉS

Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2016. május 30. napján tartandó rendkívüli ülésére

Tárgy: 2015. évi ellenőrzési jelentés

Üsz.: LMKOH/3251/1/2016.

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzat köteles gondoskodni a gazdálkodásának belső ellenőrzéséről jogszabályban előírt képesítésű ellenőr útján. Az önkormányzat jogszabályi kötelezettségének eleget téve folyamatosan biztosította is e tevékenység ellátását. 2013. szeptemberétől a belső ellenőrzési tevékenységet egy fő – megbízási szerződés keretében – végzi.

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Bkr.) 49. § (1) bekezdése alapján az éves ellenőrzési jelentés elkészítéséért a belső ellenőrzési vezető a felelős, melyet jóváhagyásra megküld a költségvetési szerv vezetőjének. Az éves jelentés részletes tartalmi követelményeit a Bkr. 48. §-a szabályozza.

A polgármester az éves ellenőrzési jelentést – a tárgyévet követően, a zárszámadási rendelettervezettel egyidejűleg – a képviselő-testület elé terjeszti. Az előbbieknél megfelelő jelentés elkészült, amely jelen előterjesztés mellékletét képezi.

Fentiek alapján az alábbi határozat-tervezetet terjesztem a Tisztelt Képviselő-testület elé:

Határozat-tervezet

...../2016. (...). ÖH.
2015. évi ellenőrzési jelentés

Határozat

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2015. évi ellenőrzési jelentést megtárgyalta és elfogadta.

Felelős: Képviselő-testület

Határidő: 2016. május 30.

Lajosmizse, 2016. május 26.

Basky András s.k.
polgármester

**LAJOSMIZSE VÁROS ÉS FELSŐLAJOS KÖZSÉG
ÖNKORMÁNYZATAINAK ÉVES ELLENŐRZÉSI JELENTÉSE
A 2015. ÉVRŐL**

I. Vezetői összefoglaló

A belső ellenőrzési tevékenység általános bemutatása

A belső ellenőrzés a vonatkozó jogszabályi rendelkezések (Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény, a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet, a hivatali SzMSZ, a nemzetközi és a magyarországi államháztartási belső ellenőrzési tapasztalatok, illetve a jegyző utasításai alapján **ellátja**:

- Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal,
- az Önkormányzat által fenntartott költségvetési szervek,
- a Roma Nemzetiségi Önkormányzat

belső ellenőrzését.

Ennek keretében a belső ellenőrzés elkészíti és karbantartja a Belső Ellenőrzési Kézikönyvet és a további szabályozó dokumentumokat. Elkészíti a következő évre vonatkozó éves ellenőrzési tervet.

A belső ellenőrzés az év során lefolytatja az éves ellenőrzési tervben foglalt vizsgálatokat, az ellenőrzések megállapításait írásba foglalja, az ellenőrzötteket tájékoztatja a vizsgálat tapasztalatairól, tanácsot ad a feltárt hiányosságok megelőzése és kiküszöbölése érdekében, súlyos hiányosság esetén javaslatot tesz a felelősség megállapítására, véleményezi az ellenőrzött szerv által készített intézkedési tervet, figyelemmel kíséri és egyes esetekben utóvizsgálattal kontrollálja az elvégzett intézkedéseket.

A belső ellenőrzés az év során elvégzett vizsgálatokról meghatározott adattartalmú nyilvántartást vezet az ellenőrzések dokumentumait pedig 10 évig megőrzi. Az év során végzett ellenőrzési tevékenységről éves összefoglaló jelentés készül, amely tartalmazza: az ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelését; az ellenőrzések fontosabb megállapításait és javaslatait; az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó események számát és rövid összefoglalását; a belső ellenőrzés által tett megállapítások és javaslatok hasznosulását; az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatokat.

Az éves ellenőrzési jelentés célja – az önkormányzatok esetében – az átláthatóság biztosítása és a közpénzek hatékony felhasználásának elősegítése a nyilvánosság megteremtésével annak érdekében, hogy a választópolgárokat képviselő testület saját szervezte irányításával és feladatellátásának gyakorlatával is példát mutasson. A beszámoló elkészítése, majd megtárgyalása lehetőséget ad a helyi önkormányzat és a hozzá tartozó költségvetési szervek ellenőrzési megállapításainak összegzésére, értékelésére.

II. A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása

1.) Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az önkormányzat 2015. évi belső ellenőrzési tervét (1. melléklet) a 108/2014. (XII. 12.) ÖH. számú határozatával fogadta el. A belső ellenőrzési terv elkészítése kockázatelemzés alapján, a vezetőségtől és a Pénzügyi Ellenőrző Bizottságtól előzetesen megkért javaslatok, igények figyelembevételével, valamint a belső ellenőrzés rendelkezésére álló kapacitáson alapult.

Az ellenőrzési terv – a Bkr. 31. §-ában foglaltak alapján – meghatározta a tervezett ellenőrzések tárgyát, célját, az ellenőrizendő időszakot, a szükséges ellenőrzési kapacitást; az ellenőrzés típusát és ütemezését.

Az elfogadott belső ellenőrzési terv **kilenc ellenőrzést** tartalmazott 79 ellenőrzési nappal és 4 nap tartalékidővel.

A tervezett ellenőrzések maradéktalanul végrehajtást nyertek, az ellenőrzésekről készült ellenőrzési jelentéseket a belső ellenőr – az ellenőrzési tervben meghatározott ütemezés szerint – Lajosmizse Város Jegyzőjének átadta.

A belső ellenőrzés soron kívüli (terven felüli) ellenőrzést a 2015. évben nem végzett.

Az ellenőrzések büntető-, szabálysértési, kártérítési eljárás megindítására okot adó cselekményt, mulasztást nem tártak fel.

Az ellenőrzések azonban számos hiányosságot és szabálytalanságot tártak fel, melyekre a belső ellenőrzés az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetőjének figyelmét felhívta – az ellenőrzési jelentés megküldésével egyidejűleg. Az ellenőrzések megállapításai alapján a feltárt hibák és hiányosságok megszüntetése és ismétlődésének elkerülése érdekében **a 2015. évi kilenc ellenőrzési jelentésben az ellenőrzés 34 javaslatot fogalmazott meg.** (2. sz. melléklet)

2.) A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása.

A belső ellenőr ellenőrzéseit a jogszabályban előírt megbízólevél birtokában végezte. Valamennyi ellenőrzés végrehajtásához ellenőrzési program készült. Az ellenőrzés megkezdéséről az ellenőrzött szervezet vezetőjét a helyszíni ellenőrzés megkezdése előtt legalább 3 nappal a belső ellenőr szóban értesítette. A jelentésekben leírtak követték az ellenőrzési programban rögzített szempontrendszert. A megállapítások jogszabályi hivatkozással és rendelkezésekkel, bizonyítékokkal (másolatokkal) voltak alátámasztva.

A belső ellenőr az ellenőrzések során betartotta a belső ellenőrökre vonatkozó szakmai, etikai kódexben foglalt alapelveket.

A jegyző a bizonyosságot adó ellenőrzési és a belső ellenőrzési standardokkal összhangban lévő tanácsadói tevékenységen kívül más tevékenység végrehajtásába a belső ellenőrt nem vonta be, biztosította funkcionális függetlenségét. Az ellenőrzések lefolytatásához szükséges tárgyi feltételek biztosítva voltak.

A belső ellenőrzést **akadályozó tényező**, hogy az **ellenőrzöttek nem, vagy nem kellő mértékben ismerik**, a kontrollrendszert, illetve az ezzel kapcsolatos fogalmakat, valamint a belső szabályzatokat és a **tevékenységük végzésével kapcsolatos jogszabályi előírásokat.** **Az ellenőrzések során feltárt hibák és hiányosságok egy – nem jelentéktelen – részét a belső szabályozás aktualizálásának hiánya, illetve – esetenként – maga a szabályozás hiánya idézte elő.**

3.) A tanácsadói tevékenység

Az Áht. 70. (2) bekezdése, valamint a Bkr. 2. § b) pontja alapján a belső ellenőrzés független, tárgyilagos bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, melynek célja, hogy az adott szervezet működését fejlessze és eredményességét növelje.

A Bkr. 2. § r) pontja értelmében a tanácsadó tevékenység a költségvetési szerv vezetője részére nyújtott olyan hozzáadott értéket eredményező szolgáltatás, amelynek jellegét és hatókörét a belső ellenőrzési vezető és a költségvetési szerv vezetője a megbízáskor közösen írásban vagy szóban határoz meg anélkül, hogy a felelősséget magára vállalná a belső ellenőr.

Ilyen tanácsadó tevékenység lehet például a konzultáció, javaslatok tétele, szakmai segítségnyújtás.

A 2015. évi ellenőrzési munkaterv időkeretében nem szerepel a tanácsadói tevékenységre fordítható idő. Tárgyévben a tanácsadás a konzultáció és javaslatok tételén és a jegyzővel történő konzultációkon keresztül valósult meg. A megfogalmazott javaslatok beépítésre kerültek az ellenőrzési jelentésekbe.

Az ellenőrzöttek részéről konzultációs lehetőség kérése többnyire telefonon keresztül történt. Ezek válaszára vagy azonnal, vagy egy-egy jogszabályi hivatkozás pontosítása érdekében végzett kutatómunkát követően került sor telefonon, vagy élőszóban.

A tanácsadó tevékenység során a belső ellenőrzés törekedett az objektivitás biztosítására.

Írásbeli felkérés alapján elvégzett tanácsadói tevékenységre nem került sor a 2015. évben. A tanácsadói tevékenységre külön ellenőrzési munkanap elszámolására nem került sor.

III. A belső kontrollrendszer működésének értékelése

1.) A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelésére tett javaslatok.

Az ellenőrzés eredményes működéséhez szükség van a megfelelően működő (és működtetett) információs, kontroll, értékelési és beszámolási rendszerek kialakítására. A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XIII. 31.) Korm. rendelet (Bkr) 6. § (2) bekezdése szerint „(2). A költségvetési szerv vezetője köteles olyan szabályzatokat kiadni, folyamatokat **kialakítani és működtetni** a szervezeten belül, amelyek biztosítják a rendelkezésre álló források szabályszerű szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.”

A Bkr azt is előírja, hogy a költségvetési szerv vezetője köteles kockázatkezelési rendszert működtetni, valamint a szervezeten belül kontrolltevékenységet kialakítani, amelyek biztosítják a kockázatok kezelését és hozzájárulnak a szervezet céljainak eléréséhez.

Az Önkormányzat vezetése és a belső ellenőrzés a jövőben is biztosítani szándékozik a belső kontrollok megfelelő működését, a költségvetési gazdálkodás szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes megvalósítását.

Ennek megfelelően a 2015. év során is kiemelt feladatként kezeltük a bekövetkezett jogszabályváltozások átvezetését. A szabályzatok felülvizsgálatát és aktualizálását a 2011. évi CLXXXIX. tv. (Mötv.), a 2011. évi CXCV. tv. (Áht.) és végrehajtási rendeletei, valamint a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (Bkr) rendelkezései szerint részben elvégeztük.

A költségvetési gazdálkodás gyakorlatát ugyancsak ezen jogszabályok előírásai szerint alakítjuk.

A belső kontrollrendszerek fejlesztésének illeszkednie kell az Önkormányzat egyes stratégiához, koncepcióhoz, közép- és hosszútávú terveihez.

Ezen dokumentumok kidolgozása a korábbi évek tapasztalatait felhasználva megtörtént.

A belső ellenőrzésnek továbbra is stratégiai célja az önkormányzati és intézményi gazdálkodás szervezettségének, szabályozottságának, a számviteli, gazdálkodási rend, valamint az informatikai

rendszer megbízhatóságának maradéktalan biztosítása. A stratégiai célok megvalósítása, az ellenőrzési feladatok mind magasabb színvonalú ellátása, valamint az ellenőrzési tapasztalatok hasznosulása érdekében pedig szükséges az ellenőrzési tevékenység folyamatos szakmai, módszertani fejlesztése.

A belső ellenőr iskolai végzettsége és szakmai tapasztalata megfelelő, a kötelező szakmai továbbképzések tekintetében pedig a szükséges intézkedéseket megtettük.

A belső ellenőrzés rendszeresen figyelemmel követi a munkaterületét érintő jogszabályváltozásokat és az ellenőrzési standardok és módszertanok változásait.

A belső ellenőrzés az ellenőrzési jelentésbe foglalt megállapításait a központi és helyi szabályozásra – belső szabályzat, önkormányzati rendelet – hivatkozással, konkrét rendelkezésekre alapozta.

Az ellenőrzési tapasztalatok azt mutatták, hogy **a megváltozott jogszabályi környezetnek való megfelelés az ellenőrzött területeken néhol még kialakításra vár.**

Bizonyos területek vonatkozásában a megállapítások arra utalnak, hogy a belső ellenőrzési pontok vagy folyamatok rendszerét nem minden esetben követik nyomon megfelelően.

Az egyes vizsgálatokhoz tartozó megállapítások és javaslatok bemutatását a **2. melléklet** tartalmazza.

2.) A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése

A belső kontroll egy összetett folyamat, amelyet a szervezet vezetése és dolgozói valósítanak meg, valamint folyamatosan alkalmazkodik a szervezetet érintő változásokhoz. A kontrollok lényege, hogy nem egyszeri ellenőrzési tevékenységet jelent, hanem folyamatokat, „kontrollpontok” alkalmazását előzetes, folyamatba épített és utólagos jelleggel.

A belső kontrollrendszer tartalmazza mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályzatokat, melyek alapján a költségvetési szerv érvényesíti a feladatai ellátására szolgáló előirányzatokkal, létszámmal és a vagyonnal való szabályszerű gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás követelményeit.

A belső kontrollrendszer keretében – a szervezet minden szintjén érvényesülő – a megfelelő **kontrollkörnyezet, kockázatkezelési rendszer, kontrolltevékenységek, információs és kommunikációs rendszer, és nyomon követési rendszer** (monitoring) kialakításáról, működtetéséről, fejlesztéséről kell gondoskodni.

Kontrollkörnyezet

A hivatal és az intézmények (költségvetési szervek) céljait alapvetően a képviselő-testület határozza meg az alapító okiratokban, illetve a szervezeti és működési szabályzatokban. A létrehozott költségvetési szervek stratégiai céljai írásban nem kerültek meghatározásra. A feladatok tervezése jellemzően operatív jellegűek, illetve az adott évre vonatkoznak (pl. költségvetések). A változó jogszabályi környezet, a megváltozott feladat és intézményi struktúra is bőven ró feladatot a vezetőkre. Elmondható, hogy a legtöbb feladat- és szervezeti változás a hivatalt érintette.

Elengedhetetlen minden olyan folyamat, tevékenység, feladat részletes szabályainak meghatározása, amely különféle kötelezettségeket, illetve jogokat állapít meg az egyes munkatársak számára, illetve amely a költségvetési szerv tevékenységére hatással van. **A komplex szabályzatrendszer kialakítása folyamatos feladatot jelent még jelenleg is a költségvetési szervek vezetői számára. A meglévő belső szabályzatok folyamatos módosításra, kiegészítésre, aktualizálásra szorulnak.**

A folyamatok meghatározása és dokumentálása terén ellenőrzési nyomvonalak átdolgozása segíthet e területen. A belső ellenőrzés e téren is folyamatosan megteszi javaslatait (természetesen a hiányzó

szabályzatok elkészítésére is), illetve munkájának jelentős részét teszi ki e tárgykörben végzett bizonyosságot nyújtó, valamint tanácsadási tevékenysége. Az idei év várhatóan alkalmas lesz arra, hogy a külső és belső, valamint jogszabályi és egyéb, helyi döntésekből eredő változásokat a szervezetekre vonatkozóan konkrétan adaptálhassuk, meghatározva a jogszabályi előírások helyi végrehajtási szabályait.

Kockázatkezelési rendszer

A költségvetési szervek működésére, ezen keresztül céljaik elérésre számos külső és belső kockázati tényező gyakorol különböző mértékű hatást, amelyekre a költségvetési szerv vezetőinek valamilyen formában reagálniuk kell. **Alapvető követelmény, hogy a költségvetési szerv vezetése** lehetőség szerint a szervezetet érintő **valamennyi kockázatot** – beleértve a támogató, funkcionális folyamatok (informatika, humán erőforrás, jogi szolgáltatások stb.) kockázatait is – **ismerje meg, mérje fel, gyűjtse össze és csoportosítsa** olyan módon, **hogy azok alkalmasak legyenek** az elemzés és értékelés elvégzéséhez, a **kockázatok rangsoroláshoz**.

A költségvetési szerv vezetőjének gondoskodni kell a kockázatkezelési rendszer működéséről, amit a kockázatkezelési szabályzatban kell rögzíteni. A kockázatkezelési rendszer működésében még vannak hiányosságok. A rendszer működtetését dokumentáló iratok vagy részben hiányosak, vagy teljes egészében hiányoznak.

Kontrolltevékenységek

A kontrolltevékenység részeként minden tevékenységre vonatkozóan biztosítani kell a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzést (FEUVE), különösen az alábbiak vonatkozásában:

- a pénzügyi döntések dokumentumainak elkészítését (ideértve a költségvetési tervezés, a kötelezettségvállalások, a szerződések, a kifizetések, a támogatásokkal való elszámolás, a szabálytalanság miatti visszafizettetések dokumentumait is),
- a pénzügyi kihatású döntések célszerűségi, gazdaságossági, hatékonysági és eredményességi szempontú megalapozottságát,
- a költségvetési gazdálkodás során az előzetes és utólagos pénzügyi ellenőrzést, a pénzügyi döntések szabályszerűségi szempontból történő jóváhagyását, illetve ellenjegyzését,
- a gazdasági események elszámolása (a hatályos jogszabályoknak megfelelő könyvvezetés és beszámolás) kontrollját.

A vizsgált szervezeteknél a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzés rendszerét; a pénzgazdálkodással kapcsolatos kötelezettségvállalás, a teljesítés igazolása és pénzügyi teljesítés elrendelésének hatásköri rendjét; az adatvédelmi szabályokat; az iratkezelés szabályait; a költségvetés és zárszámadás elkészítésének rendjét **szabályozták**.

Az ellenőrzések során azonban megállapítást nyert, hogy **a belső szabályzatokat a munkatársak nem, vagy csak részben ismerik**, a szabályzatokban előírtak betartására és betartatására a FEUVE nem, vagy nem kellő hatékonysággal terjed ki. Ennek kiküszöbölésére vonatkozik az ellenőrzési jelentések javaslatainak többsége. A már bekövetkezett, nem kívánatos események kijavítására minden esetben helyrehozó (korrekciós) kontrollok szükségesek. A belső ellenőrzés a hibák, a hiányosságok jellegétől függően, a gyors helyreállítás érdekében gyakran nem kötelezte a szervezeteket intézkedési terv készítésére, amennyiben az azonnali helyreállítás biztosítható és elvégezhető volt.

Információs és kommunikációs rendszer

Az információ és kommunikáció nélkülözhetetlen a költségvetési szervek minden szintjén az eredményes kontroll és a költségvetési szervek céljainak elérése érdekében. Az információs és kommunikációs rendszer átszövi a belső kontrollrendszer minden elemét.

Az ellenőrzések tapasztalatai szerint **nem minden esetben biztosították, hogy az alkalmazottak a munkájuk végzéséhez szükséges információkhoz maradéktalanul és időben hozzáférjenek**, ezért törekedni kell arra, hogy a közölt információ pontos, megbízható, teljes releváns és közérthető legyen. A szervezeti egységek közötti kommunikáció sok esetben szintén nem megfelelő, ezért e terület egységes szabályozását és egységes gyakorlat kialakítását meg kell valósítani.

Nyomon követési rendszer (monitoring)

A jogszabályi előírás alapján, az ellenőrzési nyomvonalhoz kapcsolódóan, minden költségvetési szervnek ki kell alakítania egy olyan monitoring rendszert (hierarchikusan felépített vezetői információs rendszert), amelynek alapján a szervezet valamennyi tevékenységének minden szakasza értékelhető, és megfelelő jelzést ad a szükséges intézkedések meghozatalára. A kontroll nyilatkozatot akkor lehet korrekt, megalapozott módon megtenni, ha a Jegyző a kontrollrendszer és a belső ellenőrzés tapasztalatai felett „felügyeletet gyakorolva”, működteti és hasznosítja a monitoring rendszert is.

A Jegyző elvárja a vezetőitől, hogy kövessék nyomon a külső-, belső szabályozást és a szükséges korrekciókat tegyék meg.

A vezetés által kitűzött célok elérését szolgáló feladatok teljesítésének mérésére kidolgozott indikátorok (mutatószámok), a tevékenység során különböző irányban és mértékben változnak. **A vezetésnek folyamatosan látnia kell, hogy a teljesítmények a szándékaiknak megfelelően vagy attól eltérő módon alakulnak, ezért folyamatosan kontrollálniuk kell, hogy a kitűzött célok teljesítése hol tart, a teljesítés mérését biztosító indikátorok megfelelőek-e a teljesítménykövetelmények meghatározására, mérésére, értékelésére.**

Fejleszteni kell a belső jelentéstételi rendszer működtetését a szükséges feltételek megteremtésével, a különböző területeken alkalmazandó, ugyanakkor egymással szinkronban lévő **indikátorok** kidolgozásával.

Az indikátor rendszernek tartalmazni kell a gazdaságosság, a hatékonyság és az eredményesség értékelésére szolgáló mutatókat.

A javaslatok, intézkedési tervek megvalósítása

Az ellenőrzési jelentések azonosították, feltárták a nem megfelelő működések okait, a hiányosságok kiküszöbölésére vonatkozó – jogszabályi hivatkozással alátámasztott – javaslatok pedig végrehajtható és ellenőrizhető célkitűzéseket fogalmaztak meg.

Az ellenőrzés megállapításai a záró megbeszélésen kerültek ismertetésre és kiértékelésre. **Az** elvégzett vizsgálatok alapján készített **ellenőrzési jelentések megállapításait az érintett vezetők** érdemben – egy eset kivételével – nem vitatták. A vizsgálatot érintett területek, szervezeti egységek vezetői az ellenőrzési jelentésekben megfogalmazott javaslatokat akceptálták, az előírt intézkedési terveket elkészítették, a felelősök és határidők megjelölése minden esetben egyértelmű volt.

Általánosságban elmondható, hogy a felelősök a megfelelő intézkedéseket rendre meghozták. Egyes vizsgálatok esetében az intézkedések végrehajtása még folyamatban van.

Összességében megállapítható, hogy a belső ellenőrzések során tett megállapítások és javaslatok megfelelően hasznosultak.

Készült: Lajosmizse, 2016. április 18.

Készítette: dr. Csikai Zsolt s.k.
belső ellenőr

Jóváhagyás időpontja: Lajosmizse, 2016. május 17.

Jóváhagyta: dr. Balogh László s.k.
jegyző

2015. évi belső ellenőrzési terve

A Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet 31. §-a szerint az alábbi éves ellenőrzési tervet fogalmazza meg:

Sor-szám	Ellenőrzendő szerv megnevezése	Ellenőrzés tárgya, célja	Ellenőrzendő időszak	Ellenőrzési kapacitás	Ellenőrzés típusa	Ellenőrzés ütemezése
1.	Hivatal, támogatott szervezetek	Sport-, társadalmi és egyéb szervezetek részére az önkormányzat költségvetéséből céljelleggel nyújtott támogatások rendeltetés szerinti felhasználása (Lajosmizse és Felsőlajos)	2014. év	6 nap	pénzügyi ellenőrzés	I. n. év
2.	Roma Nemzetiségi Önkormányzat	Roma Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásának ellenőrzése	2014. év	4 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	I. n. év
3.	Hivatal, EGYSZI	2014. évi szociális normatív hozzájárulások igénybevételenek, felhasználásának és elszámolásának szabályszerűsége	2014. év	6 nap	szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés	I. n. év
4.	Hivatal	Helyi adók megállapításának és beszedésének ellenőrzése	2014. év	8 nap	rendszerellenőrzés	I-II. n. év
5.	Hivatal	Szociális ellátások vizsgálata, különös tekintettel az önkormányzati segélyre	2014. év	10 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	II. n. év
6.	Hivatal,	Az önkormányzati vagyongazdálkodás szabályszerűségének az ellenőrzése, (utóellenőrzés)	2014. év	8 nap	rendszerellenőrzés	II. n. év
7.	Hivatal Felsőlajos IGSZ	Az operatív gazdálkodási jogkörök alakulása, kontroll ellenőrzés, (kötelezettségvállalás, ellenjegyzés, teljesítésigazolások és érvényesítés) szabályok betartásának ellenőrzése	2014. év	15 nap	szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés	III. n. év.
8.	IGSZ	Készletgazdálkodás vizsgálata a gyermekétkeztetésben, különös tekintettel az alapanyagbeszerzés szabályszerűségére, valamint az étkezési normák betartására	2015. év	10 nap	szabályszerűségi ellenőrzés	IV. n. év
9.	Hivatal, intézmények	Európai uniós forrással támogatott fejlesztések és egyéb beszerzések ellenőrzése	2014. év	12 nap	rendszerellenőrzés	IV. n. év
10.		Tartalékidő		4 nap		

A 2015. évi ellenőrzések főbb megállapításai, javaslatok

2. melléklet

Az ellenőrzés tárgya	Megállapítások	Javaslatok	Intézkedések
<p>2014. évi céljellégű támogatások felhasználásának ellenőrzése</p>	<p>A Lajosmizsei Sakk Kör tíz számlában 61.575.- Ft-ot kétszeresen számolt el (az önkormányzat és a Lajosmizsért Közalapítvány felé) és a Közalapítvány felé egy számlát hamisított (35.000.- Ft)</p> <p>Felsőlajos Község Önkormányzata Lajosmizse Városi Labdarúgó Clubbal kötött „Együttműködési megállapodás”-a sem tartalmazza a támogatás célját.</p> <p>Az Iskoláért, Gyermekekért Alapítvány 200 ezer Ft támogatásban részesült a 2014. évi úszótábor költségeinek finanszírozására, az Alapítvány 50.000.- Ft-ot nem az úszótábor költségeire fordított.</p>	<p>A Polgármester és a Jegyző szólítsa fel a Sakk Kör elnökét, hogy 61.575.- Ft-ot fizessen vissza az önkormányzatának és 35 ezer Ft-ot a Lajosmizsért Közalapítványnak.</p> <p>Fizetési felszólításban értesítsék az Iskoláért, Gyermekekért Alapítványt, hogy 50.000.- Ft-ot fizessen vissza Felsőlajos Község Önkormányzatának.</p> <p>A támogatói okirat mellékletét képezze az egységes elszámoló lap.</p>	<p>A sakk-kör további számlák benyújtásával elszámolt.</p> <p>Az Iskoláért, Gyermekekért Alapítvány az 50.000.- Ft-ot 2015. február 2-án Felsőlajos Önkormányzatának visszafizette.</p> <p>A 2015. évi támogatói okiratokhoz az egységes elszámoló lapokat csatolták.</p>

<p>A Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2014. évi gazdálkodásának ellenőrzése</p>	<p>A Polgármesteri Hivatal SzMSZ-e nem tartalmazta az SzMSZ-ben nevesített munkakörökhöz tartozó az RNÖ gazdálkodásának végrehajtásával kapcsolatos előírásokat.</p> <p>Az RNÖ költségvetéséhez nem mutatták be az RNÖ költségvetési mérlegét közgazdasági tagolásban, valamint az előirányzat felhasználási tervét – szöveges indoklással együtt.</p> <p>Az RNÖ elnöke két esetben megsértette az összeférhetlenségi szabályokat, mert összesen 630.755.- Ft-ot saját maga számára utalványozott.</p>	<p>Kezdeményezze a Jegyző a Polgármesteri Hivatal SzMSZ-ének módosítását, hogy az tartalmazza az RNÖ gazdálkodásának végrehajtásával kapcsolatos, az Ávr. 13. § (1) bekezdés g) pontjában előírt feladatokat.</p> <p>Az RNÖ elnöke kezdeményezze a Települési Önkormányzattal kötött együttműködési megállapodás kiegészítését és módosítását, hogy az feleljen meg a Nek. tv. 80. § (3) bekezdés b) pontja előírásának.</p> <p>Az RNÖ elnöke gondoskodjon az Ávr. 60. § (2) bekezdésében előírt összeférhetlenségi szabály betartásáról.</p>	<p>A Hivatali SzMSZ IV. sor 24/5. pontja és az 1. sz. függelék (Pénzügyi Iroda Ügyrendje) már tartalmazza.</p> <p>Az RNÖ 2016. évi költségvetése már tartalmazza az RNÖ költségvetési mérlegét és előirányzat felhasználási tervét.</p> <p>2015-ben az RNÖ az összeférhetlenségi szabályt betartotta.</p>
<p>A 2014. évi szociális normatív hozzájárulások igénybevételének felhasználásának és elszámolásának szabályszerűsége</p>	<p>A támogatások elszámolása a naponta összesített ellátások száma alapján történt. A költségvetési támogatások igénybevételét és elszámolását megalapozó nyilvántartásokat a jogszabályi előírásoknak megfelelően folyamatosan vezették.</p> <p>Az ellenőrzés megállapította az egyes támogatási címeken elszámolható 2014. évi támogatási összegeket.</p>	<p>A jegyző intézkedjen, hogy az ellenőrzés megállapításait a Pénzügyi Iroda a támogatások elszámolásakor vegye figyelembe.</p>	<p>A Pénzügyi Iroda a támogatások elszámolásakor az ellenőrzési jelentés megállapításait figyelembe vette.</p>

<p>A helyi adók megállapításának, és beszédésének ellenőrzése</p>	<p>Az Önkormányzat gazdasági programjában az adópolitikával kapcsolatban konkrét követelményeket, célkitűzéseket nem fogalmazott meg. Az Adócsoport a bevételek utólagos vizsgálata alapján átfogó ellenőrzést, helyszíni vizsgálatot nem végzett.</p>	<p>A jegyző kezdeményezze, hogy a Képviselő-testület a 2015-2020. évekre vonatkozó gazdasági programban konkrétan határozza meg az adópolitikával kapcsolatos célkitűzéseit. Az Adócsoport minden ötezer forint feletti tartozást végrehajtásra adjon át a bírósági végrehajtónak. A jegyző tegyen a hátralékok csökkentését szolgáló intézkedéseket. Az Adócsoport a bevételek utólagos vizsgálata alapján végezzen átfogó vagy helyszíni ellenőrzést az iparüzési adó tekintetében.</p>	<p>A gazdasági program a 11. oldalán rendelkezik az önkormányzat adópolitikájáról. A hátralékok csökkentésére intézkedés történt, ennek is köszönhetően az adóbevételeink folyamatosan nőnek. A hátralékok jelentős része a végrehajtó által behajthatatlannak minősített, melyet ennek ellenére jellemzően az adó esedékességét követő 5. év december 31-ig nyilván kell tartani könyveinkben. Átfogó és helyszíni ellenőrzés nem volt az idegenforgalmi adónál, az iparüzési adónál helyszíni ellenőrzés nem volt, de 58 esetben került sor a bevételek utólagos ellenőrzésére.</p>
---	--	---	---

<p>Szociális ellátások vizsgálata</p>	<p>Az Igazgatási Csoport számítógépes nyilvántartásából a támogatásban kifizetett összegek megbízható módon nem állapították meg. A Polgármesteri Hivatal a 2014. évben számlarenddel nem rendelkezett. A segélyek megállapítása során 30 napon belül benyújtott ismételt kérelemre is állapították meg segélyt, a segélykérelem nyomtatvány kitöltése a</p>	<p>A polgármester kísérelje figyelemmel az önkormányzat gazdálkodásának szabályszerűségét. A jegyző intézkedjen a feltárt hibák és hiányosságok kijavítására.</p>	<p>A jegyző intézkedése nyomán a számlarend elkészült, a segélykérelmek kitöltésének teljességére az illetékes kolléga utasítást kapott..</p>
---------------------------------------	--	---	---

	kérelmek ötöde esetében hiányos.		
Az Önkormányzat vagyongazdálkodásának ellenőrzése (utóellenőrzés)	A Pénzügyi Iroda vezetője elkészítette a számviteli szabályzatot. Az önkormányzat zárszámadásához csatolt vagyongazdálkodásának ellenőrzése (utóellenőrzés) nem felelt meg a Számviteli tv-ben rögzített teljesség és valódiság elvének, nem a valós állapotot mutatta, a mérleg nem tartalmazta a BÁCSVÍZ Zrt-nek vagyongazdálkodásba adott víziközmű vagyont. A 2014. évi beruházások aktiválása 25 esetben nem volt szabályszerű. A 2014. évi értékcsökkenési elszámolás hibás és hiányos volt.	A jegyző intézkedjen, hogy: a zárszámadáshoz csatolt vagyongazdálkodás az Áhsz. 30 §-ában előírtakat tartalmazza; a mérlegben kimutatott eszközöket megfelelő leltárral támasszák alá; a beruházások aktiválása és az értékcsökkenés elszámolása a jogszabályi előírások szerint történjen; a Pénzügyi Iroda vezetője a hibák és hiányosságok kiküszöbölése érdekében készítsen intézkedési tervet.	A jegyző intézkedett, a zárszámadás és a mérleg összeállítását független könyvvizsgáló ellenőrzi, a Pénzügyi Iroda vezetője intézkedési tervet készített, végrehajtása megtörtént, illetve folyamatban van.

Az operatív gazdálkodási jogkörök alkalmazása szabályszerűségének ellenőrzése	A belső szabályzatok nem tartalmazzák az előzetes írásbeli kötelezettségvállalást nem igénylő kifizetése rendjét és dokumentációs részlet szabályait. A DOKK program alkalmatlan a szabad fedezet rendelkezésre állásának vizsgálatára. A Pénzügyi Iroda Felsőljajosi Kirendeltségénél az ellenjegyzés és érvényesítés belső kontrollok működése nem megfelelő	A jegyző intézkedjen a kulcskontrollok működésében feltárt hiányosságok és szabálytalanságok kijavítására, és kezdeményezze a DOKK program lecserélését.	A DOKK program lecserélésére intézkedés történt, a Titán keretrendszer (Casper könyvelőprogram) bevezetésére szerződés előkészítésre került és 2015 decemberében a kollégák képzésen is részt vettek. A Pénzügyi Irodán történt személyi változások, illetve az ASP közeljövőben történő kötelező bevezetése miatt a szerződéskötés felfüggesztésre került.
---	--	--	---

<p>Készletgazdálkodás vizsgálata a gyermekétkeztetésben</p>	<p>Az Óvoda Konyha a 2014. évben a nyersanyagnormát 718 ezer Ft-tal túllépte. A nyersanyagnormák betartása havi szinten rendkívüli változó, mely a vezetői ellenőrzés hiányára utal.</p> <p>Az Óvoda Konyha az óvodások részére az előírt napi 3 dl tejet nem biztosította.</p> <p>Az Iskola Konyha 2014. január 1-2015. szeptember 30-ig 2665 ezer Ft-tal kevesebb nyersanyagot használt fel az engedélyezettnél.</p>	<p>Az IGSZ vezetője tegyen eleget vezetői ellenőrzési kötelezettségének. A jegyző gondoskodjon arról, hogy az Iskola és az óvoda konyha csak az irányító szerv által megállapított szabad előirányzat terhére vállaljon kötelezettséget.</p> <p>Az IGSZ vezetője tartassa be a közétkeztetési rendelet tej – tejtermékekre vonatkozó előírásait.</p>	<p>Az érintett vezetők utasítása megtörtént a jogszabályokban foglaltak maradéktalan betartására..</p>
---	--	--	--

<p>Európai uniós forrással támogatott és egyéb beszerzések ellenőrzése</p>	<p>A 2015. évben a tervezett 5 közbeszerzési eljárásból három közbeszerzést folytattak le. A megbízottak a közbeszerzési eljárásokat a Kbt. elveinek és előírásainak megfelelően folytatták le. Az Önkormányzat a közbeszerzési eljárások nyilvánosságát csak részben biztosította, közzétételi kötelezettségének csak részben tett eleget. Az IGSZ a havi és negyedéves könyvviteli zárlat keretében nem végezte el a könyvvezetés helyességének ellenőrzését.</p>	<p>A Polgármester intézkedjen, hogy az önkormányzat az Info tv-ben előírt közzétételi kötelezettségének tegyen eleget, a Jegyző intézkedjen, hogy az IGSZ vezetője a könyvviteli zárlatok során az Áhsz-ben előírtak szerint végezze el feladatait.</p>	<p>Az érintett vezető utasítása megtörtént a jogszabályokban foglaltak maradéktalan betartására..</p>
--	---	---	---

